

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАРТ

ХОВД АЙМГИЙН МОНГОЛ
АРДЫН НАМЫН ХОРОО

84140 Ховд аймаг, Ховд хот

Утас: +976-99591277

Цахим шуудан: khovdmanAA@gmail.com

2020.08.04 № 89
танай _____-ны № _____ Т

Хүсэлт хүргүүлэх тухай

Ховд аймгийн МАН-ын хорооноос аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны сонгуульд оролцох “Стандарттай Шинэ Ховдын төлөө Хамтдаа Хүчээ Нэгтгэе” мөрийн хөтөлбөрийг танай байгууллагын 2020 оны 07 дугаар сарын 16-ны өдрийн 163 дугаар дүгнэлт, холбогдох хууль тогтоомж, хөтөлбөрийн хүрээнд нэмэлт өөрчлөлтийг Ховд аймгийн МАН-ын хорооны Тэргүүлэгчдийн хурлаар дахин хэлэлцэн шийдвэрлэж, хавсралтаар хүргүүлж байна.

Дүгнэлтэнд заасан “Чанартай боловсрол, шинжлэх ухаан, инновацийн хөгжил дэд бүлгийн 1.3.7, 1.3.8 дахь заалтууд холбогдох хууль, тогтоомжид нийцүүлэн өөрчилсөн болно.

Иймд Ховд аймгийн МАН-ын хорооноос аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу дахин хянаж, баталгаажуулж өгөхийг хүсье.

Хавсралт 20 хуудастай.

ДАРГА Б.ДҮГЭРЖАВ

ХОВД АЙМГИЙН МОНГОЛ АРДЫН НАМААС
2020 ОНЫ ОРОН НУТГИЙН СОНГУУЛЬД ДЭВШҮҮЛЭХ
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР

Уриа: Стандарттай шинэ Ховдын төлөө Хамтдаа Хүчээ нэгтгэе.

Тус мөрийн хөтөлбөрийг Монгол улсын урт хугацааны хөгжлийн үзэл баримтлал "Алсын хараа-2050", "Монгол улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030", Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны ээлжит сонгуульд Монгол Ардын Намаас дэвшүүлсэн "Хөгжлийн гэрээ 2020-2024 он" мөрийн хөтөлбөр, Ховд аймгийн хөгжлийн стратеги / 2015-2025 он/, Ховд хотыг хөгжүүлэх дунд хугацааны хөтөлбөр /2015-2025 он/, Ховд аймгийн Ногоон хөгжлийн хөтөлбөр/ 2016-2026 он/, "Гурван сэнхэр төвтэй 5 од" аялал жуулчлалын хөтөлбөр, "Шинэ Ховд", "Үйлдвэрлэгч-Ховд" хөтөлбөрүүдийг үндэслэн боловсруулсан болно.

Ховдчууд та бид хамтдаа өнгөрсөн хугацаанд хүний хөгжлийг дээдэлсэн бүс нутгийн тэргүүлэх аймаг болох зорилт тавин олон тулгуурт ногоон эдийн засагт түшиглэн бүс нутгийн үр ашигтай хамтын ажиллагааг эрхэмлэн үйлдвэрлэл, бизнес эрхлэх таатай орчинг бүрдүүлж, хөрөнгө оруулалтын үр дүнтэй бодлогыг хэрэгжүүлэн олон томоохон төслүүдийн эхлэлийг тавиад байна.

Тухайлбал Эрдэнэбүрэнгийн Усан цахилгаан станц, Малын гаралтай түүхий эдийг боловсруулах үйлдвэрүүдийн Цэвэрлэх байгууламж, Баруун бүсийн "Ховд-Эко" цементийн үйлдвэр, Ховд-Үйлдвэрлэл технологийн парк, Агро парк, Нефтийн үйлдвэрүүдийн ажлуудыг эхлүүлж байна.

Та бид хамтдаа олон арван ажлын байр бий болгож, өрхийн орлогыг нэмэгдүүлж, аймгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүнийг ... хувьд хүргэж, аймгийн өөрийн орлогыг ... тэрбум төгрөгөөр өсгөж, иргэдийн амьжиргааны түвшинг мэдэгдэхүйц дээшлүүлж, төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжирууллаа.

Тодорхой үр дүнд хүрсэн энэхүү амжилтаа улам бүр ахиулах, боловруулан сайжруулах, үргэлжлүүлэх зайлшгүй шаардлага Ховдчууд бидэнд байна.

Нийгмийн бүх салбарт тэгш бус байдал, шударга ёсыг тогтоож, дундаж орлоготой иргэдийн тоог нэмэгдүүлэх замаар орчин үеийн шинжлэх ухаан, инноваци, мэдээлэл технологийн хөгжилд суурилан олон угсаатны өв соёл, ёс заншлыг эрхэмлэн хүний хөгжлийг дээдэлсэн СТАНДАРТ бүхий ХОВД аймгийг хөгжүүлэх зорилт тавьж байна.

Энэхүү мөрийн хөтөлбөр 4 бүлэг, 18 дэд бүлэг, 234 зорилтоос бүрдэнэ.

8417143692
ПНОА-2023-9000454

НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО:

**АЖИЛТАЙ, ОРЛОГОТОЙ, БОЛОВСРОЛТОЙ, БҮТЭЭЛЧ СЭТГЭЛГЭЭТЭЙ, ЭРҮҮЛ
БИЕТЭЙ, САРУУЛ УХААНТАЙ ХОВД ХҮНИЙГ ТӨЛӨВШҮҮЛНЭ.**

1.1 Орлоготой, орон сууцтай иргэн

- 1.1.1 Нийгмийн даатгал төлдөг хүн бүр нийгмийн даатгалаа барьцаалан урьдчилгаа төлбөргүй орон сууцны ипотекийн зээлэнд хамрагдах боломжтой болгоно.
- 1.1.2 “Шинэ Ховд” төслийн хүрээнд ажлын байрыг нэмэгдүүлж, иргэдийг тогтвортой ажлын байртай, баталгаатай орлоготой болох нөхцлийг бүрдүүлнэ.
- 1.1.3 “Үйлдвэрлэгч Ховд” хөтөлбөрийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлж өрхийн бичил бизнесийг дэмжиж, барьцаагүй санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх бодлогыг үргэлжлүүлэн бага, дунд орлоготой иргэдийг дэмжих бага хүүтэй зээл олгох бодлогыг хэрэгжүүлнэ.
- 1.1.4 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийн сангаас олгох зээлийн хэмжээг нэмэгдүүлж, орон нутагт шийдвэрлэж буй одоогийн хэлбэрийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.
- 1.1.5 Гарааны бизнес эрхлэгч оюутан, залууст бизнесээ тэлэх, өргөжүүлэхэд шаардлагатай мэдлэг, ур чадвар олгох цогц арга хэмжээ авч, “ЗӨВ ХӨДӨЛМӨРЧ ЗАЛУУ” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.1.6 Орлого багатай өрхийн ажил эрхлээгүй насанд хүрсэн гишүүдийг орон нутгийн сургалтын байгууллагуудыг түшиглэн мэргэшил эзэмшүүлэх, ур чадварыг нь ахиулах сургалтад хамруулж, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжинэ.
- 1.1.7 Орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа төр, хувийн хэвшлийн томоохон аж ахуйн нэгжүүдийн захиалгат ажлыг орон нутгийн жижиг, дунд бизнес эрхлэгчид гүйцэтгэх боломжийг нэмэгдүүлнэ.
- 1.1.8 Иргэдийн туршлага, ур чадвартаа түшиглэн хувиараа хөдөлмөр эрхлэх боломжийг дэмжиж, шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмжийн хөнгөлөлттэй зээл олгоно.
- 1.1.9 Шинэ суурьшлын бүсийн газрыг сонгон шалгаруулалтаар олгож, хямд үнэтэй нийтийн болон амьны орон сууц, таунхаус барих аж ахуйн нэгжүүдийг бодлогоор дэмжин ажиллана.
- 1.1.10 Монгол Улсын хэмжээнд анх удаа байр авч байгаа бага, дунд орлоготой иргэдэд жилийн 4-6 хувийн хүүтэй орон сууцны ипотекийн зээл олгох хөтөлбөр хэрэгжих ба Ховд аймгаас олон иргэдийг хамруулах ажлыг зохион байгуулж дэмжиж ажиллана. Төрөөс дэд бүтцийн асуудлыг шийдвэрлэнэ.
- 1.1.11 Хүн амыг орон сууцаар хангах үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд 1000 айлын орон сууц барина. Үүнээс төрийн албан хаагчдад зориулан 250-с доошгүй айлын орон сууц барина.

- 1.1.12 “Бага өртөгтэй орон сууц” хөтөлбөрийн хүрээнд 500 айлын орон сууц барина.
- 1.1.13 “Түрээсийн орон сууц” хөтөлбөрийг хүрээнд 200 айлын орон сууц барина.
- 1.1.14 Гэр хорооллын газрыг дахин төлөвлөлтөнд оруулж 500-с доошгүй айлын орон сууц барина.
- 1.1.15 Ашиглалтын шаардлага хангахгүй орон сууцны барилгуудыг буулгаж, шинээр барих төслийн хүрээнд 600 айлын орон сууц барина. Гурван 36 айл, 24 болон 12, 16 айл, станцын орон сууц зэрэг насжилт өндөртэй орон сууцнуудыг дахин төлөвлөлтөнд оруулна.
- 1.1.16 Бүх суманд тавигдсан нэгдсэн дулааны шугам сүлжээг түшиглэн 24 – 48 айлын орон сууцыг барьж ашиглалтанд оруулна.
- 1.1.17 Нэгдсэн дулааны шугам сүлжээнд холбогдсон сумуудад цэвэр усны өргөлтийн станц, төвлөрсөн цэвэрлэх байгууламж барьж байгуулах ажлыг шат дараалан хийнэ.
- 1.1.18 Жаргалант сумын нийтийн орон сууцнуудад дулааны улиралд хэрэглээний халуун ус өгөх инженерийн шийдлийг гаргаж, хөрөнгийг шийдвэрлэн хэрэгжүүлнэ.
- 1.1.19 “Хашаандаа сайхан амьдарцгаая” төслийг үргэлжлүүлэн Жаргалант сум болон сумуудын төв дээр хэрэгжүүлж, иргэд хашаандаа инженерийн шугам сүлжээнд холбож, хувийн сууц барьж амьдрах нөхцөл бололцоогоор хангана.
- 1.1.20 Жаргалант сумын насжилт өндөртэй орон сууцны дээвэр, халаалтын засварыг үе шаттай хийнэ.

1.2 Эрүүл иргэн

- 1.2.1 Иргэн бүрийг эрүүл мэндийн бүрэн оношилгоонд жил бүр заавал хамрагдах тогтолцоог бүрдүүлнэ.
- 1.2.2 БОЭТ-ийн барилгыг шинээр барьж ашиглалтанд оруулна.
- 1.2.3 50 ортой хүүхдийн эмнэлгийн барилгыг бүрэн ашиглалтанд оруулж, орчин үеийн тоног төхөөрөмжөөр хангах асуудлыг бүрэн шийдвэрлэж, хүүхдийн өвчлөлийг бууруулна.
- 1.2.4 Эмч, эмнэлгийн ажилтнуудын мэдлэг чадварыг дээшлүүлэхэд онцгой анхаарч, гадаад, дотоодод туршлага судлах болон мэргэжил дээшлүүлэх сургалтанд хамрагдах бололцоог нэмэгдүүлж, “Чадварлаг-Эмч” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.2.5 Иргэдийн эрүүл мэндийн нэгдсэн мэдээллийн санг үүсгэж, орон нутгийн болон бүх шатлалын эмнэлгүүдийн оношилгоо, мэдээллийг дотоодод болон олон улсад цахимаар солилцох тогтолцоог бүрдүүлнэ.

- 1.2.6 Эрүүл мэндийн байгууллагын үйлчилгээ, эмийн хөнгөлөлт авах зэрэг цахим эрүүл мэндийн системийг бүрэн нэвтрүүлж, эмчлүүлэгчийн нууцлалыг хангаж, зардал, хүлээгдэл, чирэгдэлгүй болгоно.
- 1.2.7 Хавдар, зүрх судасны өвчлөлийг эрт илрүүлэх оношилгоо, эмчилгээний шинэ арга зүй, дэвшилтэт техник технологийг нэвтрүүлэн эх орондоо бүрэн эмчлэх боломж бүрдүүлж, гадаад улсад оношилгоо, эмчилгээ хийлгэх иргэдийн урсгалыг эрс бууруулна.
- 1.2.8 Эрүүл мэндийн даатгалын санхүүжилтийн тогтолцоог боловсронгуй болгож, даатгуулагч үр шимийг хүртэх боломжийг нэмэгдүүлнэ.
- 1.2.9 “Элэг бүтэн Монгол” болон “Хавдрын эсрэг хамтдаа” дэд хөтөлбөрүүдийг боловсруулан хэрэгжүүлнэ.
- 1.2.10 Хеликобактеритэй тэмцэх, хянах хөтөлбөр хэрэгжүүлж нянгийн шалтгаант ходоодны архаг үрэвсэл, шарх, хорт хавдрын шинэ тархалтыг таслан зогсооно.
- 1.2.11 “Эрүүл шүд-Эрүүл хүүхэд” хөтөлбөрийг үргэлжлүүлж, хүүхдийн хоолойн архаг (ангина) өвчнийг эрт илрүүлэн эмчлэх, ирээдүйд учрах эрүүл мэндийн эрсдэлээс бага насанд нь сэргийлэх “Эрүүл ирээдүй” дэд хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.2.12 “Эрүүл чийрэг Ховд хүн” дэд хөтөлбөр хэрэгжүүлж иргэдийн дундаж наслалтыг уртасгана.
- 1.2.13 Нийтийн биеийн тамирыг хөгжүүлэх, иргэдийн нийгмийн эрүүл мэндийг сайжруулах үүднээс гүйлтийн зам, дугуйн замыг аймгийн төв болон сумуудад үргэлжлүүлэн барина.
- 1.2.14 Жаргалант сумын Цамбагарав багаас Шар сүм хүрэх чиглэлд засмал замын дагуу явган алхалтын болон дугуйн зам тавина.
- 1.2.15 Яаралтай тусламжийн үйлчилгээний чадавхыг дээшлүүлж, түргэн тусламжийн автомашины парк шинэчлэлт хийнэ.
- 1.2.16 Багийн эмч нарын унааг шинэчилж, анхан шатны болон яаралтай тусламжийн багаж, тоног төхөөрөмжөөр хангаж дэмжин ажиллана.
- 1.2.17 Сумдын эмнэлгийг халуун, хүйтэн ус, ариун цэврийн байгууламжтай болгоно.
- 1.2.18 Тусгай хэрэгцээ (хөгжлийн бэрхшээл)-тэй болон ахмад настнуудын эмчилгээ, асаргаа, сувилгаа зэрэг эрүүл мэндийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлж, тусламж үйлчилгээний зардлыг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлнэ.
- 1.2.19 Амьжиргааны баталгаажих түвшнээс доогуур орлоготой иргэдэд эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ авах “Цахим карт” олгоно.
- 1.2.20 Иргэдийг эмийн бус аргаар эрүүлжүүлэх ажлыг тусгай хөтөлбөрөөр хэрэгжүүлэх, иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх, мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааны загвар төв байгуулна.

- 1.2.21 “Идэвхтэй эрүүл амьдрал” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, дасгал хөдөлгөөн, зөв хооллолт, стресс, бухимдлаас ангид байх эрүүл амьдралын дадал хэвшлийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлд тулгуурлан хэрэгжүүлнэ.
- 1.2.22 Эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөтэй хүнсний хэрэглээг (чихэрлэг болон хийжүүлсэн ундаа, транс тос) хязгаарлах талаар төрөл бүрийн ажил зохион байгуулж, халдварт бус өвчний эрсдэлт хүчин зүйлийг бууруулна.
- 1.2.23 Эмийн аюулгүй байдлын лаборатори байгуулж, эм, эмнэлгийн хэрэгслийн чанар, аюулгүй байдал, бүртгэл, импорт, түгээлт, цахим хяналт, зохицуулалтыг боловсронгуй болгоно.
- 1.2.24 Зайлшгүй шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгслийн үнийг зохицуулж эмийн үнийн хөөрөгдлийг бууруулан иргэнд учрах санхүүгийн хүндрэлийг бууруулна.
- 1.2.25 Мөст, Мөнххайрхан, Ховд, Дуут сумын эмнэлгийн барилгыг шинэчлэн барьж, Дөргөн, Манхан, Алтай сумын эмнэлгийн өргөтгөлийг хийнэ.
- 1.2.26 Өрхийн эмнэлгийн статусыг тодорхой болгож, санхүүжилтийг оновчтой хэлбэрээр шийдвэрлэнэ.
- 1.2.27 Булган сум, Жаргалант сумын Буянт баг, Цамбагарав багийн малчны хороололд шинээр өрхийн эмнэлэг байгуулна.
- 1.2.28 Байгалийн өвөрмөц тогтоц, рашааныг түшиглэн нөхөн сэргээх сувилалуудыг байгуулна
- 1.2.29 БОЭТ-ийн уламжлал, сэргээн засах сувилал чиглэлээр 3 га газрын тохижилт, цахилгааны эх үүсвэр, услалтын нэгдсэн систем, цэвэр бохир ус, ногоон байгууламжийг шийдвэрлэнэ.

1.3 Чанартай боловсрол, шинжлэх ухаан, технологи, инновацын хөгжил

- 1.3.1 Монголын түүх, хэл, соёл, үндэсний өв уламжлал, зан заншил, эх оронч сэтгэлгээ, үндэсний үнэт зүйлээ дээдэлсэн агуулгыг баяжуулж, сургалтын нэгдсэн хөтөлбөрийг өмчийн хэлбэр харгалзахгүйгээр сургууль, цэцэрлэгүүдэд жигд хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.2 Багш нарын мэргэжлийн тасралтгүй хөгжлийг дэмжиж, мэргэжил дээшлүүлэх гадаад, дотоодын сургалт, үйл ажиллагаанд хамруулж, “Чадварлаг багш” дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.3 Боловсролын байгууллагын удирдлагыг улс төрөөс ангид байлгаж, мэдлэг, ур чадвар, ажлын гүйцэтгэл, туршлагад үндэслэн, нийт багш, ажилтнуудын дунд санал асуулга явуулж, сонгон шалгаруулалтаар томилох хариуцлагын тогтолцоог бий болгоно.

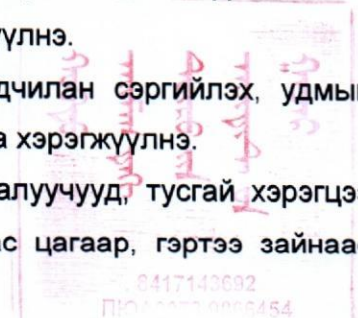
- 1.3.4 Хүүхэд харах үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлж, 1-2 хүртэлх насны хүүхдийг хамруулах боломжтой болгож, яслийн үйлчилгээг сэргээнэ.
- 1.3.5 Цэцэрлэгийн бүлэг бүрд 2 ээлжийн бүлгийн багш ажиллуулан хүүхэд хүлээж авах, өгөх цагийг уртасгаж эцэг, эхчүүдэд ажлаа тараад хүүхдээ авдаг боломжийг бүрдүүлнэ.
- 1.3.6 Тусгай хэрэгцээ (хөгжлийн бэрхшээл)-тэй хүүхэд ердийн сургууль, цэцэрлэгт сурах, хөгжих орчин бүрдүүлнэ.
- 1.3.7 Сургуулиуд өдөр өнжүүлэх анги, бүлэг хичээллүүлэхийг дэмжиж, массын сургалтаар амжилт гаргасан багш, анги хамт олныг урамшуулах тогтолцоог бий болгож, "Чанартай боловсрол" хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.8 Хичээлээс гадуурх сургалтын үндэсний хөтөлбөр боловсруулж, хүүхдийн сонирхол, авьяас чадварыг нээн хөгжүүлэх сонгон, секц, дугуйлангийн үйл ажиллагааг өргөжүүлж, "Авъяаслаг Хүүхэд" хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.9 Сургууль, цэцэрлэг, дотуур байр, ногоон хөгжлийн байгууламж, спортын болон урлагийн заал, цайны газар, мэдээлэл зүйн сургалтын танхимыг тохижуулж, тусгай хэрэгцээ (хөгжлийн бэрхшээл)-тэй суралцагчдад зориулсан тохируулгат орчин бүрдүүлнэ.
- 1.3.10 Нүхэн жорлонтой бүх цэцэрлэг, сургууль, дотуур байрыг орчин үеийн ариун цэврийн өрөөтэй болгож, хүүхдэд ээлтэй орчин бүрдүүлнэ.
- 1.3.11 Баянбулаг хүүхдийн зусланг иж бүрэн засварлаж, цахилгааны байнгын эх үүсвэрт холбож, нээн ажиллуулж, үйл ажиллагааг тогтворжуулна.
- 1.3.12 Хөгжлийн тэргүүлэх чиглэлээр суралцаж байгаа болон сурлагын амжилтаар тэргүүлэгч оюутнуудад 100 хувь хүртэлх сургалтын төлбөрийн тэтгэлэг олгох "Манлай оюутан" хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.13 Ховд их сургуулийг баруун бүсийн эрдэм шинжилгээ, судалгаа, инноваци технологийн төв болгон хөгжүүлж, их сургуулийн дэргэд олон улсын чанар стандартад нийцсэн ЕБС байгуулна.
- 1.3.14 Ховд Их Сургууль, "Хөгжил" Политехникийн коллежийн сургалтын үйл ажиллагааг дэмжиж, багш нарт орон нутгийн нэмэгдэл олгож, оюутныг төлбөрийн хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр суралцуулна.
- 1.3.15 Орон нутгийн онцлогт уялдуулсан барилга, инженер, мэдээлэл технологи, хөдөө аж ахуй, уул уурхай, хөнгөн үйлдвэр, хүнсний үйлдвэрийн чиглэлээр мэргэжилтэн бэлтгэх ажлыг Ховд Их сургууль, "Хөгжил" Политехникийн коллежийг түшиглэн зохион байгуулна.
- 1.3.16 Бүх насны суралцагч, иргэдэд зориулсан онлайн сургалтын хөтөлбөр, агуулга боловсруулан түгээж, хүн бүр орон зай, цаг хугацаанаас үл хамааран өөрийн

хүссэн чиглэлээр насан туршдаа суралцах боломжийг бүрдүүлж, Насан туршийн боловсролын төвийг өргөжүүлнэ.

- 1.3.17 Монгол улсын болон олон улсын түвшинд зохион байгуулагдаж буй олимпиад, уралдаан, тэмцээнд оролцож, амжилт үзүүлсэн суралцагч, багш, судлаач, эрдэмтдийн багийг дэмжиж урамшуулна.
- 1.3.18 Аймгийн төв болон сумдын сургуулийг тодорхой шинжлэх ухаан, урлаг, спортын төрөлжсөн сургалттай болгон хүүхдүүдийн суралцах чиглэлийг олон талт болгон суралцах идэвхийг нэмэгдүүлнэ.
- 1.3.19 Сургуулиудад зохион бүтээх, инженерчлэлийн сургалтын төв байгуулж хүүхдүүдийг багаас нь техник сэтгэлгээтэй болгож хөгжүүлэхэд анхаарна.
- 1.3.20 Аймгийн төвд Баруун бүсийн төв номын сан, шинжлэх ухааны судалгааны төв байгуулна.
- 1.3.21 Жаргалант сумын Рашаант, Алагтолгой, Бичигт багууд, Цамбагарав багийн Малчны хороолол, Булган сумын Баянсудал багт шинээр цэцэрлэг барьж, Буянт багийн 6 дугаар цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл хийнэ.
- 1.3.22 Булган, Дуут, Мөнххайрхан сумын сургуулийн хичээлийн байрыг шинээр барина.
- 1.3.23 Жаргалант сумын 12 жилийн 6 дугаар сургууль, Манхан, Зэрэг, Үенч, Эрдэнэбүрэн, Дөргөн суманд сургуулийн дотуур байр барина.
- 1.3.24 Мянгад, Ховд, Үенч, Мөнххайран, Мөст, Цэцэг сумын сургууль, Зэрэг сумын цэцэрлэгийн барилгын их засвар хийнэ.
- 1.3.25 Бүх сургуулийг физик, хими, биологи, мэдээлэл зүй, гадаад хэлний хичээлийн иж бүрэн лабораторитой болгоно.
- 1.3.26 Ерөнхий боловсролын сургуулиудын бүх ангийн ширээ сандлыг бүрэн шинэчлэж, ухаалаг самбартай болгоно.
- 1.3.27 Багш нарын компьютерийг бүрэн шинэчлэнэ.

1.4 Тогтвортой - амар, амгалан гэр бүл

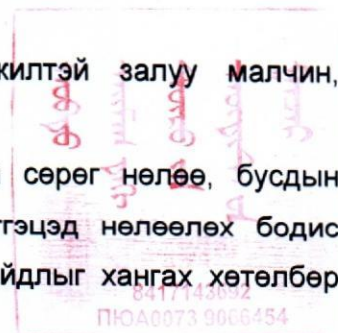
- 1.4.1 Орлого багатай өрхийн нийгмийн хамгаалал, амьжиргааг дээшлүүлэх олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн дэд хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.4.2 Хүн бүр угийн бичгээ хөтлөх, цус ойртолтоос урьдчилан сэргийлэх, удмын сангаа хамгаалах үндэсний хөтөлбөрийг орон нутагтаа хэрэгжүүлнэ.
- 1.4.3 Хүн амын бүлгүүд ялангуяа эмэгтэйчүүд, оюутан, залуучууд, тусгай хэрэгцээ (хөгжлийн бэрхшээл)-тэй иргэд, ахмад настанг хагас цагаар, гэртээ зайнаас ажиллах уян хатан зохицуулалт бий болгоно.

- 1.4.4 Гадаадад их, дээд сургууль төгссөн залуучуудаа орон нутагтаа эргэн ирж ажиллаж хөдөлмөрлөх, бизнес эрхлэхэд нь дэмжлэг үзүүлж, урамшуулах тогтолцоог бүрдүүлж, цахим мэдээллийн систем, хөдөлмөрийн бирж бий болгоно.
- 1.4.5 Орон сууцнуудын гадна тохижилтыг сайжруулж, шинээр баригдах барилгуудад норм стандартын дагуу тохижилтоо хийх шаардлага тавьж, иргэдийн ая тухтай амьдрах орчныг бүрдүүлж, "Тайван амгалан Ховдчууд" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

1.5 Хүүхэд, залуучуудын хөгжил, хамгааллын чиглэлээр

- 1.5.1 Хүүхдийн хүмүүжил, бие хүн болж төлөвших, эцэг, эх хүүхдийн хоорондын болон багш – хүүхэд, хүүхэд – хүүхдийн хоорондын биенээ хүндлэх, хайрлах, туслах зэрэг харилцааг багаас нь төлөвшүүлэхэд онцгой анхаарч, "Зөв Ховд хүн" хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.
- 1.5.2 Хүүхдийн хөгжил, авьяас, ур чадвар, техник сэтгэлгээ, нийгмийн төлөвшлийг дэмжихэд эцэг, эхчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.
- 1.5.3 Хүүхдийн эрх, хөгжил, хамгааллын тогтолцоог бэхжүүлж, хүүхэд, гэр бүлд ээлтэй, тэгш боломж бүхий нийгмийн хамгааллын бодлогыг хэрэгжүүлнэ.
- 1.5.4 Хүүхдийг зам тээврийн ослоос урьдчилан сэргийлж, хүүхэд олноор зорчих хэсгийг гарц, гэрлэн дохио, хурд сааруулагч, камертай болгоно.
- 1.5.5 Хүүхдийн замын хөдөлгөөний сургалтын дром байгуулна.
- 1.5.6 Хүүхдийн тоглоомын талбай, орчны стандартыг мөрдүүлж, хүүхдэд аюулгүй орчин бүрдүүлж, хяналтыг сайжруулна.
- 1.5.7 Сумуудад болон аймгийн төвийн багуудад хүүхэд, залуучуудын чөлөөт цагаа зөв боловсон өнгөрүүлэх тоглоомын талбай, цэцэрлэгт хүрээлэнг нэмж, Хүүхэд, залуучуудын хөгжлийн төвийг сум бүрт байгуулна.
- 1.5.8 Хүчирхийлэлд өртсөн хүүхдэд урт хугацааны нөхөн сэргээх үйлчилгээ үзүүлэх төвийн байрыг бүс, орон нутагт байгуулж, Хамгаалах байрыг стандартын дагуу ажиллуулна.
- 1.5.9 Залуучуудын хөгжлийг дэмжих сан байгуулна.
- 1.5.10 "Хөгжил" Политехник коллежийг түшиглэн "Мэргэжилтэй залуу малчин, тариаланч" хөтөлбөрийг боловсруулан хэрэгжүүлнэ.
- 1.5.11 Хүүхэд, оюутан, залуучууд, өсвөр үеийнхнийг гадны сөрөг нөлөө, бусдын дарамт, гэмт хэрэгт өртөх, мансууруулах болон сэтгэцэд нөлөөлөх бодис хэрэглэхээс сэргийлэх, цахим орчин дахь аюулгүй байдлыг хангах хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

1.5.12 Залуу гэр бүлийн эрүүл мэнд, боловсрол, хөдөлмөр эрхлэлт, нийгмийн харилцаа, сэтгэл зүй, хөгжлийн хэрэгцээг дэмжсэн “Залуу гэр бүл” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

1.5.13 Залуучуудыг өөрийн санаачлагаар хөгжих боломжийг хангах зорилгоор сайн дурын үндсэн дээр байгуулагдсан холбоо, нөхөрлөлийг дэмжиж, мэдлэг чадвараа дээшлүүлэх аливаа санаачлагыг дэмжиж, гадаадын болон дотоодын сургалтанд хамрагдах, туршлага судлах, суралцах боломжоор хангана.

1.6 Тусгай хэрэгцээ (хөгжлийн бэрхшээл)-тэй иргэдийг дэмжих чиглэлээр

1.6.1 Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэд болон насанд хүрэгчид, тэдний гэр бүлийнхэнд шууд үйлчилгээ үзүүлж, орон нутгийн бусад үйлчилгээнд холбон зуучлах замаар нийгмийн амьдралд хамрагдах боломжийг өргөжүүлэх чиг үүрэг бүхий “Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төв”-ийн барилгыг барьж ашиглалтанд оруулна.

1.6.2 Тусгай хэрэгцээ (хөгжлийн бэрхшээл)-тэй иргэдийн эрх, оролцоог хангаж, нөхөн сэргээх эмчилгээ, сувилгаа болон хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлнэ.

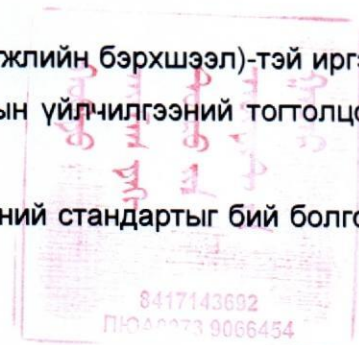
1.6.3 Тусгай хэрэгцээ (хөгжлийн бэрхшээл)-тэй иргэд хэрэгцээт үйлчилгээгээ авах нөхцөлийг төрийн болон бусад бүх байгууллагад бүрдүүлнэ.

1.6.4 Тусгай хэрэгцээ (хөгжлийн бэрхшээл)-тэй иргэнд ажлын байр бий болгосон ажил олгогчид санхүүгийн урамшуулал олгож, тусгай хэрэгцээ (хөгжлийн бэрхшээл)-тэй хүнийг ажиллуулаагүй орон тоо тутамд төлөх төлбөрийн хэмжээ, төрийн байгууллагын удирдах ажилтны хариуцлагыг нэмэгдүүлнэ.

1.6.5 Тусгай хэрэгцээ (хөгжлийн бэрхшээл)-тэй 0-16 насны хүүхдээ асран ажил хөдөлмөр эрхэлж чадахгүй байгаа эх (эцэг)-ийн нийгмийн даатгалын шимтгэлийг төрөөс төлөх боломжийг бүрдүүлнэ.

1.6.6 Байнгын асаргаа шаардлагатай тусгай хэрэгцээ (хөгжлийн бэрхшээл)-тэй иргэд, ахмадуудад зориулсан төрөлжсөн асрамж, сувиллын үйлчилгээний тогтолцоог сайжруулна.

1.6.7 Тусгай хэрэгцээтэй иргэдийн зорчих зам, үйлчилгээний стандартыг бий болгож, мөрдүүлнэ.

1.7 **Ахмадуудад үзүүлэх үйлчилгээний чиглэлээр**

1.7.1 “Насны хишиг” хөтөлбөрийг үргэлжлүүлнэ.

1.7.2 Ахмадын нийтийн тээвэр, амралт, сувилал болон түлшний хөнгөлөлт, хүнсний талон зэрэг тусламж үйлчилгээний зардлыг хувь хүний тэтгэврийн дансанд шилжүүлдэг тогтолцоог бий болгоно.

1.7.3 Ахмад настны чөлөөт цагаа үр дүнтэй өнгөрөөх, мэдээлэл авах, хөгжих боломжийг бүрдүүлэх хөгжлийн төвүүдийг нэмж байгуулна.

1.7.4 Ахмад настны орлогыг нэмэгдүүлэх, мэдлэг туршлагаа залуучуудад өвлүүлж үлдээх ажил эрхлэлт, зөвлөх үйлчилгээг үр дүнтэй хэлбэрээр үргэлжлүүлнэ.

1.7.5 Ахмадуудыг амралт сувилалд амраах, сувилах эмчлэх зорилгоор сувилалын газрын тоог нэмэгдүүлж, “Ахмадаа ачлая” аймгийн дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

1.8 **Үндэсний бахархал, өв соёл, спорт**

1.8.1 Олон угсаатны бахархал, өв, соёлыг өвлүүлэх, дархлааг бий болгох зорилгоор аймгийн төв Музейн барилгыг шинээр барина.

1.8.2 Дэлхий дахинд олон угсаатны нүүдлийн соёл иргэншил, үнэт зүйлийг танилцуулсан өв, соёл, урлаг, аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.

1.8.3 Соёл, урлаг, оюуны болон спортын төрлөөр дэлхийд танигдсан Ховд брэндийг дэмжиж, Монгол бахархалыг төлөвшүүлнэ.

1.8.4 Хүүхдэд зориулсан ном, бүтээл зэрэг соёлын өвийг түгээн дэлгэрүүлж, хүүхэд хөгжлийн төвүүдэд шаардлагатай сургалт, танин мэдэхүйн дэмжлэгийг үзүүлнэ.

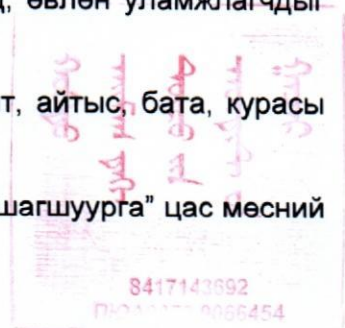
1.8.5 Соёл, урлагийн байгууллагуудыг мэргэжлийн уран бүтээлчээр хангах зорилгоор ХоИС-д дуу хөгжмийн багш, соёлын ажилтны ангийг нээн хичээллүүлнэ.

1.8.6 Олон угсаатны өв, соёлыг хөгжүүлэх хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, олон угсаатны биет болон биет бус соёлын өвүүдийг цахим бүртгэлд бүрэн хамруулж, эдийн засгийн үр өгөөжийг дээшлүүлнэ.

1.8.7 Соёлын биет болон биет бус өв, түүх соёлын дурсгалыг хадгалан хамгаалж, түгээн дэлгэрүүлэхэд онцгой хувь нэмэр оруулсан иргэд, өвлөн уламжлагчдыг урамшуулах журмыг хэрэгжүүлнэ.

1.8.8 Монгол хөөмий, тууль, цуур, бий бийлгээ, уран нугаралт, айтыс, бата, курасы наадмуудыг зохион байгуулна.

1.8.9 Олон үндэстэн, угсаатны олон улсын наадам, “Мөнгөлөг шагшуурга” цас мөсний баярыг 2 жилд нэг удаа зохион байгуулна.

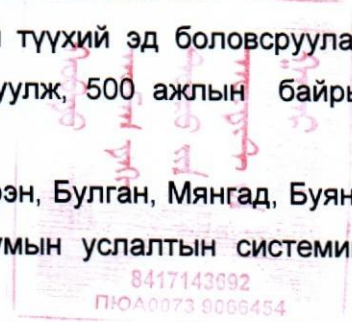
- 1.8.10 Түүх, соёлын өвийг сүйтгэж байгаа хууль бус үйл ажиллагаатай хатуу тэмцэж, хариуцлагыг чангатгаж, биет болон биет бус өвийг хамгаална.
- 1.8.11 Иргэд идэвхтэй хөдөлгөөн хийх, уулын болон явган аялал, дугуйн спорт зэрэг нийтийн биеийн тамирын төрлүүдийг дэмжиж, хамрах хүрээг өргөжүүлнэ.
- 1.8.12 Спортын дасгалжуулагчдыг мэргэшүүлэх сургалтын тогтолцоог сайжруулж, биеийн тамир, спортын арга зүйчийн ажлын байрыг нэмэгдүүлж, сум бүрд биеийн тамирын арга зүйч ажиллуулна.
- 1.8.13 Магадлан итгэмжлэгдсэн спортын клубуудын төлбөр тооцоог эрүүл мэндийн даатгалаар төлдөг болгож, спортоор хичээллэдэг иргэдийн тоог нэмэгдүүлнэ.
- 1.8.14 Цэцэг, Дарви, Эрдэнэбүрэн, Дөргөн, Зэрэг суманд спорт цогцолборын барилга барина.

2. ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГО

Эдийн засгийн бодлогын хүрээнд "Шинэ Ховд" төслийн ажлыг хэрэгжүүлж, бүс нутгийн эрчим хүч, барилгын материал, хөнгөн үйлдвэрлэл, хөдөө аж ахуй боловсруулах үйлдвэрлэлийн төв болон хөгжиж, эдийн засгаа тэлсэн бодлогыг барьж, өрсөлдөх чадварын үнэлгээгээр улсдаа тэргүүлэгч аймгуудын нэг болно.

2.1 Хөгжилд хөтлөх мега төслүүд

- 2.1.1 Эрдэнэбүрэнгийн Усан цахилгаан станцыг байгуулж, 800 түр болон бүр ажлын байр шинээр бий болгож, хямд, байгальд ээлтэй, найдвартай эрчим хүчээр орон нутгаа бүрэн хангаж, сэргээгдэх эрчим хүчийг экспортлогч анхны аймаг болно.
- 2.1.2 "Ховд Эко Цемент"-ийн үйлдвэрийг барьж байгуулан, 400 ажлын байрыг бий болгож, жилдээ 300 мянган тонн цемент үйлдвэрлэж, баруун бүс нутагт барилгын материалын болон орон сууцны үнийг бууруулна.
- 2.1.3 Баруун бүсийн барилгын материалын нэгдсэн лабораторийг байгуулна.
- 2.1.4 Цэвэрлэх байгууламжийг барьж, 50 гаруй ажлын байрыг бий болгоно.
- 2.1.5 Жилд баруун бүсийн 1 сая толгой малын гаралтай түүхий эд боловсруулах, экспортлох "Ховд үйлдвэр, технологийн парк" байгуулж, 500 ажлын байрыг шинээр бий болгож, малчдын орлогыг нэмэгдүүлнэ.
- 2.1.6 "Ховд агро парк" цогц төслийг хэрэгжүүлж, Эрдэнэбүрэн, Булган, Мянгад, Буянт, Зэрэг, Дарви, Алтай, Үенч, Жаргалант, Манхан сумын услалтын системийг байгуулна.

- 2.1.7 Сайжруулсан шахмал түлшний үйлдвэр байгуулж, гэр хорооллын айл өрхийн цахилгааны үнийн шөнийн тарифыг тэглэж, агаарын бохирдлыг 50 хувь бууруулж, ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.
- 2.1.8 "Ховд" нисэх буудлыг олон улсын 4C зэрэглэл бүхий зорчигч, үйлчилгээний цогцолбор байгуулна.
- 2.1.9 Говь-Алтай-Ховд-Баян-Өлгий чиглэлийн авто замын дагуу аялал жуулчлалын үйлчилгээний ХОВД цогцолбор байгуулна.
- 2.1.10 Ховд аймагт үйл ажиллагаа эрхэлж буй аж ахуйн нэгжүүдэд 10 дахин бага буюу 1 хувийн татвар төлөх хуулийн хөнгөлөлтийг үргэлжлүүлж, бүсийн нэмэгдэл олгоно.
- 2.1.11 "Нефт боловсруулах үйлдвэр" байгуулж, шатахууны үнийг төвийн бүстэй адил болгон хямдруулна.
- 2.1.12 Дулааны станцыг өргөтгөж, цэвэр, бохир усны төв магистрал шугамуудыг шинэчилж, дулааны улиралд хэрэглээний халуун усаар хангах асуудлыг шийдвэрлэнэ.
- 2.1.13 Аймгийн төвийн гэр хорооллын 5200 айл өрхийн 50 хувийг цэвэр бохир усны шугам сүлжээнд холбоно.
- 2.1.14 Улсын төсвийн хөрөнгөөр хийгдэх геологи, хайгуулын ажлыг эрчимжүүлж, эрдэс баялгийн нөөцийг арвижуулан, нөөц нь тогтоогдсон ордыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулж, баялгийн шударга хуваарилалтын зарчмыг хэрэгжүүлнэ.
- 2.1.15 "Мо Эн Ко"ХХК-тай хамтран ажиллах гэрээгээ боловсронгуй болгож, санхүүжилтийн тодорхой хувийг ажлын байрыг нэмэгдүүлэх, иргэдийн орлогыг сайжруулахад зарцуулна.

2.2 Эдийн засгийн төрөлжилт

- 2.2.1 Гол нэрийн хүнсний бүтээгдэхүүний хэрэгцээг дотоодын үйлдвэрлэлээр бүрэн хангаж, сургууль, цэцэрлэг, дотуур байрны хүүхдийн цай, хоол, төрийн байгууллагын аливаа хэрэгцээнд "Ховдод үйлдвэрлэв" бүтээгдэхүүнийг хэрэглэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.
- 2.2.2 Шинэ Ховд төслийн хүрээнд хэрэгжих болон томоохон бүтээн байгуулалтын /Эрдэнэбүрэн УЦС, цементийн үйлдвэр, агро паркууд, үйлдвэр технологийн парк, МоЭнКо/ ажлын тээвэр, худалдаа, үйлчилгээ, бүтээгдэхүүн нийлүүлэлтийн ажилд орон нутгийн аж ахуйн нэгж, иргэдийн оролцоог бүрэн хангана.
- 2.2.3 Аж үйлдвэрийн салбараа хөгжүүлж, 3000 ажлын байр шинээр бий болгоно.

- 2.2.4 Монгол малын махны ач тусыг олон улсад сурталчлан таниулж, махны экспортын бодлогод нийцүүлэн мал бордох үр ашигтай аргачлал, технологийг нэвтрүүлж экспортын махны тоо хэмжээг нэмэгдүүлнэ.
- 2.2.5 Оёмол бүтээгдэхүүн, хувцас үйлдвэрлэлийн салбарыг хөгжүүлэх хөтөлбөр боловсруулан хэрэгжүүлж, мал амьтны гаралтай арьс, шир, үс, ноос, ноолуурыг боловсруулж, оёмол, сүлжмэл бэлэн бүтээгдэхүүний экспортын хэмжээг нэмэгдүүлнэ.
- 2.2.6 “Ноолуур” хөтөлбөр хэрэгжүүлж, нэг кг ноолуурын үнийг 100,000 төгрөгөөс доошгүй үнээр авдаг зохицуулалт хийж, малчдын орлогыг тогтвортой байлгахад дэмжлэг үзүүлнэ.
- 2.2.7 “Монгол мал-2” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, малыг эрүүлжүүлэх, чанар, ашиг шимийг сайжруулах ажлыг эрчимжүүлж, малын тоог чанарт шилжүүлж ашиг шим, хүртээмжийг сайжруулах, малын генийн санг хамгаалах, биотехнологийн ололтыг нэвтрүүлнэ.
- 2.2.8 Малыг ялган тэмдэглэх, бүртгэлжүүлэх ажлыг эрчимжүүлж, бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан, малын гаралтай бүтээгдэхүүний мөшгөх цахим тогтолцоог хөгжүүлж өргөжүүлнэ.
- 2.2.9 Халдварт өвчинтэй тэмцэх, мал сүргийг бүрэн вакцинжуулах дунд хугацааны стратегийг хэрэгжүүлж, гоц халдварт өвчингүй, тайван бүсийг баталгаажуулна.
- 2.2.10 Сүүний чиглэлийн үхрийн эрчимжсэн аж ахуйн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлж, дотоодын сүүний үйлдвэрлэл, боловсруулалтыг өсгөж, сүүгээ борлуулж буй малчдад сүүний урамшуулал олгох тогтолцоог бий болгоно.
- 2.2.11 Үндэсний боловсруулах үйлдвэрт арьс, шир, ноос, ноолуур, түүхий эд бэлтгэн тушаасан малчин, мал бүхий этгээдэд түүхий эдийн чанартай нь уялдуулан мөнгөн урамшуулал олгох тогтолцоог улам сайжруулна.
- 2.2.12 Хүлэмж, агуулахын аж ахуйг хөгжүүлэх замаар хүнсний ногооны дотоодын хэрэгцээг жилийн турш тогтвортой хангана.
- 2.2.13 Таримлын сэлгээ, тэжээлийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлнэ.
- 2.2.14 Газар тариалангийн бүс нутагт усжуулалтыг нэмэгдүүлж, үрийн шилмэл сортын нөөц бүрдүүлэх, нутагшуулах ажлыг хийнэ.
- 2.2.15 Улаанбаатар хотод хүнсний ногоо, “Ховдод үйлдвэрлэв” бүтээгдэхүүн борлуулалтын төв байгуулна.
- 2.2.16 ХАА-н даатгалын тогтолцоог сайжруулж, малчид, тариаланчдыг эрсдэлээс хамгаална.
- 2.2.17 Хог хаягдал дахин боловсруулах үйлдвэрлэлийн Эко парк байгуулна.
- 2.2.18 “Жаргалант-Агро парк”-ийг хотын өмчлөлд шилжүүлж, тогтвортой үйл ажиллагаа явуулах боломжийг бүрдүүлнэ.

2.3 Төрөлжсөн аялал жуулчлал

- 2.3.1 "Гурван сэнхэр төвтэй 5 од" хөтөлбөрийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.
- 2.3.2 Баруун бүсийн аялал жуулчлалын нэгдсэн цогцолбор төвийг Жаргалант суманд байгуулна. /Гурван сэнхэрийн агуй, хадны бичээс, буган хөшөө дурсгал дээр үндэслэсэн музей, кинотеатр, үзвэрийн болон уулзалтын танхим, зочид буудал бүхий цогцолбор төвийг байгуулна/
- 2.3.3 Аялал жуулчлалын гадаад хамтын ажиллагаа, олон улсын сурталчилгаа, маркетингийн ажлыг эрчимжүүлж, цар хүрээг нэмэгдүүлнэ.
- 2.3.4 Стандарт бүхий аялал жуулчлалын үйлчилгээний чанар, эрүүл ахуйн шаардлагыг сайжруулж, ажлын байрыг нэмэгдүүлж, олон угсаатны соёл, урлаг, ёс заншил, уламжлалыг сурталчлах зорилгоор байгуулагдсан хамтлаг, өв тээгчдийг бодлогоор дэмжинэ .
- 2.3.5 Сангийн хэрмийг задгай театр бүхий аялал жуулчлалын төв байдлаар засварлаж ашиглалтанд оруулна.
- 2.3.6 Ховд аймгийн аялал жуулчлалын нэгдсэн зураглал, маршрут бий болгож, орон нутгийн замыг тэмдэгжүүлнэ.
- 2.3.7 Манхан суманд Олон угсаатны соёл мэдээллийн төв байгуулна.
- 2.3.8 "Алтай бидний нийтийн гэр", "Цайны зам", "Бүргэдийн баяр", "Шувуун цуглаан" зэрэг баруун бүс нутгийн аялал жуулчлалын ивэнт бүтээгдэхүүнийг жил бүр тогтмол зохион байгуулна.
- 2.3.9 Аймгийн аялал жуулчлалын дэд хөтөлбөрийн хүрээнд байгаль, түүх соёл, угсаатны уламжлал, зан заншил, нүүдэлчин ахуйд түшиглэсэн тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх замаар гадаад, дотоодын аялагчдын тоог өсгөж, эдийн засгийн үр өгөөжийг нэмэгдүүлнэ.
- 2.3.10 Аялал жуулчлалын дэд бүтцийг сайжруулж, жуулчдын тав тухтай аялах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.
- 2.3.11 Жуулчдад зориулсан чанар хүртээмжтэй гадаад, дотоод сурталчилгааг өргөжүүлж, аялал жуулчлалын салбарын хүний нөөцийг чадавхижуулах, үйлчилгээний чанарыг дээшлүүлж, салбарын боловсон хүчнийг мэргэшүүлэх ажлыг зохион байгуулна.
- 2.3.12 Нутгийн иргэдэд түшиглэсэн байгалийн нөөцийн хамтын менежментийн нөхөрлөлүүдийн үйл ажиллагааг дэмжиж чадавхжуулна.

3.1 “Авилга – Хүнд сурталгүй” аймаг болох зорилтоо цаашид үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлж, төрийн албаны бүх шатанд хариуцлага, сахилга батыг өндөржүүлж, соёлтой боловсон харилцааг нэвтрүүлж, “СТАНДАРТТАЙ ХОВД” хөтөлбөрийг бүх салбарт хэрэгжүүлнэ.

3.2 Төрийн үйлчилгээг түргэн шуурхай, чирэгдэлгүй, иргэдийн оролцоотой хүргэх “Цахим Ховд” хөтөлбөр хэрэгжүүлж, төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмж, үр дүнг сайжруулна.

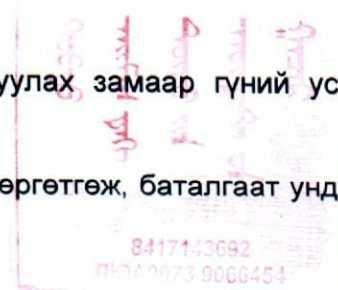
- 3.3 Төрийн байгууллагад байгаа мэдээллийг иргэн, аж ахуйн нэгжээс шаарддаг байдлыг бүрэн халж, иргэд нэг удаа бүртгүүлээд төрийн цахим үйлчилгээг шуурхай авдаг "Нэг иргэн - Нэг бүртгэл" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.
- 3.4 Мэдээллийн нэгдсэн сангаар дамжуулан төрийн байгууллагын үйлчилгээнд цахим технологи нэвтрүүлж, хүнд суртал, авлига хамгийн их үүсгэж буй үйлчилгээнүүдийг цахимжуулна. (цахим гааль, цахим татвар, цахим иргэний бүртгэл, цахим шүүх, цахим газрын харилцаа, цахим эрүүл мэнд, цахим боловсрол гэх мэт)
- 3.5 Авилга, хүнд сурталгүй төрийн үйлчилгээ нэвтрүүлэх зорилгоор "Хариуцлагатай тунгалаг төр" хөтөлбөрийг боловсронгуй болгон хэрэгжүүлж төрийн байгууллагуудын үйлчилгээг сайжруулж, төрийн албан хаагчдыг чадавхжуулж, төсвийн зардлыг хэмнэнэ.
- 3.6 Төрийн байгууллагад хандсан иргэдийн өргөдөл, хүсэлтийг шуурхай шийдэж, тушаал, шийдвэр, үүрэг даалгаврын биелэлтийг цахим хэлбэрээр хянадаг болно.
- 3.7 Газарзүйн мэдээллийн системд тулгуурласан хаягжилтын нэгдсэн сан бүрдүүлж, иргэд, байгууллагын хэрэглээнд нэвтрүүлнэ.
- 3.8 Төрийн албан хаагчийн үйл ажиллагааг үнэлэхдээ ажлын гүйцэтгэл, ёс зүй, сахилга хариуцлагыг шалгуур болгож, ёс зүйн зөрчил гаргасан төрийн алба хаагчид хүлээлгэх хариуцлагыг чангатгана.
- 3.9 Төрийн албан хаагчдыг тасралтгүй сургаж, хөгжүүлэх цахим сургалтын хөтөлбөрийг үр дүнтэй хэрэгжүүлж, төрийн албан хаагчдын мэдлэг чадвар, хандлагыг эрс шинэчилнэ.
- 3.10 Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг Төрийн албаны хуулийн дагуу чадахуйн болон шатлан дэвших зарчмаар төрийн албанд тогтвортой ажиллах нөхцөлийг бодитоор хэрэгжүүлнэ.
- 3.11 Иргэний нийгэм, нийгмийн бүлгүүд, иргэд засаглалын үйл явцад эрх тэгш оролцох боломжийг бүрэн хангана.
- 3.12 Төрийн байгууллага, эдийн засаг, нийгэм, соёлын хүрээнд Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, бүх түвшинд Жендэрийн мэдрэмжтэй бодлого хэрэгжүүлнэ.
- 3.13 Нийгмийн хариуцлагаа ухамсарласан, хараат бус, мэргэжлийн сэтгүүл зүйг төлөвшүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэн, нийгмийг соён гэгээрүүлэх чиглэлд хэвлэл мэдээллийн байгууллагатай хамтран ажиллана.
- 3.14 Аймаг, сумын төвийн гудамж талбайг камержуулан гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох ажлыг эрчимжүүлж, "Тайван амгалан Ховдчууд" хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

- 3.15 Хүнсний аюулгүй байдлыг сайжруулах зорилгоор Мэргэжлийн хяналтын газрыг шинэ технологийн багаж хэрэгслээр хангаж, Хэрэглэгчийн эрх ашгийг хамгаалах байгууллагын үйл ажиллагааг идэвхижүүлнэ .
- 3.16 Болзошгүй гамшиг, нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдалд зориулалттай эрсдэлийн сан байгуулж, иргэдийн боловсролыг дээшлүүлнэ.
- 3.17 "Бүс ба Зам" санаачилгын хүрээнд Хятад-Монгол-Оросын эдийн засаг, дэд бүтэц, шинжлэх ухаан, нийгэм, соёлын хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.
- 3.18 Хөрш 2 орны найрсаг харилцаа бүхий Алтайн хязгаарын БНУ, Шинжаан-Уйгарын Алтай аймаг, Цонж аймаг, БНХАУ-ын Анхуй болон Датун муж зэрэгтэй одоо байгаа гадаад харилцааг гүнзгийрүүлэн, нийгэм, соёл урлаг, худалдаа, эдийн засгийн чиглэлээр харилцан ашигтай хамтран ажиллана.
- 3.19 Дэлхийн гуравдагч орнуудын хот, мужуудтай хамтран ажиллах гэрээ, санамж байгуулан гадаад хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, олон улсын сургалт, форум, үзэсгэлэн худалдаа, уралдаан тэмцээн, соёлын харилцаанд байгууллага, аж ахуйн нэгж, төрийн бус байгууллагууд, иргэдийг оролцуулан харилцан ашигтай хамтран ажиллах бодлого барина.
- 3.20 Монгол улсад үйл ажиллагаа явуулж буй олон улсын төсөл хөтөлбөрийн байгууллагуудтай хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, иргэдийн амьжиргааны түвшинг дээшлүүлэхэд нэгдсэн бодлогоор хамтран ажиллана.
- 3.21 Ховд, Эрдэнэбүрэн, Чандмань сумын нутгийн удирдлагын ордоныг ашиглалтанд хүлээн авч, Мянгад, Дөргөн, Дарви, Манхан сумдад нутгийн удирдлагын ордон шинээр барьж, Жаргалант сумын шинэ хороололд төрийн үйлчилгээг хүргэх төвийн барилгыг барина.

4. ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧИН, НОГООН ХӨГЖИЛ, НОГООН ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГО

4.1 Баталгаат ундны ус, усны хамгаалал

- 4.1.1 Гол нуур, булаг, шандны эхийг улсын болон орон нутгийн тусгай хамгаалалтанд авч, рашаан булгийн эх, ундарга, орчныг хамгаалж, тохижуулах ажлыг иргэд, нөхөрлөлтэй хамтран зохион байгуулна.
- 4.1.2 Булаг шандны эхийг хамгаалж, хөв, цөөрөм байгуулах замаар гүний усны хэрэглээг бууруулна.
- 4.1.3 Ус хангамжийн эх үүсвэрийн барилга байгууламжийг өргөтгөж, баталгаат ундны усаар хангагдсан хүн амын тоог нэмэгдүүлнэ.

4.2 Хариуцлагатай уул уурхай

- 4.2.1 Уул уурхайн нөхөн сэргээх ажлыг эрчимжүүлэн орчны бохирдол, доройтлыг бууруулж, экосистемийн тэнцвэрт байдлыг хадгална.
- 4.2.2 Нөхөн сэргээлт хийдэг, дэвшилтэт техник технологи нэвтрүүлдэг, усыг дахин ашигладаг, байгалийн нөөц ашигласан төлбөрөө хугацаандаа төлдөг хариуцлагатай уул уурхайг дэмжинэ.
- 4.2.3 Бичил уурхайтай холбоотой асуудлыг цэгцэлж, эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгоно.
- 4.2.4 Газар, газрын хэвлийн доройтлыг бууруулах, хариуцлагатай олборлох үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, дүйцүүлэн хамгаалах замаар хуримтлагдах нөлөөллийг бууруулна.

4.3 Хүрээлэн буй орчин, уур амьсгалын өөрчлөлт

- 4.3.1 Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн сүлжээг өргөжүүлэн, хамгаалалтад авсан газар нутгийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.
- 4.3.2 Газарзүйн мэдээллийн системд суурилсан ухаалаг, цахим газрын зураг үндэсний хөтөлбөр хэрэгжүүлж, газрын харилцаатай холбоотой орон зайн өгөгдөл, мэдээллийн хүртээмжийг нээлттэй, ил тод болгоно.
- 4.3.3 Хөрс хамгаалах, газрын доройтлыг бууруулах, цөлжилттэй тэмцэх дэд хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 4.3.4 Хөрсний үржил шимийг нэмэгдүүлэх, хөрс тордох агротехникийн болон усалгааны хэмнэлттэй, үр ашигтай дэвшилтэт технологи нэвтрүүлж, жилд 30 га-аас доошгүй талбайд мод тарьж, ойн санг нэмэгдүүлнэ.
- 4.3.5 “Ногоон хэрэм” төсөл хэрэгжүүлж, уул уурхай, газар тариалан, дэд бүтцийн байгууламж, бэлчээр ашиглалтын улмаас эвдрэл, доройтолд орсон газрыг нөхөн сэргээж дахин ашиглах боломжтой болгоно.
- 4.3.6 Хот суурингийн ногоон байгууламжийн эзлэх талбайн хэмжээг нэмэгдүүлж, бичил цэцэрлэгт хүрээлэнг шинээр байгуулна.
- 4.3.7 Байгаль орчны шинжилгээний төв лабораторийг шинэчилж, хөрс, ундны ус, агаарын бохирдлын хяналт, шинжилгээг сайжруулна.
- 4.3.8 Орон нутгийн нөхцөлд зориудаар хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаанд технологийн шинэчлэл хийнэ.
- 4.3.9 Ойн тооллого, цөлжилтийн болон ургамлын нарийвчилсан судалгааг сум тус бүрээр гаргаж, биологийн олон янз байдлын суурь судалгааг хийж, тэдгээрийг хамгаалах, үржүүлэх, зохистой ашиглах бодлогыг боловсруулан хэрэгжүүлнэ.

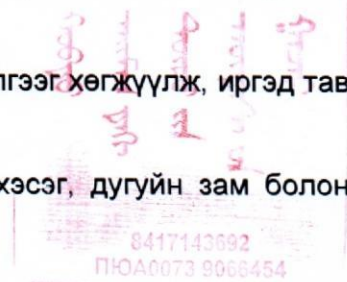
- 4.3.10 Бэлчээрийг усжуулах, худагжуулах ажлыг үргэлжлүүлэн малын бэлчээрийн нөөцийг нэмэгдүүлнэ.
- 4.3.11 Бэлчээрт хөнөөл учруулж буй царцаа, үлийн цагаан оготно гэх мэт мэрэгч амьтадтай байгаль орчинд халгүй аргаар тэмцэж, холбогдох хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.
- 4.3.12 Бэлчээрийн доройтлыг бууруулах газар зохион байгуулалтын тогтолцоо бүрдүүлж, зохистой ашиглан хамгаалж, нөхөн сэргээнэ.
- 4.3.13 Бэлчээрийг нөхөн сэргээх "Малчдын дундын сан"-г сум бүрд бий болгоно.

4.4 Сэргээгдэх эрчим хүч

- 4.4.1 Сэргээгдэх эрчим хүчийг хөгжүүлэх, хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулах, хаягдлыг багасгах ногоон үйлдвэрлэлийн төсөл, хөтөлбөрүүдийг дэмжинэ.
- 4.4.2 Байгаль орчинд ээлтэй сэргээгдэх эрчим хүчний үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлнэ.
- 4.4.3 Байгалийн нөөцийн хэмнэлттэй, хүлэмжийн хийн ялгарал болон хаягдал багатай үйлдвэрлэл, хэрэглээг хөгжүүлнэ.
- 4.4.4 Эрчим хүчний үйлдвэрлэл, аж үйлдвэрийн технологийг шинэчлэн, алдагдлыг бууруулах, үнийн бодлогыг оновчтой болгож, сэргээгдэх эрчим хүчний эзлэх хувийг нэмэгдүүлнэ.
- 4.4.5 Эрчим хүчний хэмнэлттэй, дэвшилтэт технологи ашиглан барилгын дулааны алдагдлыг бууруулна.

4.5 Ногоон эдийн засаг – Эко цэмцгэр хот

- 4.5.1 Байгаль орчин, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан эко аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг хөгжүүлнэ.
- 4.5.2 Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний бэлтгэн нийлүүлэлтийн сүлжээг боловсронгуй болгож, байгальд халгүйгээр хадгалах, савлах технологийг дэмжинэ.
- 4.5.3 Тогтвортой ногоон хот, ногоон барилга, амьдралын ногоон хэв маяг, нөөцийн хэмнэлт зэрэг байгальд ээлтэй, хэмнэлттэй ногоон үзэл санаа, хандлага, дадлыг дэмжин хөгжүүлнэ.
- 4.5.4 Байгаль орчинд ээлтэй нийтийн тээврийн төрөл, үйлчилгээг хөгжүүлж, иргэд тав тухтай зорчих орчныг бүрдүүлнэ.
- 4.5.5 Явган зорчигчийн аюулгүй байдлыг хангасан зорчих хэсэг, дугуйн зам болон зогсоолыг нэмэгдүүлнэ.

- 4.5.6 Хог хаягдлыг бууруулах, ангилан ялгах талаар иргэдийн мэдлэг, ухамсарыг дээшлүүлэх, дадал суулгах зорилгоор "Цэвэр хот" хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 4.5.7 Аюултай хог хаягдлын байгууламжийг байгуулж, хог хаягдлын төвлөрсөн цэгийг тохижуулна.

---o0o---

Г
ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАРТ 7

**ХОВД АЙМГИЙН ЖАРГАЛАНТ
СУМЫН МОНГОЛ АРДЫН
НАМЫН ХОРОО**

84140 Ховд аймаг, Ховд хот
Утас: +976-99009377

2020.08.03 № 63
танай _____-ны № _____ т

Г Хүсэлт хүргүүлэх тухай 7

Жаргалант сумын МАН-ын хорооноос сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны сонгуульд оролцох “Шинэ Ховд-Бүсийн төв хотын хөгжлийн төлөө хамтдаа” мөрийн хөтөлбөрийг танай байгууллагын 2020 оны 07 дугаар сарын 16-ны өдрийн 163 дугаар дүгнэлт, холбогдох хууль тогтоомж, хөтөлбөрийн хүрээнд нэмэлт өөрчлөлтийг Жаргалант сумын МАН-ын хорооны Тэргүүлэгчдийн хурлаар дахин хэлэлцэн шийдвэрлэж, хавсралтаар хүргүүлж байна.

Дүгнэлтэнд заасан “Боловсролын хөгжлийг дэмжих чиглэлээр дэд бүлгийн 2.1.5 дахь заалтыг холбогдох хууль, тогтоомжид нийцүүлэн өөрчилсөн болно.

Иймд Жаргалант сумын МАН-ын хорооноос сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу дахин хянаж, баталгаажуулж өгөхийг хүсье.

Хавсралт 3.9 хуудастай.

ДАРГА

С.ГАНТӨМӨР

**ХОВД АЙМГИЙН ЖАРГАЛАНТ СУМЫН
МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН ХОРОО**

Ховд аймаг Жаргалант сум Ховд хот
Утас +976-99009377

Цахим шуудан: khovdcityman@gmail.com

2020.06.22 № 6/60
танай _____-ны № _____ т

Мөрийн хөтөлбөрт хүргүүлэх тухай.

Ховд аймгийн Жаргалант сумын Монгол Ардын Намын хороо нь ээлжит бус хурлаа хуралдуулан аймаг нийслэл сум дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37.6 дахь заалтын дагуу 2020 оны орон нутгийн сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрөө батлан хүргүүлэв.

Холбогдох хууль тогтоомжын дагуу хянан үзэж баталгаажуулан өгнө үү.

Хавсралт 18 хуудастай.

ДАРГА

С. ГАНТӨМӨР

Жаргалант сумын МАН-ын хорооны

II хурлаар хэлэлцэх асуудлын

дотоод журам

2020.06.19

Ховд хот

1. УИХ-ын 2020 оны сонгуулийн 16-р тойрогт МАН-аас нэр дэвшигчдийн суртчилгааг эрчимжүүлэхэд сумын намын хорооны гишүүдийг идэвхжүүлж амжилттай оролцох асуудалд цаг тогтоохгүй.
2. Аймаг нийслэл сум дүүрэг иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлыг сонгох 2020 оны сонгуульд Жаргалант Сумын МАН-ын хорооны оролцох мөрийн хөлбөрийг хэлэлцэхэд цаг тогтоохгүй.
3. Намын хорооны 2-р хуралдаанаас гарах шийдвэрийн төсөл хэлэлцэж батлахад цаг тогтоохгүй.
4. Хуралд оролцогч гишүүд асуулт асуухад 1 минут, санал гаргахад 3 минут зарцуулана.
5. COVID-19 үед хурал цуглаан баримтлах хууль дүрэм мөрдөх
6. Хурал даргалагч, хуралдаанд оролцогчдыг дотоод журмыг зөрчвөл хурлаас гаргах эрх эдэлнэ.
7. Хурлыг 2020 оны 6 сарын 19-ны 13⁰⁰ цагт эхэлж 15⁰⁰ багтаан дуусгана. Хурлыг намын хорооны дарга дэд дарга нар хуралдана.

Ажлын алба

Жаргалант сумын МАН-ын хорооны II хурлын

хэлэлцэх асуудлын төлөвлөгөө

2020.06.19

Ховд хот

1. УИХ-ын 2020 оны сонгуулийн 16-р тойрогт Монгол Ардын Намаас нэр дэвшигч С.Бямбацогт, О.Батнасан, Ц.Цогзолмаа нарын суртчилгааны ажлыг эрчимжүүлж сумын намын хорооны гишүүдийг идэвхжүүлэх талаар

2. 2020 оны аймаг нийслэл сум дүүргийн иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлыг сонгох сонгуульд оролцох Жаргалант Сумын МАН-ын хорооны мөрийн хөтөлбөрийн төсөл хэлэлцэн дэмжин батлах эрхийг сумын намын хорооны тэргүүлэгчид шилжүүлэх

Жаргалант сумын МАН-ын хороо

Төсөл

ХОВД АЙМГИЙН ЖАРГАЛАНТ СУМЫН
МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН ХОРООНЫ
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ

2020 оны 06 сарын 19 өдөр

Дугаар 2/

Ховд

Монгол Ардын Намын Дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1 дэх заалтыг үндэслэн
ТОГТООХ нь:

1. Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны ээлжит сонгуулийн 16 дугаар тойрогт Монгол Ардын Намаас нэр дэвшигч С.Бямбацогт, О.Батнасан, Ц.Цогзолмаа нарын сонгуулийн сурталчилгааг эрчимжүүлж, амжилттай оролцохыг намын хорооны гишүүдэд үүрэг болгосугай.

2. Энэхүү тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Ховд аймгийн Жаргалант сумын Монгол Ардын Намын хорооны дарга/С.Гантөмөр/, дэд дарга/Ш.Банзрагч/ нарт даалгасугай.

ДАРГА

С.ГАНТӨМӨР

ХОВД АЙМГИЙН ЖАРГАЛАНТ СУМЫН
МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН ХОРООНЫ ...
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ

Төсөл

2020 оны 06 сарын 19 өдөр

Дугаар 02

Ховд

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1, Монгол Ардын Намын Дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх заалтуудыг үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлыг сонгох 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох Ховд аймгийн Жаргалант сумын Монгол Ардын Намын хорооны "Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр"-ийг хавсралтаар батлан дэмжсүгэй.

2. Ховд аймгийн Жаргалант сумын Монгол Ардын Намын хорооноос Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлыг сонгох 2020 оны ээлжит сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрт нэмэлт оруулан батлах эрхийг сумын намын хорооны тэргүүлэгчдэд шилжүүлсүгэй.

3. Батлагдсан мөрийн хөтөлбөрийг 2020 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдөрт багтаан Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт хүргүүлж, хянуулахыг Ховд аймгийн Жаргалант сумын Монгол Ардын Намын хорооны дарга/С.Гантөмөр/-д даалгасугай.

ДАРГА

С.ГАНТӨМӨР

Жаргалант сумын МАН-ын хорооны

тэргүүлэгчдийн 2020.06.19 өдрийн

хуралдаанаар хэлэлцэн батлав.

Уриа: Шинэ Ховд-Бүсийн төв хотын

хөгжлийн төлөө хамтдаа

Жаргалант сумын Монгол Ардын Намаас 2020 оны орон нутгийн сонгуульд
дэвшүүлэх Мөрийн хөтөлбөр

2020.06.21.

Алсын хараа 2050 Монгол Улсын хөгжлийн бодлого Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал 2030, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тухай хууль зэрэг эрх зүйн баримт бичиг, МАН-ын 2020 оны УИХ-ын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр зэрэг баримт бичигт тулгуурлан орон нутгийн хөгжлийн хэтийн бодлого төлөвлөгөөтэй уялдуулан Ховд хотын баруун бүсийн соёл шинжлэх ухаан, эрүүл мэнд, аж үйлдвэрийн төв болгон хөгжүүлэх, замаар иргэдийг ажлын байртай өрхийн орлого нэмэгдэж, амьдралын чанар сайжирсан бүсийн зэрэглэлтэй хот болгон хөгжүүлэх, хөтөлбөрийг сонгогч таньд сумын МАН-ын хороо толилуулж байна.

Нэг.Төрийн байгуулалт, Эрх зүйн шинэчлэл хүний эрхийн хүрээнд

Уриа: Нутгийн удирдлагын шийдвэр иргэн таны хөгжлийг дэмжихэд чиглэгдэнэ.

Монгол Улсын төрийн албаны шинэчлэл, цахим засаглалын үзэл баримтлалд тулгуурлан Монгол Улсын Үндсэн Хуулийн өөрчлөлтийн үзэл баримтлалд үндэслэн эрх зүйн хүрээнд шинэчлэл хийж ажиллана.

1.1 Төрийн байгууллага нутгийн удирдлагын чиглэлээр

- 1.1.1 Нутгийн өөрөө удирдах байгууллага сумын ИТХ-ын хууль эрх зүйн хүрээнд үйл ажиллагааг цомхон, чадварлаг мэргэшсэн бүтэцтэйгээр явуулж нутгийн захиргааны байгууллагад нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагаас тавих хяналтыг тогтмолжуулна.
- 1.1.2 Нутгийн өөрөө удирдах байгууллагаас гарах шийдвэрт иргэдийн санал хүсэлтийг тусган, хэрэгжилтийг эргэж тайлагнадаг, иргэдийн оролцоотой нутгийн өөрөө удирдах байгууллагыг төлөвшүүлнэ.
- 1.1.3 Нутгийн захиргааны байгууллагаас төсвийг төлөвлөх, батлах, зарцуулах, эргэн тайлагнах хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг дээшлүүлэх, санхүү нягтлан

бодох бүртгэл , өмч хөрөнгийн ашиглалтыг хууль эрх зүйн хүрээнд сайжруулж энэ талаар гарч буй зөрчил түүний дутагдлыг арилгаж ажиллана.

1.1.4 Үндсэн хуулийн өөрчлөлтийн дагуу багийн ИТХ-ын ажилд өөрчлөлт хийж хууль эрх зүйн хүрээнд ажиллуулан үйл ажиллагааг тогтмолжуулна.

1.1.5 Сум багийн хэмжээнд нутгийн удирдлагын байгууллагын нэгдмэл байдлыг хангаж ажлын уялдаа холбоог сайжруулна.

1.2 Нутгийн захиргааны байгууллагын тухайд

1.2.1. Төрийн захиргааны байгууллагын бүтэц орон тоог ажлын байрны тодорхойлолт, эрхлэх ажлын чиг үүргийн дагуу шинэчлэн зохион байгуулж, чадварлаг мэргэшсэн иргэд олон нийтэд хүндрэл чирэгдэлгүй, ил тод нээлттэй үйлчилдэг соёлыг төлөвшүүлнэ.

1.2.2 Авлига , ашиг сонирхлын зөрчилгүй төр захиргааны байгууллагыг төлөвшүүлж иргэд бизнес эрхлэгчдэд төрийн захиргааны байгууллагын үйлчилгээг хүргэж ажиллана.

1.2.3 Монгол Улсын төрийн албаны шинэчлэлийн хүрээнд хийгдсэн боловсон хүчнийг шилж сонгох , томилон ажиллуулах, ажлын гүйцэтгэлээр нь үнэлэх , үр дүнг тооцох журмын баримтлан ажиллана.

1.2.4 Төрийн албан хаагчдыг мэргэшүүлэх, чадваржуулах, тогтвор сууршилтай ажиллуулах , мэргэжлийн ур чадвар, туршлага харгалзан үе шаттай дэвшүүлдэг хүний нөөцийн хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.

1.2.5 Төрийн болон нийтийн өмчийн үр ашигтай, зохистой ашиглалт хэрэглээг дэмжиж "Үндэсний хэмжээний хөтөлбөр"-ийг орон нутагт хэрэгжүүлэн ажиллана.

1.2.6 Төрийн албан хаагчдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх дэд хөтөлбөрийг боловсруулан батлуулж , хэрэгжилт ханган ажиллана.

1.2.7 Төрийн албан хаагчдын тасралтгүй сургалт, цахим сургалтын хэлбэр үр дүнтэй хэвшүүлж, төрийн албан хаагчдын мэдлэг, чадвар , өөрчилнө.

1.2.8 Жаргалант сумын төр захиргааны нэгдсэн байрыг ашиглалтанд оруулж, төрийн үйлчилгээг нэг цэгээс иргэдэд хүндрэл чирэгдэлгүй үйлчилнэ.

1.2.9 Малчны хороолол болон их голын ард амьдарч байгаа иргэдэд үйлчлэх төрийн үйлчилгээний бичил төв байгуулж, дэд бүтцийг шийдвэрлэнэ.

1.2.10 Ховд хотын 12 багийн иргэдийн байршлаар нь шинэчлэх багуудын хүн амын тоог тэгшитгэх бодлого явуулах.

1.2.11 Орон нутгийн хөгжлийн сангаас ирэх жилүүдэд хийгдэх ажил дээр олон нийтийн оролцоог нэмэгдүүлэх цахим сүлжээгээр болон цаасаар санал авах ажлыг эрчимжүүлж, сайжруулж, цахим судалгаатай болж ил тод хяналтыг хэрэгжүүлж тайлагнадаг болно.

1.3 Цахим Ховд хот-Хүнд сурталгүй төрийн үйлчилгээ

1.3.1 Төрийн байгууллагад байгаа мэдээллийг иргэн аж ахуй нэгжээс шаарддаг байдлыг халж, иргэд нэг удаа бүртгүүлээд , төрийн цахим үйлчилгээг шуурхай авдаг "Нэг иргэн – Нэг бүртгэл"хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

1.3.2 Мэдээллийн нэгдсэн сангаар дамжуулан төрийн байгууллагын үйлчилгээнд цахим технологи нэвтрүүлж хүнд суртал авлига их үүсгэж буй үйлчилгээг хүндрэл чирэгдэлгүй болгох намын мөрийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

1.3.3 Иргэд олон нийттэй харилцах нээлттэй утас ажиллуулж, төр иргэний эргэх холбоог сайжруулна.

1.3.4 Төрийн байгууллагад хандсан иргэдийн өргөдөл хүсэлтийг шуурхай шийдэж тушаал шийдвэр үүрэг даалгаварын биелэлтийг цахим хэлбэрээр хянадаг болно.

1.3.5 Цахим ардчиллыг хөгжүүлэх журам боловсруулан шийдвэр гаргах үйл явцад иргэд саналаа өгөх боломжтой болгоно.

1.4. Хүний эрх , хүний хөгжлийг дэмжих чиглэл

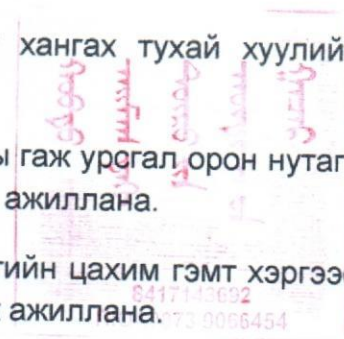
1.4.1 Хүний эрхийг хамгаалахад төр, иргэний нийгэм, бизнесийн байгууллагуудын санаачилга оролцоо хамтын ажиллагааг дэмжин хамтран ажиллана.

1.4.2 Хууль сахиулах байгууллагад хүний эрхэд суурилсан хандлага төлөвшүүлэхэд анхаарч, хүний эрхийн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлнэ.

1.4.3 Төрийн байгууллагуудад жендерийн тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.

1.4.4 Иргэдийн шүтэн бишрэх эрхийг хүндэтгэх ба шашины гаж урсгал орон нутаг дэлгэрэхээс сэргийлэн шаардлагатай арга хэмжээ хангаж ажиллана.

1.4.5 Үндэстэн дамнасан зохион байгуулалттай эдийн засгийн цахим гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх үндэсний хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлж ажиллана.

1.4.6 Зам тээврийн ослоос урьдчилан сэргийлж, орон нутгийн авто замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг ханган ажиллана.

1.4.7 Гэрч хохирогчыг хамгаалах, мансуурлах, гаж донтлоос иргэдийг, урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх үйл ажиллагааг тогтмолжуулна.

1.4.8 Хүүхэд хамгаалах, хөтөлбөр, гэр бүлийн хүчирхийлэл, хүний амьд явах заяамал эрхэд сөрөг нөлөөтэй үйл ажиллагааг таслан зогсоох, энэ талын үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилэлт ханган ажиллана.

1.4.9 Хүн амын хүнсний болон эрүүл ахуйн аюулгүй байдлыг ханган чиглэлээр хөтөлбөр батлуулж ажиллана. Хэрэглэгчдийн эрхийг хамгаалах үндэсний хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлж ажиллана.

1.5 Гадаад харилцаа хамтын ажиллагааны чиглэлээр

1.5.1 ОХУ-ын Алтайн хязгаар, Алтайн БНХАУ-ын Цонж , Алтай аймаг ӨМӨЗО-ны Баяннуур аймгуудтай харилцаа тогтоож үр дүнтэй хамтран ажиллана.

1.5.2 Орон нутагт эрүүл мэнд , боловсрол , гадаад харилцаа, жижиг дунд үйлдвэрлэл, шинэ технологи нэвтрүүлэх чиглэлээр хамтран ажиллана.

2.Хоёр: Нийгмийн бодлогын чиглэлээр

Иргэдийг эрүүл , эрдэм боловсролтой , бүтээлч сэтгэлгээтэй өв соёлоо дээдлэн хамгаалах сэтгэлгээтэй болгож хөгжүүлэхэд гол зорилго оршино.

2.1 Боловсролын хөгжлийг дэмжих чиглэлээр

2.1.1 Монголын түүх, хэл соёл, үндэсний өв улажлал,зан заншил эх оронч сэтгэлгээ,үндэсний үнэт зүйлээ дээдэлсэн агуулгыг баяжуулж сургалтын нэгдсэн хөтөлбөрийг өмчийн хэлбэр харгалзахгүйгээр сургууль цэцэрлэгүүдэд жигд хэрэгжүүлнэ.

2.1.2 Багш нарын мэргэнжлийн тасралтгүй хөгжлийг дэмжин, мэргэжлийг нь дээшлүүлж, гадаад дотоодын сургалтын үйл ажиллагаанд хамруулж „Чадварлаг багш” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

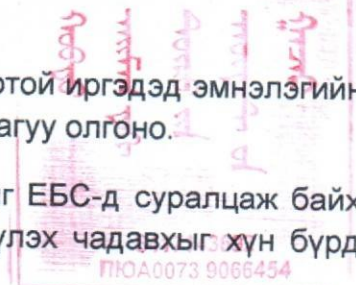
2.1.3 Цэцэрлэгт ээлжийн багш ажиллуулан , хүүхэд хүлээн авах өгөх цагийг уртасган, эцэг эхчүүд ажил тараад хүүхдээ авдаг боломжийг бүрдүүлнэ.

2.1.4 Өвлийн улиралд хүүхдийн ханиад томуу халдварт өвчнөөс сэргийлэх зорилгоор ЕБС-ийн сурагчдын өвлийн амралтын хугацааг уртасгаж, зохицуулалт хийнэ.

- 2.1.5 ЕБС-д үдийн цай хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, үдийн хоолны үйлчилгээг үе шаттайгаар хэрэгжүүлэн, нэг хүүхдэд ноогдох зардлыг нэмэгдүүлж амин дэмээр баялаг хоолоор үйлчилнэ.
- 2.1.6 Суралцагчдад сэтгэл зүйн үйлчилгээ үзүүлэх, мэргэжлээ сонгоход туслах, чиг үүрэгтэй сэтгэл зүйн мэргэжилтнийг сургууль бүрд ажиллуулна.
- 2.1.6 „Шинэ Ховд” хөтөлбөрийн хүрээнд Кемберижийн Их сургуулийн сургалттай сургууль байгуулах асуудлыг холбогдох газарт уламжилж ажиллана.
- 2.1.7 Сургуульд өдөр өнжүүлэх анги бүлэг хичээллүүлэхийг дэмжинэ.
- 2.1.8 Хичээлээс гадуурх сургалтын үндэсний хөтөлбөрийн дагуу сонирхол авьяас чадварыг нээн хөгжүүлэх, сонгон, секц дугуйлангийн үйл ажиллагааг өргөжүүлнэ.
- 2.1.9 Ковид-19 тахлаас үүдсэн ЕБС-ийн танхимын хичээл завсардалт теле хичээлийн хэрэгжилтийн үнэлгээ хийж сурагчдад боловсролын агуулгыг нөхөж олгох, олж сонголт хувилбар бүхий онлайн зайн сургалтын агуулгыг баяжуулж түгээнэ.
- 2.1.10 Нүхэн жорлонтой бүх цэцэрлэг, сургууль дотуур байрыг орчин үеийн ариутгал бүхий ариун цэврийн өрөөтэй болгож, хүүхдэд ээлтэй орчныг бүрдүүлнэ.
- 2.1.11 Ховд Их Сургуулийн урсгал болон судалгааны зардалд төрөөс дэмжлэг үзүүлэх асуудлыг холбогдох газарт уламжилж шийдвэрлүүлнэ.
- 2.1.12 Оюутан залуучуудыг „Боловсролын зээлийн санд” хамруулж ар гэртээ дарамтгүй суралцахад анхаарч ажиллана.
- 2.1.13 Олон улсын түвшинд зохион байгуулагдаж буй олимпиад уралдаан тэмцээнд оролцож, амжилт үзүүлсэн суралцагч багш, судлаач, багийг дэмжиж урамшуулна.
- 2.1.14 Буянт багийн 6-р цэцэрлэг, Алагтолгой багийн, 8-р цэцэрлэг, Бичигт багийн 13-р цэцэрлэг, Залуус хороолол, их голын ард шинээр цэцэрлэг барина.
- 2.1.15 Баатархайрхан багийн 10-р цэцэрлэг Жаргалан багийн 7-р цэцэрлэгт их засвар хийнэ.
- 2.1.16 10-н жилийн 3-р сургууль 2-р сургуулийг их засварт хамруулна.
- 2.1.17 ЕБС, СӨБ-ийн ширээ сандал техник хэрэгслийг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ.

2.2 Эрүүл мэндийн салбарын хөгжлийн талаар

- 2.2.1 Иргэн бүрийг эрүүл мэндийн бүрэн оношлогоонд жил бүр заавал хамрагдах тогтолцоог бүрдүүлнэ.
- 2.2.2 Эрүүл мэндийн байгууллагын үйлчилгээ эмийн хөнгөлөлт ,авах зэрэг цахим эрүүл мэндийн системийг бүрэн нэвтрүүлж эмчлүүлэгчийн нууцлалыг хангаж зардал хүлээгдэл чирэгдлийг бууруулна.
- 2.2.3 Хүүхдийн 50 ортой эмнэлэгийг барьж дуусгаж дотоод тохижилт хийж шаардлагатай тоног төхөөрөмж ,нарийн мэргэжилийн эмч нараар хангах асуудлыг холбогдох газарт уламжлан шийдвэрлүүлнэ.
- 2.2.4 “ Элэг бүтэн Монгол “ хөтөлбөрийг үргэлжлүүлж
“ Хавдрын эсрэг хамтдаа “ хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.
- 2.2.5 Хеликобактертэй тэмцэх хянах үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж ходоодны архаг үрэвсэл, шарх, хорт хавдрын шинэ тархалтын өвчлөл бууруулна.
- 2.2.6 „Эрүүл шүд –Эрүүл хүүхэд “хөтөлбөрийг үргэлжлүүлэн хүүхдийн хоолойн архаг өвчнийг эрт илрүүлж эмчлэх, эрүүл мэндийг бага насанд нь сэргийлэх „Эрүүл ирээдүй” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 2.2.7 „Эрүүл чийрэг эр хүн” үндэсний хөтөлбөр хэрэгжүүлж дундаж наслалтыг уртасгана.
- 2.2.8 Эмэгтэйчүүдийн хэвлийн дархлаажуулалтыг үндэсний хэмжээнд нэвтрүүлж умайн хүзүүны хорт хавдраас сэргийлэх, хөхний эрүүл мэндийг хамгаалах „Энх бүсгүй ” хөтөлбөрийг орон нутагт хэрэгжүүлнэ.
- 2.2.9 БОЭТ –ын яаралтай тусламжийн авто машиныг шинэчилнэ.
- 2.2.10 Сувилагч асрагчийн нийгмийн асуудлыг ажиллах орчинг сайжруулж, мэргэжлийн үр чавдарыг дээшлүүлнэ.
- 2.2.11 БОЭТ-ын тоног төхөөрөмжийг сайжруулан шинэчлэж, нарийн мэргэшсэн эмч нарыг чадваржуулна.
- 2.2.12 Амжиргааны баталгаажих түвшнээс доогуур орлоготой иргэдэд эмнэлэгийн тусламж үйлчилгээ авах “Цахим карт “холбогдох журмын дагуу олгоно.
- 2.2.13 Иргэдэд эрүүл мэндийн бүх төрлийн боловсролыг ЕБС-д суралцаж байх үед олгож эрүүл мэндийн “ Анхны тусламж “үзүүлэх чадавхыг хүн бүрд эзэмшүүлнэ.

2.2.14 Иргэдийг эмийн бус аргаар эрүүлжүүлэх ажлыг тусгай хөтөлбөрөөр хэрэгжүүлэх иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх мэдээлэл сургалт сурталчилгааны загвар төв байгууллана.

2.2.15 Идэвхитэй эрүүл амьдрал хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ дасгал хөдөлгөөн ,зөв хооллолт , стресс бухимдлаас ангид байх эрүүл амьдарлын дадал төр хувийн хэвшлийн түншлэлд тулгуурлан хэрэгжүүлнэ.

2.2.16 Эмийн үнэ нийлүүлэлтэнд хяналт тавьж үнийн хөөрөгдөлийг бууруулан иргэдэд учрах санхүүгийн хүндэрлийг багасгана.

2.2.17 БОЭТ-д их засвар хийлгэнэ.

2.2.18 Өрхийн эмнэлэгүүдийг үе шаттай их засварт хамруулна.

2.2.19 Хүн ам ихтэй алслагдсан бүсэд 1-2 өрхийн эмнэлэг шинээр байгуулна.

2.2.20 Ахмад настан , хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, хоол тэжээлийн дутагдалтай хүүхдийн сувилал байгуулна.

2.3 Тогтвортой амар амгалан гэр бүл

2.3.1 Өрхийн амжиргааны түвшин зөв тогтоож , нийгмийн халамжийн үйлчилгээг зөвхөн зорилтот бүлэгт чиглүүлнэ.

2.3.2 Орлого багатай өрхийн нийгмийн хамгаалал , амьжиргааг дээшлүүлэх , олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээг нэвтрүүлнэ.

2.3.3 Хувь хүн , гэр бүлтэй ажиллах нийгмийн ажилтан ,сэтгэл зүйчдийн ажиллах эрх зүйн орчныг сайжруулна.

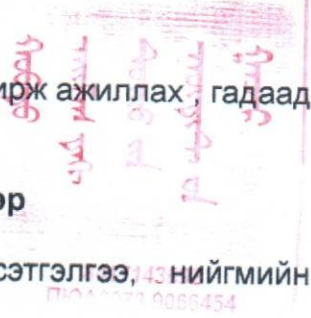
2.3.4 Хүн бүр ургийн бичгээ хөтлөх , удмын санаа хамгаалах үндэсний хөтөлбөрийг орон нутагт дэд хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.

2.3.5 Эмэгтэйчүүд .оюутан , залуучууд , хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, ахмад настан хэрэгцээт цагаар ажиллахад дэмжлэг үзүүлнэ.

2.3.6 Гадаадад сурч хөдөлмөрлөж буй иргэдээ орон нутагтаа ирж ажиллах , гадаад орноос үйл ажиллагаа явуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.

2.4 Хүүхэд хамгаалал хөгжлийн чиглэлээр

2.4.1 Хүүхдийн хөгжил авьяас, ур чадвар , техник сэтгэлгээ, нийгмийн төлөвшилтийг дэмжинэ .

2.4.2 Хүүхдийг зам тээврийн ослоос урьдчилан сэргийлж зарим хэсэгт гарц , гэрлэн дохио ,хурд сааруулагч камертай болгоно.

2.4.3 Хүүхдийн тоглоомын талбай хүүхэд аюулгүй орчин бүрдүүлж хяналтыг сайжруулна.

2.4.4 Багуудад хүүхэд гэр бүл хөгжлийн төвийг төр хувийн хэвшил, НҮТББ-н түншлэлийн хүрээнд байгуулна.

2.4.5 Хүүхдийн замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор хүүхдийн дорон байгуулна.

2.5 Залуучуудын хөгжлийг дэмжих чиглэлээр

2.5.1 Залуучууд, залуу гэр бүлийн орлогод нийцсэн уян хатан төлбөрийн нөхцөлтэй орон сууц худалдан авах бодлогыг орон нутагт хэрэгжүүлнэ.

2.5.2 Орон нутагт залуучуудыг хөгжлийг дэмжих сан байгуулна.

2.5.3 Хүүхэд оюутан залуусыг гадны сөрөг нөлөө, дарамт, гэмт хэрэгт өртөх, мансууруулах ,сэтгэцэд нөлөөлөх бодис хэрэглэхээс сэргийлэх цахим орчин дахь аюулгүй байдлыг хангах дэд хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

2.5.4 Залуу гэр бүлийн хөгжлийн хэрэгцээг дэмжсэн “Залуу гэр бүл” хөтөлбөр орон нутагт хэрэгжүүлнэ.

2.5.5 Хүн амын өсөлтийг дэмжих “Тогтвортой амар амгалан гэр бүл” хөтөлбөрийг 3 ба түүнээс дээш хүүхэдтэй гэр бүлд хэрэгжүүлнэ.

2.5.6 Цалинтай ээж хөтөлбөрийг 3 хүртэлх насны хүүхэдтэй ээжүүдэд ялгаварлахгүй олгоно.

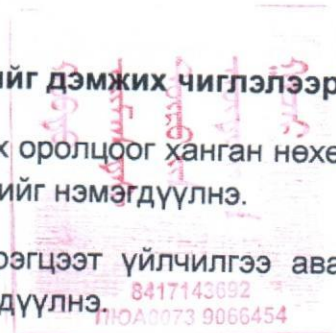
2.5.7 Асрамжийн газар өссөн 18 нас хүрсэн залуучуудыг бие даан амьдрах дэмжлэг үзүүлнэ.

2.5.8 “Эрүүл залуу” хөтөлбөр боловсруулж залуучуудын хөгжил дэвшил,бие бялдрыг хөгжүүлэх төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлэх.

2.6 Тусгай хэрэгцээт “Хөгжлийн бэрхшээлтэй “ иргэдийг дэмжих чиглэлээр

2.6.1 Тусгай хэрэгцээт хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн эрх оролцоог ханган нөхөн сэргээх эмчилгээ, сувилгаа болон хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлнэ.

2.6.2 Тусгай хэрэгцээт хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд хэрэгцээт үйлчилгээ авах нөхцөлийг төрийн болон бусад бүх байгууллагад бүрдүүлнэ.

2.6.3 Тусгай хэрэгцээт хөгжлийн бэрхшээлтэй 0-16 насны хүүхдийг асран ажил хөдөлмөр эрхэлж байгаа эцэг эхийн нийгмийн даатгалыг төрөөс олгуулна.

2.6.4 Тусгай хэрэгцээт хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийг дэмжих хөтөлбөр боловсруулж батлуулж ажиллана.

2.7 Ахмадуудад үзүүлэх үйлчилгээний чиглэлээр

2.7.1 "Насны хишиг" хөтөлбөрийг үргэлжлүүлэн олгоно

2.7.2 Ахмадын нийтийн тээвэр, амралт, сувилал, хөнгөлөлт хүнсний талон зэрэг тусламж үйлчилгээний зардал хувь хүний дансанд шилжүүлдэг тотолцоог орон нутагт хэрэгжүүлнэ.

2.7.3 Ахмад настны чөлөөт цагаа үр дүнтэй өнгөрөөх, мэдээлэл авах боломж бүрдүүлэх төв байгуулах

2.7.4 Ахмад настны орлого нэмэгдүүлэх, мэдлэг туршлага залуучуудад өвлүүлэх зөвлөх үйлчилгээг орон нутагт хэрэгжүүлнэ.

2.7.5 Ахмад настан дэд хөтөлбөр батлуулж ажиллана.

2.8 Үндэсний бахархал өв соёл спорт

2.8.1 Баруун монголын олон ястны өв соёлын музей, театрын цогцолбор барих зураг төсөв хийлгэж барьж байгуулах ажлыг эхлүүлнэ.

2.8.2 Дэлхий дахинд Монголын нүүдлийн өв соёл иргэншил, үнэт зүйлийг танилцуулсан өв соёл урлаг, аялал жуучлалыг ховд хотод хөгжүүлнэ.

2.8.3 Ховд хот брендийг, дэмжих монгол бахархалыг залуу хойч үед төлөвшүүлнэ.

2.8.4 Соёлын биет болон биет бус өв соёлыг хамгаалж хөгжүүлж сурталчилна

2.8.5 Иргэд идэвхитэй хөдөлгөөн хийж уулын болон явган аялал, дугуйн спорт зэрэг нийтийн биеийн тамирын төрлүүдийг дэмжиж хамрах хүрээг өргөжлүүлнэ.

2.8.6 Хотын захиргааны ажлын албанд биеийн тамирын арга зүйн ажиллуулах бодлого баримталж ажиллана.

2.8.7 Магадлан итгэмжлэгдсэн спорт клубуудын үйл ажиллагааг дэмжиж спортоор хичээллэдэг иргэдийн тоог нэмэгдүүлнэ.

2.8.8 Морин спорт, уяачдын жишиг хороолол бий болгох газар төлөвлөж адууны угсаа чанарыг сайжруулна.

2.8.9 „Хан Алтайн дуулал” цогцолборын үйл ажиллагааг тогтмолжуулж жуулчдад зөвлөгөө мэдээлэл өгдөг төв болгоно.

2.8.10 Хүүхдийн паркийн тоног төхөөрөмж тохижилтыг сайжруулж „Ховд хотын ” аялал жуулчлалын бичил төвийг парк дотор байгуулна.

2.8.11 Өвлийн спорт аялал жуулчлал, гэр бүлийн амралтын төв байгуулах газар төлөвлөж, хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжих замаар байгуулна.

2.8.12 „Сангийн хот” төслийг хэрэгжүүлж, аялал жуулчлалын бизнес эрхлэгчдийг бодлогоор дэмжиж ажиллана.

2.8.13 „Монгол гар урлал” дэд хөтөлбөр хэрэгжүүлж, өрхийн орлогыг нэмэгдүүлнэ.

2.8.14 Амарсанаагийн цэцэрлэгт хүрээлэнд их засвар хийж „Цайны зам өв соёлын төв” ахмадуудын чөлөөт цагийн цэцэрлэгт хүрээлэн болгон хөгжүүлнэ.

2.8.15 Хөгжим драмын театр их засвар хийж „Ховд хотын өв соёл” бага наадам хоёр жилд нэг удаа зохион байгуулна.

2.8.16 „Ховд хотын бага тайлбар толь” номыг хэвлүүлж, хотын аялал жуулчлалын гарын авлагатай болох

2.8.17 “Цайны зам өв соёлын наадам” “Мөнгөлөг шагшуурга “ наадмыг зохион байгуулж аялал жуулчлалын эвент бүтээгдэхүүн болгоно.

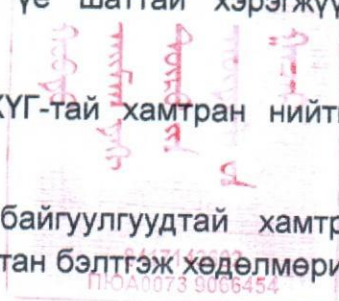
2.8.18 Ховд хотын иргэдийн спортын бага наадам , олон ястны ардын язгуур урлаг болон соёл урлагийн бага наадмыг 2 жил тутам нэг удаа зохион байгуулна.

2.9.Хөдөлмөр эрхлэлт, ажлын байр нэмэгдүүлэх,төсөл хөтөлбөрийн байгуулагуудтай хамтран ажиллах чиглэлээр

2.9.1 Шинэ Ховд хөрөнгө оруулалтын төслүүд болон хувийн хэвшлийн ажлын байрыг дэмжих чиглэлээр 1000 хөдөлмөрийн насны хүнийг бүр болон түр ажлын байранд зуучлан ажилуулах хөтөлбөр боловсруулж үе шаттай хэрэгжүүлж ажиллана.

2.9.2 Зорилтод бүлгийн өрхийн иргэдийг аймгийн ХХҮГ-тай хамтран нийтийг хамарсан ажилд улирлын чанартай ажлуулна.

2.9.3 Политехник коллеж болон бусад сургалтын байгууллуудтай хамтран мэргэжилийн сургалт зохион байгуулж мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэж хөдөлмөрийн зах зээлд зуучилна.

2.9.4 Иргэдийг өөрийн байгуулагад гэрээгээр ажил гүйцэтгүүлж байгаа аж ахуй нэгжүүд томоохон төсөл хэрэгжүүлэгч байгуулагад хөдөлмөрийн хууль, холбогдох заавар журмын дагуу зөвлөмж өгч хяналт тавих ажлыг төрийн бус байгуулгуудтай хамтран зохион байгуулна.

2.9.5 БОЯБХУАӨДЗ төслийн байгууллагатай үр дүнтэй хамтран ажиллаж уур амьсгалын өөрчлөлт, биологийн олон янз байдлыг хамгаалах иргэдийн орлого нэмэгдүүлэх чиглэлээр үйл ажилгаа явуулж байгаа иргэн аж ахуй нэгжийг дэмжин ажиллана.

2.9.6 Ховд хотод үйл ажиллагаа явуулж байгаа төсөл хөтөлбөрийн байгууллагуудтай үр дүнтэй хамтран ажиллана.

2.9.7 Ховд хотод амьдарч байгаа иргэдийн хөдөлмөрийн нөөц, ажлын байрны хэрэгцээний судалгаа гаргаж "Хөдөлмөрийн нөөц ба ажлын байр" хөтөлбөр батлуулж ажиллана.

Гурав. Эдийн засгийн бодлогын хүрээнд

Ховд хотыг баруун бүсийн зам харилцаа, дэд бүтэц, эрчим хүч, барилгын материал үйлдвэрлэл, малын гаралтай бүтээгдэхүүний боловсруулах үйлдвэрлэл хөгжсөн үйлдвэрлэл технологийн парк бүхий аж үйлдвэрийн зангилаа төв болгон хөгжүүлэхэд гол зорилго оршино.

3.1. Шинэ Ховд" хөтөлбөрийг орон нутагт хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд

3.1.1 Нефть боловсруулах үйлдвэрийг хотын дэд бүсэд байгуулах хөрөнгө оруулалгчдыг дэмжиж ажиллах

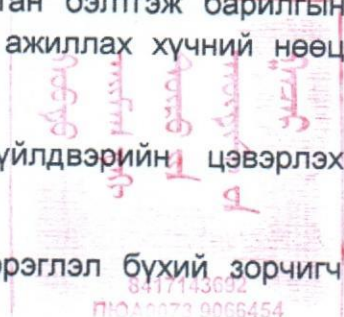
3.1.2 "Үйлдвэрлэл технологийн парк" –ын үйл ажиллагааг дэмжиж хөрөнгө оруулагчдад сурталчилж дэд бүтцийг үе шаттай шийдвэрлэж ажиллах

3.1.3 „Ховд агро парк”-ыг хотын мэдэлд авч зүлэгжүүлэх, цэцэгжүүлэлт хийх, „Цэцэрлэгт хүрээлэн” байгуулан мэргэжлийн ажилтнаар хангаж тогтвортой зөв менежмент явуулж ажиллах

3.1.4 Политехник коллежид түншлэн мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэж барилгын болон боловсруулах үйлдвэрлэлт ажиллах мэргэжилтэй ажиллах хүчний нөөц бүрдүүлнэ.

3.1.5 Малыг гаралтай бүтээгдэхүүн боловсруулах үйлдвэрийн цэвэрлэх байгууламж барьж дуусгах

3.1.6 Ховд Олон Улсын нисэх буудлыг өргөтгөж, 4С зэрэглэл бүхий зорчигч үйлчилгээний цогцолбор болгоно.

3.1.7 Цементийн үйлдвэрт ажиллах мэргэжлийн чадварыг бэлтгэж иргэдээ ажлын байраар хангана.

3.2 Жижиг дунд үйлдвэрлэл үйлчилгээг хөгжүүлэх чиглэлээр

3.2.1 „Үйлдвэрлэгч Жаргалант” хөтөлбөр батлуулж, жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгчдийг дэмжиж ажиллана.

3.2.2 Сум хөгжүүлэх сангийн зээл олгох тэргүүлэх чиглэлийг тогтоож, жижиг үйлдвэрлэл эрхлэгчдийг дэмжинэ.

3.2.3 „Эко Жаргалант ” бренд бүтээгдэхүүний стандартыг мэргэжлийн байгууллагаар батлуулж, Ховд хотод үйлдвэрлэл эрхлэгчдийг каластрийн системд оруулж нэгдсэн хаяг шошготойгоор гадаад дотоодын зах зээлд бүтээгдэхүүн гаргах тогтолцоог бүрдүүлэх зорилт тавьж ажиллана.

3.2.4 Хөнгөн хүнсний үйлдвэрлэл алслагдсан бүс нутагт үйлдвэрлэж бизнес эрхлэгчдийг цахилгааны хөнгөлөлт үзүүлдэг болох асуудлыг холбогдох газарт уламжлалж шийдвэрлүүлнэ.

3.2.5 Аймгийн Худалдаа аж үйлдвэрийн танхимтай хамтран „Эко Жаргалант ” худалдаа сурталчилгааны танхим байгуулна.

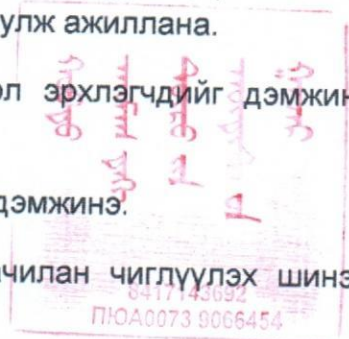
3.2.6 Ажилгүй иргэдийг ажлын байраар хангаж, бренд бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэн гадаад зах зээлд нийлүүлж буй аж ахуй нэгжид орон нутгаас дэмжлэг үзүүлэх хөтөлбөр боловсруулж ажиллана.

3.2.7 Нийтийн аж, ахуй үйлчилгээ эрхэлдэг иргэдэд орчноо тохижуулах, үйлчилгээ сайжруулах чиглэлээр дэмжлэг үзүүлэх хөтөлбөр боловсруулж ажиллана.

3.2.8 Барилгын материал , модон эдлэлийн үйлдвэрлэл эрхлэгчдийг дэмжин ажиллана.

3.2.9 Оёмол, сүлжмэл бүтээгдэхүүн хувцас үйлдвэрлэлийг дэмжинэ.

3.2.10 Мэдээлэл технологийн салбарыг хөгжүүлэн суртачилан чиглүүлэх шинэ болон дижитал онлайн худалдааг хөгжүүлнэ.

3.3. Хүнс , Хөдөө аж ахуйг хөгжүүлэх чиглэлээр

3.3.1 Үйлдвэрлэл технологийн паркт малын гаралтай бүтээгдэхүүн боловсруулах үйлдвэр байгуулана

3.3.2 1000 тн механикжсан зоорийг хотын мэдэлд авч газар тариалан эрхлэгч хувийн хэвшилтэй үр дүнтэй түншлэл байгуулан, түрээсийн хэлбэрээр эзэмшүүлэх

3.3.3 Фермерийн аж ахуйн бүсийн газар төлөвлөлтийн хэмжээг нэмэгдүүлж дэд бүтцийг шийдвэрлэх замаар аж ахуй эрхлэгчдийг дэмжинэ.

3.3.4 Төмс , хүнсний ногоо, хүлэмжийн аж ахуй эрхлэгчдийг тэргүүлэх сайн чанарын сортын үрийн шинэчлэл хийж дэмжинэ.

3.3.5 Хотын дэд бүсэд мах бэлтгэх чиглэлийн мал бордох цэг байгуулах, газар төлөвлөж дэд бүтцийг төрөөс шийдвэрлэж дэмжинэ.

3.3.6 “ Хүлэмж ” “ Жимс жимсгэнэ ” дэд хөтөлбөр батлуулж энэ чиглэлийн үйл ажиллагаа явуулж байгаа иргэн аж ахуй нэгжийг дэмжиж кластерийн зохион байгуулалтанд орох сайн туршлага нэвтрүүлнэ.

3.3.7 Сүүний чиглэлийн эрчимжсэн мал аж ахуй үйлдвэрлэл дэмжиж хотын иргэдэд нийлүүлж,байгаа сүүний үнийг бууруулна.

3.3.8 Алслагдсан бүс нутагт хүнсний үйлдвэрлэл эрхлэгчдийг цахилгааны хөнгөлөлтөнд хамруулах асуудлыг холбогдох төрийн захиргааны төв байгууллагад уламжилж шийдвэрлүүлж ажиллах

3.3.9” Алтан намар” , “Элбэг дэлбэг цагаан сар” үзэсгэлэн худалдаа, хүнс гар урлал тариалан эрхлэгчидийн бүтээгдэхүүний наадмыг зохион байгуулж шилдэг иргэн аж ахуй нэгж , брэнд бүтээгдэхүүнийг шалгаруулж ажиллана.

3.3.10 “Хүнсний үйлдвэрлэл ба хэрэглэгч” дэд хөтөлбөр батлуулж ажиллана.

3.4. Зах худалдааны төвүүдыг хөгжүүлэх талаар

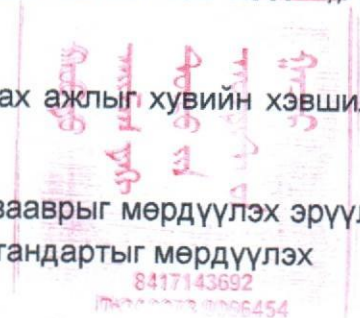
3.4.1 Зах худалдааны төвийг төрөлжүүлэх түлшний захыг хотын төв хэсэг „А” бүсээс захын хэсэгрүү гаргах

3.4.2 Зах худалдааны төв орчмын тохижилтыг сайжруулах ажлыг хувийн хэвшил болон төрийн оролцоотой хийх

3.4.3 Зах худалдааны төвүүд стандарт холбогдох журам зааврыг мөрдүүлэх эрүүл ахуйн болон, галын аюулгүй байдал, орчны тохижилтын стандартыг мөрдүүлэх

3.4.4 „Зах” нэгдсэн арга хэмжээг зохион байгуулах

3.5. Орлоготой иргэн

3.5.1 Өрхийн бичил бизнесийг дэмжиж , хүүгүй барьцаагүй санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх, төрийн бодлогыг орон нутагт хэрэгжүүлнэ.

3.5.2 Гарааны бизнес эрхлэгч, оюутан залууст бизнесээ тэлэх эрчимжүүлэхэд шаардлагатай мэдлэг, ур чадвар олгох арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

3.5.3 Орлого багатай өрхийн ажил эрхлээгүй насанд хүрсэн гишүүдийг мэргэжил эзэмшүүлэх, ур чадварыг ахиулах сургалтанд хамруулж, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжинэ.

3.5.4 Хүүхэд бүрийг хадгаламжтай болгох „Хуримтлалыг хүүхэд”хөтөлбөрийг орон нутагт хэрэгжүүлнэ.

3.5.5 Туршлага ур чадвар сайтай иргэдийг хувиараа хөдөлмөр эрхлэх боломжийг дэмжиж, шаардлагатай техник тоног төхөөрөмжийг хөнгөлттэй зээл олгоно.

3.5.6 „Нийгмийн даатгал төлдөг иргэн анх удаа орон сууц худалдан авахдаа урьдчилгаа төлбөргүй ипотекийн зээлд хамрагддаг болох ” Хуримтлалын нэгдсэн сан” Засгийн газрын бодлогыг орон нутагт хэрэгжүүлнэ.

Дөрөв. Газрын харилцаа барилга , хот байгуулалт, дэд бүтцийг хөгжүүлэх чиглэлээр

Ховд хотыг газар зохион байгуулалт зөв төлөвлөгдсөн хүний ажиллаж амьдрах орчин бүрдсэн хот болгон хөгжүүлэхэд гол зорилго оршино.

4.1. Хот байгуулалтын чиглэлээр

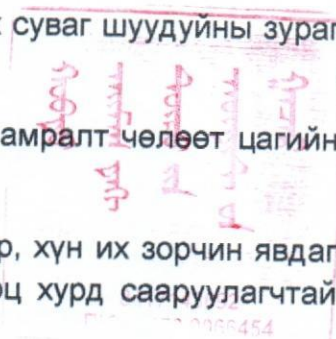
4.1.1 Ховд хотыг хөгжүүлэх ерөнхий төлөвлөгөөг баримтлан хэсэгчлэсэн төлөвлөлт хийж ,байгуулж, мөрдөж, ажиллана.

4.1.2. Хотын иргэдийн дагаж мөрдөх дүрэм боловсруулж , батлуулж, мөрдөн ажиллана.

4.1.3. Ховд хотыг үерийн хамгаалалт,борооны ус зайлуулах суваг шуудуйны зураг төсөв хийж хөрөнгө оруулалтыг үе шаттай шийдвэрлүүлнэ.

4.1.4 Хотын төв хэсгийг авто зогсоол, ногоон байгууламж, амралт-чөлөөт цагийн бүсийг тохижуулна.

4.1.5 Хотын төв болон алслагдсан хэсэгт гэрэлтүүлэг, камер, хүн их зорчин явдаг гол томоохон уулзварыг гэрлэн дохиотой, явган хүний гарц хурд сааруулагчтай болгоно.

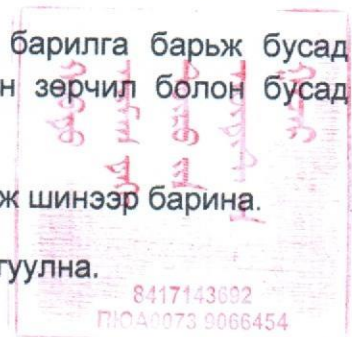
- 4.1.6 Орон сууц нийтийн аж ахуйн контор байгуулж Жаргалант сумын ЗДТГ-ын хуучин байранд ажлын байраар хангаж хэрэглэгчдэд нийтийн аж ахуйн чанартай үйлчилгээг үзүүлнэ.
- 4.1.7 СӨХ-ийн үйл ажиллагааг дэмжих "Бидний байр- Соёлтой орчин" хөтөлбөр батлуулж ажиллана.
- 4.1.8 Нийтийн орон сууцны гадна фасад дээврийн засварыг үе шаттай хийнэ.
- 4.1.9 Хот доторх бичил цэцэрлэгт хүрээлэн тоглоомын талбай засвар тохижилтийн ажлыг орон нутгийн эх үүсвэрээр хийж хариуцаж хамгаалах эзэнтэй болгоно.
- 4.1.10 Хотын насжилт өндөр газар хөдлөлтөнд тэсвэргүй барилгыг дахин төлөвлөлтөнд хамруулна.
- 4.1.11 Хотын доторх авто замыг засварлаж , нийтийн тээврийн маршрутын дагуу засмал замыг улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар тавина.
- 4.1.12 „Хашаандаа сайхан амьдарцгаая” төслийн хүрээнд гэр хорооллын бүсүүдэд бохир цэвэр усны шугам үе шаттай тавина. Иргэд өмчилсөн газартаа орлогод нийцсэн хувийн сууц барьж бичил хүлэмжийн аж ахуй эрхэлж ая тухтай амьдрах орчин бүрдүүлнэ.
- 4.1.13 Хот тохижуулах газрыг Жаргалант сумын төр захиргааны хуучин байранд оруулж бүтэц зохион байгуулалтыг шинэчлэж, орон тоог нэмэгдүүлж, үйл ажиллагааг сайжруулж ажиллана.
- 4.1.13 Эко жишиг гудамжуудыг тохижуулж дугуйн замыг нэмэгдүүлнэ.
- 4.1.14 Ховд хотын стадионыг орчин үеийн тохижилтой болгон засварлана.
- 4.1.15 Өвлийн улиралд халаалт доголддог байруудын халаалтын гадна төв шугамыг жил бүр орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар үе шаттай засварлаж шинэчилнэ.
- 4.1.16 Буянт голын Их бага голын гүүрний дагуу явган болон дугуйн зам тавьна.
- 4.1.17 Жаргалант агро паркыг хотын өмчлөлд авч хотын ногоон байгууламж нэмэгдүүлэх суулгац, зүлэг цэцэгний үрсэлгээ гаргах хүлэмжийн аж ахуй эрхлэх болон жимсний модны суулгац үржүүлэх чиглэлийн үйл ажиллагаа явуулдаг болгоно.
- 4.1.18 Газар өмчлөөгүй иргэдийг хашааны газартай болгох асуудлын хүрээнд жил бүр газар зохион байгуулалтын төлвөлгөөнд тусгаж хэрэгжүүлж ажиллана.

4.2 Дэд бүтцийн чиглэлээр

- 4.2.1 Дулааны станцын зуухний хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, өргөтгөл хийнэ.
- 4.2.2 АХБ-ны „Аймаг сум суурин хөгжүүлэх” төслийн хүрээнд дулааны станцын өргөтгөл, төв шугамыг шинэчлэх, бохир цэврийн шугамыг өргөтгөх, цэвэр усны станцын хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх, гэр хорооллын дахин төлөвлөх ажлыг хийнэ.
- 4.2.3 Гэр хороололд дулааны хэсэгчлэсэн төлөвлөлт хийж цахилгаан нүүрс хосолсон хэлбэрээр халаалтын асуудлыг шийдвэрлэнэ.
- 4.2.4 Хотын доторх ЦДАШ-г үе шаттай шинэчлэж, эрчим хүчний хангалтын хүчин чадлыг 25 хувь нэмэгдүүлнэ.
- 4.2.5 Жаргалант сумын бүх өрхийг ухаалаг тоолуур тавиж, гэр хорооллын айл өрхийн шөнийн цахилгааны тарифыг 50 хувь хөнгөлнө.
- 4.2.6 „Шим ус” ОНӨҮГ-н техник хэрэгсэл тоног төхөөрөмжийг үе шаттай шинэчлэн сайжруулж, цэвэр усны шинэ нөөц санг тогтоолгож, хоёр дахь эс үүсвэрийг ашиглах боломж бүрдүүлнэ.
- 4.2.7 Холбоо, мэдээллийн байгууллагын шугам сүлжээг өргөтгөж, хүчин чадлыг нэмэгдүүлнэ.
- 4.2.8 Буянт голын их бага гүүрийг их засварт хамруулна.

4.3 Нийтийн тээвэр, тээвэр логистикийн чиглэлээр

- 4.3.1 Хотын нийтийн тээврийн автобусны тоо хэмжээ, явах шугам чиглэлийг нэмэгдүүлж, автобусны зогсоолыг бүрэн тохижуулна.
- 4.3.2 Нийтийн тээврийн үйлчилгээний чанарыг сайжруулж орон нутгаас тодорхой дэмжлэг үзүүлж үр дүнтэй хамтарч үйл ажиллагаанд нь хяналт тавьж ажиллана.
- 4.3.3 Бичигтийн пост, Улаан Богочын постонд суурин барилга барьж бусад чиглэлд хөдөлгөөнт пост ажиллуулж тээврийн хэрэгслийн зөрчил болон бусад хяналт тавих чадавхыг сайжруулна.
- 4.3.4 Хотын тээврийн авто вогзалыг хотын төв хэсгээс гаргаж шинээр барина.
- 4.3.5 Тээвэр логистик олон улсын ачаа тээврийн төвийг байгуулна.

4.4. Газар зохион байгуулалтын чиглэлээр

4.4.1 Ховд хотыг хөгжүүлэх ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу хотын төв хэсэг болон гэр хороололд дахин төлөвлөлт хийж , орон сууц орлогод нийцсэн амины сууц барьж чөлөөлөгдсөн газарт ногоон байгууламж бүхий амралт чөлөөт цагийн төв бусад нийтийн үйлчилгээний барилга байгууламж барина.

4.4.2 Ховд хотын аялал жуулчлалын бүс, фермерийн аж ахуй хөгжүүлэх бүсийг шинээр төлөвлөж, жил бүрийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгуулан ажиллана.

4.4.3 Түгээмэл тархацтай баялаг барилгын материал элс, хайрга, ашиглах орд газрын нөөцийг ховд хотын орчимд нөөцийн тогтоолгож иргэн аж ахуй нэгжид барилгын материалыг хүндрэлгүй ашиглах боломж бүрдүүлнэ.

4.4.4 Ховд хотын үүсэл хөгжил олон ястны өв соёл, засаг захиргааны түүх, хот байгуулалт, газар зохион байгуулалт, дэд бүтэц аялал жуулчлал хөдөө аж ахуй, үйлдвэр технологийн парк, ногоон байгууламж бүхий бүс зэргийг харуулсан хот төлөвлөлтийн музейтэй болно.

Тав. Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлал хог хаягдлын менежмент, агаар орчны бохирдол бууруулах чиглэлээр

Ховд хотыг агаар орчны бохирдолгүй, ногоон хөгжлийг дэмжигч, олон үндэстэн ястны аялал жуулчлалын зангилаа болгон хөгжүүлэхэд гол зорилго оршино.

5.1 Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын чиглэлээр

5.1.1 Хотын доторх ногоон байгууламжийн тоо хэмжээг нэмэгдүүлэн услагаа арчилгааг тогтмолжуулна

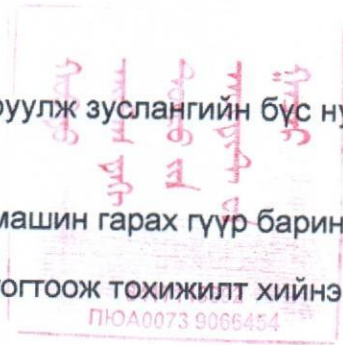
5.1.2 Бичигтийн хөтлийн зам дагуух "Түмэн модот хаалга" төслийг дэмжиж ажиллана.

5.1.3 Хотын орчны эвдэрсэн газрыг нөхөн сэргээнэ.

5.1.4 Буянт бага голын сав газрын хамгаалалтын сайжруулж зуслангийн бүс нутагт эко бие засах газар, хог хаягдлын цэг байгуулна.

5.1.5 Буянт бага голын гүүрүүдийг засварлаж , шинээр машин гарах гүүр барина.

5.1.6 Лагерьин замыг засварлаж, амралтын түр цэгийг тогтоож тохижилт хийнэ.

5.1.7 Ховд хотын дэд бүсэд аялал жуулчлалын газрын бүсийг шинээр төлөвлөж, жуулчны бааз , гэр кемп байгуулах иргэн аж ахуй нэгжид олгож аялал жуулчлалын хөгжлийг дэмжиж ажиллана.

5.1.8 Бугат үзүүрийн дээд талд хиймэл нуур байгуулах техник эдийн засгийн үндэслэл, байгаль орчны нөлөөлөлийн судалгаа хийлгэж түүнд тулгуурлан хөрөнгө санхүүгийн асуудлыг холбогдох газарт тавьж шийдвэрлүүлэх арга хэмжээ авч ажиллана.

5.1.9 Их бага голын дунд нөхөн байгууламжийг түшиглэн цэцэрлэгт хүрээлэн байгуулах.

5.2 Хог хаягдлын менежмент, агаар орчны бохирдлыг бууруулах чиглэлээр

5.2.1 Хотын орчмын хур хог бүхий талбайг цэвэрлэж, нөхөн сэргээнэ.

5.2.2 Хогийн төвлөрсөн цэгийн хогийг үе шаттай цэвэрлэж, хог дарж булшилах, техник хэрэгсэлийг шинэчилнэ.

5.2.3 Хог ангилан ялгах жижиг оврын үйлдвэр байгуулна.

5.2.4 Хогийг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгах дадал хэвшлийг иргэдэд олгох сургалт сурталчилгааны ажил зохион байгуулна.

5.2.5 Сайжруулсан шахмал түлшний үйлдвэрийг Хөшөөтийн уурхайг түшиглэн байгуулна.

5.2.6 Монгол гэр, амины сууцыг дулаалах, цахилгаан халаалтыг үе шаттай хийнэ.

5.2.7 УЦУОШТ-д агаарын бохирдол хэмжих, орчин үеийн багаж хэрэгсэлтэй болгоно.

5.2.8 Айл өрх бүр хашаандаа мод тарьж, эко орчин бүрдүүлж амьдарна.

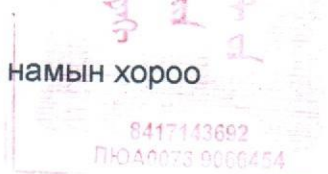
5.2.9 Гэр хороололын цахилгааны тарифыг шөнийн цагийг 50% бууруулж цахилгаан халаалт дэмжих замаар агаар орчны бохирдол утааг 20% хувь бууруулна.

5.2.10 Ховд хотод баруун бүсийн хуванцар боловсруулж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх үйлдвэр байгуулна.

5.2.11 Хог хаягдал үйлчилгээний хураамжийг хуулийн дагуу айл бүрээс авч сан бүрдүүлж хог хаягдлыг ангилан ялгах, дарж булшлах үйл ажиллагаанд зарцуулна.

5.2.12 Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөг шинэчлэн баталж ажиллана.

Жаргалант Сумын Монгол ардын намын хороо

Алтай сум

**ХОВД АЙМАГ
АЛТАЙ СУМЫН МОНГОЛ
АРДЫН НАМЫН ХОРОО**
Алтай сум, Ховд аймаг

2020.06.22 № 14

танай _____-ны № _____-т

АЙМГИЙН АУДИТЫН ГАЗАРТ

Тус сумын 2020 оны орон нутгийн сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөр, холбогдох тогтоол бичиг баримтыг хүргүүлэв.

Хүлээн авч хуулийн хүрээнд хянан шийдвэрлэж өгнө үү.

Хавсралт 9. хуудастай

ДАРГА

Б.ЭНХБАЯР

Алтай сумын Монгол ардын намын хорооны
тэргүүлэгчдийн 2020 оны 06 сарын 22-ны
өдрийн тогтоолын хавсралт

- УРИА: АЛТАЙ САЙХАН НУТГИЙНХАА ТӨЛӨӨ - ХҮЧЭЭ НЭГТГЭЕ
- **ХОВД АЙМГИЙН АЛТИА СУМЫН МОНГОЛ АРДЫН НАМААС 2020 ОНЫ
ОРОН НУТГИЙН СОНГУУЛЬД ДЭВШҮҮЛЭХ МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР**

- УРИА: Төрийн жолоо иргэдийн гарт-түмний итгэл бидний зорилт
- ✓ Иргэн төвтэй шударга, хяналттай төр, захиргааны байгууллага байгуулах хүрээнд эрх зүйн шинэчлэл хийх зорилго дэвшүүлнэ.
 - Амалдаг биш ажил болгодог, Хуурдаг биш хэрэгжүүлдэг, Төр захиргааны байгууллагатай байна.
- А.Төрийн байгуулалт
- ✓ Иргэн төвтэй шударга, хяналттай төр, захиргааны байгууллага байгуулах хүрээнд эрх зүйн шинэчлэл хийх зорилго дэвшүүлэх
- ✓ Нутгийн өөрөө удирдах байгууллага сумын ИТХ-ын хууль эрхзүйн хүрээнд үйл ажиллагааг хэвийн явуулж баг, байгууллагад нутгийн өөрөө удирдах байгууллагаас тавих хяналтыг илүү сайжруулна.
- ✓ Нутгийн өөрөө удирдах байгууллагаас гарах шийдвэрт иргэд хөдөлмөрчдийн санал бодлыг бүрэн тусгуулан хэрэгжилтийг тэдэнд тайлагнадаг, иргэдийн оролцоотой нутгийн өөрөө удирдах байгууллагуудыг төлөвшүүлнэ.
- ✓ Төрийн захиргааны байгууллагын төсвийг батлах, зарцуулах, хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг дээшлүүлэх, санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, өмч хөрөнгийн ашиглалтын хууль эрх зүйн хүрээнд сайжруулж энэ талаар гарч буй зөрчил дутагдалыг бүрэн арилгаж ажиллана.
- ✓ Багуудын Иргэдийн нийтийн хурлыг хууль эрх зүйн хүрээнд ажиллуулж, багаас иргэдтэй ажиллах ажлыг шинэ шатанд гаргана.
 - Төрийн захиргааны байгууллага:
- ✓ Төрийн захиргааны байгууллагуудын бүтэц, орон тоог оновчтой болгож, цомхон чадварлаг мэргэшсэн иргэд хөдөлмөрчдийн дэмжлэг хүлээсэн тэдэнд хөнгөн шуурхай ил тод үйлчилдэг төрийн захиргааны байгууллагыг бэхжүүлнэ.
- ✓ Засаг даргын Тамгын газрын ажилтан болон багийн засаг дарга нарын ажиллах нөхцөл боломжийг дэвшүүлж ажиллана.
- ✓ Төрийн албан хаагчдын нийгмийн асуудлыг иж бүрнээр шийдвэрлэх тусгай хөтөлбөр боловсруулан батлуулж мөрдөх бөгөөд төрийн албан хаагчдыг жил бүр

эрүүл мэндийн үзлэгт үнэ төлбөргүй хамруулан Эрүүл мэндийн сайдын тушаалд заасан өвчинд болон амралт сувилалд амраахад төсөв санхүүгийн хөнгөлөлт үзүүлэх арга хэмжээг хууль эрх зүйн хүрээнд хэрэгжүүлнэ.

- ✓ Төрийн байгууллагуудын урсгал зардлыг бууруулж тэдгээрийн үйл ажиллагааг чадварлаг мэргэшсэн, цомхон, боловсон хүчнээр хангаж төрийн үйлчилгээг ард иргэдэд нээлттэй, хөнгөн шуурхай хүргэнэ

В.Эрхзүйн шинэчлэлийн талаар

- ✓ Орон нутагт мөрдөгдөх эрх зүйн актыг хүний эрхийг хамгаалах, гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, хуулиар оноогдсон эрх үүргээ хэрэгжүүлж нутагтаа ая тухтай амьдрах таатай орчинг бүрдүүлнэ.
- ✓ Төр засгаас гарч буй хууль эрх зүйг хэрэгжүүлэх, биелэлтийг тооцох үйл ажиллагааг шинэ шатанд гаргана.
- ✓ УИХ, ЗГ-аас шинээр батлагдан гарах хууль, эрх зүйн актад иргэдийн саналыг тусгахад анхаарч иргэний танхимын үйл ажиллагааг байнгын ажиллагаатай болгож танхимын бүтэц, зохион байгуулалт, ажлын байр, техник хэрэгсэл, мэргэжлийн боловсон хүчнээр хангах ажлыг системтэйгээр шинэчилнэ.
- ✓ Архидан согтууруулалттай хийх тэмцлийг бүх шатанд эрчимжүүлж архигүй айл гэр, баг байгууллага болох хөдөлгөөнийг өрнүүлэн ажиллаж улмаар архигүй сум болох зорилтыг хэрэгжүүлнэ.

Г.Гадаад харилцааны шинэчлэлийн талаар

- ✓ Хөрш зэргэлдээ БНХАУ, ШУӨЗО, ОХУ-ын БНКазакстан улс зэрэг хот, улсуудтай харилцах харилцааг нийгмийн салбарын бүх хүрээнд өргөтгөж харилцан ашигтай байнгын харилцааг бий болгоход анхаарна. Баг байгууллага бүрийг хөрш зэргэлдээ аймаг сумуудад болон УБ хотод ижил төстэй байгууллагуудад хамтын ажиллагааг өргөтгөж харилцан туршлага солилцох, эдийн засаг бизнесийн салбарт ажиллах хүрээг өргөтгөнө.
- ✓ Төр захиргааны эрх зүй, гадаад харилцааг дээшлүүлэх дээрх зорилтоо бүрэн хэрэгжүүлж дэд бүтэц, үйлдвэр үйлчилгээ, эрүүл мэнд, урлаг, спорт, төр захиргааны байгууллагуудын бүхий л давуу талыг ажил хэрэгтээ тусган ажиллана.

ХОЁР: ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГЫН ХҮРЭЭНД

- ✓ Хүний хөгжлийг хангаж, орон нутгийн нөөц боломж, хэрэгцээнд тулгуурлан төсвийн орлолго нэмэгдүүлэх

- ✓ Баялаг бүтээгчдийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээний бүтээмж, үр ашгийг дээшлүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэн хамтран ажилласнаар шинээр бий болох ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.
- ✓ Хууль тогтоомжоор эрх олгогдсон орон нутгийн татварын хувь хэмжээг оновчтой тогтоосноор татвар төлөгчдөд үзүүлэх татварын дарамтыг багасгаж бизнес эрхлэгчдийг бүхий л талаар нь дэмжинэ.
- ✓ Байгууллага аж ахуйн нэгжүүдэд мөрдөж буй олон улсын стандартын нягтлан бодох бүртгэлийн системийг улам сайжруулж, бүх шатны төрийн байгууллагуудад шилэн дансны хуулийг бүрэн хэрэгжүүлэн төсөв, санхүүг ил тод нээлттэй болгон иргэд хэрэглэгчдэд тайлагнаж, үнэлэлт дүгнэлт өгүүлдэг тогтолцоог боловсронгуй болгон хариуцлага хяналтыг сайжруулна.
- ✓ Иргэд олон нийтийн байгууллагуудын оролцоотой улсын болон орон нутгийн төсвөөс хийх худалдан авалтын ажиллагааг нээлттэй, ил тод байдлыг хангаж цахим болгож хариуцлагыг дээшлүүлнэ.
- ✓ Мэдээлэл харилцаа холбооны байртай болгож Мэдээлэлийн системийн дэвшилтэд технологийг нэвтрүүлж төрийн үйлчилгээг цахим болгох бодлого үйл ажиллагааг дэмжинэ.

ГУРАВ. БОЛОВСРОЛ, ЭРҮҮЛ МЭНД, СОЁЛ СПОРТЫН ШИНЭЧЛЭЛИЙН ХҮРЭЭНД:

Уриа: Эрх мэдлээр бус-эрдэм боловсролоор тэргүүлэе

- ✓ Иргэн бүрийг мэдлэг боловсролтой, бүтээлч сэтгэлгээтэй амьдрах, ажиллах арга ухааныг дээшлүүлэхэд үйл ажиллагаагаа чиглүүлнэ.

А. Боловсролын талаар:

- ✓ Сургуулийн өмнөх боловсролын хамрах сургалтын цэвэр жинг 100%-д хүргэж, цэцэрлэгүүдийг бүрэн камержуулан хүүхэд аюулгүй орчинд хүмүүжих нөхцөл бүрдүүлнэ
- ✓ Суурь боловсролын хамрах сургалтыг 100%
- ✓ ЕБС-ийг цахим номын санг өргөжүүлж мэдээллийн сантай болгож, багш сурагчдын ажиллах сурах орчинг сайжруулна.
- ✓ ЕБС-ийн материаллаг баазыг сайжруулан сургалтын чанарыг дээшлүүлснээр ЭЕШ-ын үнэлгээг аймгийн дунджаас дээш хувиар нэмэгдүүлнэ.
- ✓ Түүхийн дурсгалт газруудыг тулгуурлан хүүхэд залуучуудын түүх судлах, үндэсний өв соёлоо түгээн дэлгэрүүлж, танин мэдэхүйг хөгжүүлэх бодлого барьж ажиллана

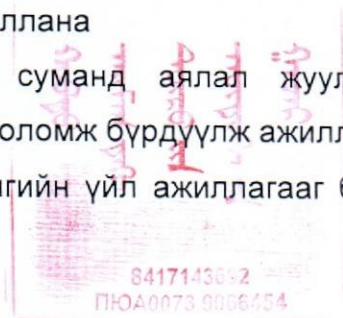
Б.Эрүүл мэндийн салбарын хөгжлийн талаар:

- ✓ Эрүүл аюулгүй орчинд ажиллаж, хөдөлмөрлөх, амьдрал ахуйгаа сайжруулах, хөгжих нөхцлийг бүрдүүлэх замаар иргэдийн амьдралыг сайжруулан хүн амаа өсгөж хүн төвтэй хөгжлийн үндсийг тавина.
- ✓ Сумын эрүүл мэндийн төвийн өргөтгөлийн барилгын ажлыг дуусгаж ашиглалтанд оруулна.
- ✓ Сумын эрүүл мэндийн төвийг дэвшилтэт технологи, тоног төхөөрөмжөөр хангах арга хэмжээг жил жилийн төсөвт тусгуулан хэрэгжүүлж эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг улам сайжруулна.
- ✓ Эх хүүхдэд үзүүлэх тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.
- ✓ Хүүхэд багачуудийн шүдний өвчлөлийн тархалтыг 80% эмчээр хангаж зонхилон тохиолдох шүдний өвчлөлийн тархалтыг 50% бууруулна.
- ✓ Сумын эмнэлэг, багийн эмч нарыг унааг үе шаттай шинэчлэнсайжруулна.
- ✓ Эрүүл мэндийн салбарын эмч мэргэжилтнүүдийг мэргэшүүлж мэргэшсэн боловсон хүчний хангалтыг 100%-д хүргэж, мэргэшүүлэхэд орон нутгаас дэмжинэ.
- ✓ Иргэдийн дунд нийтийн биеийн тамирыг сурталчилах, нийтийн биеийн тамирын талбай, амралт сувилалын бүс байгуулах ажлыг олон нийтийн оролцоонд түшиглэн дэмжлэг үзүүлэн хамтарч ажиллана.
- ✓ Спортын салбарт хийгдэх хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлж, тамирчдын ая тухтай орчинд бэлтгэл хийх нөхцлийг бүрдүүлнэ.

В.СОЁЛ УРЛАГ, СПОРТЫН ХӨГЖЛИЙН ТАЛААР:

- ✓ Соёлын биет бус өвийг хадгалан хамгаалан, түгээн дэлгэрүүлж өвлүүлэн хөгжүүлнэ.
- ✓ Хүүхэд залуучуудын дунд үндэсний тоглоомын дугуйлан хичээлүүлж хөгжүүлэх
- ✓ Соёл урлагийн байгууллагыг техник тоног төхөөрөмж, мэргэжлийн соёл урлагийн байгууллагын боловсон хүчнийг сургахад дэмжиж ажиллана
- ✓ Түүхийн дурсгалт газруудыг сэргээн засварлаж суманд аялал жуулчлал хөгжүүлэх, аялал жуулчлалын бааз, хэсэг байгуулах боломж бүрдүүлж ажиллана
- ✓ "Цахим номын сан" хөтөлбөр хэрэгжүүлж номын сангийн үйл ажиллагааг бүрэн цахимжуулна.
- ✓ Спорт цогцолбор барьж ашиглалтанд оруулна.

Г.Хөдөлмөр эрхлэлт, нийгмийн хамгаалалтын хүрээнд:

- ✓ Хүнээ хөгжүүлсэн, ажилтай орлоготой бүтээлч иргэдийг бий болгох замаар хүн амаа өсөн нэмэгдүүлж, оюун мэдлэгийг дээдэлсэн бүтээлч хүнийг хөгжүүлнэ.
- ✓ Ажлын байрыг нэмэгдүүлж ажилгүйдлийн түвшинг жил дараалан бууруулна.
- ✓ Үндсэн хуулиар олгогдсон хүний эрүүл, аюулгүй ажлын байранд ажиллаж хөдөлмөрлөх эрхийг дээдэлсэн жишиг сум, баг, байгууллага болно.
- ✓ Өндөр настны тэтгэвэртэй ахмадуудад үзүүлэх хөнгөлөлтүүдийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээг төр засгийн бодлогод тусгуулан хэрэгжүүлнэ
- ✓ “Чадварлаг залуучууд, Зорилготой иргэн, Соёлтой өрх” хөтөлбөр хэрэгжүүлж иргэд оюутан залуучуудад тулгамдаж буй нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэнэ
- ✓ Сумын хүндэтгэлийн гэр өргөөд тулгуурлан “Гэрлэх ёслол”-ыг ёслох тусгай хөтөлбөр журам бий болгож хэрэгжүүлнэ

ДӨРӨВ. МАЛ АЖ АХУЙ, ГАЗАР ТАРИАЛАНГИЙН ТАЛААР:

- ✓ Бэлчээрийн шинжлэх ухааны үндэслэлтэй ашигладаг уламжлалт аргыг түшиглэн орон нутгийн түвшинд мөрдөх дунд хугацааны стратеги хөтөлбөр боловсруулж уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицсон бэлчээрийн таваарлаг, ашиг шимтэй мал үржүүлэх нөхцлийг бүрдүүлэн нөхөрлөлүүдийг бодлогоор дэмжиж тэднийг чадавхжуулахад анхаарч ажиллана.
- ✓ Малын гаралтай түүхий эд мах сүүнд антибиотик үлдэгдлийн шинжилгээний Анолизатор багажтай болох асуудлыг шийдвэрлэж эрүүл цэвэр мах сүү хэрэглэх боломж бүрдүүлнэ.
- ✓ Нутгийн малыг мах сүүний чиглэлээр үүлдэрлэг байдлыг сайжруулж нэг малаас авах ашиг нэмэгдүүлнэ.
- ✓ Алтайн үүлдрийн улаан ямааны ноолуурын гарц, чанараас үнэ хамаарах асуудлыг холбогдох газарт тавьж шийдвэрлүүлэхэд анхаарч ажиллана.
- ✓ Алтай сумыг баруун бүсийн газар тариалангийн бүс болгож газар тариалан эрхлэлтийг дэмжиж өрхийн орлогыг нэмэгдүүлнэ.
- ✓ Усалгаатай газар тариаланг дэмжиж услалтын системийг өргөтгөн хүлэмж ашиглан нарийн ногоо, төмс хүнсний ногоо, хүчит тэжээлийн ургамал, хөх тариа, цагаан будаа тариалах, жимс жимсгэн тариалалтыг хөгжүүлж, жимсний модны үрсэлгээг өргөжүүлнэ.

ТАВ.ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ДЭД БҮТЦИЙН ШИНЭЧЛЭЛИЙН ХҮРЭЭНД:

Уриа: Хийж бүтээе, хэлснээ биелүүлье

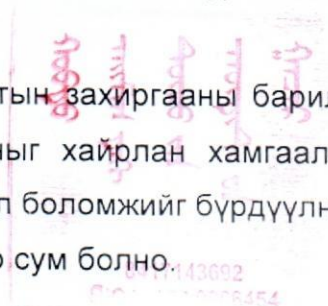
8417143692

0006454

- ✓ “Хашаандаа сайхан амьдарцгаая” төслийг орон нутагт хэрэгжүүлж иргэдийн ая тухтай амьдрах орчин бүрдүүлнэ.
- ✓ Дарь эхийн Сүм байгуулан ашиглалтанд оруулж иргэдийн шашин шүтэх эс шүтэх эрхэд хүндэтгэлтэй хандана.
- ✓ Сумын нийтийн халуун ус ашиглалтанд оруулна.
- ✓ Жишиг цэнгэлдэх хүрээлэн барьж ашиглалтанд оруулна.
- ✓ МАА-н багуудын орон нутгийн чанартай нүүдлийн зам засварлана.
- ✓ Өрхийн аж ахуйгаас бэлтгэсэн мах, сүү, гурилан бүтээгдэхүүн, хүнсний ногоогоор сургуулийн хүүхдийн үдийн цай хөтөлбөр, эмнэлэг, цэцэрлэгийн хэрэгцээг сумаасаа бүрэн хангах ажлыг зохион байгуулна.
- ✓ Жижиг дунд үйлдвэрийг дэмжих сум хөгжүүлэх сангийн зээлийг үргэлжлүүлэн олгож эргэлтийг эрчимжүүлнэ.
- ✓ Ёлхон нуурын давсыг түшиглэн Иоджуулсан давсны үйлдвэрийн цех байгуулна
- ✓ Мах боловсруулах хиамны цех бий болгоно.
- ✓ Оёдлын цех, гутлын цех, үйлдвэр, нэхмэл сүлжмэлийн цехүүдийг төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлэх замаар дэмжин ажиллана.
- ✓ Эрчим хүчний дотоод хүчин чадал хуваарилалийг сайжруулах нэмэлт траспорматор нэмж суурьлуулна.
- ✓ Жил бүрийн 10 дугаар сарыг хөгжлийн төлөвлөгөөний сар болгож сумын хэтийн хөгжлийг төлөвлөх хэлэлцүүлэг зохион байгуулж хэвшүүлнэ.
- ✓ Орон сууцтай айл өрхүүдийг цэвэр бохир усны системд үе шаттай холбох ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

ЗУРГАА: БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ЧИГЛЭЛЭЭР:

- ✓ Алтай сумын нутаг дэвсгэрт ан амьтан, өвс ургамалын иж бүрэн судалгаа хийж нэгдмэл мэдээлэлийн сантай болгож хэдэн төрлийн эмийн ургамал ямар ач холбогдолтойг тодорхойлж иргэдэд таниулах, хайрлан хамгаалахад анхаарч ажиллана.
- ✓ Говийн Их Дархан Цаазат газрын Б хэсгийн хамгаалалтын захиргааны барилга байгууламжийг Алтай суманд байгуулж, байгаль орчныг хайрлан хамгаалах, ажлын байр нэмэгдүүлэн албан хаагчдын ажиллах нөхцөл боломжийг бүрдүүлнэ.
- ✓ Сумын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлж ногоон сум, эко сум болно.

- ✓ Түүхийн дурсгалт газруудыг тохижуулан хүүхэд залуучуудын түүх судлах, танин мэдэхүйг хөгжүүлэх бодлого барьж байгаль экологио хайрлан хамгаалах сэтгэл зүйг төлөвшүүлэх ажлыг зохион байгуулна.
- ✓ Рашаан усны судалгаа шинжилгээ хийлгэж мэдээлэлийн сантай болж цэвэр ус савлах цех байгуулна.

Алтай сумын МАН-ын хорооноос 2020 оны аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуульд дэвшүүлсэн мөрийн хөтөлбөр нь Аймгийн МАН-ын хорооны орон нутгийн сонгуульд дэвшүүлсэн мөрийн хөтөлбөр, Алтай сумын 2010- 2024 нийгэм эдийн засгийн хөгжлийн Мастер төлөвлөгөөнд тулгуурлан боловсруулав.

ТА ИТГЭ -БИД БҮТЭЭЕ- ХҮЧЭЭ НЭГТГЭЕ

БУЛГАН СУМ

**БУЛГАН СУМЫН
МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН ХОРОО**

᠘᠔᠘᠐ ...оны...сарын ᠐᠑

Дугаар ᠐᠙

Бүрэнхайрхан

ХОВД АЙМГИЙН АУДИТЫН ГАЗАРТ

Булган сумын Монгол ардын намын хорооны орон нутгийн сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрт засвар оруулан холбогдох шийдвэрүүдийн хамт хүргүүлээ.

Хавсралт...хуудастай.

ДАРГА

Б.АМГАЛАНБАДРАХ

**БУЛГАН СУМЫН МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН ХОРООНЫ
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ**

2020 оны 06 сарын 21

Дугаар 07

Бүрэнхайрхан

Эрх шилжүүлэх тухай

Монгол Улсын Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1, Монгол Ардын намын Дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх заалтуудыг үндэслэн **ТОГТООХ** нь.

1. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн Хурлыг сонгох, 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох Ховд аймгийн Булган сумын Монгол ардын намын хорооны "Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр"-ийг хавсралтаар батлан дэмжсүгэй.
2. Ховд аймгийн Булган сумын Монгол ардын намын хорооноос Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлыг сонгох, 2020 оны ээлжит сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрт нэмэлт, өөрчлөлт оруулан батлах эрхийг сумын намын хорооны тэргүүлэгчдэд шүлжүүлсүгэй.
3. Батлагдсан мөрийн хөтөлбөрийг 2020 оны 6 сарын 25-ны өдөрт багтаан Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт хүргүүлж, хянуулахыг Ховд аймгийн Булган сумын Монгол ардын намын хорооны дарга /Б.Амгаланбадрах/-д даалгасугай.

ДАРГА

Б.АМГАЛАНБАДРАХ

**БУЛГАН СУМЫН МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН ХОРООНЫ
ТЭРГҮҮЛЭГЧДИЙН ТОГТООЛ**

2020 оны 06 сарын 21

Дугаар 06

Бүрэнхайрхан

Мөрийн хөтөлбөр батлах тухай

Сумын Монгол Ардын Намын хорооны 2020 оны 6 дугаар сарын 21-ний өдрийн хуралдааны 01 дүгээр шийдвэрийг үндэслэн Булган сумын Монгол Ардын Намын хорооны тэргүүлэгчдийн хурлаас ТОГТООХ нь.

- 1 Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн Хурлыг сонгох, 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох Ховд аймгийн Булган сумын Монгол ардын намын хорооны "Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр"-ийг хавсралтаар баталсугай.
- 2 Батлагдсан мөрийн хөтөлбөрийг 2020 оны 6 сарын 25-ны өдөрт багтаан Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт хүргүүлж, хянуулахыг Ховд аймгийн Булган сумын Монгол ардын намын хорооны дарга /Б.Амгаланбадрах/-д даалгасугай.

ДАРГА

Б.АМГАЛАНБАДРАХ

хорооны тэргүү
оолын / дугаар

2020-2024 ОНЫ ТЭРГҮҮЛЭХ ЗОРИЛТ
БУЛГАН БООМТ ХОТ БОЛНО.

НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БҮХИЙ Л САЛБАРТ БУЛГАНЧУУДЫН “ӨРСӨЛДӨХ ЧАДВАР”-ЫГ БОДЛОГООР ДЭМЖИН ХӨГЖҮҮЛСНЭЭР ХӨГЖСӨН ИРГЭДТЭЙ, ЧӨЛӨӨТ ЭДИЙН ЗАСАГТАЙ “БУЛГАН БООМТ ХОТ” БОЛОХОД ОРШИНО.

8417143692
P:040973 9066454

1. ИРГЭНД ЭЭЛТЭЙ ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ /ДЭД ХӨТӨЛБӨР/
2. 90 ЖИЛИЙН ТҮҮХТЭЙ БУЛГАНЧУУД /ДЭД ХӨТӨЛБӨР/
3. ЦЭВЭР, ЦЭМЦГЭР ХОТ /ДЭД ХӨТӨЛБӨР/
4. АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ, НОГООН ХӨГЖИЛ /ДЭД ХӨТӨЛБӨР/
5. ТОГТВОРТОЙ ГАДААД ХАРИЛЦАА /ДЭД ХӨТӨЛБӨР/
6. ХӨДӨӨ АЖ АХҮЙГ ЭРЧИМЖҮҮЛЭХ /ДЭД ХӨТӨЛБӨР/
7. ЖИМС, ЖИМСГЭНЭ / ДЭД ХӨТӨЛБӨР/
8. БАГИЙН ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ /ДЭД ХӨТӨЛБӨР/
9. 1000 ШИНЭ АЖЛЫН БАЙР БИЙ БОЛГОХ /ДЭД ХӨТӨЛБӨР/
10. 15,000 ДАХЬ ИРГЭН /ДЭД ХӨТӨЛБӨР/
11. ШИНЭЭР ОРОН СУУЦЖУУЛАХ / ДЭД ХӨТӨЛБӨР/
12. ШИНЭ ГУДАМЖ /ДЭД ХӨТӨЛБӨР/
13. БУЛГАН БРЭНД /ДЭД ХӨТӨЛБӨР/
14. ОЮУНЛАГ БУЛГАНЧУУД /ДЭД ХӨТӨЛБӨР/
15. ЭРҮҮЛ ЧИЙРЭГ БУЛГАНЧУУД /ДЭД ХӨТӨЛБӨР/
16. ХҮМҮҮНЛЭГ БУЛГАНЧУУД /ДЭД ХӨТӨЛБӨР/

НЭГ: ИРГЭНД ЭЭЛТЭЙ ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ /ДЭД ХӨТӨЛБӨР/

Монгол улсын хууль тогтоомжын хүрээнд төрийн албан хаагчдын ёс зүй сахилга хариуцлагыг дээшлүүлж иргэдэд төрийн үйлчилгээг хүнд сурталгүй, түргэн шуурхай үзүүлэхэд оршино.

1. Төрийн албан хаагчдын ажиллах нөхцөл боломжийг бүрдүүлэх зорилгоор шаардлагатай тоног тохоромж, техник хэрэгслээр хангана.
2. Төрийн албан хаагчдыг үе шаттайгаар сургалтанд хамруулж шинэ мэдээллээр хангах ажлыг тогтмол зохион байгуулж чадвахыг хангана.
3. Албан байгууллагуудын ажилтан албан хаагчдын хамтын ажиллагаа уялдаа холбоог сайжруулах зорилгоор танилцах, туршлага судлах сургалт, урлаг спортын арга хэмжээг жил бүр зохион байгуулна.
4. ЕБС, СӨБ-н суралцагчдын сурлагын чанар хүртээмжийг дээшлүүлэх, сурч боловсрох, ажиллах орчин нөхцлийг сайжруулах зорилгоор 12 жилийн 1-р сургуулийн 1-р байрыг шинээр барих, Минжит Булган цогцолбор сургуулын хичээлийн байр, 2 дотуур байр, Сарнай цэцэрлэгийн барилгад их засвар хийх.
5. Баянсудал багт шинээр 150 хүүхдийн цэцэрлэг барих.
6. Сумын нэгдсэн эмнэлэг, Спорт ордон, Соёлын ордны үйлчилгээг сайжруулж, бүтэц орон тоог нэмэгдүүлнэ.

7. Сургуулийн дотуур байрны болон сурагчдын ширээ сандлыг бүрэн шинэчлэнэ.
8. Сургууль цэцэрлэг эмнэлэгийн гал зуухны тоног төхөөрөмжийг бүрэн шинэчлэнэ.
9. Булган өрхийн эмнэлэгийн барилгыг шинээр барина.
10. Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлын үр нөлөөг дээшлүүлж, шаардлагатай тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслээр хангана.
11. Интернетийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, "Нэг цонхны үйлчилгээ"-г шинээр бий болгоно.

ХОЁР. 90-Н ЖИЛИЙН ТҮҮХТЭЙ БУЛГАНЧУУД /ДЭД ХӨТӨЛБӨР/

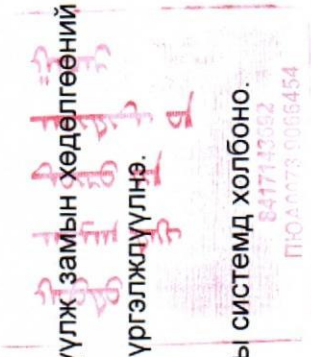
Тус сумын түүхт 90-н жилийн ойн баяр 2021 онд тохиож байгаатай холбогдуулан баяр наадмыг өндөр хэмжээнд зохион байгуулж, ёслол төгөлдөр тэмдэглэн өнгөрүүлэх, бүтээн байгуулалтын ажлууд өрнүүлэх, сум орон нутгаа сурталчлах, таниулах, хөрөнгө оруулалт татахад оршино.

1. "Ногоон Булган 90-н жил, 90 000 мод" хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
2. Торгууд түмний түүхийг харуулсан, сумын түүхэн хөгжлийг илтгэсэн "Сонгодог ном" бүтээнэ.
3. Сумын 90 жилийн ойд зориулсан түүхчилсэн ном гаргаж, кино хийнэ.
4. Сумын Стадионыг иж бүрэн засварлана.
5. Хурдан морины уралдааны замыг засан сайжруулна.
6. Үндэсний сурын талбайг шинээр байгуулна.
7. "Хөрөнгө оруулалтын чуулга уулзалт" зохион байгуулна.
8. Сумын төвийн нийтийн эзэмшлийн зам, гудамж талбайн өнгө үзэмжийг сайжруулж засварлана.

ГУРАВ. ЦЭВЭР ЦЭМЦГЭР ХОТ ХӨТӨЛБӨР /ДЭД ХӨТӨЛБӨР/

Иргэдийн аюулгүй, цэвэр цэмцгэр, тохилог амьдрах боломжыг бүрдүүлж хот суурин газрын жишигт хүрсэж сумандаа сайхан амьдрах нөхцлийг бүрдүүлнэ.

1. "Хоггүй Булганчууд хөтөлбөр"-ийг үргэлжлүүлнэ.
2. Сумын төвийн орчимд авто зам, зогсоол, явган хүний зам, дугуйн замыг жил бүр нэмэгдүүлж замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангана.
3. Худалдаа, үйлдвэр үйлчилгээ эрхлэгчдийн санаачлагыг дэмжин "Бүтээлч Гудамж төсөл"-ийг үргэлжлүүлнэ.
4. Сумын төв, гэр хороололд гэрэлтүүлэг, камержуулалтыг нэмэгдүүлнэ.
5. Орчин үеийн нийтийн бие засах газруудыг шинээр байгуулна.
6. Сумын төв орчмын албан байгууллага, ААН, айл өрхүүдийг нэгдсэн дулаан, цэвэр бохир усны системд холбоно.
7. Хогны машины хүртээмжийг нэмэгдүүлэн, хог цэвэрлэгээг тогтмолжуулна.

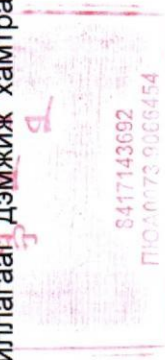
8. Сумын төв, Баянсудал багт халуун усны газар шинээр барина.
9. Нэгдсэн системд холбогдоогүй албан байгууллага, ААН, айл өрхүүдийн бохир усыг тогтмол соруулж, зайлуулах ажлыг тогтмол хийнэ.
10. Хог ангилан ялгах, дахин боловсруулах үйл ажиллагааг төрийн бодлогоор дэмжин ажиллана.
11. Эрчим хүчний 0,4-н шугамын шинэчлэлийг үргэлжлүүлнэ.
12. Хот тохижилтын "Минжит Булган" ОНӨААТҮГ-н үйл ажиллагааг тогтмолжуулж бэхжүүлнэ.
13. Хүнс, барааны орчин үеийн шаардлагад нийцсэн зах, үйлчилгээний төвүүдийг шинээр бий болгоно.
14. Нисэх онгоцны гүйлтийн 2км шороон зурвасыг хатуу хучилттай асфалтан замтай болгож, Булган нисэх буудлын үйл ажиллагааг тогтмолжуулна.
15. Сумын хэмжээнд нийтийн тээврийн үйлчилгээг нэвтрүүлж, автобусны буудлын тоог нэмэгдүүлнэ.

ДӨРӨВ. АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ, НОГООН ХӨГЖЛИЙН ХӨТӨЛБӨР

Байгаль орчинд ээлтэй ногоон хөгжлийн бодлогыг хэрэгжүүлж, аялал жуулчлалын үйл ажиллагааг бүх талаар дэмжиж иргэдийн орлогын нэг гол эх үүсвэр болгон хөгжүүлнэ.

1. Аялал жуулчлалын хөтөлбөр, урлаг, соёлын арга хэмжээг тогтмолжуулж, Булганчуудын өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлж, гадаад, дотоодын жуулчдын тоог 10000-д хүргэнэ.
2. Аялал жуулчлал эрхлэгчдийг бүх талаар дэмжин хамтран ажиллаж, амрагч жуулчдыг нэг дор хүлээн авах хүчин чадлыг нэмэгдүүлнэ.
3. Олон улсын төсөл хөтөлбөр, дотоодын зээл тусламжид хамруулж дэмжлэг үзүүлж ажиллана.
4. Аялал жуулчлалд зориулсан тусгай хөтөлбөр боловсруулж соёлын өв тээгчид, нутгийн бренд бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгчдийн үзэсгэлэн, урлаг соёлын үйл ажиллагааг жил бүр зохион байгуулна.
5. Хилийн аялал жуулчлал, хилийн үзэсгэлэн худалдаа зохион байгуулах ажлыг үргэлжлүүлнэ.
6. Тусгай сонирхлын аялал жуулчлалын төрлүүд болох авто спортын, унадаг дугуйн, явган болон уулын морин аялал зохион байгуулах сонирхол бүхий иргэн, аж ахуйн нэгжүүдийг дэмжиж хамтран ажиллана.
7. Уламжлал болгон зохион байгуулдаг олон ястны "Жангар" наадам, "Минжийн сувд" мөнгөн мөсний баяр, "Тэмээний баяр", "Бүргэдийн баяр", Магсарын Пүрэвжалын нэрэмжит "Бие биелгээний наадам", "Айтос" наадам зэрэг арга хэмжээг зохион байгуулна.
8. Монгол улсын хууль тогтоомжийн хүрээнд Байгаль хамгаалах нөхөрлөлүүдийн үйл ажиллагааг дэмжиж хамтран ажиллана.
9. Баруун бүсийн хилийн аялал жуулчлалын цогцолбор байгуулна.
10. Аялал жуулчлалын төв багуулж ойрын, дундын, холын зайн аялал жуулчлал хөгжүүлнэ.
11. Байгалийн үзэсгэлэнт болон түүх соёлын дурсгалт газруудыг хамгаалж тохижуулна.

ТАВ. ТОГТВОРТОЙ ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ ХӨТӨЛБӨР

1. Францын Рубрук тосгонтой хамтын ажиллагаагаа үргэлжлүүлнэ. Тус суманд Рубрукийн хөшөө босгоно.
2. Хамтын ажиллагааны талаар баримтат кино бүтээнэ.
3. БНХАУ-ын ШУӨЗО-ны Алтай аймгийн Чингэл сум, Цонж аймгийн Чита сумуудтай хамтын харилцаагаа үргэлжлүүлнэ.
4. Байтаг- Улиастайн боомтыг өргөжүүлнэ.
5. Тайвань улстай эрүүл мэндийн, оюутан солилцооны асуудлаар цаашдаа хамтран ажиллана.
6. Холбооны Бүгд найрамдах Герман улсад оюутан суралцуулах ажлыг үргэлжлүүлнэ. Биологийн олон янз байдлын KFW төслийг сумандаа хэрэгжүүлнэ.

ЗУРГАА. ХАА-Г ЭРЧИМЖҮҮЛЭХ ХӨТӨЛБӨР

МАА, газар тариалангийн үйлдвэрлэлийг бодлогоор дэмжин иргэдийн орлого амжиргааг дээшлүүлж, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан хүнсний бүтээгдэхүүнээр сумынхаа дотоод хэрэгцээг бүрэн хангахад оршино.

1. Усалгаатай газар тариалангийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх замаар цөлжилтийг бууруулж, тариалалтын талбайг 1100га-д хүргэнэ.
2. Хүнсний ногооны зoorь, өвөл зуны хүлэмжийн аж ахуй эрхлэгчдийг олон улс болон дотоодын зээл тусламжийн эх үүсвэрт хамруулж, жилийн дөрвөн улиралд шинэ хүнсний ногоо хэргэлэх боломж бүрдүүлнэ.
3. Малын тэжээлийн ургамал тариалалтыг дэмжиж, хүчит тэжээл үйлдвэрлэнэ.
4. Орчин үеийн шаардлагад нийцсэн хүчин чадал бүхий иж бүрэн трактортай болно.
5. Газар тариалангийн салбарт шинэ техник технологи нэвтрүүлж, үрийн шинэчлэл хийж, мэргэжлийн боловсон хүчин бэлтгэх сургах арга хэмжээ зохион байгуулна.
6. Далтын эх, Атар эргэнэг, Буурлын хар, Үертийн эхний толгойн барилгабарьж, суваг шуудуйг нэмэгдүүлнэ.
7. Баянсудалын чиглэлд 5км магистрал шуудуй татна
8. Ус хуваарилах механик хаалт хийж иргэдэд олгоно.
9. Алагтолгой , Баянгол, Байтаг багт усны эхүүд шинээр гаргаж, цөлжилтийг бууруулах, хорон өвс устгах, бэлчээр хаадлангийн талбайг нэмэгдүүлнэ.
10. Малжуулах төслийг үргэлжлүүлэн, малчдын хоршоо нөхөрлөлийг бүх талаар дэмжинэ.
11. Эрчимжсэн МАА, туслах аж ахуй эрхлэгчдийг төсөл хөтөлбөр, бодлогоор дэмжиж, фермерийн аж ахуйг хөгжүүлнэ.
12. ХАА-н бүтээгдэхүүний үзэсгэлэн худалдааг жил бүр тогтмол зохион байгуулна.
13. Эрчимжсэн МАА-г дэмжих, өндөр ашиг шимт хээлтүүлэгчийг сайжруулагчаар ашиглах замаар нэг малаас авах ашиг шимийг дээшлүүлж , бэлчээрийн даацыг бууруулна.
14. Махны үйлдвэрийн үйл ажиллагааг тогтмолжуулж, малын гаралтай бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, цех тасгийг бүх талаар дэмжинэ.
15. Малын эрүүл мэнд сумын дэд хөтөлбөр хэрэгжүүлж, ХАА-н тасаг Улсын мал эмнэлэгийн тасгийг чадвархижуулж техник хэрэгсэлээр ханган.

841714392
ПЮА0073 9066454

16. Малын вакцинжуулалт, тарилагажуулалтыг цаг тухай бүрт нь хийж ариутгал халдваргүйжүүлэлтийн ажлийг эрчимжүүлнэ.

ДОЛОО. ЖИМС ЖИМСГЭНЭ ХӨТӨЛБӨР

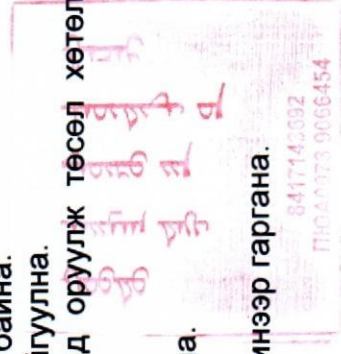
Жимс, жимсгэнэ хөтөлбөрийг үргэлжлүүлэн хашаандаа жимс тариалах өрхийн тоог 3 дахин нэмэгдүүлж 900 өрхөд хүргэнэ.

1. Жил бүр жимс, жимсгэнэ хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж 50-с доошгүй айл өрхөд үнэгүй жимсний мод олгоно.
2. Жимс, жимсгэний агропаркийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, жимс, жимсгэний туршилтын ажлыг мэргэжлийн байгууллагатай хамтран өргөжүүлнэ.
3. Шинээр жимс, жимсгэнэ тариалах сонирхолтой иргэдэд газар олгож, 5 жилийн хугацаанд орон нутагт авах татвараас чөлөөлөх бодлого хэрэгжүүлнэ.
4. Жимс, жимсгэний үйлдвэрлэлийг дэмжин, лаазлах, савлахад дэмжлэг үзүүлнэ.

НАЙМ. БАГИЙН ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ ХӨТӨЛБӨР

Хөдөөгийн багуудын барилга байгууламж, орчны тохижилтод анхаарч, шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр ханган хөдөөгийн иргэдэд төрийн үйлчилгээг тэгш хүртээмжтэй хүргэхэд оршино.

1. Хөдөөгийн 4 багийн хашааг бүрэн шинэчилнэ.
2. Баянгол багт соёлын төв шинээр барьж, Алагтолгой багийн соёлын төв болон бусад багуудын улаан буланг тогтмол засварлана.
3. Алагтолгой, Байтаг, Баянгол багийн төвүүдийг эрчим хүчинд холбоно.
4. Багийн засаг дарга, ИНХ-ын дарга, тэргүүлэгчид, багийн эмч нарын ажиллах орчин нөхцлийг сайжруулна.
5. Багийн иргэдэд улирал бүр төрийн, эрүүл мэндийн, соёл урлагийн үйлчилгээ үзүүлдэг байна.
6. Малчин эмэгтэйчүүд, залуу малчид, аварга малчдын зөвлөгөөнийг жил бүр зохион байгуулна.
7. Байгаль хамгаалах чиглэлээр багийн иргэдийг нөхөрлөлийн зохион байгуулалтанд оруулж төсөл хөтөлбөрт хамруулдаг байна.
8. Баянсудал баг хүртэлх 3км засмал тавина.
9. Баянгол багийн Хагшаалийн зам, Байтаг багийн Аавдай хүртэл замыг засансайжруулна.
10. Уулын зам засварыг жил бүр тогтмол хийнэ.
11. Уст цэгийг нэмэгдүүлж, Дарьт, Магнай, Матгар, Шагшиг зэрэг газруудад гүний худаг шинээр гаргана.
12. Баянсудал багийн Доод нарийнд мал угаах ванн барина.
13. Явган хүний зориулалттай 3 ширхэг гүүр барина.
14. Баянсудал багийн зам дагуу үйлчилгээний газрууд байгуулах шинэ төлөвлөлт хийнэ.

ЕС. 1000 ШИНЭ АЖЛЫН БАЙР БИЙ БОЛГОХ ХӨТӨЛБӨР

Сумын бизнес орчныг сайжруулснаар хувийн хэвшлийхэнийг бодлогоор дэмжин үйлдвэрлэл, үйлчилгээг хөгжүүлэх замаар шинэ ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.

1. Төрийн байгууллагуудын статусыг нэмэгдүүлэх замаар орон тоог бий болгоно.
2. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар барилга байгууламж барих, бүтээн байгуулалт хийж байгаа компани, ААН-тэй гэрээ байгуулж орон нутгийн иргэдийг ажлуулна
3. Төсөл хөтөлбөр, ЖДҮ-ийг дэмжих сан, Сум хөгжүүлэх сан болон бусад санхүүгийн эх үүсвэрээс 150 хүртэлх ААН-д зээл тусламж олгох замаар ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.
4. Гадаад дотоодын хөрөнгө оруулалттай үйлдвэрүүдийг шинээр байгуулах замаар шинэ ажлын байр бий болгоно.
5. Бизнес эрхлэгч хоорондын уялдаа холбоог сайжруулах замаар бизнесийг дэмжинэ.
6. Хөшөөтийн зам, Ярантын зам дагуу шинээр дэд бүтцийг сайжруулан төрлийн үйлчилгээ явуулах нөхцөл боломжийг бүрдүүлнэ.
7. Орон нутагт зохион байгуулагдах тендер бусад арга хэмжээнд сумын ААН-ийг бодлогоор дэмжин оролцуулж эдийн засгийн хувьд чадавхижуулна.
8. Газар тариалан эрхлэгчдийг дэмжинэ.
9. Малжуулах төслийг үргэлжлүүлнэ.
10. Гар урлал эрхлэгчдийг дэмжинэ.

АРАВ. 15,000 ДАХЬ ИРГЭН ХӨТӨЛБӨР

Сумын хүн амыг өсгөх замаар эдийн засаг бизнес орчинг бүрдүүлж, үйлдвэрлэл үйлчилгээг нэмэгдүүлж ажлын байр шинээр бий болгон зах зээлийн тэлэлтийг бий болгоно.

1. Хүн амын бүртгэлжүүлэлтийг сайжруулна.
2. Сумын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулдаг ААН, байгууллагын албан хаагчдыг Булган сумын харьяалалд бүртгэнэ.
3. Сумандаа ажиллаж амьдрах таатай орчин нөхцлийг бүрдүүлснээр шилжин явах хөдөлгөөнийг бууруулж, шилжиж ирэх хөдөлгөөнийг нэмэгдүүлнэ.
4. Зах зээлийн чөлөөт өрсөлдөөн бий болгосноор шилжин ирж бизнес эрхлэх орчин нөхцлийг бүрдүүлнэ.
5. Сумын 11 000 дахь иргэн 12 000, 13 000, 14 000, 15 000 дахь иргэнийг үе шаттайшаар тодруулж алдаршуулна.

АРВАН НЭГ. ШИНЭЭР ОРОН СУУЦЖУУЛАХ ХӨТӨЛБӨР

Сумын хэмжээнд халаалт, бохир, цэвэр усны нэгдсэн системд холбогдсноор шинээр орон сууц барих боломж нөхцөл бүрдэнэ.

8417143692
ПНУА0073 9068454

1. Орон сууц шинээр барих ажлыг бодлогоор дэмжин 300 хүртэлх айлыг орон сууцанд хамруулна.
2. МАН-ын мөрийн хөтөлбөрт тусгагдснаар нийгмийн даатгалд хамрагдсан иргэдийг үнэгүй орон сууцанд оруулж, 4-6 хувийн хүүтэй ипотекийн зээлэнд хамрагдах боломжийг бүрдүүлнэ.
3. Гэр хорооллын шинэ төлөвлөлт хийж орон сууцжуулна.
4. Шинэ залуу гэр бүлийг орон сууцанд хамруулах боломжийг бүрдүүлнэ.
5. Хаус хорооллыг шинээр бий болгоно.
6. Шинээр орон сууц барих иргэд, аж ахуй нэгжтэй хамтран ажиллаж 1м2-ийн үнийг зах зээлийн доод төвшинд байх зохицуулалт хийнэ.

АРВАН ХОЁР. ШИНЭ ГУДАМЖ ХӨТӨЛБӨР

“Хашаандаа сайхан амьдралцагаа” төслийн хүрээнд сумын иргэдийн ая тухтай аюулгүй, тохилог орчинд ажиллаж амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлнэ

1. Жил бүр нэг гудамжийг сонгон авч хашааг жигдлэн зам талбайг засаж хаягжуулж тохижуулна.
2. Тохижилт сайтай цэвэр цэмцгэр жишиг гудамжийг жил бүр шалгаруулж урамшуулна.
3. Гудамж лагериараа цэвэр цэмцгэр, хэрэг зөрчилгүй “Сайн хөршийн холбоо”-г бий болгох хөдөлгөөн өрнүүлнэ.
4. Гэрэлтүүлэг камержуулалтыг шат дараатай нэмэгдүүлнэ.

АРВАН ГУРАВ. БУЛГАН БРЕНД ХӨТӨЛБӨР

Нутгийн брэнд бүтээгдэхүүн бий болоход төрийн бодлогоор дэмжиж, гадаад дотоодын зах зээлд нийлүүлэх боломжийг бүрдүүлнэ.

1. Жороо морь, торгууд хонь, мөнгөн сорт ямааны омгийг баталгаажуулж тоо толгойг нь өсгөнө
2. Арвайн гурил, хатаасан ногоо жимс жимсгэнэ, зөгийн бал, Булган цай, бор давс, аарц, чацаргана, нэрмэл архи, сүү цагаан идээг, сав баглаа боодолтой болгож патентжуулан зах зээлд нийлүүлэх ажлыг дэмжинэ.
3. Ширмэл ширдэг, олбог, казак тэкээмэг, эсгий оймс, Торгууд, Хошууд, Казак хувцас, хошлон дээс, эмээл, сур суран эдлэлүүдийн үйлдвэрлэлийг бүх талаар дэмжинэ.
4. Ардын язгуур урлагийн төрлүүд болох бий биелгээ бүжиг, ардын урт богино дуу, ёрөөл магтаал, үлгэр домог, “Жангар туул”-ийг сурталчлан таниулж, түгээн дэлгэрүүлэн, хойч үедээ өвлүүлэн үлдээх ажлыг зохион байгуулна.

АРВАН ДӨРӨВ. ОЮУНЛАГ БУЛГАНЧУУД ХӨТӨЛБӨР

Сумын хөгжлийн хөтөлбөрт тусгагдсан “Хүний хөгжлийг дэмжих” чиглэлээр тодорхой бодлого боловсруулж, “Өрсөлдөх чадвар”-тай Булганчуудыг төлөвшүүлэхэд оршино.

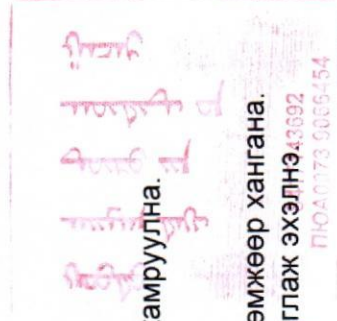
8417143692
0068454

1. "Шилдэг багш"
2. "Шилдэг сурагч"
3. "Шилдэг шинийг санаачлагч"
4. "Шилдэг уран бүтээлч"
5. "Шилдэг технологч, нэвтгүүлэгч" иргэдийг шалгаруулан шагнаж урамшуулна.
6. Үндэсний бөх, чөлөөт бөх, жудо бөх, сагсан бөмбөг, волейбол, ширээний теннис, шатар, фитнес, хөгжим, бүжгийн бүх төрлийн клубуудыг бүх талаар дэмжин хөгжүүлж, аймаг, улс, бүсийн чанартай уралдаан тэмцээнд оролцуулах боломжыг бүрдүүлнэ.
7. Хүүхэд, залуучууд, эмэгтэйчүүд, ахмадуудын хөгжлийг бүх талаар нь дэмжиж уулзалт, чуулган зохион байгуулна.
8. Оюун ухааны чиглэлээр сургалт зохион байгуулж хүүхэд, залуучуудыг хамруулдаг байна.
9. Сумын төв номын сан, сургуулиудын номын санг орчин үеийн ном бүтээлүүдээр ханган, цахим бүртгэлийн санг нэвтрүүлнэ.
10. Орон нутгийн телевиз, FM радиог шинээр бий болгоход иргэдтэй хамтарч ажиллана.
11. Хүүхэд харах үйлчилгээ, өдөр өнжүүлэх, мэргэжиллйн хичээлийн секц дугуйланг дэмжин ажиллана.
12. Улс, бүс, тив, дэлхийн аваргаас шагнал хүртсэн иргэдийн шагнаж урамшуулна.

АРВАН ТАВ. ЭРҮҮЛ ЧИЙРЭГ БУЛГАНЧУУД ХӨТӨЛБӨР

Сумын нийт ард, иргэдэд эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үйлчилгээг чанарын өндөр төвшинд үзүүлж, эрт оношилж эмчлэх, нийтийн биеийн тамирыг бодлогоор дэмжин ажиллаж эрүүл чийрэг иргэнтэй болоход оршино.

1. "Элэг бүтэн монгол хөтөлбөр"-ийн хүрээнд иргэдэд урьдчилан үзлэг хийдэг байна.
2. "Эрүүл шүд хөтөлбөр"-т ебс-ийн сурагчид, себ-ийн суралцагчдыг хамруулна.
3. Нийтийн биеийн тамирыг хөгжүүлнэ.
4. "Өглөөлөг" хөдөлгөөнт гимнастикийг үргэлжлүүлнэ.
5. "Дугуйтай Булганчууд хөтөлбөр"-ийг үргэлжлүүлнэ.
6. Ахмад, нярайн амралтын газар байгуулж, сувилалын үйлчилгээ үзүүлнэ.
7. Булган өрхийн эмнэлгийг түргэн тусламжийн машинтай болгоно.
8. Ардын уламжлалт эмнэлгийн үйл ажиллагааг дэмжинэ.
9. Төрийн албан хаагчдыг жил бүр эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд хамруулна.
10. Нүүдлийн эмнэлгийн үйлчилгээ тогтмол үзүүлдэг байна.
11. Түргэн тусламжийн төвтэй болно.
12. Шүд, чих, хамар, хоолойн тасгийн үйлчилгээг сайжруулж, шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангана.
13. Гурван хүүхэд, Ендэртийн рашааныг тохижуулж, эмчилгээ сувилалын чиглэлээр ашиглаж эхэлнэ.

ПНОА0073 0005-54

АРВАН ЗУРГАА. ХҮМҮҮНЛЭГ БУЛГАНЧУУД ХӨТӨЛБӨР

Байгалийн давшгүй хүчин зүйл, гамшиг ослоос урьдчилан сэргийлэх, тохиолдсон үед иргэдийн амь нас, эрүүл мэндэд хөрөнгийг хамгаалах, учирсан хохирлыг арилгах зорилгоор гадаад дотоодын хүмүүнлэгийн байгууллага, сайн санаат иргэд хамт олонтой хамтран ажиллах замаар харилцан ашигтай хүмүүнлэгийн үйл ажиллагааг идэвхижүүлэхэд оршино.

1. МУ-ын засгийн газар, аймаг сумын ИТХ-ын төлөөлөгчид, тойргоос сонгогдсон УИХ-ын гишүүдтэй нягт хамтарч ажиллана.
2. Ховд аймаг, УБ хот дахь нутгийн зөвлөл, хүмүүнлэгийн байгууллага, сайн санаат иргэд, байгууллагууд, хөрш зэргэлдээ аймаг сумуудтай хамтран ажиллана.
3. Сумын нийт иргэдийн дунд санаачлага гарган сайн дурын хөдөлгөөн өрнүүлнэ.
4. Бүтэн болон хагас өнчин хүүхдүүдэд, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд тусламж үзүүлэх арга хэмжээг шат дараатай зохион байгуулна.
5. Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулна.

...оОо...

Г ХОВД АЙМГИЙН АУДИТЫН ГАЗАРТ Г

**БУЯНТ СУМЫН МОНГОЛ
АРДЫН НАМЫН ХОРОО**

Ховд аймаг, Буянт сум

Утас: +976-99439978

2020.08.04 № 08
танай _____-ны № _____ Т

Г Хүсэлт хүргүүлэх /ухай Г

Буянт сумын МАН-ын хорооноос сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрийг танай байгууллагын 2020 оны 07 дугаар сарын 16-ны өдрийн 163 дугаар дүгнэлт, холбогдох хууль тогтоомж, хөтөлбөрийн хүрээнд нэмэлт өөрчлөлтийг Буянт сумын МАН-ын хорооны Тэргүүлэгчдийн хурлаар дахин хэлэлцэн шийдвэрлэж, хавсралтаар хүргүүлж байна.

Дүгнэлтэнд заасан 7 дугаар бүлгийн 7.11 дэх заалтыг холбогдох хууль, тогтоомжинд нийцүүлэн өөрчилсөн болно.

Иймд Буянт сумын МАН-ын хорооноос сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу дахин хянаж, баталгаажуулж өгөхийг хүсье.

Хавсралт 5 хуудастай.

ДАРГА

П.ЭРДЭНЭ-ОЧИР

БУЯНТ СУМЫН МОНГОЛ АРДЫН НАМААС 2020 ОНЫ ОРОН НУТГИЙН СОНГУУЛЬД ДЭВШҮҮЛЭХ МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР

Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тухай хууль, МУ-ын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал 2030 зэрэг эрх зүйн баримт бичгүүдэд тулгуурлан орон нутгийн хөгжлийн хэтийн бодлого, төлөвлөгөөтэй уялдуулан иргэн бүрийг ажилтай, өрх бүрийг орлоготой, төрсөн нутагтаа амьдрах таатай орчинг бүрдүүлсэн сум болох хөтөлбөрийг сонгогч танд сумын МАН-ын хороо танилцуулж байна.

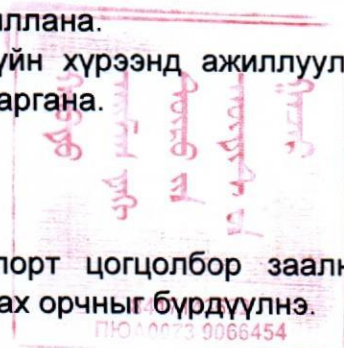
НЭГ: ТӨРИЙН БАЙГУУЛАЛТ, ЭРХ ЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛИЙН ХҮРЭЭНД:

Иргэн төвтөй шударга, хяналттай, төр захиргааны байгууллага байгуулах хүрээнд эрх зүйн шинэчлэл хийх зорилт дэвшүүлж байна.

1. Нутгийн өөрөө удирдах байгууллага буюу ИТХ-ын хууль эрх зүйн хүрээнд үйл ажиллагааг нь чадварлаг, мэргэшсэн бүтэцтэйгээр хэвийн явуулж бүх шатны захиргааны байгууллагад нутгийн өөрөө удирдах байгууллагаас тавих хяналтыг тогтмолжуулна.
2. Төрийн албан хаагчдын эрх зүйн болон ёс зүйн хариуцлагыг дээшлүүлж, хариуцлагатай, ёс зүйтэй, чадварлаг, шуурхай байхад анхаарна.
3. Төрийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаар иргэд ил тод нээлттэй мэдээлэл авах эрхийг баталгаажуулна.
4. Төрийн үйлчилгээнд иргэд, иргэний нийгмийн хяналтын үр нөлөөг дээшлүүлэх, төрийн үйлчилгээг чирэгдэлгүй, хүнд сурталгүй, олон дамжлагагүй хүргэнэ.
5. Сумын онцлогт тулгуурлан суманд тулгамдаж байгаа асуудлуудыг аймгийн Засаг даргын мөрийн хөтөлбөрт тусгуулан шуурхай шийдвэрлүүлэхийн төлөө эрчимтэй ажиллана.
6. Авилгагүй, бизнесийн таатай орчин бүрдүүлэхэд анхаарч төр захиргааны байгууллагуудын үүрэг хариуцлагыг дээшлүүлнэ.
7. Төрийн байгууллагуудын урсгал зардлыг бууруулж тэдгээрийн үйл ажиллагааг чадварлаг, мэргэшсэн боловсон хүчнээр хангаж төрийн үйлчилгээг ард иргэдэд нээлттэй хөнгөн шуурхай чирэгдэлгүй хүргэхэд онцгойлон анхаарч ажиллана.
8. Сумын ЗДТГазрын ажилтанууд болон багын засаг дарга нарын ажиллах нөхцөл боломжийг дээшлүүлэх талаар анхаарч ажиллана.
9. Багуудын иргэдийн нийтийн хурлыг хууль эрх зүйн хүрээнд ажиллуулж, багаас иргэдэд хүрч ажиллах ажлыг шинэ шатанд гаргана.

ХОЁР: НИЙГМИЙН БОДЛОГЫН ХҮРЭЭНД

1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар сумын спорт цогцолбор заалны барилгыг бариулж иргэдийн эрүүл мэнддээ анхаарах орчныг бүрдүүлнэ.

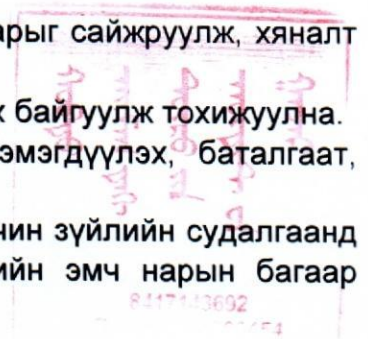
2. Хүүхэд бүрт СӨБ олгоход анхаарч сумын цэцэрлэг болон сургуулийн өмнөх боловсролын хамралтыг 100%- д хүргэж, сургалтын чанарыг сайжруулж ажиллана.
3. Ерөнхий боловсролын сургуулийн Суурь боловсролын хамрах сургалтыг 100%-д хүргэж сургалтын чанарыг сайжруулахад онцгой анхаарна.
4. ЕБС-ийн сурагчдын математик, физик, хими, гадаад хэлний мэдлэгийг сайжруулж ЭЕШ-ын улсын дундаж түвшинд ойртуулна.
5. Сумын ЕБС-ийн багш нарыг компьютержүүлэх, 70%-аас дээш хувийг магистрын зэрэг хамгаалах хөтөлбөрт хамруулна.
6. Насан туршын боловсрол олгох төвийн үйл ажиллагааг дэмжиж бүх насны иргэдийн боловсрол хэрэгцээнд нийцсэн үйлчилгээг үзүүлэх чадамжтай болгож хөгжүүлнэ.
7. Төр, хувийн хэвшил болон МАА эрхэлж байгаа залуучууд, иргэдийн нийгмийн оролцоог дээшлүүлж, малчдын залуу халааг бэлтгэхэд бодлогоор анхаарч ажиллана.
8. Ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн нийгмийн баталгааг хангахад анхаарч ажиллана.
9. Өндөр настан, тэтгэвэртэй ахмадуудад үзүүлэх хөнгөлтүүдийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээг төр засгийн бодлогод тусгуулан хэрэгжүүлнэ.
10. Сумын төвд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар орчин үеийн шаардлага хангасан нийтийн халуун усны барилгыг бариулж тогтмол үйлчилгээтэй болгоно.

ГУРАВ: СОЁЛ УРЛАГИЙН САЛБАРЫН ХӨГЖЛИЙН ТАЛААР

1. Сумын хүүхэд залуучууд, иргэдийн авьяас чадварыг нээж хөгжүүлэх секц, дугуйлан байнга хичээллүүлэх орчин нөхцлийг бүрдүүлж хүний нөөцөөр хангаж ажиллана.
2. Сумын номын сангийн номын фондыг нэмэгдүүлж иргэдийн дунд тогтмол үйлчилгээ үзүүлнэ.
3. Сумын номын сангийн дэргэд өндөр хурдны интернет бүхий интернет мэдээллийн төвийг тогтмол ажиллуулна.

ДӨРӨВ: ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ХӨГЖЛИЙН ТАЛААР

1. Эрүүл мэндийн төвийн эмчилгээ, үйлчилгээ чанарыг сайжруулж, хяналт тавьж ажиллана.
2. Суманд бүх нийтийн биеийн тамирын - цэнгэлдэх байгуулж тохижуулна.
3. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангамжийг нэмэгдүүлэх, баталгаат, чанартай эмээр хангах арга хэмжээг авах
4. Иргэдийн эрүүл мэндэд нөлөөлж буй эрсдэлт хүчин зүйлийн судалгаанд түшиглэж БОЭТ-ийн аймгийн нарийн мэргэжлийн эмч нарын багаар иргэдэд байнга үзлэг оношлогоо хийлгэнэ.

- Иргэдийн дунд нийтийн биеийн тамирыг сурталчилах, олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн уралдаан тэмцээнийг зохион байгуулж, иргэдийн бие бялдрыг хөгжүүлэхэд онцгойлон анхаарч ажиллана.

ТАВ: САНХҮҮ ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГЫН ХҮРЭЭНД

- Сумын төвийг төв засмал замтай холбоно.
- Өрхийн амжиргааны түвшинг дээшлүүлэхэд чиглэгдсэн зээлийн үр дүн, хүртээмжийг нэмэгдүүлэхэд онцгой анхаарч ажиллана.
- Баялаг бүтээгчдийн үйлдвэрлэл, бүтээгдэхүүн үйлчилгээний үр ашгийг дээшлүүлэхэд бүх талын дэмжлэг үзүүлэн хамтран ажилласнаар шинээр бий болох ажлын байрыг нэмэгдүүлэн ажилгүйдэл, ядуурлын түвшинг бууруулна.
- Төсвийн хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг дээшлүүлэхэд төсвийн бүрдэлт, зарцуулалтанд тавих хяналтыг шинэ түвшинд гаргаж иргэдийн хяналтын тогтолцоог бий болгоно.
- Байгууллага, ААН-үүдэд мөрдөж буй олон улсын стандартын нягтлан бодлох бүртгэлийн системийг улам сайжруулж, бүх шатны төрийн байгууллагуудад шилэн дансны хуулиудыг бүрэн хэрэгжүүлэн төсөв, санхүүг ил тод нээлттэй болгон иргэд, хэрэглэгчдэд тайлагнаж үнэлэлт дүгнэлт өгүүлдэг тогтолцоог боловсронгуй болгон хариуцлага хяналтыг сайжруулна.
- Иргэд олон нийтийн байгууллагуудын оролцоотой улсын болон орон нутгийн төсвөөс хийх худалдан авалтын ажиллагааны нээлттэй, ил тод байдлыг хангаж, хариуцлагыг дээшлүүлнэ.
- Хууль тогтоомжоор эрх олгогдсон орон нутгийн татварын хувь хэмжээг оновчтой тогтоосноор татвар төлөгчдөд үзүүлэх татварын дарамтыг багасгаж бизнес эрхлэгчдийг бүхий л талаар дэмжинэ.

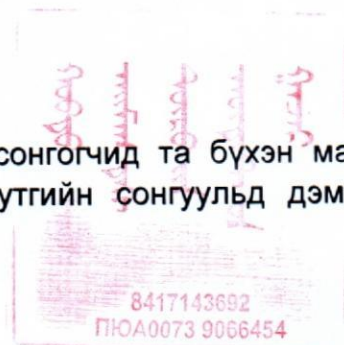
ЗУРГАА: БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ДЭД БҮТЦИЙН ХҮРЭЭНД

- Орон нутгийн хөгжлийн сангаас тодорхой төслийг гаргаж жил бүр байгаль орчинд нөхөн сэргээлт хийх, орчноо зүлэгжүүлэх, цэцэрлэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.
- Байгаль орчны чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг төсөл хөтөлбөр, ТББ-уудтай нягт хамтран ажиллаж ойн болон байгаль хамгаалах нөхөрлөлүүдийг бодлогоор дэмжиж тэднийг чадавхижуулахад анхаарч ажиллана.
- Суманд хог хаягдалтай тэмцэх дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, хог хаягдлын цэгцтэй менежментийг хангаж ажиллана.
- Мод бут тарьсан иргэн, ААН, байгууллагуудыг урамшуулдаг тусгай урамшууллын сан байгуулна.
- Байгаль орчныг хамгаалах иргэдийн нөхөрлөлийг хөхүүлэн дэмжиж иргэдийн оролцоог дэмжин ажиллана.

ДОЛОО: ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, ГАЗАР ТАРИАЛАН, ҮЙЛДВЭР ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ХҮРЭЭНД

1. Шинэ-Ховд төслийн хүрээнд Буянт суманд хэрэгжих Агропарк-д сумын тариаланч, малчдыг буюу өрх бүрийг хамруулахад түлхүү анхаарч ажиллана.
2. Төрөөс малчдын талаар баримтлагдах бодлого, монгол мал үндэсний хөтөлбөр зэрэг бодлогын бичиг баримтуудын үндсэн зорилтуудыг хэрэгжүүлж сумын мал эмнэлэг үржлийн тасаг, үйлчилгээний нэгжийн үйл ажиллагааг суманд бэхжүүлж ажиллана.
3. Малчдын үүсэл санаачлагаар бэлчээрийн менежмент, хадлан тэжээл, үйлдвэрлэл, хөдөө аж ахуйн гаралтай түүхий эдийн нийлүүлэлт, мал эмнэлэг, үржлийн ажил үйлчилгээний чиглэлээр байгуулагдсан хоршоо, мах сүүний чиглэлийн эрчимжсэн аж ахуй, эрхэлж байгаа иргэн, ААН-ийг хөрөнгө оруулалт, зээл урамшууллын бодлогоор дэмжинэ.
4. Бэлчээрийн усан хангамжийг жил бүр нэмэгдүүлж бэлчээрт байгаа худаг уст цэгийн ашиглалт хамгаалалтыг сайжруулж, малчдын бүлэг нөхөрлөл хоршоонд эзэмшүүлэх замаар бэлчээрийн усан хангамжийн хүрэлцээг хангана.
5. Малчдын нийгмийн асуудлыг шийдэх талаар бодлогоор анхаарч улмаар малчдын залуу халааг бий болгох, МАА дээр гарсан залуучуудыг тодорхой арга хэмжээнд төсөл хөтөлбөрүүд болон малжуулах арга хэмжээнд хамруулж улмаар өвөлжөө хаваржаандаа орчин үеийн тохилог орон сууц барихад дэмжлэг үзүүлж ажиллана.
6. МАА-н багуудын алслагдсан бэлчээр нутгийг ашиглах зорилгоор авто замыг засаж сайжруулах төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.
7. МАА-н үйлдвэрлэл дээр олон жил үр бүтээлтэй ажиллаж байгаа малчдын хөдөлмөрийг төр засагт үнэлүүлэх, алдаршуулах талаар санаачлагатай ажиллана.
8. Шилмэл малын үзэсгэлэн худалдааг суманда жил бүр зохион байгуулж, шалгарсан гойд ашиг шимт малын үр төлийг өсгөж үржүүлсэн малчид, уяачдыг урамшуулах журам гаргаж мөрдүүлнэ.
9. Ажил хөдөлмөрт дуртай хүн бүрийг мэргэжилтэй болгох улмаар ажлын байраар хангах талаар анхаарч ажиллана.
10. Орон нутагтаа өөрсдийн хүчээр хадлан тэжээл бэлтгэх талаар санаачлагатай ажиллаж байгаа малчид, малчдын бүлэг, нөхөрлөл, иргэдийг урамшуулж ажиллана.
11. Малчид, тариаланчдад жижиг дунд оврын трактор, чиргүүл, дүүжин машиныг хөнгөлөлттэй нөхцлөөр нийлүүлэх бодлого хэрэгжүүлнэ.

Эрхэм хүндэт МАН-ын гишүүд дэмжигчид, иргэд сонгогчид та бүхэн манай мөрийн хөтөлбөртэй сайтар танилцаж МАН-ыг орон нутгийн сонгуульд дэмжиж саналаа өгнө гэдэгт гүнээ итгэж байна.

Үндэстэн ястнуудын бахархал болсон
Үзэсгэлэнт тунгалаг Буянт минь

Дарви сум

**ХОВД АЙМАГ ДАРВИ СУМЫН
МОНГОЛ АРДЫН НАМ**

Хаяг: Ховд аймаг Дарви сум Булган баг

Утас/Факс: +976-99197144, 86080606

Имэйл: tsooj1010@gmail.com

2020.06.19

№

12

Танай

-ны

-т

**ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН
АУДИТЫН ГАЗАРТ**

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуульд орон нутгийн Хурлын сонгуульд оролцох нам, эвсэл, би даан нэр дэвшигч нь дөрвөн жилийн хугацаанд хэрэгжих сонгуулийн мөрийн хөтөлбөртэй байна гэж заасны дагуу сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрөө хүргүүлж байна.

Материалыг хүлээн авч мөрийн хөтөлбөрт дүгнэлт гаргаж өхийг хүсье.

Хавсралт хуудастай

ДАРГА

О.ГАНЦООЖ

ХОВД АЙМГИЙН ДАРВИ СУМЫН МАН-ЫН ХОРООНЫ ТЭРГҮҮЛЭГЧДИЙН ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2020 оны 06 сарын 19 өдөр

№ 07

Булган

Мөрийн хөтөлбөр батлах тухай

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1 дэх заалт, Монгол Ардын Намын дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх заалтуудыг үндэслэн сумын МАН-ын хорооноос ТОГТООХ нь:

1. Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох сумын Монгол Ардын Намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хавсралтаар баталсугай.

2. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуульд заасны дагуу батлагдсан сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг холбогдох бичиг баримтын хамт бүрдүүлэн 2020 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдөрт багтаан Ховд аймаг дахь төрийн аудитын газарт хүргүүлж, хянуулан ажиллахыг намын хорооны дарга /О.Ганцоож/-д даалгасугай.

ДАРГА О.ГАНЦООЖ

ХОВД АЙМГИЙН ДАРВИ СУМЫН МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН ХОРООНЫ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2020 оны 06 сарын 19 өдөр

№ 01

Булган

Мөрийн хөтөлбөр батлах эрх
шилжүүлэх тухай

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1 дэх заалт, Монгол Ардын Намын дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх заалтуудыг үндэслэн сумын МАН-ын хорооноос ТОГТООХ нь:

1. Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох сумын Монгол Ардын Намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хэлэлцэн батлахыг сумын намын хорооны Тэргүүлэгчдэд шилжүүлсүгэй.

2. Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох сумын Монгол Ардын Намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг намын хорооны Тэргүүлэгчдийн хуралд танилцуулан батлуулахыг намын хорооны дарга /О.Ганцож/-д даалгасугай.

ДАРГА О.ГАНЦООЖ

СУМЫН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН 2020 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬД ОРОЛЦОХ СУМЫН МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР

Үндсэн хуульд “Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт тогтвортой байна” гэж заасны дагуу Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, “Алсын хараа 2050, Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн үзэл баримтлал” зэрэг эрх зүйн баримтад тулгуурлан орон нутгийн хөгжлийг хэтийн бодлого, төлөвлөгөөтэй уяалдуулан үйлдвэрлэл, дэд бүтцийг хөгжүүлэх замаар иргэн бүр орлоготой төрсөн нутагтаа сайхан амьдрах таатай орчин бүрдүүлсэн, бүс нутгийн төвийг бодитоор хөгжүүлсэн сум болох хөтөлбөрийг дэвшүүлэх зорилт тавьж байна.

Энэхүү мөрийн хөтөлбөр 4 бүлэг, 17 дэд заалт, 118 зорилтоос бүрдэнэ.

НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

1.1. Орлоготой иргэн, орон сууцтай өрх

1.1.1. Иргэдийн орлогыг нэмэгдүүлж, ажилгүйдэл, ядуурлыг бууруулна.

1.1.2. Гарааны бизнес эрхлэгч оюутан, залууст бизнесээ тэлэх, эрчимжүүлэхэд шаардлагатай мэдлэг, ур чадвар олгох цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

1.1.3. Орлого багатай өрхийн ажил эрхлээгүй насанд хүрсэн гишүүдийг мэргэшил эзэмшүүлэх, ур чадварыг нь ахиулах сургалтад хамруулж, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжинэ.

1.1.4. Жижиг, дунд бизнес эрхлэгчдийг дэмжих бодлого хэрэгжүүлж, хамгийн бага түрээс төлөх зохицуулалт хийнэ.

1.1.5. Иргэд болон төрийн албан хаагчдын орон сууцыг шийдвэрлэх зорилгоор “Орон сууц” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

1.1.6. “Хашаандаа сайхан амьдарцгаая” төсөл хэрэгжүүлэн орон сууцжуулах ажлыг зохион байгуулна.

1.1.7. Хүн амын хөдөлмөр эрхлэх тэгш боломжийг бүрдүүлж ажлын байр нэмэгдүүлнэ.

1.1.8. Иргэдийн туршлага, ур чадвартаа түшиглэн хувиараа хөдөлмөр эрхлэх боломжийг дэмжиж, шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмжийн хөнгөлөлт үзүүлэх.

1.1.9. Залуу боловсон хүчнийг бүх талаар дэмжин ажлын байраар хангах, сум орон нутагтаа ажиллаж амьдрах бүхий л санал санаачлагыг дэмжиж ажиллана.

1.2. Эрүүл иргэн

1.2.1. Иргэн бүр эрүүл мэндийн оношилгоонд жил бүр заавал хамрагдах тогтолцоог бүрдүүлнэ.

1.2.2. Байнгын асаргаатай иргэд, ахмадуудад зориулсан асрамж, сувиллын үйлчилгээг хэрэгжүүлнэ.

1.2.3. Эрүүл мэндийн байгууллагын үйлчилгээ, эмийн хөнгөлөлт авах зэрэг цахим эрүүл мэндийн системийг бүрэн нэвтрүүлж, эмчлүүлэгчийн нууцлалыг хангаж, зардал, хүлээгдэл, чирэгдлийг бууруулна.

1.2.4. Жилд нэг удаа аймгийн эмч нарын үзлэг, 2 жилд нэг удаа улсын нарийн мэргэжлийн эмч нарын үзлэг зохион байгуулна.

1.2.5. “Эрүүл шүд-Эрүүл хүүхэд” хөтөлбөрийг үргэлжлүүлнэ.

1.2.6. Яаралтай тусламжийн үйлчилгээний чадавхыг дээшлүүлж, түргэн тусламжийн автомашиныг шинэчилнэ.

1.2.7. Сумын эрүүл мэндийн төвийн оношилгоо, эмчилгээний тоног төхөөрөмжийн хангамжийг сайжруулна.

1.2.8. Эрүүл мэндийн төвийг халуун, хүйтэн ус, ариун цэврийн байгууламжтай болгоно.

1.2.9. Иргэдийг эмийн бус аргаар эрүүлжүүлэх ажлыг тусгай хөтөлбөрөөр хэрэгжүүлэх, дасгал хөдөлгөөн, зөв хооллолт, стресс бухимдлаас ангид байх эрүүл амьдралын дадал хэвшлийг төлөвшүүлэх, иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааны ажлыг тогтмол зохион байгуулна.

1.2.10. Багийн эмч нарыг шуурхай арга хэмжээ авах шинжилгээний тоног төхөөрөмжтэй болгож, унааг жил бүр шинэчилнэ.

1.3. Боловсролын салбарын хөгжил

1.3.1. Ахлах сургуулийн сурагчдад ирээдүйн мэргэжлийн чиг баримжаа олгох талаар зөвлөх үйлчилгээний хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

1.3.2. Сургуулийн сургалтын үйл ажиллагаанд цахим сургалтын технологийг нэвтрүүлнэ.

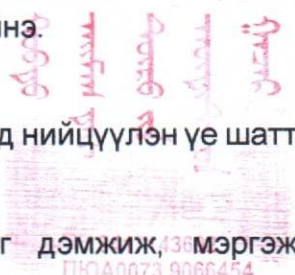
1.3.3. Түүх, соёл, үндэсний өв уламжлал, зан заншил, эх оронч сэтгэлгээ, үндэсний үнэт зүйлээ дээдэлсэн агуулга бүхий сургалтын хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

1.3.4. Сургууль, Цэцэрлэгийн барилгын их засварыг хийнэ.

1.3.5. Бүх багт гэр цэцэрлэгийг тогтмол ажиллуулна.

1.3.6. Цэцэрлэгийн хүүхдийн орны тоог эрэлт, хэрэгцээнд нийцүүлэн үе шаттай нэмэх.

1.3.7. Багш нарын мэргэжлийн тасралтгүй хөгжлийг дэмжиж, мэргэжил дээшлүүлэх сургалтын орчин бүрдүүлэх.

1.3.8. Сургууль, цэцэрлэгийн техник, тоног төхөөрөмжийг үе шаттайгаар шинэчилнэ.

1.4. Соёл, урлаг, спортын хөгжил

1.4.1. Үндэсний бахархал, өв, соёлыг өвлүүлэх, дархлааг бий болгох зорилгоор Соёлын төвийн музей, номын сангийн өргөтгөлийн барилга барьж “Олхонуудын өлгий” цогцолбор байгуулна.

1.4.2. Соёлын төвийн барилгын их засварыг хийнэ

1.4.3. Соёлын төвийн техник, тоног төхөөрөмжийг шинэчилнэ.

1.4.4. Жил бүр залуучууд, эмэгтэйчүүд, малчдын чуулга уулзалтыг зохион байгуулна.

1.4.5. “Оюунлиг Олхонууд” хөтөлбөрийн хүрээнд соёлын биет болон биет бус өвийг хадгалж хамгаалах, сэргээн өвлүүлэх ажлыг эрчимжүүлнэ.

1.4.6. Соёлын байгууллагыг мэргэжлийн чадварлаг боловсон хүчнээр хангах.

1.4.7. “Сутай хишиг” наадмыг уламжлал болгон жил бүр зохион байгуулна.

1.4.8. Спорт цогцолборын барилгыг барьж ашиглалтанд оруулна.

1.4.9. Иргэд идэвхтэй хөдөлгөөн хийх, уулын болон явган аялал, дугуйн спорт зэрэг нийтийн биеийн тамирын төрлүүдийг дэмжиж, хамрах хүрээг өргөжүүлнэ.

1.5. Амар амгалан гэр бүл

1.5.1. Орлого багатай өрхийн нийгмийн хамгаалал, амьжиргааг дээшлүүлж нийгмийн халамжийн үйлчилгээг зөвхөн зорилтот бүлэгт чиглүүлнэ.

1.5.2. Өрх бүр угийн бичгээ хөтлөх, цус ойртолтоос урьдчилан сэргийлэх, удмын сангаа хамгаалах хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

Хүүхэд хамгаалал, хөгжлийн чиглэлээр

1.5.3. Хүүхдийн хөгжил, авьяас, ур чадвар, техник сэтгэлгээ, нийгмийн төлөвшилтийг дэмжихэд эцэг, эхчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.

1.5.4. Хүүхдийг зам тээврийн ослоос урьдчилан сэргийлж, хүүхэд олноор зорчих хэсгийг гарц, гэрлэн дохио, хурд сааруулагч, камертай болгоно.

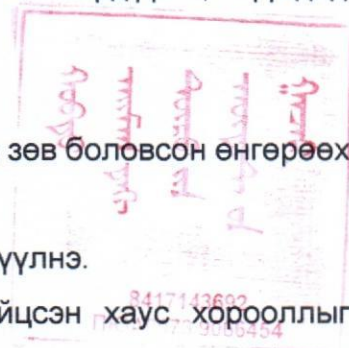
1.5.5. Хүүхдийн тоглоомын талбай, орчны стандартыг мөрдүүлж, хүүхдэд аюулгүй орчин бүрдүүлнэ.

Залуучуудыг дэмжих чиглэлээр

1.5.6. Гэр бүл, хүүхэд, оюутан, залуучууд чөлөөт цагаа зөв боловсон өнгөрөөх орчин бий болгоно.

1.5.7. Шинээр гэр бүл болж байгаа залууст дэмжлэг үзүүлнэ.

1.5.8. Залуучууд, залуу гэр бүлийн орлогод нь нийцсэн хаус хорооллыг үргэлжлүүлэн хийнэ.

2.2.1. Малчдын залуу халааг бий болгох зорилгоор мал аж ахуй дээр гарсан залуучуудыг тодорхой хэмжээнд төсөл хөтөлбөрүүд болон малжуулах арга хэмжээнд хамруулах.

2.2.2. Сутай үүлдрийн хонины удмын санг бэхжүүлж, үржлийн цөм сүрэг байгуулна.

2.2.3. Ямаа, үхэр сүргийн үржил селекцийн ажлыг сайжруулах бодлого боловсруулан ажиллана.

2.2.4. Мах-сүүний чиглэлийн эрчимжсэн фермерийн аж ахуйг хөгжүүлнэ.

2.3. Уур амьсгалын өөрчлөлтөнд дасан зохицсон усалгаатай газар тариалан

2.3.1. Гол нэрийн хүнсний бүтээгдэхүүний хэрэгцээг дотоодын үйлдвэрлэлээр бүрэн хангана.

2.3.2. Усалгаатай тариалангийн талбайн хэмжээ, таримлын нэр төрлийг үе шаттайгаар нэмэгдүүлж, орчин үеийн усалгааны дэвшилтэт технологи нэвтрүүлэх

2.3.3. "Сутай" сортын хөх тариа тариалах талбай болон ургацын хэмжээг нэмэгдүүлэх, орчин үеийн дэвшилтэт техник, технологи нэвтрүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.

2.3.4. Хүлэмж, агуулахын аж ахуйг хөгжүүлэх замаар хүнсний ногооны дотоодын хэрэгцээг тогтвортой хангана.

2.3.5. Тариаланчдыг шаардлагатай хөдөө аж ахуйн машин, техникээр хангахад дэмжлэг үзүүлнэ.

2.3.6. Иргэдийн чацаргана болон бусад жимсгэнэ тариалах санаачилгыг дэмжинэ.

2.3.7. Атаршсан талбайд тэжээлийн ургамал тариалж, таримал тэжээлийн үйлдвэрлэлийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

2.4. Зах зээлд өрсөлдөх чадвар бүхий жижиг дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээний салбарын хөгжил

2.4.1. Сумын төвд сүү цагаан идээ боловсруулах болон ноос угаах, арьс шир боловсруулах жижиг, дунд үйлдвэрийг хөгжүүлэх.

2.4.2. Сумын төвд ахуй үйлчилгээний нэгдсэн төвийг цогцоор байгуулах, хөдөөгийн багийн иргэдэд явуулын ахуй үйлчилгээ үзүүлэх бизнес эрхлэгчдийн санаачлагыг дэмжин хөгжүүлэх.

2.4.3. Худалдаа, үйлчилгээний байгууллагуудын бараа бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний чанарыг орчин үеийн стандарт, шаардлагад нийцүүлэх

2.4.4. Малчид, тариаланчдын үүсгэл санаачилгад тулгуурласан хөдөөгийн хөгжлийн загвар хоршоог байгуулахыг дэмжин хөгжүүлж, хөдөөгийн иргэдийн санхүүгийн үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулна.

2.4.5. Хөшөөтийн нүүрсний уурхайн захиргаатай хамтран ажиллаж, сумын хөгжилд үзүүлэх үр нөлөөг дээшлүүлэх

2.4.6. Хөшөөтийн уурхайг мах, сүү, хүнсний ногоо, оёмол бүтээгдэхүүнээр хангахад дэмжиж ажиллана.

2.4.7. Өрхийн аж ахуйгаас бэлтгэсэн мах, сүү, гурилан бүтээгдэхүүн, хүнсний ногоогоор төсөвт байгууллагуудыг хангана.

2.5. Нутгийн иргэдэд түшиглэсэн аялал жуулчлалын салбарыг хөгжүүлэх

2.5.1. Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх боломжтой бүс нутаг, үүнд Жүргэрийн Цагаан толгой, Газар өрх, Баян-Өндрийн хадны сүг зураг, Загалын Хиргэсүүр, Дэлгэрийн рашаан, Ноёны хүрэн, Хийморийн бор толгой, Булган үзүүрийн Булган чулуу, Хөшөөтийн хөшөө чулуу зэрэг түүх соёлын дурсгалт болон байгалийн үзэсгэлэнт газрыг түшиглэн аялал жуулчлалын салбарыг хөгжүүлж, мэдээллийн нэгдсэн сүлжээнд хамруулна.

2.5.2. Нутгийн иргэдэд түшиглэсэн аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүнийг хөгжүүлэх дэд хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.

2.5.3. Сумын нутаг дэвсгэрт байгаа рашаануудыг хамгаалалтанд авч рашааны усны шинжилгээ хийлгэх.

2.5.4. Дэлгэрийн 108 рашааныг түшиглэн ахмадын амралт, сувилал байгуулан олон нийтэд түгээн сурталчилах.

2.5.5. Улсын чанартай авто зам дагуу аялал жуулчлалын дамжин өнгөрүүлэх түр буудаллах үйлчилгээний цогцолбор байгуулах.

ГУРАВ. ЗАСАГЛАЛЫН БОДЛОГО

3.1 Хүнд сурталгүй төрийн үйлчилгээ

3.1.1. Хүнд сурталгүй төрийн үйлчилгээ нэвтрүүлэх зорилгоор төрийн байгууллагуудын үйлчилгээг сайжруулж, төрийн албан хаагчдыг чадавхижуулж, мэргэшсэн, чадварлаг боловсон хүчнээр хангаж төрийн үйлчилгээг иргэдэд нээлттэй, хөнгөн шуурхай, чирэгдэлгүй хүргэнэ.

3.1.2. Цахим ардчиллыг хөгжүүлж шийдвэр гаргах үйл явцад иргэд саналаа өгөх, хяналт тавих боломжийг бүрдүүлнэ.

3.1.3. Нутгийн өөрөө удирдах байгууллагаас гарах шийдвэрт иргэд хөдөлмөрчдийн санал бодлыг бүрэн тусгуулсан, хэрэгжилтийг тайлагнадаг нутгийн өөрөө удирдах байгууллагыг төлөвшүүлнэ.

3.1.4. Багуудын ИНХ-ыг хууль эрх зүйн хүрээнд ажиллуулж, багаас иргэдтэй ажиллах ажлыг шинэ шатанд гаргана.

3.1.5. Төрийн байгууллагад хандсан иргэдийн өргөдөл, хүсэлтийг шуурхай шийдэж, тушаал, шийдвэр, үүрэг даалгаврын биелэлтийг цахим хэлбэрээр хянадаг болно.

3.1.6. Авилгагүй, бизнесийн таатай орчин бүрдүүлэхэд төрийн байгууллагуудын үүрэг хариуцлагыг дээшлүүлнэ.

3.1.7. Нутгийн хилийн цэсийг тэмдэгжүүлэх ажлыг хийнэ.

3.2. Мэргэшсэн, ёс зүйтэй төрийн алба

3.2.1. Төрийн албан хаагчдыг мэргэшүүлэн чадавхижуулж, мэдлэг чадвар, туршлага, сонгуулийн үр дүнгээс үл хамааран шатлан дэвшүүлдэг зарчмын дагуу төрийн албанд тогтвортой ажиллах нөхцөлийг бодитоор хэрэгжүүлнэ.

3.2.2. Төрийн албан хаагч ажил үүргээ гүйцэтгэхдээ танил талдаа давуу тал олгохгүй байх, явцуу сонирхол, намын харьяаллаар иргэдэд ялгавартай хандахгүй байх зарчмыг бүрэн хэвшүүлнэ.

3.2.3. Төрийн албан хаагчийн үйл ажиллагааг үнэлэхдээ ажлын гүйцэтгэл, ёс зүй, сахилга хариуцлагыг шалгуур болгож, ёс зүйн зөрчил гаргасан төрийн албан хаагчид хүлээлгэх хариуцлагыг чангатгана.

3.2.4. Авилга, албан тушаалын хэрэгт оногдуулах хариуцлагыг чангатгана.

3.2.5. Төрийн албан хаагчдыг тасралтгүй сургаж хөгжүүлэх цахим сургалтын хөтөлбөрийг үр дүнтэй хэрэгжүүлж, төрийн албан хаагчдын мэдлэг чадвар, хандлагыг эрс шинэчлэнэ.

3.3. Эрх зүйн шинэчлэл

3.3.1. Төр, засгаас гарч буй хууль, дүрэм, журмыг ард иргэдэд таниулан сурталчилж эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх.

3.3.2. Зам тээврийн ослоос урьдчилан сэргийлж, орон нутгийн авто замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах хяналтыг сайжруулна.

3.3.3. Хүн амын хүнсний болон эрүүл ахуйн аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор хүнсний эрүүл ахуй, хадгалалт хамгаалалтанд хяналт тавих бүтцийг бий болгоно.

3.3.4. Архидан согтуурахтай хийх тэмцлийг бүх шатанд эрчимжүүлж архигүй айл гэр, албан газар, баг болох хөдөлгөөн өрнүүлж архигүй сум болох хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

3.4. Гадаад бодлого

3.4.1. Гадаадын улс орнуудтай харилцах хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, түншлэлийг бий болгоно.

3.4.2. Сум, албан байгууллага бусад аймгуудын сум, албан байгууллагуудын хамтын ажиллагааг өргөтгөж, харилцан туршлага солилцох боломжийг бүрдүүлнэ.

ДӨРӨВ. НОГООН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

4.1. Баталгаат ундны ус, бэлчээрийн усан хангамж

4.1.1. Хүний үйл ажиллагааны нөлөөгөөр тоо, чанарын хувьд доройтсон гадаргын ус, гол сайрын сав газрыг нөхөн сэргээх арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ.

4.1.2. Гадаргын усны урсцыг сайжруулах зорилгоор сумын нутаг дэвсгэр дэх гол, горхи, булаг шанд, рашааны эхийг хамгаалах төлөвлөгөө гаргаж, олон улсын төсөл хөтөлбөрийн газрууд, байгаль хамгаалах нөхөрлөлүүдтэй хамтарч хэрэгжүүлнэ.

4.1.2. Ус хангамжийн эх үүсвэрийн барилга байгууламжийг өргөтгөн хүн амыг баталгаат усаар хангана.

4.1.3. Ашиглагдахгүй байгаа бэлчээрийн бүс нутгийн усан хангамжийг сайжруулах.

4.1.4. Отрын бүс нутгийн усан хангамжийн байршлын зураглал хийж, хэрэгжүүлнэ.

4.1.5. Хөв, цөөрөм байгуулах боломжтой жижиг, гол сайрын хээрийн хэмжилт, тооцоо, судалгаа хийж байршлыг тогтоох, зориулалт, ашиглалтын талаар бодлого боловсруулна.

4.2. Хариуцлагатай уул уурхай

4.2.1. Уул уурхайн нөхөн сэргээх ажлыг эрчимжүүлэн орчны бохирдол, доройтлыг бууруулж, экосистемийн тэнцвэрт байдлыг хадгална.

4.2.2. Хөшөөтийн уурхайд үйлдвэрлэлийн зориулалттай гүний ус ашиглахыг хязгаарлаж, үйлдвэрлэлд ашиглах усны хангамжийн зохицуулалт хийнэ.

4.2.3. Хөшөөтийн уурхайн үйл ажиллагаанаас болж байгаль орчны бохирдолд өртөж байгаа газар нутаг, малчид, ард иргэдийн эрүүл аюулгүй орчинд амьдрах эрх зөрчигдөн, эдийн засагт учирч байгаа хохирлыг барагдуулна.

4.2.4. Хөшөөтийн уурхайн байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, дүйцүүлэх хамгаалах төлөвлөөний хэрэгжилтийн хангуулж ажиллах.

4.2.5. Хөшөөтийн уурхайгаас төвлөрүүлж буй орлогыг нэмэгдүүлж, орон нутагт оруулах хөрөнгө оруулалт, бүтээн байгуулалтын "Сумын хөгжил шинэ төсөл" хэрэгжүүлж ажиллана.

4.3. Хүрээлэн буй орчин

4.3.1. Орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

4.3.2. Хөрс хамгаалах, газрын доройтлыг бууруулах, цөлжилттэй тэмцэх хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

4.3.3. Сумын төвийн хогийн цэгийн талбайн тохижилтыг үргэлжлүүлэн хийж, хашаажуулан, худаг гарган, ойн зурвас байгуулна.

4.3.4. Бэлчээрийн доройтлыг бууруулах газар зохион байгуулалтын тогтолцоо бүрдүүлж, бэлчээр ашиглах журмын хэрэгжилтийг ханган ажиллана.

4.3.5. Бэлчээрийг нөхөн сэргээх "Малчдын дундын сан"-г бий болгоно.

4.3.6. Явган зорчигчийн аюулгүй байдлыг хангасан зорчих хэсэг, дугуйн зам болон зогсоолыг нэмэгдүүлнэ.

--oOo--

Дөргөн сум

**ХОВД АЙМГИЙН ДӨРГӨН СУМЫН
МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН ХОРОО**

2020. 06. 20.

№ 05.

СЭЭР

ХОВД АЙМГИЙН АУДИТИЙН ГАЗАРТ

Монгол Улсын аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37.6 дахь зүйлд зааснаар Дөргөн сумын Монгол Ардын намын хорооноос намын мөрийн хөтөлбөрт тусгах саналаа нэгтгэн хавсралтаар хүргүүлж байна.

Хавсралт 6 хуудастай.

ДАРГА

Т.ЗАЯА

ХОВД АЙМГИЙН ДӨРГӨН СУМЫН МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН
ХОРООНЫ ГИШҮҮДИЙН ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2020 оны 06 сарын 20 өдөр

Дугаар01.....

Ховд хот

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1, Монгол Ардын Намын Дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх заалтуудыг үндэслэн ТОГТООХ нь :

1. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлыг сонгох 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох Ховд аймгийн Дөргөн сумын Монгол Ардын Намын хорооны "Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр"- ийг хавсралтаар батлан дэмжсүгэй.
2. Ховд аймгийн Дөргөн сумын Монгол Ардын Намын хорооноос Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлыг сонгох 2020 оны ээлжит сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрт нэмэлт оруулан батлах эрхийг сумын намын хорооны тэргүүлэгчдэд шилжүүлсүгэй.
3. Батлагдсан мөрийн хөтөлбөрийг 2020 оны 06 сарын 25-ны өдөрт багтаан Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт хүргүүлж, хянуулахыг Ховд аймгийн Дөргөн сумын Монгол Ардын Намын хорооны дарга \Т.Заяа\ - д даалгасугай.

ДАРГА Т.ЗАЯА

ХОВД АЙМГИЙН ДӨРГӨН СУМЫН МАН- ЫН ХОРООНЫ ТОГТООЛ

2020 оны 06 сарын 20 өдөр

№ 05

Өгөөмөр

Г Мөрийн хөтөлбөр хүргүүлэх тухай Г

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1, Монгол Ардын Намын дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх заалтуудыг үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлыг сонгох 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох Ховд аймгийн Дөргөн сумын Монгол ардын Намын хорооны "Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр"-ийг хавсралтаар батлан дэмжсүгэй.

2. Хугацаанд нь багтаан материалаа бүрдүүлж хүргүүлэхийг дэд дарга Н.Базаррагчаа -д үүрэг болгосугай

ДАРГА

Т.ЗАЯА

Ховд аймгийн Дөргөн сумын МАН-ын хорооноос 2020 оны орон нутгийн ИТХ-ын сонгуульд дэвшүүлэх мөрийн хөтөлбөр

Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Алсын хараа 2050 үзэл баримтлал, Дөргөн сум хөгжүүлэх мастер төлөвлөгөө зэрэг баримтанд тулгуурлан орон нутгийн хөгжлийн хэтийн бодлого төлөвлөгөөтэй уялдуулж өрх бүр орлоготой төрсөн нутагтай амьдрах таатай орчинг бүрдүүлэн, Ховд аймагт төдийгүй улсдаа тэргүүлэх сум болох хөтөлбөрийг Сонгогч таньд Дөргөн сумын Ман-ын хороо толилуулж байна.

НЭГ: ТӨРИЙН БАЙГУУЛАЛТ, ЭРХ ЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛИЙН ХҮРЭЭНД:

1. Үндсэн хуулийн нэмэлт өөрчлөлт Монгол улсын засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай хуулийг ард иргэдэд сурталчилж хуулийн хэрэгжилтийг ханган ажиллана.
2. Нутгийн өөрөө удирдах байгууллагаас гарах шийдвэрт иргэд хөдөлмөрчдийн санал бодлыг бүрэн тусгуулан, хэрэгжилтийг бүрэн тайлагнадаг иргэдийн оролцоог тусгана.
3. Сумын төсөв батлах зарцуулах хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг дээшлүүлэх, санхүү нягтлан бодох бүртгэл өмч хөрөнгийн ашиглалтыг хууль эрхзүйн хүрээнд сайжруулж гарч буй зөрчил дутагдлыг бүрэн арилгаж ажиллана.
4. Багийн Иргэдийн нийтийн хурлыг хууль эрхзүйн хүрээнд ажиллуулж, багаас иргэдтэй ажиллах ажлыг шинэ шатанд гаргана.
5. Төсвийн байгууллагуудын бүтэц, орон тоог оновчтой болгож, цомхон чадварлаг мэргэшсэн боловсон хүчнээр хангаж төрийн үйлчилгээг ард иргэдэд нээлттэй, шуурхай чирэгдэлгүй хүргэнэ.
6. Төрийн албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангана.
7. Орон нутагт мөрдөгдөх эрхзүйн актыг хүний эрхийг хамгаалах, хүчирхийлэл гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, хуулиар оногдсон эрх үүргээ хэрэгжүүлж төрсөн нутагтаа амгалан тайван амьдрах таатай орчинг бүрдүүлнэ.
8. Архи тамхигүй сум болох хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж архигүй айл гэр, албан газар, сум, баг болох хөдөлгөөнийг өрнүүлэн ажиллана.
9. Суманд төрийн албан хаагчдыг орон сууцаар хангах, жил бүр Эрүүл мэндийн үзлэгт үнэ төлбөргүй хамруулан Эрүүл мэндийн сайдын тушаалд заасан өвчинд болон амралт сувилалд амраахад төрөөс хөнгөлөлт үзүүлэх арга хэмжээг хууль эрхзүйн хүрээнд хэрэгжүүлнэ.

10. Хөрш зэргэлдээ улс орон, аймаг сум болон үйл ажиллагааны чиглэл нэгтэй байгууллагуудтай хамтын ажиллагааг өргөтгөн харилцан туршлага солилцох боломжоор хангана.
11. Нутгийн удирдлагын ордон бариулах ажлыг уламжилна.

ХОЁР. ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГЫН ХҮРЭЭНД:

1. Алслагдсан бүсийн нэмэгдэл хөнгөлөлтүүдийг бий болгох саналыг боловсруулан Төр засгийн бодлогод тусган хэрэгжүүлнэ.
2. Орон нутагт онц шаардлагатай нарийн мэргэжлийн боловсон хүчнийг орон нутгийн тэтгэлэгээр сургаж бэлтгэх ажлыг улсын төсөвт тусгах саналыг боловсруулж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулна.
3. Сумын иргэдийг жижиг дунд, үйлдвэрлэл хоршооллыг дэмжиж олон улсын болон дотоодын зээл тусламжид хамруулж ажлын байраар хангана.
4. Иргэд, олон нийтийн байгууллагуудын оролцоотой улсын болон орон нутгийн төсвөөс хийх худалдан авалтын ажиллагааны нээлттэй ил тод байдлыг хангаж, хариуцлагыг дээшлүүлнэ.
5. Төсвийн төлөвлөлтөнд иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.
6. Бүх шатны төрийн байгууллагуудад Шилэн дансны хуулийг бүрэн хэрэгжүүлэн төсөв санхүүг ил тод нээлттэй болгон иргэдэд тогтмол тайлагнана.

ГУРАВ: Боловсрол, Эрүүл мэнд, Соёл, спортын салбарын шинчлэлийн хүрээнд:

1. Дөргөн сумын сургуулийг цахим номын сантай болгох мөн номын сангийн фондыг цөм хөтөлбөрийн агуулгад нийцүүлэн баяжуулна
2. Дөргөн сумын ЭМТ-ийг сум дундын эмнэлэг болгох саналыг харьяа шат шатны байгууллагуудад уламжилна.
3. Сумын иргэдийг ундны цэвэр усаар хүртээмжтэй хангах асуудлыг бодлого гарган улсын төсөв болон, олон улсын төсөл хөтөлбөрөөс төгс шийдвэрлэх арга хэмжээ авна.
4. Соёлын биет бус өвийг хадгалан хамгаалах түгээн дэлгэрүүлэх ажлыг аймагийн бодлогоор дэмжүүлнэ.
5. Дунд сургуулийн хичээлийн шинэ байртай болох боломжийг бүрдүүлнэ.
6. Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөлийг шийдвэрлүүлж ажиллана.
7. Насан туршийн боловсрол төвийг бүх насны иргэдийн боловсрол хэрэгцээнд нийцсэн үйлчилгээ үзүүлэх чадамжтай болгон өргөжүүлнэ.
8. Ерөнхий боловсролын сургуулийн материаллаг баазыг сайжруулан сургалтын чанарыг дээшлүүлснээр Элсэлтийн ерөнхий шалгалтын үнэлгээг аймагт дунджаас дээш хувиар нэмэгдүүлнэ.
9. Эмнэлэгийн үйлчилгээний бүх шатны хүндрэлийг бүрэн арилгаж соёлч боловсон, чанартай, хөнгөн шуурхай хүртээмжтэй үйлчилгээг нэвтрүүлж

- иргэд оношилгоо эмчилгээнд хамрагдах, эмнэлэгт үзүүлэх, яаралтай тусламж авах үйлчилгээг бүрдүүлж ажиллана.
10. Иргэдийн дунд нийтийн биеийн тамирыг сурталчилах, нийтийн биеийн тамирын талбай, амралтын бүс байгуулах ажлыг олон нийтийн оролцоонд тулгуурлан дэмжлэг үзүүлэн хамтарч ажиллах, спортын нэгдсэн цогцолбортой болох саналыг уламжилна.
 11. Улс, бүсийн чанартай уралдаан тэмцээнд амжилттай оролцогсдод дэмжлэг үзүүлнэ.
 12. Залуучууд, Эмэгтэйчүүдийн хөгжлийг дэмжих зэрэг хөтөлбөрүүдээр дамжуулан тулгамдаж буй нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэнэ.
 13. Баялаг бүтээгчдийг дэмжих замаар ажилгүйдлийн түвшинг бууруулна

ДӨРӨВ : ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЭЧЛЭЛИЙН ХҮРЭЭНД

1. Хоршоо, фермер , малчид тариаланчдын үйл ажиллагааг дэмжиж, түүхий эд бүтээгдэхүүнээ зах зээлд борлуулах ХАА-н биржийн шинэ тогтолцоог бий болгох мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтарч ажиллана.
2. Тэмээн сүргийн тоо толгойг өсгөх болзол журамыг аймгийн хэмжээнд гаргаж ингэний сүү хоормогийг үндэсний тохирлын тэмдэгтэй бренд бүтээгдэхүүнтэй болгох, игэний сүү боловсруулах савлах үйлдвэрийг ашиглалтанд оруулна.
3. Бэлчээрийн усан хангамжийг нэмэгдүүлэх, худаг уст цэгийн ашигалалт хамгаалалтыг сайжруулна
4. Малчдын залгамж халааг бэлдэх зорилгоор мал аж ахуй дээр гарсан залуучуудыг малжуулах төсөл хөтөлбөрт хамруулж өвөлжөө, хаваржаандаа тохилог орон сууц барихад дэмжлэг үзүүлэх нөхцөл бүрдүүлнэ.
5. Мал аж ахуйн салбарт үр дүнтэй ажиллаж байгаа малчдыг урамшуулах дагалдах шагналын хэмжээг нэмэгдүүлэх бодлого баримтална.
6. Газар тариалан эрхлэгчдийг бодлогоор дэмжин ажиллана.
7. Малын гоц халдварт өвчнөөс, мал амьтныг хамгаалах урьдчилан сэргийлэх эрүүлжүүлэх зорилгоор стандартын шаарлага хангасан эм, вакцинаар малчдад үйлчилнэ. Ингэснээр эрүүл ахуйн шаардлага хангасан экологийн цэвэр мал махыг экспортлох боломж бүрдэнэ.
8. Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлал тэжээлийн ашиг шимт ургамал , заг мод тариалах ажлыг дэмжих, услалтын системийн асуудлыг шийдвэрлэнэ.
9. Худалдаа үйлчилгээний нэгдсэн төвтэй болох асуудлыг шийдвэрлэнэ.
10. Тэжээлийн үйлдвэр байгуулах, Газар тариалангийн тоног төхөөрөмжийг нэмэгдүүлнэ.
11. Экологийн ач холбогдол бүхий нэн ховор ургамал амьтан түүх соёлын дурсгалт газар, усны эхийг холбогдох газар , төсөл хөтөлбөрийн байгууллагуудтай хамтарч хамгаална.

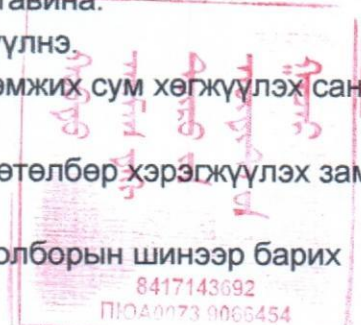
8417143692

ПНОА 0073 9066454

12. Дөрвөд үндэстний соёл ахуй, зан заншил, урлагийг хамарсан этно аялал жуулчлалыг иргэдийн оролцоотой хувийн хэвшлийг түшиглэн ажиллуулна.
13. Түүх соёлын дурсгалт газрууд болон байгалийн үзэсгэлэнт газруудыг түшиглэсэн аялал жуулчлалын салбарыг жил бүр хөгжүүлж, мэдээллийн нэгдсэн сүлжээнд хамруулна.
14. Орон нутгийн хөгжлийн сангаас тодорхой төсөв гаргаж, жил бүр байгаль орчинд нөхөн сэргээлт хийх, мод тарих орчноо зүлэгжүүлэх, цэцэрлэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.
15. Монгол улсын холбогдох хуулиудыг үндэслэн суманд ажлын байраар дутмаг байгаа иргэдийг зохион байгуулалттайгаар байгаль орчныг нөхөн сэргээх үйл ажиллагаанд татан оролцуулна.
16. Хог хаягдлыг устгах, дарж булшлах хөтөлбөрөөр дамжуулж үүсэлтийг бууруулж хогийн нэгдсэн цэгийг янзлах ажлыг бүрэн хийж дуусгана.

ТАВ: ҮЙЛДВЭРЛЭЛ,ДЭД БҮТЦИЙН ШИНЭЧЛЭЛИЙН ХҮРЭЭНД :

1. Мянганы замын бодлогын хүрээнд Дөргөн сум хүртэлх хатуу хучилттай 45 км засмал зам тавих саналыг уламжилж шийдвэрлүүлнэ.
2. Өрхий аж ахуйгаас бэлтгэсэн мах, сүү гурилан бүтээгдэхүүн, хүнсний ногоогоор сургуулийн хүүхдийн үдийн хоол хөтөлбөр сургууль, эмнэлэг цэцэрлэгийн хэрэгцээг дотооддоо бүрэн хангана.
3. Сумын төв доторх 5 км зам барих ажлыг уламжилна.
4. Сумын төсөвт байгууллагууд болон айл өрхийг цэвэр бохирын нэгдсэн шугам сүлжээгээр хангана.
5. Сумын Эрүүл мэндийн төвийн барилгын үлдэгдэл төсөвийг 2021 онд улсын төсөвт суулгаж, ашиглалтанд оруулна.
6. Чоно харайхын голын гүүрийн үлдэгдэл төсөвийг 2021 оны улсын төсөвт суулгаж ашиглалтанд оруулна.
7. Багш, эмч нарыг хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр орон сууцаар хангах боложийг бүрдүүлнэ.
8. Дөргөн сумын төвийн ундны усыг Чаргатын Их худагаас татах ажлыг эхлүүлнэ.
9. Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх чиглэлээр бааз байгуулах, бүсийн аялал жуулчлалын маршрутанд холбогдох саналыг тавина.
10. Хагас суурин болон Фермерийн аж ахуй хөгжүүлнэ.
11. Сумын иргэдэд жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих сум хөгжүүлэх сангийн зээлийг үргэлжлүүлэн олгоно.
12. Нийтийн ахуй үйлчилгээний салбарыг төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлэх замаар дэмжин ажиллана.
13. Нийтийн биеийн тамирын талбай, спорт цогцолборын шинээр барих саналыг уламжилж ажиллана.

Манхан сум

**ХОВД АЙМГИЙН МАНХАН
СУМЫН МОНГОЛ АРДЫН
НАМЫН ХОРОО**

Монгол улс, Ховд аймаг, Манхан сум,

Төгрөг гол баг

Утас: 1976-99474073, 1976-99431195

2020.06.20 № 09
танай _____-ны № _____-т

Ховд аймгийн Төрийн Аудитын
газарт

Манхан сумын Монгол Ардын Намын
Хорооны тэргүүлэгчдээс орон нутгийн сонгуульд
оролцох мөрийн хөтөлбөрийг хэлэлцэн
хянуулахаар хүргүүлэв.

Хуулийн дагуу холбогдох шийдвэр гаргаж
өгөхийг хүсье.

Хавсралт..... хуудастай.

ДАРГА.

Т.ЛХАГВАСҮРЭН

ХОВД АЙМГИЙН МАНХАН СУМЫН МАН-ЫН ХОРООНЫ ТОГТООЛ

2020 оны 06 сарын 20 өдөр

№. 03

Манхан сум

Г Мөрийн хөтөлбөр хүргүүлэх тухай Г

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1, Монгол Ардын Намын дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх заалтуудыг үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлыг сонгох 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох Ховд аймгийн Манхан сумын Монгол ардын Намын хорооны "Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр"-ийг хавсралтаар батлан дэмжсүгэй.

2. Хөтөлбөрийг хугацаанд нь багтаан материалаа бүрдүүлж Аймгийн аудитын газарт хүргүүлэхийг намын хорооны дарга Т.Лхагвасүрэн-д үүрэг болгосугай

ДАРГА

Т.ЛХАГВАСҮРЭН

**МАНХАН СУМЫН МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН
ХОРООНЫ ГИШҮҮДИЙН ХУРЛЫН
ТОГТООЛ**

Огноо: 2020.06.20

№ 06

Төгрөг гол

Г Эрх шилжүүлэх тухай Г

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1, Монгол Ардын Намын дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх заалтуудыг үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлыг сонгох 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох манхан сумын Монгол Ардын Намын Хорооны "сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр"-ийн төслийг хавсралтаар батлан дэмжсүгэй.

2. Ховд аймгийн Манхан сумын Монгол Ардын Намын хорооноос аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлыг сонгох 2020 оны ээлжит сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрт нэмэлт оруулан батлах эрхийг сумын намын хорооны Тэргүүлэгчдэд шилжүүлсүгэй.

3. Батлагдсан Мөрийн хөтөлбөрийг 2020 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдөрт багтаан Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт хүргүүлж, хянуулахыг Ховд аймгийн Манхан сумын Монгол Ардын Намын хорооны дарга Л.Лхагвасүрэн/-т даалгасугай.

ДАРГА

Л.ЛХАГВАСҮРЭН

МАНХАН СУМЫН МАН-ЫН ХОРООНЫ 2020 ОНЫ ОРОН НУТГИЙН
СОНГУУЛЬД ОРОЛЦОХ МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР

Нэг. Төрийн байгуулалт, эрх зүйн чиглэлээр

1.1 Төрийн захиргааны үйл ажиллагааг сайжруулах талаар

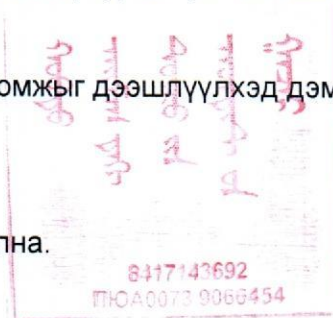
- 1.1.1 Засаг даргын Тамгын газарт утгах үйлчилгээг бий болгоно.
- 1.1.2 Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн дүрмийн хэрэгжилт, сахилга хариуцлагыг дээшлүүлнэ.
- 1.1.3 Төрийн албан хэрэг хөтлөлт, архив бүрдүүлэлтийг дээшлүүлэх чиглэлээр ахиц дэвшил гаргана.
- 1.1.4 Багийн Засаг дарга, Байгууллагын дарга эрхлэгч, төрийн жинхэнэ болон үйлчилгээний албан хаагчидтай үр дүнгийн гэрээ байгуулж үйл ажиллагааны гүйцэтгэл үр дүнг тогтмол үнэлж дүгнэнэ.
- 1.1.5 “Иргэдээ сонсоё” аяныг жил бүр зохион байгуулж төрийн байгууллагуудын үйл ажиллагаанд иргэдээс үнэлэлт дүгнэлт авч, иргэдийн санал бодолыг тогтмол сонсож ажиллана.
- 1.1.6 “Иргэний танхим”-ын үйл ажиллагааг тогтмолжуулж, цаг үеийн мэдээлэл, хэлэлцүүлэгийг тогтмол зохион байгуулж хэвшил болгох

1.2 Хууль эрх зүйн чиглэлээр

- 1.2.1 Төр засгийн бодлого шийдвэр, хууль тогтоомжыг сурталчлах ажлыг сар бүр зохион байгуулж хэвшүүлнэ.
- 1.2.2 “Архидалтгүй сум” хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.
- 1.2.3 Төрийн болон үйлчилгээний байгууллагуудыг бүрэн камержуулна.
- 1.2.4 Иргэн, хуулийн этгээдэд эрх зүйн зөвөлгөө, үйлчилгээ үзүүлэх үйлчилгээг бий болгоно.
- 1.2.5 Цагдаагийн албан хаагчдын ажиллах нөхцөл боломжыг дээшлүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэнэ.

1.3 Багийн хөгжлийн талаар

- 1.3.1 Багийн төвүүдийн тохижилт соёлжилтыг сайжруулна.
- 1.3.2 Багийн Засаг дарга, хүний эмчийг унаажуулна.

- 1.3.3 Багийн Засаг дарга, ИНХ-ын дарга нарын боловсрол, туршлага, ур чадварыг дээшлүүлхэд анхаарч ажиллана.
- 1.3.4 Хөдөөгийн малчид ард иргэдтэй орон нутгийн удирдлагын зүгээс тогтмол эргэх холбоотой ажиллана.
- 1.3.5 Зуслангийн бүс нутгийн талаар зэргэлдээ сумдтай хамтран ажиллаж, дундын бүс нутгийг харилцан тохиролцох ажилд дэвшил гаргаж ажиллана.
- 1.3.6 Багийн төвийн төвд спортын талбай байгуулж тохижуулна.
- 1.3.7 Багуудын төвүүдийг цахилгаан дамжуулах шугамд холбох ажлыг үе шаттайгаар хийх ажлыг эхлүүлнэ.

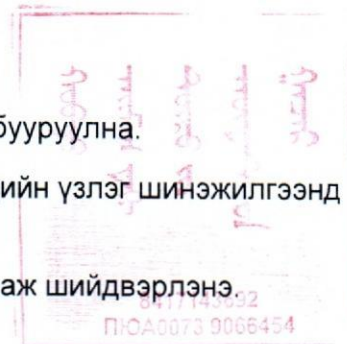
Хоёр. Нийгмийн бодлого, хөдөлмөр эрхлэлтийн чиглэлээр

2.1 Боловсролын талаар

- 2.1.1 СӨБ-д хамрагдалтыг 80 хувьд хүргэнэ.
- 2.1.2 Цэцэрлэгийн хүүхдийн эрүүл, аюулгүй орчинд сурч хүмүүжих орчин нөхцөлийг сайжруулна.
- 2.1.3 Цэцэрлэгийн хуучин барилгын их засварыг хийнэ.
- 2.1.4 Ардын дуу, бүжиг, язгуур урлагийн сургалт дугуйланг цэцэрлэг, сургууль, соёлын төв дээр хичээллүүлнэ.
- 2.1.5 Цэцэрлэгийн хүүхдийн тоглоомыг шинэчилнэ.
- 2.1.6 ЕБС-ын хамран сургалтын хувийг нэмэгдүүлнэ.
- 2.1.7 Суралцагчдын сурлагын чанарыг дээшлүүлж, ЭЕШ-ын дундаж оноог улсын дунджаас ахиулна.
- 2.1.8 Сургуулийн хичээлийн байрны их засварыг хийнэ.
- 2.1.9 Дотуур байрны их засвар хийнэ.
- 2.1.10 Дотуур байрны өргөтгөл бариулна.
- 2.1.11 Сургуулийн урлагийн заалтай болно.

2.2 Эрүүл мэндийн талаар

- 2.2.1 Эх хүүхдийн эндэгдэлийг бууруулна.
- 2.2.2 Халдварт болон халдварт бус өвчний өвчлөлийг бууруулна.
- 2.2.3 Хүн амыг жилд нэг удаа үнэ төлбөргүй эрүүл мэндийн үзлэг шинэжилгээнд хамруулна.
- 2.2.4 Эмнэлэгийн орны тоог нэмэгдүүлэх асуудлыг судлаж шийдвэрлэнэ.

2.2.5 Эмийн бус эмчилгээ, эрүүл зөв хооллолт, идэвхитэй дасгал хөдөлгөөнөөр эмчлэх эмнэл зүйн арга хэлбэрийг дэмжиж, иргэдэд сурталчлах ажлыг үе шаттай зохион байгуулна.

2.2.6 Эмнэлгийн шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн бүрдэлийг бий болгоно.

2.2.7 Хавдарын эрт илрүүлэгийн үзлэгт хамрагдалтыг сайжруулж, "Элэг бүтэн эрүүл монгол хүн" хөтөлбөрийн хэрэгжилтэнд онцгойлон анхаарна.

2.2.8 Нарийн мэргэжлийн эмч нарын үзлэг шинжилгээнд иргэдийг хамруулах ажлыг жил бүрэн зохион байгуулна.

2.2.8 Шүдний эмчийн чиглэлээр эмч мэргэжилтэн бэлтгэх, хүн амын шүдний өвчлөлийг бууруулах, түүний дотроос бага насны хүүхдийн шүдний өвчлөлийг 2 дахин бууруулах үйл ажиллагааг зохион байгуулна.

2.2.9 Хөдөөгийн алслагдсан малчид, хүн амд үзүүлэх эрүүл мэндийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлж ажиллана.

2.2.10 Эрүүл мэндийн төвийн их засварыг хийнэ.

2.3 Соёл урлагийн талаар

2.3.1 Соёлын төвийн өргөтгөл хийж, орон нутгийн судлах музей, номын сангийн орчин нөхцлийг сайжруулж, фондын баяжилтыг жил бүр хийнэ.

2.3.2 Соёлын төвийн их засварыг хийж, үзэгчдийн сандал шинэчилнэ.

2.3.3 Хөгжим, техник хэрэгслэлийн шинэчлэл хийнэ.

2.3.4 Захчин ардын өв уламжлал, урлаг соёлыг сурталчлах ажлыг Улаанбаатар хотод болон Ховд хотод зохион байгуулна.

2.3.5 Ардын урлагийн өв тээгчдийн болон Захчин уртын дууны фонд үүсгэж, баримтжуулах ажлыг хийнэ.

2.3.6 Сумын 100 жилийн ой угтаж "Баян Манханы бахархах түүх-2" номыг бүтээнэ.

2.3.6 Хөдөөгийн хүн амд үзүүлэх соёлын үйлчилгээг тогтмолжуулна.

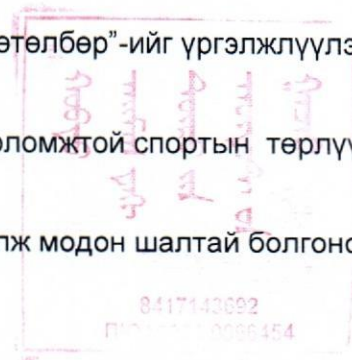
2.3.7 Захчин зан үйлийн өргөө бий болгоно.

2.4 Нийтийн биеийн тамир спортын талаар

2.4.1 "Нийтийн биеийн тамир, спортыг дэмжих дэд хөтөлбөр"-ийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.

2.4.2 Үндэсний спортын болон орон нутагт хөгжих боломжтой спортын төрлүүдийг хөгжүүлнэ.

2.4.3 Спорт цогцолборын шалыг стандартад нийцүүлж модон шалтай болгоно.

2.4.4 Сумын спорт заалыг Спорт цогцолборт шилжүүлэн халаалтанд холбож, урсгал болон их засварыг хийж ашиглалтыг сайжруулна.

2.4.5 Спорт цогцолборын цонхыг зориулалтын шилэн блокоор сольж, урсгал болон их засварыг хийнэ.

2.4.6 Спорт цогцолборт хичээллэх сургалт, секцийн төрөл, тоо хичээллэгсдийг нэмэгдүүлнэ.

2.5.7 Спорт цогцолборыг тамирчид тээвэрлэх зориулалт бүхий автомашинтай болгоно.

2.6.8 Бүсийн болон аймгийн чанартай тэмцээн уралдааныг тогтмол зохион байгуулна.

2.6.9 Амжилт гаргасан тамирчдыг урамшуулах, тив, дэлхий, улс, бүсийн чанартай уралдаан тэмцээнд оролцох тамирчдад дэмжлэг үзүүлнэ.

2.5 Нийгмийн хамгаалал, халамжын талаар

2.5.1 Хүн амд үзүүлэх нийгмийн халамжийн бодлогыг зорилтот бүлэгт хүргэх, олон нийтийн оролцоот халамжийн үйлчилгээг дэмжинэ.

2.5.2 Ахмад настануудад үзүүлэх хөнгөлөлт тусламжыг нэмэгдүүлж, амралт сувилалд амрах арга хэмжээг тогтмол зохион байгуулна.

2.5.3 Сэнхэрийн агуй, Тооройн элсний сувилалыг түшиглэн Ахмадын амралт сувлал байгуулах боломжыг судлаж шийднэ.

2.5.4 Төрийн байгууллагын ажилтан албан хаагчдын нийгмийн баталгаа хангах хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг сайжруулж ҮЭ-ээс үзүүлэх тусламж дэмжлэгийг нэмэгдүүлнэ.

2.5.5 "Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн холбоо"-г байгуулан үйл ажиллагааг дэмжиж, ХББ-тэй иргэдийн хөдөлмөр эрхлэлэлтийг нэмэгдүүлнэ.

2.6 Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих, ажлын байр нэмэгдүүлэх чиглэлээр

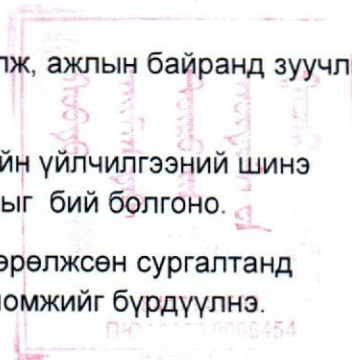
2.6.1 Ажлын байр шинээр бий болгож байгаа болон иргэн, аж ахуйн нэгжийг санхүү зээлийн бодлогоор дэмжинэ.

2.6.2 Иргэдийн бүлэг, нөхөрлөл, холбоо байгуулан ажиллах, хөдөлмөрөө нэгтгэхийг төсөл хөтөлбөр, зээл, тусламжын бодлогыг дэмжинэ.

2.6.3 Түр болон байнгын ажлын байрны тоог нэмэгдүүлж, ажлын байранд зуучлах үйл ажиллагааг сайжруулна.

2.6.4 Жижиг дунд үйлдвэр, үйлчилгээг хөгжүүлэх, төрийн үйлчилгээний шинэ хэлбэрийг бий болгох замаар шинээр ажлын байруудыг бий болгоно.

2.6.5 Ажил мэргэжилгүй иргэд, залуусыг мэргэжлийн төрөлжсөн сургалтанд хамруулах замаар хөдөлмөрийн зах зээлд бэлтгэх боломжийг бүрдүүлнэ.

2.6.6 Сум хөгжүүлэх сангийн зээлээр дэмжигдсэн иргэдийн төсөл хөтөлбөрийн үр дүн, үйл ажиллагааны үндсэн зорилгод нийцүүлхэд анхаарч ажиллана.

Гурав. Хөдөө аж ахуй чиглэлээр

3.1 Мал аж ахуйн талаар

3.1.1 Мал аж ахуйн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүн боловсруулах жижиг дунд үйлдвэр байгуулна.

3.1.2 Мах, сүүний чиглэлийн аж ахуй байгуулах санаачлагыг дэмжинэ.

3.1.3 Ашиг шим өндөртэй малын тоо толгойг нэмэгдүүлэх, шилмэл торгон сүргийг бий болгоход анхаарч зохиомол хээлтүүлэг хийх, хөлдөөсөн үрийн нөөц санг бий болгоно.

3.1.4 Шилмэл омогийн болон ашиг шим өндөртэй үүлдэрийн хээлтүүлэгчийг гаднаас авч сайжруулагчаар ашиглах, улмаар тусгайлан үржүүлэх бодлогыг барина.

3.1.5 Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг дэмжих замаар сүү, цагаан идээ боловсруулах үйл ажиллагааг нэмэгдүүлнэ.

3.1.6 Мах махан бүтээгдэхүүнийг гадаад дотоодын зах зээлд нийлүүлхэд малчид болон төр, хувийн хэвшилтэй хамтран ажиллана.

3.1.7 Бэлчээрийн усан хангамжийг нэмэгдүүлж жилд 1 –ээс доошгүй гүний худаг гаргах буюу засварлах, ус хуримтлуулах далан сэргээх ажлыг хийнэ.

3.2 Газар тариалангийн талаар

3.2.1 Газар тариалан эрхлэгчдийг зээл тусламжын бодлогоор дэмжих замаар газар тариалан эрхлэлтийг нэмэгдүүлнэ.

3.2.2 Төмс, хүнсний ногооны тариалалтыг нэмэгдүүлж сумын дотоод хэрэгцээг бүрэн хангаж, зах зээлд нийлүүлэх боломж нөхцлийг бүрдүүлнэ.

3.2.3 Хөдөө аж ахуйн зориулалтын техник тоног төхөөрөмжийн хангамжийг нэмэгдүүлнэ.

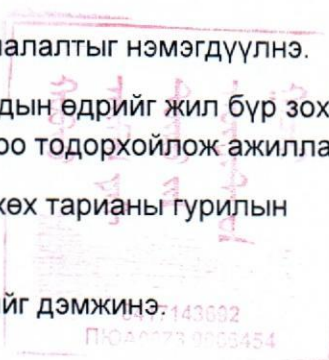
3.2.4 Хүлэмжийн аж ахуйг хөгжүүлж улмаар өвлийн хүлэмж байгуулах боломж нөхцлийг судлана.

3.2.5 Усалгаатай хадлан, малын тэжээлийн ургамал тариалалтыг нэмэгдүүлнэ.

3.2.6 Тариаланчдын зөвөлгөөн, ХАА-н салбарт ажиллагсдын өдрийг жил бүр зохион байгуулж газар тариалангийн салбарын бодлого, зорилтоо тодорхойлож ажиллана.

3.2.7 Үр тарианы тариалалтыг нэмэгдүүлж, уламжлалт хөх тарианы гурилын үйлдвэрлэлийн зах зээлийн өрсөлдөөнийг дэмжинэ.

3.2.8 Хүнсний ногооны зоорь барих иргэн аж ахуйн нэгжийг дэмжинэ.

3.2.9 Хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ, үр тариа тариалалтын талбайг торлон хамгаалах бодлогыг дэмжинэ.

3.2.10 Хадлангийн талбай хашаалах, ойн зурвас байгуулах ажлыг зөвхөн газар тариалангийн бүс нутагт зохион байгуулна.

3.2.11 Өөшийн ус хувиарлах байгууламжийг барьж байгуулна.

3.2.12 Улаанхүрээн услалтын ситемийн толгойн барилгын засварыг хийж, ус хувиарлалтын шуудууны засварыг нийтийн хүчээр тогтмол хийнэ.

Дөрөв. Байгаль орчин, аялал жуулчлалын чиглэлээр

4.1 Байгаль хамгаалал, газар зохион байгуулалтын талаар

4.1.2 Сумын төвийн бүсэд хамаарах бэлчээрийн газрыг шинээр торлон хамгаалах ажлыг зогсооно.

4.1.3 Сумын төвийн ундны усан хангамжыг сайжруулна.

4.1.4 Төвлөрсөн хогийн цэгийн хашилт хамгаалалтыг сайжруулах ажлыг зохин байгуулна.

4.1.3 Хогны машныг шинэчилнэ.

4.1.4 Жил бүр сумын төвийн орчны бүс, багийн төвийн орчны хог хаягдалыг зайлуулах нийтийн их цэвэрлэгээг хийж хэвшил болгоно.

4.1.5 Сумын төвийн айл өрхүүдийн дунд жил бүр "Хашаандаа сайхан амьдаръя" болзолт уралдаан зарлаж, дүгнэх замаар ногоон байгууламж бүхий үлгэр жишээ тохижилттой эко хашааг шалгаруулж шагнаж урамшуулах ажлыг зохион байгуулна.

4.1.6 "Нэг иргэн нэг мод" аяныг өрнүүлнэ.

4.1.7 Сумын төвийн засмал зам дагуу хайсжуулж, ногоон байгууламж бий болгоно.

4.1.8 Албан байгууллага, ААН-үүдийн ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлнэ.

4.1.9 Түүх соёлын дурсгалын хамгаалалтыг сайжруулна.

4.2 Аялал жуулчлалын талаар

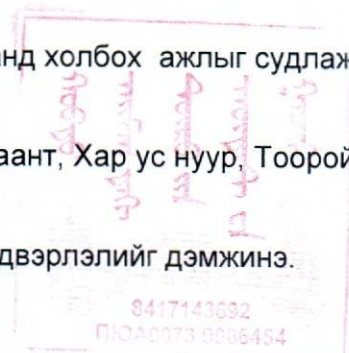
4.2.1 Гурван Сэнхэрийн агуйг засмал зам, гэрэл цахилгаанд холбох ажлыг судлаж шийдвэрлүүлнэ.

4.2.2 Гурван Сэнхэрийн агуй, Жаргалантын хайрхан Рашаант, Хар ус нуур, Тооройн элс зэргийг түшиглэсэн аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.

4.2.3 Жуулчдад зориулсан гар урлалын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг дэмжинэ.

Тав. Дэд бүтэц, хөрөнгө оруулалтын чиглээр

5.1 Дэд бүтцийн талаар

5.1.2 Манхан сумын төвийн засмал замыг Босоо тэнхлэгийн авто замтай холбох 1,6км засмал зам барина.

5.1.2 Сумын төвийн шинэ сууршилын бүсэд 2,5 км урттай цахилгаан дамжуулах 04-ын шугам татах ажлыг хийнэ.

5.1.3 Хүүхэд, залуучуудын цэцэрлэгт хүрээлэн байгуулана.

5.1.4 Шинэ сууршлын бүсэд гүний худаг гаргана.

5.1.5 Өөш, Тахилт, Улаанхүрээ, Баянгол, багийн төвийг цахилгаан дамжуулах шугамд холбох ажлыг ээлж дараатай эхлүүлнэ.

5.2 Хөрөнгө оруулалт, бүтээн байгуулалтын талаар

5.2.1 Хөдөлмөрийн баатар Б.Лувсангийн хөшөө босгоно.

5.2.2 Нутгийн удирдлагын ордон бариулна.

5.2.3 Сургуулийн дотуур байрны өргөтгөл барина.

5.2.4 Төвлөрсөн дулаан хангамж, цэвэр бохир усны шугамд холбогдсон 5 давхар 24,48 айлын орон сууцны барилга барих ажлыг эхлүүлнэ.

5.2.5 Баяр наадмын стадионы Хүндэтгэлийн асар, сүүдрэвч сандалыг шинэчлэнэ.

5.2.6 ХАА-н Агропарк байгуулна.

5.2.7 Албан байгууллагуудыг цэвэр усны сүлжээнд холбоно.

5.2.8 Бохирын машинтай болно.

5.2.9 Бохир усны шугам сүлжээ байгуулах асудлыг судлаж шийдвэрлэнэ.

Зургаа. Санхүү, Эдийн засгийн чиглэлээр

6.1 Санхүүгийн сахилга, хариуцлагыг дээшлүүлэх талаар

6.1.1 Төсвийн байгууллагуудын санхүүгийн сахилга хариуцлагыг дээшлүүлж нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартыг мөрдөж ажиллана.

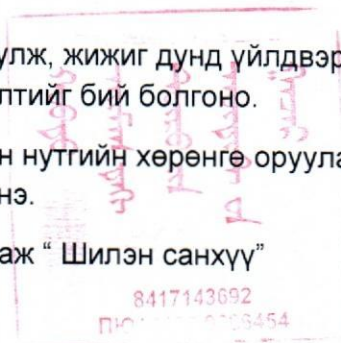
6.1.2 Орон нутгийн хөгжлийн сангийн журмыг чанд мөрдөж, хөрнөгө оруулалтын чанар үр дүнг дээшлүүлнэ.

6.1.3 Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн чанарыг сайжруулж, жижиг дунд үйлдвэр үйлчилгээ, өрхийн үйлдвэрийг эрхлэгчдийн бодит өсөлтийг бий болгоно.

6.1.4 Суманд хийгдэх улсын төсвийн болон аймаг орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдэх ажил үйлчилгээнд тавих хяналтыг өндөржүүлнэ.

6.1.5 Төсөв санхүүгийн ил тод, нээлттэй байдлыг хангаж "Шилэн санхүү" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж ажиллана.

6.2 Эдийн засгийн өсөлтийг дэмжих талаар

6.1.1 Сумын нийгэм эдийн засгийн голлох үзүүлэлтийг тооцоож ард иргэдэд тогтмол мэдээлэл өгч ажиллана.

6.1.2 Сумын эдийн засагт нөлөөлөх гол салбарын өсөлтийг дэмжих чиглэлээр салбарын бодлогыг тодорхойлож, холбогдох шийдвэр арга хэмжээг авч ажиллана.

МАНХАН СУМЫН МАН-ЫН ХОРОО

8417143692

PHOA0073 0860454

Мөнххайрхан сум

ХОВД АЙМАГ
МӨНХХАЙРХАН СУМЫН
МАН-ЫН ХОРОО

Сэнхэр, Мөнххайрхан сум, Ховд аймаг

Ховд аймаг дахь Төрийн
Аудитын газарт

2020.06.23 № 08
тавай -ны № -т

Хүсэлт уламжлах тухай

Аймаг, сум, дүүргийн иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын ээлжит 2020 оны сонгууль 2020 оны 10 дугаар сарын 15-нд товлөгдсөнтэй холбогдуулан "Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хууль"-ийн 37 дугаар зүйлийн 37.6 дахь хэсэгт заасны дагуу Мөнххайрхан сумын Монгол Ардын Намын хороо орон нутгийн сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрийг хүргүүлж байна.

Мөрийн хөтөлбөрийг хянаж дүгнэлт гаргаж өгнө үү:

Хавсаргасан баримт:

1. Мөнххайрхан сумын Монгол Ардын Намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр

ДАРГА

Б. БАТБОЛД

ХОВД АЙМГИЙН МӨНХХАЙРХАН СУМЫН МАН-ЫН ХОРООНЫ ТОГТООЛ

2020 оны 06 сарын 23 өдөр

№.05

Сэнхэр

Г Мөрийн хөтөлбөр хүргүүлэх тухай Г

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1, Монгол Ардын Намын дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх заалтуудыг үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлыг сонгох 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох Ховд аймгийн Мөнххайрхан сумын Монгол ардын Намын хорооны "Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр"-ийг хавсралтаар батлан дэмжсүгэй.

2. Хугацаанд нь багтаан материалаа бүрдүүлж хүргүүлэхийг дэд дарга Н.Базаррагчаа -д үүрэг болгосугай

ДАРГА

Б.БАТБОЛД

**ХОВД АЙМАГ
МӨНХХАЙРХАН СУМЫН
МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН ХОРОО**

2020 оны 06 сарын 23 өдөр

Дугаар 04

Сэнхэр

Г

Эрх шилжүүлэх тухай

Г

Монгол Ардын Намын дүрмийн холбогдох заалтыг үндэслэн Мөнххайрхан сумын Монгол Ардын намын хорооны бүх гишүүдийн хурлаас ТОГТООХ НЬ:

2. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын ээлжит сонгууль 2020 оны 10 дугаар сарын 15 нд товлөгдсөнтэй холбогдуулан сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрийг боловсруулах, батлах эрхийг сумын Монгол Ардын Намын хорооны тэргүүлэгчдэд шилжүүлсүгэй.

3. Мөрийн хөтөлбөрийг сумын Монгол Ардын Намын хорооны тэргүүлэгчдийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэн батлуулж Ховд аймгийн Төрийн Аудитын газарт 2020 оны 06 дугаар сарын 24- ний өдрийн дотор хүргүүлэн хянуулж, дүгнэлт гаргуулахыг сумын Монгол Ардын Намын хорооны дэд дарга Ц. Ганболдод даалгасугай.

ДАРГА

Б. БАТБОЛД

ХОВД АЙМГИЙН МӨНХХАЙРХАН СУМЫН МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН ХОРООНЫ 2020-2024 ОНД ХИЙЖ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨР

2020.06.22

Монгол улсын Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөвтийн тухай хууль, Аймгийн засаг даргын мөрийн хөтөлбөр болон Мөнххайрхан сумыг хөгжүүлэх мастер төлөвлөгөөтэй уялдуулан жижиг дунд үйлдвэр, байгальд ээлтэй аялал жуулчлал, хувь хүний хөгжил, бүтээлч сэтгэлд тулгуурласан иргэн бүрийг орлоготой төрсөн нутаг төрөлх сумандаа амьдрах таатай орчныг бий болгох мөрийн хөтөлбөрөө эрхэм хүндэт Мөнххайрхан сумын ИРГЭН танд өргөн барьж байна.

Нэг.Төрийн байгуулалт хууль эрхзүйн хүрээнд:

1.1 Нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагыг чадавхижуулж, төлөөлөгчдийн хууль эрхзүйн мэдлэгийг дээшлүүлэн сонгогчдын өмнө хүлээх хариуцлагыг сайжруулан ИТХ-с гарах шийдвэрт иргэдийн санаа бодлыг тусган хэрэгжилтэнд хяналт тавих, үр дүнг эргэн тайлагнадаг болгоно.

1.2.Төрийн байгууллагууд түүний удирдлага албан хаагчдын ажлын хариуцлага, ёс зүй, цаг ашиглалт, бүтээлч санаалагыг сайжруулан хүнд суртал, шударга бус байдлыг арилгаж төрийн үйлчилгээг иргэдэд тэгш жигд хүртээмжтэй хүргэнэ.

1.3 "Иргэний танхим" болон төрийн байгууллагуудын нэгдсэн "ХҮР" системийн үйл ажиллагааг тогтмолжуулж, төрийн байгууллагууд иргэдээ сонсох "нээлттэй хаалга"-ны өдрийг улирал болгон хийж төр, иргэн, хувийн хэвшил, төрийн бус байгууллагын хамтын ажиллагааг сайжруулна. Хөдөөгийн ард иргэдэд хууль сурталчлах ажлыг төрийн байгууллагуудтай хамтран хэрэгжүүлнэ

1.4 Төсвийн сахилга хариуцлагыг сайжруулж төрийн өмчийн эд хөрөнгийн ашиглалт зарцуулалт, хадгалалт хамгаалалтанд тавих хяналтыг чангатган үргүй зардлыг арилгана

1.5 Төсвийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах, тендер шалгаруулах, орон нутгийн хөгжлийн сангаар хийгдэх ажил үйлчилгээ, сум хөгжүүлэх сангийн зээл болон бусад төсөл хөтөлбөрийн үйл ажиллагааг иргэдэд ил тод нээлттэй болгож хэрэгжилтэнд тавих хяналтыг сайжруулна.

1.6 Баг, албан байгууллага түүнд ажиллаж байгаа төрийн албан хаагчдыг ажиллах нөхцөл бололцоогоор хангаж тэдний нийгмийн асуудлыг шат дараатай шийдвэрлэнэ.

1.7 Гэмт хэрэг зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ажлыг эрчимжүүлж, иргэдэд хууль эрхзүйн мэдээлийг байнга хүргэх, эрүүл аюулгүй орчинд амьдрах боломжийг бүрдүүлнэ. Архи согтууруулах ундаа зарах цэгийг цөөрүүлж, архигүй баг, албан байгууллага, сум болох хөдөлгөөн өрнүүлнэ.Суманд ажиллаж байгаа цагдаагийн албан хаагчдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэж ажиллах нөхцөл боломжоор хангана.

1.8 Сумын засаг даргын зөвлөлийг мэдлэг, туршлагатай мэргэжлийн хүмүүсээр бүрдүүлэн, тэдний саналд үндэслэн засаг дарга шийдвэр гаргадаг болгоно.

1.9 Суманд үйл ажиллагаа явуулж байгаа төсөл хөтөлбөр болон төрийн бус байгууллагуудын үйл ажиллагааг дэмжинэ.

1.10 Сумын гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааг хөгжүүлж, хөрш зэргэлдээх улс, аймаг, сум, гадаад дотоодын байгууллагатай шефийн харилцаа тогтоож, харилцан ашигтай хамтарч ажиллана

Хоёр. Нийгмийн бодлогын хүрээнд

2.1 Боловсролын чиглэлээр

2.1.1 Сургуулийн өмнөх боловсролын хамран сургалтыг гэр цэцэрлэг, хүүхэд харах үйлчилгээ, хүүхдийн цэцэрлэгт бүлэг нэмэх зэргээр нэмэгдүүлнэ.

2.1.2 Цэцэрлэгийн өргөтгөлийн барилга барина.

2.1.2 Хүүхдийн цэцэрлэгийн тоглоом наадгайг орчин үеийн болон уламжлалт сэтгэхүй хөгжүүлэх тоглоом наадгайгаар баяжуулах, сумын төвийн доод лагерьт хүүхдийн тоглоомын талбай шинээр барина.

2.1.3 Сургууль завсардалтыг багасгаж сургуулийн дэргэд төрөл бүрийн дугуйлан секц сонгон хичээллэх нөхцөл бололцоог хангах, албан бус боловсролын төв байгуулж тогтмол ажиллуулна.

2.1.4 Улс бүсийн чанартай уралдаан тэмцээн олимпиадад амжилт гаргасан багш, сурагчид болон элсэлтийн шалгалтандаа 700-с дээш оноо авсан сурагчид түүнийг бэлтгэсэн багшийг урамшуулах, сум орон нутагт нэн шаардлагатай мэргэжилээр сурч байгаа оюутны сургалтын төлбөрт дэмжлэг үзүүлнэ.

2.1.5 Сургууль, цэцэрлэгийн материаллаг баазыг нэмэгдүүлэх, гадна орчин тохижилтыг сайжруулах, спорт заалны ашиглалтыг нэмэгдүүлж нийтийн биеийн тамирыг хөгжүүлэх,

2.1.6 Сургууль, цэцэрлэгт хэрэгжиж байгаа төсөл хөтөлбөрийг дэмжин багш ажилчдыг мэдлэг боловсролоо дээшлүүлэх боломжоор хангах, мэргэжил дээшлүүлэх болон бусад сургалтанд ээлж дараатай хамруулах

2.1.7. Сургуулийн шинэ барилга барина.

2.1.8 Сургуулийн автомашиныг шинэчлэнэ.

2.2 Эрүүл мэндийн чиглэлээр

2.2.1 Эрүүл мэндийн байгууллага дээр хэрэгжиж байгаа хөтөлбөрүүдийг дэмжин эмч, сувилагч, эмнэлгийн ажилчдыг мэргэжил боловсролоо дээшлүүлэх, төгсөлтийн дараах сургалтанд хамруулах боломжоор хангана.

2.2.2 Иргэдийг нарийн мэргэжлийн эмч нарын үзлэгт жил бүр хамруулна. Сургуулийн хүүхдүүдийн амны хөндийн өвчлөлийг бууруулах зорилгоор шүдний эмчийг жилд 2 удаа ажиллуулна.

2.2.3 Лабораторийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлж шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангана.

2.2.4 Эхийн амрах байрыг засварлаж үйл ажиллагааг тогтмолжуулна. Амьжиргааны баталгаажих түвшингээс доогуур орлоготой төрсөн эхийг гэрт нь хүргэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.

2.2.5 Эрүүл мэндийн төвийн дэргэд цэвэр усны гүний худаг гаргах, сумын төвийн эвдэрсэн худгийг засварлаж ашиглалтыг сайжруулах

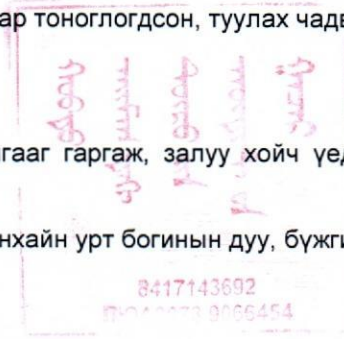
2.2.6 Эрүүл мэндийн төвийн өргөтгөлийн барилгыг барина

2.2.7 Эрүүл мэндийн төвийн автомашиныг шинэчилж эмнэлгийн зориулалтаар тоноглогдсон, туулах чадвар сайтай автомашинтай болгоно.

2.3 Соёл, спортын чиглэлээр

2.3.1 Урианхайн зан заншил биет болон биет бус өв тээгчдийн судалгааг гаргаж, залуу хойч үедээ өвлүүлэх, зааж сургах, түгээн дэлгэрүүлэх ажлыг хийнэ.

2.3.2 Соёлын төвийг түшиглэн тууль, икэл, цуур, товшуур, морин хуур, урианхайн урт богинын дуу, бүжгийн зэрэг дугуйланг мэргэжлийн багш нарыг авчирж хичээллүүлнэ.

2.3.3 Соёлын төвийн зарим хөгжим аппаратур тоног төхөөрөмжийг шинэчлэн, соёлын ажилчдын ур чадвар, мэргэжлийг дээшлүүлэхэд анхаарч ажиллана.

2.3. 4. Орон нутгийн музейн үзмэрийг нэмэгдүүлж үйл ажиллагааг тогтмолжуулна.

2.3.5 Нийтийн биеийн тамирыг хөгжүүлж урлаг спортын арга хэмжээг тогтмол явуулж иргэд чөлөөт цагаа ая тухтай өнгөрүүлэх нөхцөл болоцоогоор хангана.Фитнесс төвтэй болгоно.

2.3.6 Урианхай сурын харваа, халх сурын харваа болон бусад спортоор хичээллэх хүүхэд залуучуудыг дэмжинэ.

2.3.7 Үндэсний бөх болон сонгомол бөхийг хөгжүүлж бэлтгэл хийх дэвжээ,тоног төхөөрөмжөөр хангана.

2.4 Хөдөлмөр эрхлэлт нийгмийн хамгааллын чиглэлээр

2.4.1 Сумын онцлог давуу талд тулгуурласан аялал жуулчлал, жижиг дунд үйлдвэр, өрхийн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх замаар ажлын байрыг бий болгон иргэдийн орлогыг нэмэгдүүлж ажилгүйдлыг бууруулна.

2.4.2 Улсын төсөв, орон нутгийн хөгжлийн сангаар хийгдэх ажил болон төсвийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах зэрэг ажлуудад орон нутгийн иргэд, аж ахуйн нэгж хувийн хэвшлийг түлхүү дэмжиж оролцуулна.

2.4.3 Ажил идэвхитэй хайж байгаа мэргэжил боловсролгүй иргэдийн судалгааг гаргаж тэднийг бусад төсөл хөтөлбөрийн газрууд болон МСҮТ-тэй хамтран мэргэшүүлэх, ажилд зуучлана

2.4.5 Ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийг амралт сувилалд амрах эмчлүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх нийгмийн халамж авах шаардлагатай иргэдийн асуудлыг тухай бүрд нь хууль эрхзүйн хүрээнд шийдвэрлэнэ.

Гурав.Үйлдвэрлэл, дэд бүтцийн чиглэлээр

3.1 Суманд нэн шаардлагатай, ажлын байр бий болгосон жижиг дунд үйлдвэрлэлийг сум хөгжүүлэх сангийн зээл болон бусад төсөл хөтөлбөрөөр дэмжинэ.

3.2 Сумын төвийн төв гудамж, нийтийн эзэмшлийн талбай болон албан байгууллага ,аж ахуйн нэгж , айл өрхийн гадна талбай, хашааны тохижилтыг тухайн хамаарах албан байгууллага аж ахуйн нэгж ард иргэдтэй хамтран хийж “Гудамж” төслийг хэрэгжүүлнэ.

3.3 Хуурай Сэнхэрийн болон орон нутгийн чанартай замыг жил бүр засаж сайжруулж аймагтай засмал замаар холбох ажлын ТЭЗҮ хийлгэнэ.

3.4 Дунд Сэнхэрийн гол дагуу Цахтын аманд автомашины модон гүүр барих, хуучин ашиглагдаж байгаа гүүрнүүдийг засаж, ашиглалтыг сайжруулах.

3.5 Иргэдийн амралт чөлөөт цагаа өнгөрүүлэх талбайг тохижуулах, сумын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх

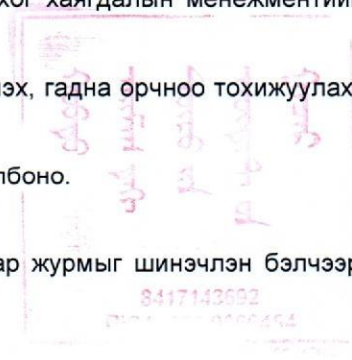
3.6 Хог хаягдлын нэгдсэн цэгт нөхөн сэргээлт хийж зам талбай гаргах хог хаягдалын менежментийг сайжруулах,

3. 7 Баг албан байгууллага бүр бүтээлч ажлын төлөвлөгөө гарган хэрэгжүүлэх, гадна орчноо тохижуулах, нийтийн эзэмшлийн талбайд явган зам, гэрэлтүүлэг нэмж тавих

3.8 Төвлөрсөн дулаанд холбогдох боломжтой айл өрхийг нэгдсэн дулаанд холбоно.

Дөрөв.Хөдөө аж ахуй, байгаль орчны чиглэлээр

4.1 Бэлчээрийн даацыг тодорхойлон бэлчээрийг хуваарьтай ашиглах талаар журмыг шинэчлэн бэлчээр ашиглалтын хэсгийн үйл ажиллагааг сайжруулна.

- 4.2 Эрчимжсэн мал аж ахуйг хөгжүүлж сайн үүлдрийн цөм сүргийн аж ахуйг бий болгон орон нутгийн малчдад нийлүүлж нэг малаас авах ашиг шимийг нэмэгдүүлнэ. Сумын бренд бүтээгдэхүүнийг бий болгоно.
- 4.3 Сумын мал эмнэлэг үржлийн тасаг, үйлчилгээний нэгжийн үйл ажиллагааг сайжруулан боловсон хүчний нөөцийг бүрдүүлэн техник тоног төхөөрөмжөөр хангана. Мал эмнэлгийн ариутгал халдваргүйжүүлэлт, тарилга туулгалт, угаалга вакцинжуулалтын ажлыг чанартай зохион байгуулж орон нутагт гардаг малын халдварт өвчний гаралтыг багасгана.
- 4.4 Малчдын зөвлөлгөөнийг жил бүр үр дүнтэй хийж, залуу малчдыг дэмжих бодлого барина. Шилмэл малын үзэсгэлэн худалдааг зохион байгуулж, малынхаа үүлдэр угсааг сайжруулсан малчин, бүлэг хоршоог дэмжинэ.
- 4.5 Малын эрсдлийн сангийн хөрөнгийг нэмэгдүүлж, багуудад өвс тэжээл, хямд үнэтэй малын эмийн нөөцийг бүрдүүлнэ.
- 4.6 Бэлчээрийн хортон шавьж царцаа устгах ажлыг чанартай зохион байгуулж тухайн багийн малчдыг оролцуулж хяналт тавьдаг болгоно.
- 4.7 Төмс хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ тариалах, хүлэмжийн аж ахуй эрхлэх, мод бут тарьж сумын ногоон байгууламж нэмэгдүүлэх албан байгууллага, аж ахуйн нэгж ард иргэдийг дэмжинэ.
- 4.8 Байгалийн үзэсгэлэнт, түүх, соёлын дурсгалт газрыг түшиглэн аялал жуулчлалын маршрут гарган мэдээллийн нэгдсэн системд байрлуулах, зам харгуйг засаж Хөх нуур, Долооннуурын амралтын газрын хэвийн ажиллагаа болон менежментийг сайжруулна.
- 4.9 Дотоод гадаадын жуулчдад үйлчлэх хөтөч тайлбарлагчдыг бэлтгэх, бэлэг дурсгал, сувинер хийдэг аж ахуйн нэгж ард иргэдийг дэмжинэ. Сурагчдын дунд эко аялал зохион байгуулж "өсвөрийн байгаль хамгаалагч" клуб ажиллуулна.
- 4.10 Байгаль орчны чиглэлээр хэрэгжиж буй олон улсын төсөл хөтөлбөртэй хамтран ажиллах, түүх, соёлын өвийн судалгаа хийх, ажлын үр дүнг нийтэд тайлагнана.
- 4.11 Ан амьтанг хайрлан хамгаалж тоо толгойг өсгөн үржүүлхийн зэрэгцээгээр ангийн менежментийн судалгаа хийлгэх, ашиг шимийг нь зүй зохистойгоор ашиглаж тэдгээрээс тодорхой хэмжээний орлогыг олж орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх

Тав. Санхүү эдийн засгийн чиглэлээр:

- 5.1 Төрийн өмчийн эд хөрөнгийн тооллогыг явуулж түүний ашиглалт, хадгалалт, хамгаалалт, зарцуулалтанд хяналт тавьж төсвийн сахилга, хариуцлага ил тод байдлыг дээшлүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартыг мөрдүүлэн төрийн байгууллагуудад "шилэн данс"-ны хуулийг хэрэгжилтийг сайжруулна.
- 5.2 Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн журмыг өөрчилж орон нутагт нэн шаардлагатай төслийг санхүүжүүлэх бөгөөд зээлдэгч байнга үйл ажиллагаа явуулдаг, өөрийн хөрөнгөөр төслийн 30-с доошгүй хувийг санхүүжүүлсэн байх зэрэг шаардлагыг тавина. Мөн зээлийн зориулалт зарцуулалт хэрэгжилтэнд хяналт тавьж үр дүнг иргэдэд нээлттэй мэдээлнэ.
- 5.3 Бизнес эрхлэлтийг дэмжиж ажлын байрыг бий болгох, нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх замаар орон нутгийн өөрийн орлогыг нэмэгдүүлэх бөгөөд шилдэг татвар төлөгч аж ахуйн нэгж, иргэдийг урамшуулдаг болно

Дуут сум

ХОВД АЙМАГ
ДУУТ СУМЫН МОНГОЛ
АРДЫН НАМЫН ХОРОО

Босго, Дуут сум, Ховд аймаг
2020.06.23 № 23
танай _____ - ны № _____ - т

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАРТ

Хүсэлт хүргүүлэх тухай

Аймаг нийслэл, сум дүүргийн Сонгуулийн тухай хуулийн 37 – р зүйлийн 37.6 дахь заалтын дагуу 2020 оны орон нутгийн сонгуульд МАН –ын хорооноос дэвшүүлсэн мөрийн хөтөлбөрийг хүргүүлэв. Мөрийн хөтөлбөрийн хүлээн авч хянаж өгөхийг хүсье.

Мөрийн хөтөлбөрийг хамтад нь хүргүүлэв.

ДУУТ СУМЫН МАН –ЫН ХОРОО

ДУУТ СУМЫН МАН –ЫН ХОРООНЫ ТЭРГҮҮЛЭГЧДИЙН ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2020.06.21

№ 22

Дуут

Дуут сумын 2020 оны 06 сарын 21 ний өдрийн МАН –ын хорооны тэргүүлэгчдийн хурлаас тогтоох нь:

1. Дуут сумын МАН –ын хорооны тэргүүлэгчдийн хурлаар хэлэлцүүлэн баталсан Орон нутгийн сонгуульд оролцох намын мөрийн хөтөлбөрийг холбогдох тогтоол, албан тоотын дагуу аймгийн МАН –ын хороо буюу Аймгийн аудитын газар хүрүүлэх
2. Сумын МАН –ын хорооны тэргүүлэгчдээр хэлэлцүүлэн баталсан мөрийн хөтөлбөрийг холбогдох байгууллагад хүргүүлэн хянуулахыг сумын МАН –ын хорооны дарга А.Энхбаярт даалгасугай

ДУУТ СУМЫН МАН-ЫН ХОРООНЫ ТЭРГҮҮЛЭГЧИД

ДУУТ СУМЫН МАН –ЫН ХОРООНЫ БҮХ ГИШҮҮДИЙН ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2020.06.20

№ 21

Дуут

Дуут сумын 2020 оны 06 сарын 20 ний өдрийн МАН –ын хорооны бүх гишүүдийн хурлаас тогтоох нь:

1. Дэлхий нийтэд тархаад байгаа Ковид-19 цар тахлын улмаас олон хүний бөөгнөрөл үүсгэхээс сэргийлж орон нутгийн сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөр боловсруулан батлах намын бүх гишүүдийн хурлын эрхийг МАН –ын хорооны тэргүүлэгчдэд шилжүүлсүгэй.
2. Орон нутгийн сонгуульд оролцох МАН –ын хорооны мөрийн хөтөлбөрийг иргэдээс санал авч тусган ажиллахыг намын хорооны тэргүүлэгчдэд даалгасугай.
3. Сумын МАН –ын хорооны тэргүүлэгчдээр хэлэлцүүлэн баталсан мөрийн хөтөлбөрийг холбогдох байгууллагад хүргүүлэн хянуулахыг сумын МАН –ын хорооны дарга А.Энхбаярт даалгасугай

ДУУТ СУМЫН МАНЫН ХОРОО

Сумын МАН –ын хорооны тэргүүлэгчдийн

2020 оны 06 сарын 21-ний өдрийн 22р

тогтоолоор батлав.

ДУУТ СУМЫН МОНГОЛ АРДЫН НАМААС 2020 ОНЫ ОРОН НУТГИЙН СОНГУУЛЬД ДЭВШҮҮЛЭХ МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР

Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тухай хууль, МУ –ын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал 2030 зэрэг эрх зүйн баримтад тулгуурлан орон нутгийн хөгжлийн хэтийн бодлого, төлөвлөгөөтэй уялдуулан иргэн бүрийг ажилтай, өрх бүрийг орлоготой, төрсөн нутагтаа амьдрах таатай орчинг бүрдүүлсэн сум болох хөтөлбөрийг сонгогч танд сумын МАН –ын хороо танилцуулж байна.

НЭГ: ТӨРИЙН БАЙГУУЛАЛТ, ЭРХ ЗҮЙН ХҮРЭЭНД ШИНЭЧЛЭЛИЙН ХҮРЭЭНД:

Иргэн төвтөй шударга, хяналттай, төр захиргааны байгууллага байгуулах хүрээнд эрх зүйн шинэчлэл хийх зорилт дэвшүүлж байна.

1. Нутгийн өөрөө удирдах байгууллага буюу ИТХ- ын хууль эрх зүйн хүрээнд үйл ажиллагааг нь чадварлаг, мэргэшсэн бүтэцтэйгээр хэвийн явуулж бүх шатны захиргааны байгууллагад нутгийн өөрөө удирдах байгууллагаас тавих хяналтыг тогтмолжуулна.
2. Төрийн албан хаагчдын эрх зүйн болон ёс зүйн хариуцлагыг дээшлүүлж, хариуцлагатай, ёс зүйтэй, чадварлаг, шуурхай байхад анхаарна.
3. Төрийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаар иргэд ил тод нээлттэй мэдээлэл авах эрхийг баталгаажуулна.
4. Төрийн үйлчилгээнд иргэд, иргэний нийгмийн хяналтын үр нөлөөг дээшлүүлэх, төрийн үйлчилгээг чирэгдэлгүй, хүнд сурталгүй, олон дамжлагагүй хүргэнэ.
5. Сумын онцлогт тулгуурлан суманд тулгамдаж байгаа асуудлуудыг аймгийн Засаг даргын мөрийн хөтөлбөрт тусгуулан шуурхай шийдвэрлүүлэхийн төлөө эрчимтэй ажиллана.
6. Авилгагүй, бизнесийн таатай орчин бүрдүүлэхэд анхаарч төр захиргааны байгууллагуудын үүрэг хариуцлагыг дээшлүүлнэ.
7. Төрийн байгууллагуудын урсгал зардлыг бууруулж тэдгээрийн үйл ажиллагааг чадварлаг, мэргэшсэн боловсон хүчнээр хангаж төрийн үйлчилгээг ард иргэдэд нээлттэй хөнгөн шуурхай чирэгдэлгүй хүргэхэд онцгойлон анхаарч ажиллана.
8. Сумын ЗДТГазрын ажилтанууд болон багын засаг дарга нарын ажиллах нөхцөл боломжийг дээшлүүлэх талаар анхаарч ажиллана.
9. Багуудын иргэдийн нийтийн хурлыг хууль эрх зүйн хүрээнд ажиллуулж, багаас иргэдэд хүрч ажиллах ажлыг шинэ шатанд гаргана.

ХОЁР: НИЙГМИЙН БОДЛОГЫН ХҮРЭЭНД

8417143692

9066454

- ## ГУРАВ: СОЁЛ УРЛАГИЙН ХӨГЖЛИЙН ТАЛААР

1. Сумын хүүхэд залуучууд, иргэдийн авьяас чадварыг нээж хөгжүүлэх секц, дугуйлан байнга хичээллүүлэх орчин нөхцлийг бүрдүүлнэ.
2. Урианхайн соёлын их өв – Туурь, цуур, бий биелгээ, икэлийг залуу хойч үед өвлүүлж үлдээх, хөгжүүлэх, түгээн дэлгэрүүлэх талаар анхаарч язгуур урлагийн төв байгуулан ажиллана.
3. Суманд орон нутаг судлах угсаатны зүй судлалын танхимыг шинээр байгуулж, үзмэрийн тоо чанар, агуулгад анхаарч байнгын ажиллагаатай болгоно.
4. Сумын номын сангийн номын фондыг нэмэгдүүлж иргэдийн дунд тогтмол үйлчилгээ үзүүнэ.

1. Эрүүл мэндийн төвийн эмчилгээ, үйлчилгээ чанарыг сайжруулж, хяналт тавьж ажиллана.
2. Суманд бүх нийтийн биеийн тамирын - цэнгэлдэх байгуулж тохижуулна.
3. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангамжийг нэмэгдүүлэх, баталгаат, чанартай эмээр хангах арга хэмжээг авах
4. Иргэдийн эрүүл мэндэд нөлөөлж буй эрсдэлт хүчин зүйлийн судалгаанд түшиглэж БОЭТ-ийн аймгийн нарийн мэргэжлийн эмч нарын багаар иргэдэд байнга үзлэг оношлогоо хийлгэнэ.
5. Иргэдийн дунд нийтийн биеийн тамирыг сурталчилах, олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн уралдаан тэмцээнийг зохион байгуулж, иргэдийн бие бялдрыг хөгжүүлэхэд онцгойлон анхаарч ажиллана.

8417143692
ΠΡΟΛΟΓΟΣ 9066454

ТАВ: САНХҮҮ ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГЫН ХҮРЭЭНД

1. Ховд – Дуут чиглэлийн авто зам засварын ажлыг үргэлжлүүлэн хийж, улмаар асфальтан зам болгох зорилго тавьж ажиллана.
2. Хөдөөгийн багуудыг холбоожуулах ажлыг үргэлжлүүлэн хийж дуусгана.
3. Өрхийн амжиргааны түвшинг дээшлүүлэхэд чиглэгдсэн зээлийн үр дүн, хүртээмжийг нэмэгдүүлэхэд онцгой анхаарч ажиллана.
4. Баялаг бүтээгчдийн үйлдвэрлэл, бүтээгдэхүүн үйлчилгээний үр ашгийг дээшлүүлэхэд бүх талын дэмжлэг үзүүлэн хамтран ажилласнаар шинээр бий болох ажлын байрыг нэмэгдүүлэн ажилгүйдэл, ядуурлын түвшинг бууруулна.
5. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг дээшлүүлэхэд төсвийн бүрдэлт, зарцуулалтанд тавих хяналтыг шинэ түвшинд гаргаж иргэдийн хяналтын тогтолцоог бий болгоно.
6. Байгууллага, ААН-үүдэд мөрдөж буй олон улсын стандартын нягтлан бодлох бүртгэлийн системийг улам сайжруулж, бүх шатны төрийн байгууллагуудад шилэн дансны хуулиудыг бүрэн хэрэгжүүлэн төсөв, санхүүг ил тод нээлттэй болгон иргэд, хэрэглэгчдэд тайлагнаж үнэлэлт дүгнэлт өгүүлдэг тогтолцоог боловсронгуй болгон хариуцлага хяналтыг сайжруулна.
7. Иргэд олон нийтийн байгууллагуудын оролцоотой улсын болон орон нутгийн төсвөөс хийх худалдан авалтын ажиллагааны нээлттэй, ил тод байдлыг хангаж, хариуцлагыг дээшлүүлнэ.
8. Хууль тогтоомжоор эрх олгогдсон орон нутгийн татварын хувь хэмжээг оновчтой тогтоосноор татвар төлөгчдөд үзүүлэх татварын дарамтыг багасгаж бизнес эрхлэгчдийг бүхий л талаар дэмжинэ.

ЗУРГАА: БАЙГАЛЬ ОРЧИН ДЭД БҮТЦИЙН ХҮРЭЭНД

1. Орон нутгийн хөгжлийн сангаас тодорхой төслийг гаргаж жил бүр байгаль орчинд нөхөн сэргээлт хийх, орчноо зүлэгжүүлэх, цэцэрлэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.
2. Байгаль орчны чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг төсөл хөтөлбөр, ТББ-уудтай нягт хамтран ойн болон байгаль хамгаалах нөхөрлөлүүдийг бодлогоор дэмжиж тэднийг чадавхижуулахад анхаарч ажиллана.
3. Суманд хог хаягдлын дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, хог хаягдлын цэгцтэй менежментийг хангаж ажиллана.
4. Мод бут тарьсан иргэн, ААН, байгууллагуудыг урамшуулдаг тусгай урамшууллын сан байгуулна.
5. Байгаль орчныг хамгаалах иргэдийн нөхөрлөлийг хөхүүлэн дэмжиж иргэдийн оролцоог дэмжин ажиллана.

ДОЛОО: ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, ГАЗАР ТАРИАЛАН, ҮЙЛДВЭР ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ХҮРЭЭНД

1. Эрчимжсэн болон уламжлалт бэлчээрийн мал аж ахуйг хослуулан хөгжүүлнэ.
2. Төрөөс малчдын талаар баримтлагдах бодлого, монгол мал үндэсний хөтөлбөр зэрэг бодлогын бичиг баримтуудын үндсэн зорилтуудыг хэрэгжүүлж сумын мал

эмнэлэгийн тасаг, ХАА-н тасгийн төрийн үйл ажиллагааны нэгжийн үйл ажиллагааг суманд бэхжүүлж ажиллана.

3. Малчдын үүсэл санаачлагаар бэлчээрийн менежмент , хадлан тэжээл , үйлдвэрлэл, хөдөө аж ахуйн гаралтай түүхий эдийн нийлүүлэлт , мал эмнэлэг , үржлийн ажил үйлчилгээний чиглэлээр байгуулагдсан хоршоо , мах сүүний чиглэлийн эрчимжсэн аж ахуй , эрхэлж байгаа иргэн , ААН-ийг хөрөнгө оруулалт , зээл урамшууллын бодлогоор дэмжинэ.
4. Хоршоо ,фермер , малчид, тариаланчдын үйл ажиллагааг дэмжиж түүхий эд бүтээгдэхүүнээ зах зээлд борлуулах ХАА-н биржийн шинэ тогтолцоог орон нутагт бий болгоно.
5. Бэлчээрийн усан хангамжийг жил бүр нэмэгдүүлж бэлчээрт байгаа худаг уст цэгийн ашиглалт хамгаалалтыг сайжруулж , малчдын бүлэг нөхөрлөл хоршоонд эзэмшүүлэх замаар бэлчээрийн усан хангамжийн хүрэлцээг хангана.
6. Малчдын нийгмийн асуудлыг шийдэх талаар бодлогоор анхаарч улмаар малчдын залуу халааг бий болгох , ХАА-н салбар дээр гарсан залуучуудыг тодорхой арга хэмжээнд төсөл хөтөлбөрүүд болон малжуулах арга хэмжээнд хамруулж улмаар өвөлжөө хаваржаандаа орчин үеийн тохилог орон сууц барихад дэмжлэг үзүүлж ажиллана.
7. МАА-н багуудын алслагдсан бэлчээр нутгийг ашиглах зорилгоор авто замыг засаж сайжруулах төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.
8. МАА-н үйлдвэрлэл дээр олон жил үр бүтээлтэй ажиллаж байгаа малчдын хөдөлмөрийг төр засагт үнэлүүлэх , алдаршуулах талаар санаачлагатай ажиллана.
9. Шилмэл малын үзэсгэлэн худалдааг сумандаа жил бүр зохион байгуулж , шалгарсан гойд ашиг шимт малын үр төлийг өсгөж үржүүлсэн малчид , уяачдыг урамшуулах журам гаргаж мөрдүүлнэ.
10. Ажил хөдөлмөрт дуртай хүн бүрийг мэргэжилтэй болгох улмаар ажлын байраар хангах талаар анхаарч ажиллана.
11. Орон нутагтаа өөрсдийн хүчээр хадлан тэжээл бэлтгэх талаар санаачлагатай ажиллаж байгаа малчид , малчдын бүлэг , нөхөрлөл , иргэдийг урамшуулж ажиллана.
12. Малчид тариаланчдад жижиг дунд оврын трактор ,чиргүүл , дүүжин машиныг хөнгөлөлттэй нөхцлөөр нийлүүлнэ.

Сумын МАН-ын хорооноос 2016 оны орон нутгийн сонгуульд дэвшүүлсэн мөрийн хөтөлбөр нь Монгол ардын намын удирдах зөвлөлөөс УИХ болон ИТХ –ын сонгуульд дэвшүүлсэн мөрийн хөтөлбөрийн салшгүй нэг хэсэг бөгөөд уг мөрийн хөтөлбөрт тусгагдсан ихэнх асуудлыг сумын МАН-ын хорооны мөрийн хөтөлбөрт давхардуулж оруулаагүй болно. Эрхэм хүндэт МАН-ы гишүүд дэмжигчид , иргэд сонгогчид та бүхэн манай мөрийн хөтөлбөртэй сайиар танилцаж МАН-ыг орон нутгийн сонгуульд дэмжиж саналаа өгнө гэдэгт гүнээ итгэж байна.

Уулс туульсын өлгий нутаг
Дуут сумынхаа хөгжил дэвшлийн төлөө
Хамтдаа зүтгэж нутгаа хөгжүүлье.....
Та итгэ- Бид зүтгэе.

8417143692
П'ОА0073 9066454

**ХОВД АЙМАГ
МӨСТ СУМЫН МОНГОЛ АРДЫН
НАМЫН ХОРОО**

Улаантолгой, Мөст сум

2020.08.11 № 1/19

**ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН
АУДИТЫН ГАЗАРТ**

Тус сумын МАН-ын хорооноос сумын ИТХ-ын 2020 оны сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрийг танай байгууллагаас ирүүлсэн 2020 оны 07 сарын 16-ны өдрийн 163 дугаар дүгнэлт, холбогдох хууль тогтоомж, хөтөлбөрийн хүрээнд нэмэлт өөрчлөлтийг хийж тус сумын МАН-ын хорооны тэргүүлэгчдийн хурлаар дахин хэлэлцэн шийдвэрлэж хавсралтаар хүргүүлж байна.

Дүгнэлтэнд заасан хүний хөгжлийн бодлого, дэд бүлгийн 1.1.7 дахь заалтыг холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн өөрчилсөн болно.

Иймд тус сумын МАН-ын хорооноос сумын ИТХ-ын 2020 оны сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу дахин хянаж баталгаажуулж өгөхийг хүсье.

Хавсралт хуудастай.

ДАРГА СУГАРБАТ

ХОВД АЙМГИЙН МӨСТ СУМЫН МАН-ЫН ОРОН
НУТГИЙН СОНГУУЛЬД ОРОЛЦОХ МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР

НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

1.1 Орлоготой иргэн

- 1.1.1 Иргэдийн орлогыг нэмэгдүүлж, өрхийн бичил бизнесийг дэмжинэ.
- 1.1.2 Гарааны бизнес эрхлэгчдэд зориулсан орчин үеийн санхүүжилтийн хэлбэрүүдийг нэвтрүүлж, санхүүгийн үр ашигтай тогтолцоог бүрдүүлнэ.
- 1.1.3 Орлого багатай өрхийн ажил эрхлээгүй насанд хүрсэн гишүүдийг мэргэшил эзэмшүүлэх, үр чадварыг нь ахиулах сургалтад хамруулж, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжинэ.
- 1.1.4 Хүүхэд бүрийг хадгаламжтай болгох “Хуримтлалтай хүүхэд” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.1.5 Зах зээлийн ил тод, нээлттэй байдал, шударга өрсөлдөөнийг хангаж, тэгш гараанаас бизнес эрхлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.
- 1.1.6 Жижиг дунд бизнес эрхлэгчдийг төрөөс бизнес инкубацийн үйлчилгээгээр бойжуулж, томруулах бодлого хэрэгжүүлж, хамгийн бага түрээс төлөх зохицуулалт хийнэ.
- 1.1.7 Хувиараа хөдөлмөр эрхлэлтийг төрийн бодлогоор дэмжиж ажиллана.

1.2 Эрүүл иргэн

- 1.2.1 Иргэн бүр эрүүл мэндийн бүрэн оношилгоонд жил бүр заавал хамрагдах тогтолцоог бүрдүүлнэ.
- 1.2.2 Эрүүл мэндийн байгууллагын үйлчилгээ, эмийн хөнгөлөлт авах зэрэг цахим эрүүл мэндийн системийг бүрэн нэвтрүүлж, эмчлүүлэгчийн нууцлалыг хангаж, зардал, хүлээгдэл чирэгдлийг бууруулна.
- 1.2.3 “Элэг бүтэн Монгол” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, “Хавдрын эсрэг хамтдаа” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.2.4 Эмнэлгийн яаралтай тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулж багийн эмч нарын унаа шинэчилнэ.
- 1.2.5 Иргэдийг эмийн бус аргаар эрүүлжүүлэх ажлыг тусгай хөтөлбөрөөр хэрэгжүүлэх, иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх мэдээлэл сургалт, сурталчилгааны төвтэй болох.
- 1.2.6 “Идэвхтэй эрүүл амьдрал” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж дасгал хөдөлгөөн зөв хооллолт, стресс бухимдлаас ангид байх эрүүл амьдралын дадал хэвшлийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлд тулгуурлан хэрэгжүүлнэ.

1.3 Чанартай боловсрол

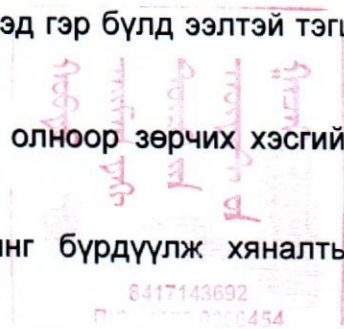
- 1.3.1 Монголын түүх, хэл соёл, үндэсний өв уламжлал, зан заншил, эх оронч сэтгэлгээ үндэсний үнэт зүйлээ дээдэлсэн агуулгыг баяжуулж сургууль, цэцэрлэгүүдэд хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.2 Багш нарын мэргэжлийн тасралтгүй хөгжлийг дэмжиж, мэргэжил дээшлүүлэх гадаад, дотоодын сургалт үйл ажиллагаанд хамруулна.
- 1.3.3 Боловсролын салбарыг улс төрөөс ангид болгож сургуулийн захирал, цэцэрлэгийн эрхлэгч нарын мэдлэг чадвар, ажлын гүйцэтгэл туршлагад нийцүүлэн томилно.
- 1.3.4 Сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдах хүүхдийн тоог нэмэгдүүлж, хөдөө багт гэр цэцэрлэгийг улирлын чанартай ажиллуулна.
- 1.3.5 Суралцагчдад сэтгэл зүйн үйлчилгээ үзүүлэх мэргэжилтнийг сургуульд ажиллуулна.
- 1.3.6 Хичээлээс гадуурх сургалтын үндэсний хөтөлбөр боловсруулж, сонирхол авьяас чадварыг нээн хөгжүүлэх сонгон, секц дугуйлангийн үйл ажиллагааг идэвхжүүлнэ.
- 1.3.7 Хүүхэд залуучуудыг гэр бүл, амьдрах ухааны сургалтад хамруулж бичил бизнес эрхлэх боломжийг хангаж ажиллана.
- 1.3.8 “Чадварлаг багш-Өгөөжтэй сургалт” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.9 “Оюунлаг-Сурагч” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.10 Элсэлтийн ерөнхий шалгалтад амжилт гаргаж 800 оноо авсан сурагч болон бэлтгэсэн багшид сумын Засаг даргын нэрэмжит шагнал урамшил олгоно.
- 1.3.11 Сургууль, цэцэрлэгийн ая тухтай сурч хүмүүжих орчинг бүрдүүлнэ.

1.4 Хүүхэд хамгаалал хөгжлийн чиглэлээр

- 1.4.1 хүүхдийн хөгжил, авьяас, ур чадвар, техник сэтгэлгээг хөгжүүлэх, нийгмийн төлөвшлийг дэмжихэд эцэг, эхчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.
- 1.4.2 Хүүхдийн эрх хөгжил хамгааллын тогтолцоог бэхжүүлж, хүүхэд гэр бүлд ээлтэй тэгш боломж бүхий нийгмийн хамгааллын бодлогыг хэрэгжүүлнэ.
- 1.4.3 Хүүхдийг зам тээврийн ослоос урьдчилан сэргийлж хүүхэд олноор зөрчих хэсгийн гарц, хурд сааруулагчийг нэмэгдүүлнэ.
- 1.4.4 Хүүхдийн тоглоомын талбайг нэмэгдүүлж, аюулгүй орчинг бүрдүүлж хяналтыг сайжруулна.

1.5 Залуучуудыг дэмжих чиглэлээр

- 1.5.1 Залуучуудын хөгжлийг дэмжих сан байгуулна.

- 1.5.2 Гэр бүл залуучууд чөлөөт цагаа зөв боловсон өнгөрүүлэх орчин бий болгоно.
- 1.5.3 Залуучууд болон залуу гэр бүлийн өрхийн орлогыг нэмэгдүүлж ажлын байраар хангана.
- 1.5.4 Залуу гэр бүлийн эрүүл мэнд, боловсрол, хөдөлмөр эрхлэлт, нийгмийн харилцаа сэтгэл зүй, хөгжлийн хэрэгцээг дэмжсэн "Залуу гэр бүл" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

1.6 Ахмадуудад үзүүлэх үйлчилгээний чиглэлээр

- 1.6.1 Ахмадын чөлөөт цагаа үр дүнтэй өнгөрөөх мэдээлэл авах хөгжих боломжийг бүрдүүлэх, хөгжлийн төв байгуулна.
- 1.6.2 Ахмад настны орлогыг нэмэгдүүлэх, мэдлэг туршлагаа залуучуудад өвлүүлж үлдээх, ажил эрхлэлт, зөвлөх үйлчилгээг үр дүнтэй хэлбэрээр хэрэгжүүлнэ.

1.7 Соёл урлаг, спортыг дэмжих чиглэлээр

- 1.7.1 Нүүдлийн соёл иргэншил, үнэт зүйлийг танилцуулсан өв, соёл, урлаг, аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.
- 1.7.2 Соёл урлаг, оюуны болон спортын төрлөөр улс, аймагт танигдсан сумын брендийг дэмжиж сумын бахархлыг төлөвшүүлнэ.
- 1.7.3 Түүх соёлын өвийг сүйтгэж байгаа хууль бус үйл ажиллагаатай хатуу тэмцэж, хариуцлагыг чангатгаж биет болон биет бус өвийг хамгаална.
- 1.7.4 Иргэд идэвхтэй хөдөлгөөн хийх дугуйн болон явган аялал зэрэг нийтийн биеийн тамирын төрлүүдийг дэмжиж хамрах хүрээг өргөжүүлнэ.

ХОЁР. ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГО

2.1 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийн чиглэлээр

- 2.1.1 Талх нарийн боовны цехийн үйл ажиллагааг дэмжиж хүнсний бүтээгдэхүүний хэрэгцээг дотоодын үйлдвэрлэлээр хангана.
- 2.1.2 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж ажлын байр шинээр бий болгоно.
- 2.1.3 Мах болон махан бүтээгдэхүүн хадгалах хөргөгчтэй зоорь байгуулна.
- 2.1.4 Малчид тариаланчдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх үндэсний хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 2.1.5 Хөдөө аж ахуйн салбарт малчид тариаланчдын залгамж халаа бэлтгэх аяныг хэрэгжүүлнэ.
- 2.1.6 Мал амьтны гаралтай түүхий эдийг боловсруулж бэлтгэх боломжийг бүрдүүлнэ.
- 2.1.7 Иргэд малчдын нөхөрлөл, хоршооны үйл ажиллагааг дэмжиж ажиллана.

2.1.8 Цагаан бургасны услалтын системийг өргөжүүлж төмс хүнсний ногоогоор сумын дотоод хэрэгцээг бүрэн хангана. Төмс хүнсний ногоо хадгалах зоорь байгуулна.

2.1.9 Царгас болон тэжээлийн ургамал тариалж боловсруулах иргэн, аж ахуйн нэгжийг бодлогоор дэмжинэ.

2.1.10 Сүү сүүн бүтээгдэхүүнийг боловсруулж борлуулах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

2.2 Мал аж ахуй газар тариалангийн чиглэлээр

2.2.1 Малыг ялган тэмдэглэх, бүртгэлжүүлэх мэдээллийн нэгдсэн сан бий болгох ажлыг эрчимжүүлнэ.

2.2.2 Мал эмнэлгийн тогтолцооны шинэчлэлийг төгөлдөржүүлж, малын эмч, зоо техникчдийг хөдөө орон нутагт ажиллах боломжийг бүрдүүлнэ.

2.2.3 Халдварт өвчинтэй тэмцэх, мал сүргийг бүрэн вакцинжуулах ажлыг эрчимжүүлнэ.

2.2.4 Сүү, махны чиглэлийн эрчимжсэн аж ахуй бий болгоно.

2.2.5 Сумын өвс тэжээлийн фонд засварлах

2.2.6 Ашиглагдахгүй байгаа бэлчээрт худаг уст цэг байгуулах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

2.2.7 Өндөр уулсын бүсийн малчдыг бага оврын өвөлжөөний орон сууцтай болгох.

2.2.8 Бэлчээрийг хуваарьтай ашиглаж бэлчээрийн доройтлыг арилгах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

2.2.9 Шилмэл омгийн хээлтүүлэгчийг авч ирж малын үүлдэр угсаа сайжруулна.

2.3 Аялал жуулчлалын чиглэлээр

2.3.1 Аялал жуулчлалын салбарын хууль эрхзүйн орчинг боловсронгуй болгож нутгийн иргэдийг түшиглэсэн тогтвортой эко аялал жуулчлалыг хөгжүүлж ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.

2.4 Дэд бүтцийн чиглэлээр

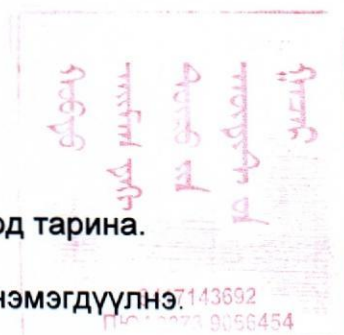
2.4.1 Сумын төвийн зам дагуух гэрэлтүүлгийг нэмэгдүүлнэ.

2.4.2 Төв гудамж дагуу ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлж мод тарина.

2.4.3 Цэцэрлэгийн хүүхдийн тоглоом наадгайн хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.

2.4.4 Сумын төвийн гэр хороололд хүүхдийн тоглоомын талбайг байгуулна.

2.4.5. Цэцэрлэгийн хүүхдийн биеийн тамирын талбай шинээр байгуулах.

2.4.9. Цэцэрлэгийн хүүхдийн хичээл сургалтанд хэрэглэх тоглоом

3.2.4 Төрийн албан хаагчийн үйл ажиллагааг үнэлэхдээ ажлын гүйцэтгэл, ёс зүй, сахилга хариуцлагыг шалгуур болгож ёс зүйн зөрчил гаргасан төрийн албан хаагчид хүлээлгэх хариуцлагыг чангатгана.

8417143692

3.2.5 Төрийн албанд шинээр томилогдсон иргэнийг дадлагажуулах замаар мэдлэг, чадвар, туршлагыг нэмэгдүүлнэ.

3.2.6 Төрийн жинхэнэ албан хаагч сонгуулийн үр дүнгээс үл хамааран шатлан дэвших зарчмын дагуу төрийн албанд тогтвортой ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

Дөрөв. НОГООН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

4.1 Байгаль орчны чиглэлээр

4.1.1 Ус хангамжийн эх үүсвэрийн барилга байгууламжийг сайжруулж хүн амыг баталгаат ундны усаар хангах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

4.1.2 Булаг шандны эхийг хамгаалж, цөлжилтийг сааруулах төслүүдийг хэрэгжүүлнэ.

4.1.3 Орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

4.1.4 Хөрс хамгаалах газрын доройтлыг бууруулах цөлжилттэй тэмцэх хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

4.1.5 Бэлчээрт хөнөөл учруулж буй царцаа болон бусад хортон шавьж мэрэгч амьтадтай байгаль орчинд халгүй аргаар тэмцэж холбогдох хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.

4.2 Ногоон эдийн засаг - эко сум

4.2.1 Ногоон эдийн засгийг дэмжих оновчтой хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.

4.2.2 Байгаль орчин эрүүл ахуйн шаардлага хангасан эко аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.

4.2.3 Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний бэлтгэн нийлүүлэлтийн сүлжээг боловсронгуй болгож байгальд халгүйгээр хадгалах, савлах технологийг нэвтрүүлнэ.

4.2.4 Явган зорчигчийн аюулгүй байдлыг хангасан зорчих хэсэг болон зогсоолыг нэмэгдүүлнэ.

4.2.5 Сумын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлж өрх бүр хашаандаа мод тарих ажлыг дэмжинэ.

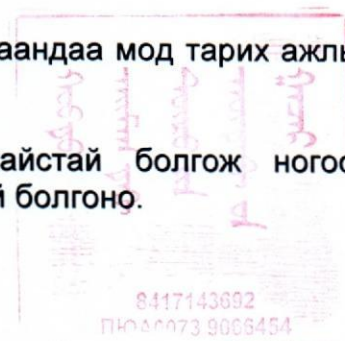
4.2.5 Сумын ойжуулсан хэсгийг хамгаалсан хашаа хайстай болгож ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэн ахмадуудад зориулсан төгөл бий болгоно.

Тав. СУМ, БАГ ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

5.1. Сургуулийн хичээлийн байрны сантехникийн их засвар

5.2. Сургуулийн дотуур байрны сантехникийн их засвар

5.3. Сургуулийн гадна талбайн гэрэлтүүлэг

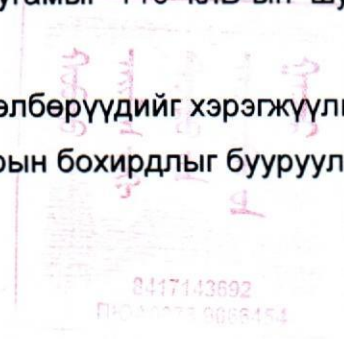
5.4. Хүн эмнэлэгийн барилга шинээр барих

5.5. Нутгийн удирдлагын ордон шинээр барих

5.6. Манхан сумаас Мөст сумын холбосон 15 клВ-ын шугамыг 110 клВ-ын шугам болгож шинэлэх

5.7. "Хашаандаа сайхан амьдарцгаая", "Сумын хөгжил" хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлнэ

5.8. Сайжруулсан шахмал түлшний үйлдвэр байгуулж агаарын бохирдлыг бууруулна.

Мянгад сум

Г ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН Г
АУДИТЫН ГАЗАР

**МЯНГАД СУМЫН МОНГОЛ
АРДЫН НАМЫН ХОРОО**
84140 Ховд аймаг, Мянгад сум
Утас: +976-99435861

2020.08.11 № 11
танай _____-ны № _____ Т

Г Хүсэлт хүргүүлэх тухай Г

Мянгад сумын МАН-ын хорооноос аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны сонгуульд оролцох “Шинэ Мянгад Хүчээ Нэгтгэе” мөрийн хөтөлбөрийг танай байгууллагын 2020 оны 07 дугаар сарын 16-ны өдрийн 163 дугаар дүгнэлт, холбогдох хууль тогтоомж, хөтөлбөрийн хүрээнд нэмэлт өөрчлөлтийг Мянгад сумын МАН-ын хорооны Тэргүүлэгчдийн хурлаар дахин хэлэлцэн шийдвэрлэж, хавсралтаар хүргүүлж байна.

Дүгнэлтэнд заасан “Орлоготой иргэн” бүлгийн 1.1.7 дахь заалтыг холбогдох хууль, тогтоомжид нийцүүлэн өөрчилсөн болно.

Иймд Мянгад сумын МАН-ын хорооноос аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу дахин хянаж, баталгаажуулж өгөхийг хүсье.

Хавсралт 8 хуудастай.

ДАРГА

С.ЛХАМХҮҮ

Мянгад сумын МАН-ын хорооны
Тэргүүлэгчдийн 11 дүгээр хуралдааны
6 дугаар тогтоолын хавсралт

МЯНГАД СУМЫН МАН-ЫН ОРОН НУТГИЙН СОНГУУЛЬД ОРОЛЦОХ МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР

1.1 Орлоготой иргэн

- 1.1.1 иргэдийн орлогыг нэмэгдүүлж, өрхийн бичил бизнесийг дэмжинэ
- 1.1.2 Гарааны бизнес эрхлэгчдэд зориулсан орчин үеийн санхүүжилтийн хэлбэрүүдийг нэвтрүүлж, санхүүгийн үр ашигтай тогтолцоог бүрдүүлнэ.
- 1.1.3 орлого багатай өрхийн ажил эрхлээгүй насанд хүрсэн гишүүдийг мэргэшил эзэмшүүлэх, ур чадварыг нь ахиулах сургалтанд хамруулж, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжинэ.
- 1.1.4 Хүүхэд бүрийг хадгаламжтай болгох “Хуримтлалтай хүүхэд” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.1.5 Зах зээлийн ил тод, нээлттэй байдал, шудрага өрсөлдөөнийг хангаж, тэгш гараанаас бизнес эрхлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.
- 1.1.6 Жижиг дунд бизнес эрхлэгчдийг төрөөс биенес инкубацын үйлчилгээгээр бойжуулж, томруулах бодлого хэрэгжүүлж, хамгийн бага түрээс төлөх зохицуулалт хийнэ.
- 1.1.7 Иргэдийн туршлаг, ур чадвартаа түшиглэн хувиараа хөдөлмөр эрхлэх боломжийг дэмжих

1.2 Эрүүл иргэн

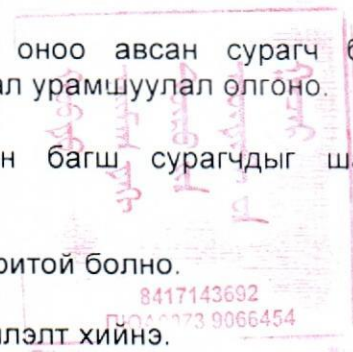
- 1.2.1 Иргэн бүр Эрүүл мэндийн бүрэн оношилгоонд жил бүр заавал хамрагдах тогтолцоог бүрдүүлнэ.
- 1.2.2 Эрүүл мэндийн байгууллагын үйлчилгээ, эмийн хөнгөлөлт авах зэрэг цахим эрүүл мэндийн системийг бүрэн нэвтрүүлж, эмчлүүлэгчийн хууцлалыг хангаж, зардал, хүлээгдэл чирэгдлийг бууруулна.
- 1.2.3 “Элэг бүтэн Монгол” Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, хавдрын эсрэг хамтдаа хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.2.4 Эмнэлэгийн тусламж үйлчилгээг сайжруулж эрүүл мэндийн төвийн өргөтгөл хийх

ПНУА0073 9066454

- 1.2.5 Иргэдийг эмийн бус аргаар эрүүлжүүлэх ажлыг тусгай хөтөлбөрөөр хэрэгжүүлэх, иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх мэдээлэл сургалт, сурталчилгааны төвтэй болох.
- 1.2.6 “Идэвхтэй эрүүл амьдрал” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж дасгал хөдөлгөөн зөв хооллолт, стресс бухимдлаас ангид байх эрүүл амьдралын дадал хэвшлийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлд тулгуурлан хэрэгжүүлнэ.
- 1.2.7 Төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран ажиллаж “Архигүй Мянгад” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

1.3 Чанартай боловсрол

- 1.3.1 Монголын түүх, хэл соёл, үндэсний өв уламжлал, зан заншил, эх оронч сэтгэлгээ үндэсний үнэт зүйлээ дээдэлсэн агуулгыг баяжуулж сургууль, цэцэрлэгүүдэд хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.2 Багш нарын мэргэжлийн тасралтгүй хөгжлийг дэмжиж, мэргэжил дээшлүүлэх гадаад, дотоодын сургалт үйл ажиллагаанд хамруулна.
- 1.3.3 Боловсролын салбарыг улс төрөөс ангид болгож сургуулийн захирал, цэцэрлэгийн эрхлэгч нарын мэдлэг чадвар, ажлын гүйцэтгэл туршлагад нийцүүлэн томилно.
- 1.3.4 Сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдах хүүхдийн тоог нэмэгдүүлж, хөдөө багт гэр цэцэрлэгийг улирлын чанартай ажиллуулна.
- 1.3.5 Суралцагчдад сэтгэл зүйн үйлчилгээ үзүүлэх мэргэжилтнийг сургуульд ажиллуулна.
- 1.3.6 Хичээлээс гадуурх сургалтын үндэсний хөтөлбөр боловсруулж, сонирхол авьяас чадварыг нээн хөгжүүлэх сонгон, секц дугуйлангийн үйл ажиллагааг идэвхжүүлнэ.
- 1.3.7 Хүүхэд залуучуудыг гэр бүл, амьдрах ухааны сургалтад хамруулж бичил бизнес эрхлэх боломжийг хангаж ажиллана.
- 1.3.8 “Чадварлаг багш-Өгөөжтэй сургалт” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.9 “Оюунлаг-Сурагч” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.10 Элсэлтийн ерөнхий шалгалтад амжилт гаргаж 800 оноо авсан сурагч болон бэлтгэсэн багшид сумын Засаг даргын нэрэмжит шагнал урамшуулал олгоно.
- 1.3.11 Улс аймаг, бүсийн олимпиадад амжилт гаргасан багш, сурагчдыг шагнаж урамшуулна.
- 1.3.12 Физик, хими, биологийн хичээлийн иж бүрэн лабораторитой болно.
- 1.3.13 Мэдээллийн технологийн кабинетын компьютер шинэчлэлт хийнэ.

1.3.15 Сургууль, цэцэрлэгийн ая тухтай сурч хүмүүжих орчинг бүрдүүлнэ.

1.4 Хүүхэд хамгаалал, хүүхдийн хөгжлийн чиглэлээр

1.4.1 хүүхдийн хөгжил, авьяас, ур чадвар, техник сэтгэлгээг хөгжүүлэх, нийгмийн төлөвшлийг дэмжихэд эцэг, эхчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.

1.4.2 Хүүхдийн эрх хөгжил хамгааллын тогтолцоог бэхжүүлж, хүүхэд гэр бүлд ээлтэй тэгш боломж бүхий нийгмийн хамгааллын бодлогыг хэрэгжүүлнэ.

1.4.3 Хүүхдийг зам тээврийн ослоос урьдчилан сэргийлж хүүхэд олноор зорчих хэсгийн гарц, хурд сааруулагчийг нэмэгдүүлнэ.

1.4.4 Хүүхдийн тоглоомын талбайг нэмэгдүүлж, аюулгүй орчинг бүрдүүлж хяналтыг сайжруулна.

1.5 Залуучуудыг дэмжих чиглэлээр

1.5.1 Залуучуудын хөгжлийг дэмжих сан байгуулна.

1.5.2 Гэр бүл залуучууд чөлөөт цагаа зөв боловсон өнгөрүүлэх орчин бий болгоно.

1.5.3 Залуучууд болон залуу гэр бүлийн өрхийн орлогыг нэмэгдүүлж ажлын байраар хангана.

1.5.4 Залуу гэр бүлийн эрүүл мэнд, боловсрол, хөдөлмөр эрхлэлт, нийгмийн харилцаа сэтгэл зүй, хөгжлийн хэрэгцээг дэмжсэн "Залуу гэр бүл" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

1.6 Ахмадуудад үзүүлэх үйлчилгээний чиглэлээр

1.6.1 Ахмадын чөлөөт цагаа үр дүнтэй өнгөрөөх мэдээлэл авах хөгжих боломжийг бүрдүүлэх, хөгжлийн төв байгуулна.

1.6.2 Ахмад настны орлогыг нэмэгдүүлэх, мэдлэг туршлагаа залуучуудад өвлүүлж үлдээх, ажил эрхлэлт, зөвлөх үйлчилгээг үр дүнтэй хэлбэрээр хэрэгжүүлнэ.

1.7 Соёл урлаг, спортыг дэмжих чиглэлээр

1.7.1 Нүүдлийн соёл иргэншил, үнэт зүйлийг танилцуулсан өв, соёл, урлаг, аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.

1.7.2 Соёл урлаг, оюуны болон спортын төрлөөр улс, аймагт танигдсан сумын брэндийг дэмжиж сумын бахархлыг төлөвшүүлнэ.

1.7.3 Түүх соёлын өвийг сүйтгэж байгаа хууль бус үйл ажиллагаатай хатуу тэмцэж, хариуцлагыг чангатгаж биет болон биет бус өвийг хамгаална.

1.7.4 Иргэд идэвхтэй хөдөлгөөн хийх дугуйн болон явган аялал зэрэг нийтийн биеийн тамирын төрлүүдийг дэмжиж хамрах хүрээг өргөжүүлнэ.

8417143692

- 1.7.5 Иргэд олон нийтэд зориулсан урлаг спортын цогцолбортой болно.
- 1.7.6 Биеийн тамир, спортод хөрөнгө оруулалт хийсэн хувь хүн болон аж ахуйн нэгжийг дэмжиж ажиллана.

ХОЁР. ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГО

2.1 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийн чиглэлээр

2.1.1 Талх нарийн боовны цехийн үйл ажиллагааг дэмжиж хүнсний бүтээгдэхүүний хэрэгцээг дотоодын үйлдвэрлэлээр хангана.

2.1.2 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж ажлын байр шинээр бий болгоно.

2.1.3 Малчид тариаланчдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх үндэсний хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

2.1.4 Хөдөө аж ахуйн салбарт малчид тариаланчдын залгамж халаа бэлтгэх аяныг хэрэгжүүлнэ.

2.1.5 Мал амьтны гаралтай түүхий эдийг боловсруулж бэлтгэх боломжийг бүрдүүлнэ.

2.1.6 Иргэд малчдын нөхөрлөл, хоршооны үйл ажиллагааг дэмжиж ажиллана.

2.1.7 Цагаанбулан багийн Даянхайрхан уулын бэл дэх тариалангийн талбайн услалтын системийг сайжруулж, төмс хүнсний ногоо тариалах боломжийг бүрдүүлэх

2.1.9 Царгас болон тэжээлийн ургамал тариалж боловсруулах иргэн, аж ахуйн нэгжийг бодлогоор дэмжинэ.

2.1.10 Сүү сүүн бүтээгдэхүүнийг боловсруулж борлуулах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

2.1.11 Суманд дугуй засвар болон авто машины засварын газар байгуулна.

2.2 Мал аж ахуй газар тариалангийн чиглэлээр

2.2.1 Малыг ялган тэмдэглэх, бүртгэлжүүлэх мэдээллийн нэгдсэн сан бий болгох ажлыг эрчимжүүлнэ.

2.2.2 Мал эмнэлгийн тогтолцооны шинэчлэлийг төгөлдөржүүлж, малын эмч, зоо техникчдийг хөдөө орон нутагт ажиллах боломжийг бүрдүүлнэ.

2.2.3 Халдварт өвчинтэй тэмцэх, мал сүргийг бүрэн вакцинжуулах ажлыг эрчимжүүлнэ.

2.2.4 Сүү, махны чиглэлийн эрчимжсэн аж ахуй бий болгоно.

2.2.5 Хадлангийн бүс нутагт усжуулалт, бордоожуулалтыг нэмэгдүүлж суманд өвс тэжээлийн фонд байгуулна.

2.2.6 Ашиглагдахгүй байгаа бэлчээрт худаг уст цэг байгуулах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

2.2.7 Өндөр уулсын бүсийн малчдыг бага оврын өвөлжөөний орон сууцтай болгох.

2.2.8 Бэлчээрийг хуваарьтай ашиглаж бэлчээрийн доройтлыг арилгах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

2.2.9 Шилмэл омгийн хээлтүүлэгчийг малчдад нийлүүлж малын үүлдэр угсааг сайжруулна.

2.2.10 Зөөврийн мал угаалгын ванн тухайн бүс нутагт нь зориулж бариулах буюу захиалах

2.3 Аялал жуулчлалын чиглэлээр

2.3.1 Аялал жуулчлалын салбарын хууль эрхзүйн орчинг боловсронгуй болгож нутгийн иргэдийг түшиглэсэн тогтвортой эко аялал жуулчлалыг хөгжүүлж ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.

2.3.2 Улиастайн рашааныг сав баглаатай болгож, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх

2.4 Дэд бүтцийн чиглэлээр

2.4.1 Багуудын төвийг эрчим хүчинд холбуулж, үүрэн телефоны сүлжээг сайжруулах

2.4.2 Шинэ сум төсөлд хамрагдаж, гудамж талбайг хаягжуулан шинэчлэх

2.4.3 Сумын төвийн зам дагуух гэрэлтүүлгийг нэмэгдүүлнэ.

2.4.4 Төв гудамж дагуу ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлж мод тарина.

2.4.5 Сургуулийн хичээлийн байранд их засвар хийнэ.

2.4.6 Цэцэрлэгийн хуучин байрыг их засварт оруулна.

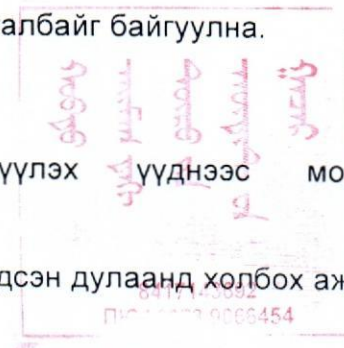
2.4.7 Цэцэрлэгийн хүүхдийн тоглоом наадгайн хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.

2.4.8 Сумын төвийн гэр хороололд хүүхдийн тоглоомын талбайг байгуулна.

2.4.9 Сумын баяр наадмын талбайн төвийг зүлгэжүүлэх

2.4.10 Сумын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх үүднээс модны тоо ширхэгийг нэмэгдүүлж, чацаргана тариална.

2.4.11 Дулааны хүчин чадлыг нэмэгдүүлж айл өрхийг нэгдсэн дулаанд холбох ажлыг үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.

2.4.12 Цэвэр бохир усны цэвэрлэх байгууламжийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлж айл өрхийг цэвэр, бохиртой холбох ажлыг үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.

2.4.13 Сумын хогийн цэгийг гортигжуулж, гудамж талбайд хогийн савнуудыг байрлуулж хоггүй сум болно.

2.4.14 Сумын дулаанд тортог баригч суурилуулж хөөг багасгана.

2.4.15 Сумын төвийн худгийг цахим худаг болгоно.

2.4.16 Цагаанбулан багийн модон гүүрийг шинэчилж цементэн гүүр бариж

Гурав. ЗАСАГЛАЛЫН БОДЛОГО

3.1 Шударга ёсны засаглал, хүнд сурталгүй төрийн үйлчилгээ

3.1.1 Алсын хараа 2050 Монгол улсын урт хугацааны хөгжлийн үзэл баримтлалыг орон нутагт тогтвортой хэрэгжүүлнэ.

3.1.2 Төрийн албан хаагчдын үйл ажиллагаа, ёс зүйд хяналт тавьж хууль зөрчсөн, ёс зүйн алдаа гаргасан тохиолдолд хариуцлага хүлээлгэдэг хандлагыг төлөвшүүлнэ.

3.1.3 Төрийн албаны бүх томилгоог улс төрөөс ангид байлгах хандлагыг төлөвшүүлнэ.

3.1.4 Хүнд сурталгүй төрийн үйлчилгээг нэвтрүүлэх зорилгоор төрийн үйлчилгээг цахимжуулах, төрийн үйлчилгээг хүнд суртал, чирэгдэлгүй, түргэн шуурхай хүргэх төрийн байгууллагад хандсан иргэдийн өргөдөл хүсэлтийг шуурхай шийдэж тушаал, шийдвэр, үүрэг даалгаврын биелэлтийг цахим хэлбэрээр хянадаг тогтолцоог орон нутагт бий болгоно.

3.1.5 болно.

3.2 Мэргэшсэн ёс зүйтэй төрийн алба

3.2.1 Авилга, албан тушаалын хэрэгт оногдуулах хариуцлагыг чангатгана.

3.2.2 Төрийн албан хаагч ажил үүргээ гүйцэтгэхдээ танил талдаа давуу тал олгохгүй байх, явцуу сонирхол, намын харьяаллаар иргэдэд ялгавартай хандахгүй байх зарчмыг баримтална.

3.2.3 Төр, иргэний нийгэм болон бизнесийн байгууллагад авилга, ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид байх хандлагыг төлөвшүүлнэ.

3.2.4 Төрийн албан хаагчийн үйл ажиллагааг үнэлэхдээ ажлын гүйцэтгэл, ёс зүй, сахилга хариуцлагыг шалгуур болгож ёс зүйн зөрчил гаргасан төрийн албан хаагчид хүлээлгэх хариуцлагыг чангатгана.

3.2.5 Төрийн албанд шинээр томилогдсон иргэнийг дадлагажуулах замаар мэдлэг, чадвар, туршлагыг нэмэгдүүлнэ.

3.2.6 Төрийн жинхэнэ албан хаагч сонгуулийн үр дүнгээс үл хамааран шатлан дэвших зарчмын дагуу төрийн албанд тогтвортой ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

Дөрөв. НОГООН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

4.1 Байгаль орчны чиглэлээр

4.1.1 Ус хангамжийн эх үүсвэрийн барилга байгууламжийг сайжруулж хүн амыг баталгаат ундны усаар хангах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

4.1.2 Булаг шандны эхийг хамгаалж, цөлжилтийг сааруулах төслүүдийг хэрэгжүүлнэ.

4.1.3 Орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

4.1.4 Хөрс хамгаалах газрын доройтлыг бууруулах цөлжилттэй тэмцэх хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

4.1.5 Бэлчээрт хөнөөл учруулж буй царцаа болон бусад хортон шавьж мэрэгч амьтадтай байгаль орчинд халгүй аргаар тэмцэж холбогдох хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.

4.1.6 Бэлчээрийг нөхөн сэргээх малчдын дундын санг суманд бий болгоно.

4.2 Ногоон эдийн засаг - эко сум

4.2.1 Ногоон эдийн засгийг дэмжих оновчтой хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.

4.2.2 Байгаль орчин эрүүл ахуйн шаардлага хангасан эко аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.

4.2.3 Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний бэлтгэн нийлүүлэлтийн сүлжээг боловсронгуй болгож байгальд халгүйгээр хадгалах, савлах технологийг нэвтрүүлнэ.

4.2.4 Явган зорчигчийн аюулгүй байдлыг хангасан зорчих хэсэг болон зогсоолыг нэмэгдүүлнэ.

4.2.5 Сумын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлж өрх бүр хашаандаа мод тарих ажлыг дэмжинэ.

4.2.5 Сумын ойжуулсан хэсгийг хамгаалсан хашаа хайстай болгож ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэн ахмадуудад зориулсан төгөл бий болгоно.

Тав. СУМ, БАГ ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

5.1 "Хашаандаа сайхан амьдарцгаая", "Сумын хөгжил" хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлнэ.

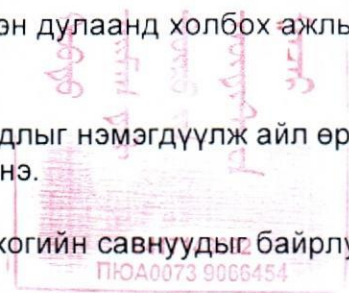
5.2 Сумын баяр наадмын талбайн төвийг зүлэгжүүлэх

5.3 Цагаанбулан багийн Даянхайрхан уулын бэл дэх тарилангийн талбайн услалтын системийг сайжруулж, төмс хүнсний ногоо тариалах боломжийг бүрдүүлэх

5.4 Дулааны хүчин чадлыг нэмэгдүүлж айл өрхийг нэгдсэн дулаанд холбох ажлыг үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.

5.5 Цэвэр бохир усны цэвэрлэх байгууламжийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлж айл өрхийг цэвэр, бохиртой холбох ажлыг үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.

5.6 Сумын хогийн цэгийг гортигжуулж, гудамж талбайд хогийн савнуудыг байрлуулж хоггүй сум болно.

ХОВД АЙМГИЙН ЗЭРЭГ СУМЫН МАН-ЫН ХОРОО

2020 оны 08 сарын 11 өдөр

№ 15

Алтан тээл

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАРТ

Хүсэлт хүргүүлэх тухай

Зэрэг сумын МАН-ын хорооноос аймаг сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны сонгуульд оролцох "ХӨГЖЛИЙН ТӨЛӨӨ ХАМТДАА-ХҮЧЭЭ НЭГТГЭЭ" мөрийн хөтөлбөрийг танай байгууллагын 2020 оны 07 сарын 16- ны өдрийн 163 дугаар дүгнэлт, холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хөтөлбөрийн хүрээнд оруулах өөрчлөлтийг Зэрэг сумын МАН-ын хорооны Тэргүүлэгчдийн хурлаар дахин хэлэлцэн шийдвэрлэж хавсралтаар хүргүүлж байна.

Дүгнэлтэд заасан "Орлоготой иргэн" дэд бүлгийн 1.1.7 дахь заалтыг холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн хассан болно.

Иймд Зэрэг сумын МАН-ын хорооноос аймаг, сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу дахин хянаж баталгаажуулж өгөхийг хүсье.

Хавсралт хуудастай

ДАРГА

Б.БАТБИЛЭГ

**Зэрэг сумын Монгол Ардын Намын
Хорооны Тэргүүлэгчдийн 2020 оны 6-р сарын 20-ний
өдрийн хурлын тогтоолын хавсралт**

**ЗЭРЭГ СУМЫН МАН-Н ОРОН НУТГИЙН СОНГУУЛЬД ОРОЛЦОХ
“ХӨГЖЛИЙН ТӨЛӨӨ ХАМТДАА-ХҮЧЭЭ НЭГТГЭЭ” МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР**

НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

1.1 Орлоготой иргэн

- 1.1.1 Иргэдийн орлогыг нэмэгдүүлж, өрхийн бичил бизнесийг дэмжинэ.
- 1.1.2 Гарааны бизнес эрхлэгчдэд зориулсан орчин үеийн санхүүжилтийн хэлбэрүүдийг нэвтрүүлж, санхүүгийн үр ашигтай тогтолцоог бүрдүүлнэ.
- 1.1.3 Орлого багатай өрхийн ажил эрхлээгүй насанд хүрсэн гишүүдийг мэргэшил эзэмшүүлэх, ур чадварыг нь ахиулах сургалтад хамруулж, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжинэ.
- 1.1.4 Хүүхэд бүрийг хадгаламжтай болгох “Хуримтлалтай хүүхэд” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.1.5 Зах зээлийн ил тод, нээлттэй байдал, шударга өрсөлдөөнийг хангаж, тэгш гараанаас бизнес эрхлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.
- 1.1.6 Жижиг дунд бизнес эрхлэгчдийг төрөөс бизнес инкубацын үйлчилгээгээр бойжуулж, томруулах бодлого хэрэгжүүлж, хамгийн бага түрээс төлөх зохицуулалт хийнэ.

1.2 Эрүүл иргэн

- 1.2.1 Иргэн бүр эрүүл мэндийн бүрэн оношилгоонд жил бүр заавал хамрагдах тогтолцоог бүрдүүлнэ.
- 1.2.2 Эрүүл мэндийн байгууллагын үйлчилгээ, эмийн хөнгөлөлт авах зэрэг цахим эрүүл мэндийн системийг бүрэн нэвтрүүлж, эмчлүүлэгчийн нууцлалыг хангаж, зардал, хүлээгдэл чирэгдлийг бууруулна.
- 1.2.3 “Элэг бүтэн Монгол” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, “Хавдрын эсрэг хамтдаа” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.2.4 Эмнэлгийн яаралтай тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулж багийн эмч нарын унаа шинэчилнэ.
- 1.2.5 Иргэдийг эмийн бус аргаар эрүүлжүүлэх ажлыг тусгай хөтөлбөрөөр хэрэгжүүлэх, иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх мэдээлэл сургалт, сурталчилгааны төвтэй болох.

8417143692

0066454

- 1.2.6 “Идэвхтэй эрүүл амьдрал” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж дасгал хөдөлгөөн зөв хооллолт, стресс бухимдлаас ангид байх эрүүл амьдралын дадал хэвшлийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлд тулгуурлан хэрэгжүүлнэ.
- 1.2.7 Төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран ажиллаж “Архигүй алтантаэлчүүд” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.2.8 Сумын эмнэлгийн статусыг нэмэгдүүлж сум дундын эмнэлэг болгоно.

1.3 Чанартай боловсрол

- 1.3.1 Монголын түүх, хэл соёл, үндэсний өв уламжлал, зан заншил, эх оронч сэтгэлгээ үндэсний үнэт зүйлээ дээдэлсэн агуулгыг баяжуулж сургууль, цэцэрлэгүүдэд хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.2 Багш нарын мэргэжлийн тасралтгүй хөгжлийг дэмжиж, мэргэжил дээшлүүлэх гадаад, дотоодын сургалт үйл ажиллагаанд хамруулна.
- 1.3.3 Боловсролын салбарыг улс төрөөс ангид болгож сургуулийн захирал, цэцэрлэгийн эрхлэгч нарын мэдлэг чадвар, ажлын гүйцэтгэл туршлагад нийцүүлэн томилно.
- 1.3.4 Сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдах хүүхдийн тоог нэмэгдүүлж, хөдөө багт гэр цэцэрлэгийг улирлын чанартай ажиллуулна.
- 1.3.5 Суралцагчдад сэтгэл зүйн үйлчилгээ үзүүлэх мэргэжилтнийг сургуульд ажиллуулна.
- 1.3.6 Хичээлээс гадуурх сургалтын үндэсний хөтөлбөр боловсруулж, сонирхол авьяас чадварыг нээн хөгжүүлэх сонгон, секц дугуйлангийн үйл ажиллагааг идэвхжүүлнэ.
- 1.3.7 Хүүхэд залуучуудыг гэр бүл, амьдрах ухааны сургалтад хамруулж бичил бизнес эрхлэх боломжийг хангаж ажиллана.
- 1.3.8 “Чадварлаг багш-Өгөөжтэй сургалт” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.9 “Оюунлаг-Сурагч” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.10 Элсэлтийн ерөнхий шалгалтад амжилт гаргаж 800 оноо авсан сурагч болон бэлтгэсэн багшид сумын Засаг даргын нэрэмжит шагнал урамшил олгоно.
- 1.3.11 Улс аймаг, бүсийн олимпиадад амжилт гаргасан багш сурагчдыг шагнаж урамшуулна.
- 1.3.12 Физик, хими, биологийн хичээлийн иж бүрэн лабораторитой болно.
- 1.3.13 Мэдээллийн технологийн кабинетын компьютер шинэчлэлт хийнэ.

1.3.15 Багш нарын компьютерыг шинэчилнэ.

1.4 Хүүхэд хамгаалал хөгжлийн чиглэлээр

1.4.2 Хүүхдийн эрх хөгжил хамгааллын тогтолцоог бэхжүүлж, хүүхэд гэр бүлд ээлтэй тэгш боломж бүхий нийгмийн хамгааллын бодлогыг хэрэгжүүлнэ.

1.4.4 Хүүхдийн тоглоомын талбайг нэмэгдүүлж, аюулгүй орчинг бүрдүүлж хяналтыг сайжруулна.

1.5.1 Залуучуудын хөгжлийг дэмжих сан байгуулна.

1.5.3 Залуучууд болон залуу гэр бүлийн өрхийн орлогыг нэмэгдүүлж ажлын байраар хангана.

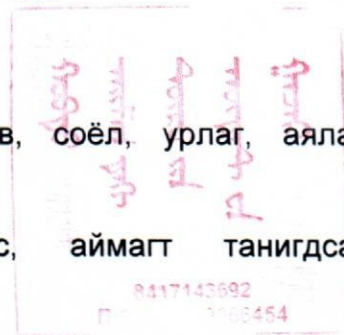
1.5.4 Залуу гэр бүлийн эрүүл мэнд, боловсрол, хөдөлмөр эрхлэлт, нийгмийн харилцаа сэтгэл зүй, хөгжлийн хэрэгцээг дэмжсэн “Залуу гэр бүл” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

1.6.1 Ахмадын чөлөөт цагаа үр дүнтэй өнгөрөөх мэдээлэл авах хөгжих боломжийг бүрдүүлэх, хөгжлийн төв байгуулна.

1.6.2 Ахмад настны орлогыг нэмэгдүүлэх, мэдлэг туршлагаа залуучуудад өвлүүлж үлдээх, ажил эрхлэлт, зөвлөх үйлчилгээг үр дүнтэй хэлбэрээр хэрэгжүүлнэ.

1.7.1 Нүүдлийн соёл иргэншил, үнэт зүйлийг танилцуулсан өв, соёл, урлаг, аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.

1.7.2 Соёл урлаг, оюуны болон спортын төрлөөр улс, аймагт танигдсан сумын брэндийг дэмжиж сумын бахархлыг төлөвшүүлнэ.

- 1.7.3 Түүх соёлын өвийг сүйтгэж байгаа хууль бус үйл ажиллагаатай хатуу тэмцэж, хариуцлагыг чангатгаж биет болон биет бус өвийг хамгаална.
- 1.7.4 Иргэд идэвхтэй хөдөлгөөн хийх дугуйн болон явган аялал зэрэг нийтийн биеийн тамирын төрлүүдийг дэмжиж хамрах хүрээг өргөжүүлнэ.
- 1.7.5 Иргэд олон нийтэд зориулсан урлаг спортын цогцолбортой болно.
- 1.7.6 Биеийн тамир, спортод хөрөнгө оруулалт хийсэн хувь хүн болон аж ахуйн нэгжийг дэмжиж ажиллана.

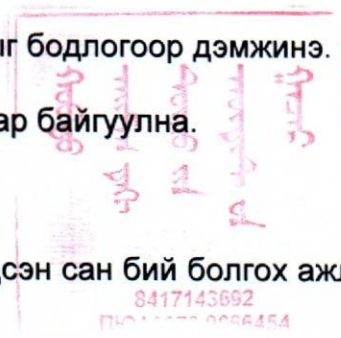
ХОЁР. ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГО

2.1 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийн чиглэлээр

- 2.1.1 Талх нарийн боовны цехийн үйл ажиллагааг дэмжиж хүнсний бүтээгдэхүүний хэрэгцээг дотоодын үйлдвэрлэлээр хангана.
- 2.1.2 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж ажлын байр шинээр бий болгоно.
- 2.1.3 Мах болон махан бүтээгдэхүүн хадгалах хөргөгчтэй зоорь байгуулна.
- 2.1.4 Малчид тариаланчдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх үндэсний хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 2.1.5 Хөдөө аж ахуйн салбарт малчид тариаланчдын залгамж халаа бэлтгэх аяныг хэрэгжүүлнэ.
- 2.1.6 Мал амьтны гаралтай түүхий эдийг боловсруулж бэлтгэх боломжийг бүрдүүлнэ.
- 2.1.7 Иргэд малчдын нөхөрлөл, хоршооны үйл ажиллагааг дэмжиж ажиллана.
- 2.1.8 Цагаан бургасны услалтын системийг өргөжүүлж төмс хүнсний ногоогоор сумын дотоод хэрэгцээг бүрэн хангана. Төмс хүнсний ногоо хадгалах зоорь байгуулна.
- 2.1.9 Царгас болон тэжээлийн ургамал тариалж боловсруулах иргэн, аж ахуйн нэгжийг бодлогоор дэмжинэ.
- 2.1.10 Сүү сүүн бүтээгдэхүүнийг боловсруулж борлуулах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.
- 2.1.11 Суманд дугуй засвар болон авто машины засварын газар байгуулна.

2.2 Мал аж ахуй газар тариалангийн чиглэлээр

- 2.2.1 Малыг ялган тэмдэглэх, бүртгэлжүүлэх мэдээллийн нэгдсэн сан бий болгох ажлыг эрчимжүүлнэ.

2.2.2 Мал эмнэлгийн тогтолцооны шинэчлэлийг төгөлдөржүүлж, малын эмч, зоо техникчдийг хөдөө орон нутагт ажиллах боломжийг бүрдүүлнэ.

2.2.3 Халдварт өвчинтэй тэмцэх, мал сүргийг бүрэн вакцинжуулах ажлыг эрчимжүүлнэ.

2.2.4 Сүү, махны чиглэлийн эрчимжсэн аж ахуй бий болгоно.

2.2.5 Хадлангийн бүс нутагт усжуулалт, бордоожуулалтыг нэмэгдүүлж суманд өвс тэжээлийн фонд байгуулна.

2.2.6 Ашиглагдахгүй байгаа бэлчээрт худаг уст цэг байгуулах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

2.2.7 Өндөр уулсын бүсийн малчдыг бага оврын өвөлжөөний орон сууцтай болгох.

2.2.8 Бэлчээрийг хуваарьтай ашиглаж бэлчээрийн доройтлыг арилгах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

2.2.9 Шилмэл омгийн хээлтүүлэгчийг авч ирж малын үүлдэр угсаа сайжруулна.

2.3 Аялал жуулчлалын чиглэлээр

2.3.1 Аялал жуулчлалын салбарын хууль эрхзүйн орчинг боловсронгуй болгож нутгийн иргэдийг түшиглэсэн тогтвортой эко аялал жуулчлалыг хөгжүүлж ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.

2.4 Дэд бүтцийн чиглэлээр

2.4.1 Багуудын айл өрхүүдийг эрчим хүчээр хангах ажлыг үргэлжлүүлж Эхэн багийн Хусны ар, Бураа багийн Өвдөг, Элсэн тохой, Бургасан багийн баруун хаяа, хөдөө нуур, Гүвээ багийн баруун хаяаны чиглэлийн айлуудыг гэрэл цахилгаанд холбох.

2.4.2 Шинэ хашаа төсөл хэрэгжүүлж Хөндлөн, Булаг, Орхи тавьтуудын хашааг шинэчилж гудамж гаргана.

2.4.3 Сумын төвийн зам дагуух гэрэлтүүлгийг нэмэгдүүлнэ.

2.4.4 Төв гудамж дагуу ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлж мод тарина.

2.4.5 Сумын төвийн эрчим хүчний 0.4 квт-ын шугамыг шинэчилнэ.

2.4.6 Ерөнхий боловсролын сургуулийн эрэгтэй дотуур байрыг шинээр барина.

2.4.7 Сургуулийн 1956 оны хичээлийн байранд их засвар хийнэ.

2.4.8 Цэцэрлэгийн хуучин байрыг их засварт оруулна.

8417143692
8417143692

- 2.4.9 Цэцэрлэгийн хүүхдийн тоглоом наадгайн хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.
- 2.4.10 Сумын төвийн гэр хороололд хүүхдийн тоглоомын талбайг байгуулна.
- 2.4.11 Сумын баяр наадмын талбайг сэргээн засварлаж, хөл бөмбөгийн талбай байгуулна.
- 2.4.12 Сумын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх үүднээс дээд модны хашаа хайс, худаг усжуулалтыг сэргээж модны тоо ширхгийг нэмэгдүүлж, чацаргана тариална.
- 2.4.13 Суваргын дээд талд хиймэл нуур байгуулж ард иргэдийг хашаандаа төмс хүнсний ногоо болон мод тариалах боломжийг бүрдүүлнэ.
- 2.4.14 Дулааны хүчин чадлыг нэмэгдүүлж айл өрхийг нэгдсэн дулаанд холбох ажлыг үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.
- 2.4.15 Цэвэр бохир усны цэвэрлэх байгууламжийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлж айл өрхийг цэвэр, бохиртой холбох ажлыг үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.
- 2.4.16 Сумын хогийн цэгийг гортигжуулж, гудамж талбайд хогийн савнуудыг байрлуулж хоггүй сум болно.
- 2.4.17 Сумын дулаанд тортог баригч суурилуулж хөөг багасгана.
- 2.4.18 Сумын төвийн худгийг цахим худаг болгоно.

Гурав. ЗАСАГЛАЛЫН БОДЛОГО

3.1 Шударга ёсны засаглал, хүнд сурталгүй төрийн үйлчилгээ

- 3.1.1 Алсын хараа 2050 Монгол улсын урт хугацааны хөгжлийн үзэл баримтлалыг орон нутагт тогтвортой хэрэгжүүлнэ.
- 3.1.2 Төрийн албан хаагчдын үйл ажиллагаа, ёс зүйд хяналт тавьж хууль зөрчсөн, ёс зүйн алдаа гаргасан тохиолдолд хариуцлага хүлээлгэдэг хандлагыг төлөвшүүлнэ.
- 3.1.3 Төрийн албаны бүх томилгоог улс төрөөс ангид байлгах хандлагыг төлөвшүүлнэ.
- 3.1.4 Улс төр бизнесийн хамаарлыг хязгаарлаж ашиг сонирхлын зөрчлийг арилгах эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгоно.

3.1.5 Хүнд сурталгүй төрийн үйлчилгээг нэвтрүүлэх зорилгоор төрийн байгууллагуудын үйлчилгээг сайжруулж төрийн албан хаагчдыг чадваржуулж төсвийн зардлыг хэмнэнэ.

3.1.6 Төрийн албан хаагчдыг хэн нэгэн болон хэсэг бүлгийн явцуу ашиг сонирхолд үйлчилдэг бүлэглэл биш нийтийн эрх ашгийн төлөө үйлчилдэг байх эрх зүйн орчинг бүрдүүлнэ.

3.1.7 Төрийн байгууллагад хандсан иргэдийн өргөдөл хүсэлтийг шуурхай шийдэж тушаал, шийдвэр, үүрэг даалгаврын биелэлтийг цахим хэлбэрээр хянадаг болно.

3.2 Мэргэшсэн ёс зүйтэй төрийн алба

3.2.1 Авилга, албан тушаалын хэрэгт оногдуулах хариуцлагыг чангатгана.

3.2.2 Төрийн албан хаагч ажил үүргээ гүйцэтгэхдээ танил талдаа давуу тал олгохгүй байх, явцуу сонирхол, намын харьяаллаар иргэдэд ялгавартай хандахгүй байх зарчмыг баримтална.

3.2.3 Төр, иргэний нийгэм болон бизнесийн байгууллагад авилга, ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид байх хандлагыг төлөвшүүлнэ.

3.2.4 Төрийн албан хаагчийн үйл ажиллагааг үнэлэхдээ ажлын гүйцэтгэл, ёс зүй, сахилга хариуцлагыг шалгуур болгож ёс зүйн зөрчил гаргасан төрийн албан хаагчид хүлээлгэх хариуцлагыг чангатгана.

3.2.5 Төрийн албанд шинээр томилогдсон иргэнийг дадлагажуулах замаар мэдлэг, чадвар, туршлагыг нэмэгдүүлнэ.

3.2.6 Төрийн жинхэнэ албан хаагч сонгуулийн үр дүнгээс үл хамааран шатлан дэвших зарчмын дагуу төрийн албанд тогтвортой ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

Дөрөв. НОГООН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

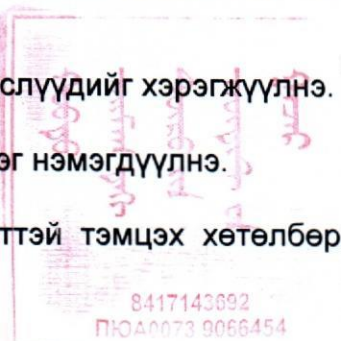
4.1 Байгаль орчны чиглэлээр

4.1.1 Ус хангамжийн эх үүсвэрийн барилга байгууламжийг сайжруулж хүн амыг баталгаат ундны усаар хангах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

4.1.2 Булаг шандны эхийг хамгаалж, цөлжилтийг сааруулах төслүүдийг хэрэгжүүлнэ.

4.1.3 Орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

4.1.4 Хөрс хамгаалах газрын доройтлыг бууруулах цөлжилттэй тэмцэх хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

4.1.5 Бэлчээрт хөнөөл учруулж буй царцаа болон бусад хортон шавьж мэрэгч амьтадтай байгаль орчинд халгүй аргаар тэмцэж холбогдох хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.

4.1.6 Бэлчээрийг нөхөн сэргээх малчдын дундын санг суманд бий болгоно.

4.2 Ногоон эдийн засаг - эко сум

4.2.1 Ногоон эдийн засгийг дэмжих оновчтой хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.

4.2.2 Байгаль орчин эрүүл ахуйн шаардлага хангасан эко аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.

4.2.3 Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний бэлтгэн нийлүүлэлтийн сүлжээг боловсронгуй болгож байгальд халгүйгээр хадгалах, савлах технологийг нэвтрүүлнэ.

4.2.4 Явган зорчигчийн аюулгүй байдлыг хангасан зорчих хэсэг болон зогсоолыг нэмэгдүүлнэ.

4.2.5 Сумын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлж өрх бүр хашаандаа мод тарих ажлыг дэмжинэ.

4.2.5 Сумын ойжуулсан хэсгийг хамгаалсан хашаа хайстай болгож ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэн ахмадуудад зориулсан төгөл бий болгоно.

Тав. СУМ, БАГ ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

5.1 "Хашаандаа сайхан амьдарцгаая", "Сумын хөгжил" хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлнэ.

5.2 Сайжруулсан шахмал түлшний үйлдвэр байгуулж агаарын бохирдлыг бууруулна.

5.3 Сумын баяр наадмын талбайг сэргээн засварлаж, хөл бөмбөгийн талбай байгуулна.

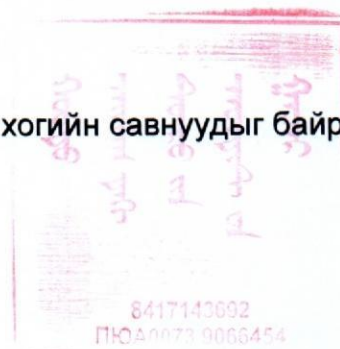
5.4 Сумын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх үүднээс дээд модны хашаа хайс, худаг усжуулалтыг сэргээж модны тоо ширхгийг нэмэгдүүлж, чацаргана тариална.

5.5 Суваргын дээд талд хиймэл нуур байгуулж ард иргэдийг хашаандаа төмс хүнсний ногоо болон мод тариалах боломжийг бүрдүүлнэ.

5.6 Дулааны хүчин чадлыг нэмэгдүүлж айл өрхийг нэгдсэн дулаанд холбох ажлыг үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.

5.7 Цэвэр бохир усны цэвэрлэх байгууламжийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлж айл өрхийг цэвэр, бохиртой холбох ажлыг үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.

5.8 Сумын хогийн цэгийг гортигжуулж, гудамж талбайд хогийн савнуудыг байрлуулж хоггүй сум болно.

ХӨТӨЛБӨР БОЛОВСРУУЛСАН:

СУМЫН МАН-Н ДАРГА

Б.БАТБИЛЭГ

Ховд сум

**ХОВД СУМЫН МОНГОЛ
АРДЫН НАМЫН ХОРОО**

Ховдсум, Дунд-Ус

2020.06.18 № 01
танай _____-ны № _____-т

Аймгийн аудитын газарт

Ховд сумын Монгол Ардын Намын хорооны
Тэргүүлэгчдээс Орон нутгийн сонгуульд оролцох
мөрийн хөтөлбөрийг хэлэлцэн хянуулахаар хүргүүлэв.

Хуулийн дагуу холбогдох шийдвэр гаргаж
өгөхийг хүсье.

Хавсралт 0...хуудастай

ДАРГА **Ш.ЕРБОЛАТ**

ХОВД СУМЫН МАН-ЫН ХОРООНЫ ТЭРГҮҮЛЭГЧДИЙН ТОГТООЛ

2020-06-18

Дугаар 02

Дунд ус

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1, Монгол Ардын Намын Дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх заалтуудыг үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлыг сонгох 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох Ховд аймгийн Ховд сумын Монгол Ардын Намын хорооны "Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр"-ийг хавсралтаар батлан дэмжсүгэй.
2. Хугаацаанд нь багтаан материалаа бүрдүүлж хүргүүлэхийг дэд дарга Ж.Болатбек-т үүрэг болгосугай.

ДАРГА Ш.ЕРБОЛАТ

ХОВД СУМЫН МАН-ЫН
ХОРООНЫ ТОГТООЛ

2020.06.18

Дугаар 01

Дунд ус

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1, Монгол Ардын Намын Дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх заалтуудыг үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлыг сонгох 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох Ховд аймгийн Ховд сумын Монгол Ардын Намын хорооны "Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр"-ийг хавсралтаар батлан дэмжсүгэй.
2. Ховд аймгийн Ховд сумын Монгол Ардын Намын хорооноос Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлыг сонгох 2020 оны ээлжит сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрт нэмэлт оруулан батлах эрхийг сумын намын хорооны Тэргүүлэгчдэд шилжүүлсүгэй.
3. Батлагдсан мөрийн хөтөлбөрийг 2020 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдөрт баргтаан Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт хүргүүлж, хянуулахыг Ховд аймгийн Ховд сумын Монгол Ардын намын хорооны дарга /Ш.Ерболт/-т даалгасугай.

ДАРГА

Ш.ЕРБОЛАТ

УРИА: ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ, ХҮНИЙ ТӨЛӨӨ, ХӨГЖЛИЙН ТӨЛӨӨ – БИД ХАМТДАА

НЭГ. ТӨРИЙН БАЙГУУЛАЛТ, ЭРХ ЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛИЙН ХҮРЭЭНД:

Уриа: Төрийн жолоо иргэдийн гарт- Түмний итгэл бидний зорилт

а.Төрийн байгуулалт:

1. Нутгийн өөрөө удирдах байгууллагаас гарах шийдвэрт иргэд хөдөлмөрчдийн санал бодлыг бүрэн тусгуулсан, хэрэгжилтийг тэдэнд тайлагнадаг, иргэдийн оролцоотой нутгийн өөрөө удирдах байгууллагуудыг төлөвшүүлнэ.
2. Төрийн захиргааны байгууллагуудын төсвийг батлах, зарцуулах, хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг дээшлүүлэх, санхүү нягтлан бодох бүртгэл, өмч хөрөнгийн ашиглалтыг хууль эрх зүйн хүрээнд сайжруулж энэ талаар гарч буй зөрчил дутагдлыг бүрэн арилгаж ажиллана.
3. Багуудын Иргэдийн нийтийн хурлыг хууль эрх зүйн хүрээнд ажиллуулж, багаас иргэдтэй ажиллах ажлыг улам их сайжруулна гаргана.

б.Төөрийн захиргааны байгууллага:

1. Төрийн захиргааны байгууллагуудын бүтэц, орон тоог оновчтой болгож, цомхон чадварлаг, маргашсэн иргэд хөдөлмөрчдийн дэмжлэг хүлээсэн тэдэнд хөнгөн шуурхай, ил тод үйлчилдэг төрийн захиргааны байгууллагыг бэхжүүлнэ.
2. Авлигагүй, бизнесийн таатай оршин бүрдүүлэхэд төр, захиргааны байгууллагуудын үүрэг, хариуцлагыг дээшлүүлнэ.
3. Төрийн албан хаагчдыг мэргэшүүлэх, чадваржуулах, тогтвор суурьшилтай ажиллуулах, мэргэжил ур чадвар, туршлага харгалзан шат дамжуулан дэвшүүлдэг хүний нөөцийн шинэ хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.
4. Сумын засаг дарга, Тамгын газрын ажилтан болон багийн засаг дарга нарын ажиллах нөхцөл боломжийг бүрдүүлэх, дээшлүүлэх арга хэмжээ авна.
5. Төрийн албан хаагчдын нийгмийн асуудлыг иж бүрнээр шийдвэрлэх аймгийн хөтөлбөр боловсруулан батлуулж мөрдөх бөгөөд аймаг, сумын төрийн албан хаагчдыг орон сууцаар хангах, жил бүр эрүүл мэндийн үзлэгт үнэ төлбөргүй хамруулан Эрүүл мэндийн сайдын тушаалд заасан өвчинд болон амралт-сувилалд

6. Төрийн байгууллагуудын урьсгал зардлыг бууруулж, тэдгээрийн үйл ажиллагааг чадварлаг, мэргэшсэн боловсон хүчнээр хангаж төрийн үйлчилгээг ард иргэдэд нээлттэй, шуурхай, чийрэгдэлгүй хүргэнэ.

в. Эрх зүйн шинэчлэлийн талаар:

1. Орон нутагт мөрдөгдөх эрх зүйн актыг хүний эрхийг хамгаалах, хүчирхийлэл, гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, хуулиар оногдсон эрх үүргээ хэрэгжүүлж төрсөн нутагтаа амгалан тайван амьдрах таатай орчинг бүрдүүлнэ.

2. Төр засгаас гарч буй хууль эрх зүйг хэрэгжүүлэх, биелэлтийг тооцох үйл ажиллагааг шинэ шатанд гаргана.

3. УИХ-аар шинээр батлагдан гарах хууль, эрх зүйн актад иргэдийн саналыг бүрэн тусгуулахад анхаарч иргэний танхимын үйл ажиллагааг байнгын ажиллуулж танхимын бүтэц, зохион байгуулалт, ажлын байр, техник хэрэгсэл, мэргэжлийн боловсон хүчнээр хангах ажлыг системтэйгээр шинэчилнэ.

4. Архидан согтуурахтай хийх тэмцлийг бүх шатанд эрчимжүүлж архигүй айл гэр, албан газар, сум, баг, болох хөдөлгөөнийг өрнүүлэн ажиллаж улмаар архигүй сум болох хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

г. Гадаад харилцааны шинэчлэлийн талаар:

1. Хөрш зэргэлдээ БНХАУ, ШУӨЗОрон, ОХУ-ын баруун хязгаарын Горный-Алтай, Барна-Уул. Бийск, БНТува, БНКазакстан улс зэрэг хот, улсуудтай харилцах харилцааг нийгмийн салбарын бүх хүрээнд өргөтгөж харилцан ашигтай байнгын харилцааг бий болгоход дээд байгууллага, иргэдийн оролцоотой шийдвэрлэнэ.

2. Ховд их сругууль, Хөгжил политехникийн коллеж, Ерөнхий боловсролын сургуулиуд, соёл урлаг, спортын байгууллагуудын гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааг бүхий л талаар хөхүүлэн дэмжинэ.

3. Сум албан байгуулала бүрийн хөрш зэргэлдээ хотууд болон ижил төстэй байгууллагуудтай хамтын ажиллагааг өргөтгөж, харилцан туршлага солилцох, эдийн засаг, бизнесийн салбарт ажиллах хүрээг өргөтгөнө.

4. Төр, захригааны эрх зүй, гадаад харилцааны хүрээнд дэвшүүлсэн дээрх зорилтоо бүрэн хэрэгжүүлж, дэд бүтэц, үйлдвэр үйлчилгээ, эрүүл мэнд, урлаг спорт, төр, захиргааны байгууллагуудын бүхий л давуу талыг ашиглан Баруун бүсийн хэмжээний үйл ажиллагааг тогтмолжуулснаар хүн төвтэй, бүсийн үлгэр жишээ тулгуур төвийг бодит байдлаар хэрэгжүүлнэ.

ХОЁР: ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГЫН ХҮРЭЭНД:

8417143692
ПЧ-11111 0066454

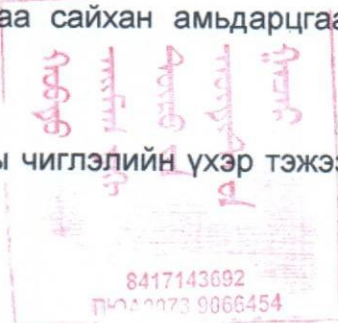
Эдийн засгийн тогтвортой хөгжлийн зорилтыг хангахын тулд макро эдийн засгийн зохистой бодлогыг хэрэгжүүлж эдийн засгийн бүтцийг төрөлжүүлнэ.

Хүний хөгжлийг хангаж, иргэдийн амьдралын чанарыг дээшлүүлж, орон нутгийн нөөц боломж, бүс нутгийн эрэлт хэрэгцээнд тулгуурлан эдийн засгийн өсөлтийг хангана.

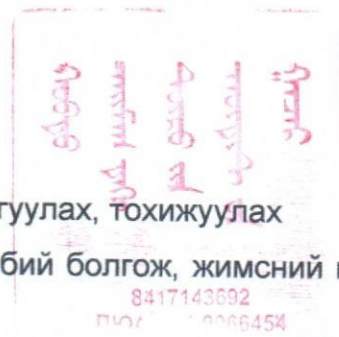
1. Алслагдсан бүсийн нэмэгдэл, хөнгөлөлтүүдийг бий болгох саналыг боловсруулан Төр, засгийн бодлогод тусгуулан хэрэгжүүлнэ.
2. Орон нутгаас их, дээд сургуульд суралцагчдын амралтаар ирэх очих тээврийн зардал болон сургалтын төлбөрийг буруулах, орон нутагт онц шаардлагатай нарийн мэргэжлийн боловсон хүчнийг орон нутгийн тэтгэлгээр сургаж бэлтгэх арга хэмжээг орон нутгийн болон улсын төсөвт тусгах саналыг боловсруулж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулна.
3. Баялаг бүтээгчдийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээний бүтээл, үр ашгийг дээшлүүлэхэд бүх талын дэмжлэг үзүүлэн хамтран ажилласнаар шинээр бий болгох ажлын байрыг нэмэгдүүлэн 2016 оны жилийн эцсээр ажилгүй байсан иргэд болон жил бүрийн шинээр мэргэжил эзэмшин төгсөж буй иргэдийн 80.0 хувийг тотмол ажлын байраар хангана.
4. Татварын бааз, суурийг өргөтгөн иргэн, аж ахуйн нэгжийн татварын давхардлыг арилгаж татварын хувь хэмжээг буруулан

ГУРАВ:ХАА,БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ ДЭД БҮТЭЦИЙН ТАЛААР

- 1.Улаанбураа багт бага сургууль, хүүхдийн цэцэрлэг шинээр барих
- 2.Соёлын төвийн барилгад их засвар хийх
- 3.Орон нутаг судлах музей барих
- 4.Хүүхдийн цэцэрлэг шинээр барих
- 3.Сумыг аймгийн төвтэй засмал замаар холбох
- 4.Төрийн албан хаагч нарыг орон сууцтай болгох /24 айлын орон сууц/
- 5.Жишиг гудамж, суурьшлын бүс бий болгох, хашаандаа сайхан амьдарцгаая төслийг хэрэгжүүлэх
- 6.Малын үүлдэр угсааг сайжруулах хөтөлбөр хэрэгжүүлэх
- 7.Баянбулаг багт сүүний чиглэлийн ямаа үржүүлэх, махны чиглэлийн үхэр тэжээх ферим байгуулах
- 8.Сумын төв 10-15 хүний хүчин чадалтай халуун ус барих
- 9.Хөх сэрх аялал жуулчлалын бааз , нөхөрлөл байгуулах

10. Малын тэжээл үйлдвэрлэх цех байгуулах
11. Шинэ сум төсөлд хамрагдаж, сумын төвд бохир ус цэвэрлэх байгууламж шинээр барих,
12. Байгаль орчны байцаагч, байгаль хамгаалагч нарыг унаажуулах, шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангах
13. Рашаан, буланг шандын эхийг хашиж хамгаалах, тохижуулах
14. Алсын хараа 2030 хөгжлийн төлөвлөгөөний хүрээнд суманд шахмал түлшний үйлдвэр байгуулах
15. Газар тариалангийн чиглэлээр хүлэмжийн аж ахуй дэмжих төсөл хэрэгжүүлэх Ю.Бэлчээрийг усжуулах, худаг гаргах
16. Сургуулийн дотуур байрны өргөтгөл хийж, хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх
17. Сумын төвд нэмж гэрэлтүүлэг, зам тавих 21 .Кластар төслийг үргэлжүүлэн хэрэгжүүлэх.
18. Бэлчээрийн менежмент төлөвлөгөөний хүрээнд төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх
19. Долоогийн голд гүүр барих
20. Хуримын ордон барих
21. Сумын хөгжлийн хэтийн төлөвлөгөө боловсруулах
22. Сургуулийн хашаанд хүүхдийн тоглоомын талбай байгуулах, тохижуулах
23. Байгууллагын эзэмшлийн газрыг ногоон байгууламж бий болгож, жимсний мод тарих

БОЛОВСРУУЛСАН АЖЛЫН ХЭСЭГ

Цэцэг сум

ЦЭЦЭГ СУМЫН МОНГОЛ
АРДЫН НАМ

2020.08.01 № 8/10

ТАНАЙ _____-НЫ № _____ -Т

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАРТ

Хүсэлт хүргүүлэх тухай

Ховд аймгийн Цэцэг сумын МАН-ын хорооноос аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны сонгуульд оролцох “Стандарттай Шинэ Ховдын төлөө Хамтдаа Хүчээ Нэгтгэе” мөрийн хөтөлбөрийг танай байгууллагын 2020 оны 07 дугаар сарын 16-ны өдрийн 163 дугаар дүгнэлт, холбогдох хууль тогтоомж, хөтөлбөрийн хүрээнд нэмэлт өөрчлөлтийг Ховд аймгийн Цэцэг сумын монгол ардын намын хорооны Тэргүүлэгчдийн хурлаар дахин хэлэлцэн шийдвэрлэж, хавсралтаар хүргүүлж байна.

Дүгнэлтэнд заасан “Чанартай боловсрол, шинжлэх ухаан, инновацийн хөгжил дэд бүлгийн 1.3.7, 1.3.8 дахь заалтууд холбогдох хууль, тогтоомжид нийцүүлэн өөрчилсөн болно.

Иймд Ховд аймгийн Цэцэг сумын МАН-ын хорооноос аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу дахин хянаж, баталгаажуулж өгөхийг хүсье.

Хавсралт.... хуудастай.

ДАРГА

Г.НЯМДОРЖ

ЦЭЦЭГ СУМЫН МАН-Н ОРОН НУТГИЙН СОНГУУЛЬД УЛСЫН ТЭРГҮҮНИЙ СУМ БОЛОХ МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР

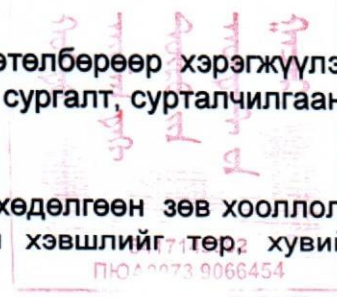
НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

1.1 Орлоготой иргэн

- 1.1.1 Иргэдийн орлогыг нэмэгдүүлж, өрхийн бичил бизнесийг дэмжинэ.
- 1.1.2 Гарааны бизнес эрхлэгчдэд зориулсан орчин үеийн санхүүжилтийн хэлбэрүүдийг нэвтрүүлж, санхүүгийн үр ашигтай тогтолцоог бүрдүүлнэ.
- 1.1.3 Хавцгай амны усыг зүүн хоолойруу татах, хадлан хүсний ногоог тариалах
- 1.1.4 Хүүхэд бүрийг хадгаламжтай болгох “Хуримтлалтай хүүхэд” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.1.5 Сумандаа хашаандаа сайхан амьдарий төсөлийг хэгжүүлэх
- 1.1.6 Мал бүхий багуудын уст цэгүүдийг тоог нэмэгдүүлэх, цөөрөм байгуулах
- 1.1.7 12-24 айлын орон сууц барина.
- 1.1.8 Мод үржүүлэгийн талбай байгуулж ногоон цэцэг сум байгуулна.
- 1.1.9 Жижиг дунд бизнес эрхлэгчдийг төрөөс бизнес инкубацийн үйлчилгээгээр бойжуулж, томруулах бодлого хэрэгжүүлж, хамгийн бага түрээс төлөх зохицуулалт хийнэ.

1.2 Эрүүл иргэн

- 1.2.1 Иргэн бүр эрүүл мэндийн бүрэн оношилгоонд жил бүр заавал хамрагдах тогтолцоог бүрдүүлнэ.
- 1.2.2 Эрүүл мэндийн байгууллагын үйлчилгээ, эмийн хөнгөлөлт авах зэрэг цахим эрүүл мэндийн системийг бүрэн нэвтрүүлж, эмчлүүлэгчийн нууцлалыг хангаж, зардал, хүлээгдэл чирэгдлийг бууруулна.
- 1.2.3 “Элэг бүтэн Монгол” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, “Хавдрын эсрэг хамтдаа” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.2.5 Иргэдийг эмийн бус аргаар эрүүлжүүлэх ажлыг тусгай хөтөлбөрөөр хэрэгжүүлэх, иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх мэдээлэл сургалт, сурталчилгааны төвтэй болох.
- 1.2.6 “Идэвхтэй эрүүл амьдрал” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж дасгал хөдөлгөөн зөв хооллолт, стресс бухимдлаас ангид байх эрүүл амьдралын дадал хэвшлийг 71 төр, хувийн хэвшлийн түншлэлд тулгуурлан хэрэгжүүлнэ.

1.2.7 Төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран ажиллаж "Архигүй Цэцэг сум" хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

1.2.8 Сумын эмнэлгийн өргөтгөлийг шинээр барина.

1.3 Чанартай боловсрол

1.3.1 Монголын түүх, хэл соёл, үндэсний өв уламжлал, зан заншил, эх оронч сэтгэлгээ үндэсний үнэт зүйлээ дээдэлсэн агуулгыг баяжуулж сургууль, цэцэрлэгүүдэд хэрэгжүүлнэ.

1.3.2 Багш нарын мэргэжлийн тасралтгүй хөгжлийг дэмжиж, мэргэжил дээшлүүлэх гадаад, дотоодын сургалт үйл ажиллагаанд хамруулна.

1.3.3 Боловсролын салбарыг улс төрөөс ангид болгож сургуулийн захирал, цэцэрлэгийн эрхлэгч нарын мэдлэг чадвар, ажлын гүйцэтгэл туршлагад нийцүүлэн томилно.

1.3.4 Сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдах хүүхдийн тоог нэмэгдүүлж, хөдөө багт гэр цэцэрлэгийг улирлын чанартай ажиллуулна.

1.3.5 Суралцагчдад сэтгэл зүйн үйлчилгээ үзүүлэх мэргэжилтнийг сургуульд ажиллуулна.

1.3.6 Хичээлээс гадуурх сургалтын үндэсний хөтөлбөр боловсруулж, сонирхол авьяас чадварыг нээн хөгжүүлэх сонгон, секц дугуйлангийн үйл ажиллагааг идэвхжүүлнэ.

1.3.7 Хүүхэд залуучуудыг гэр бүл, амьдрах ухааны сургалтад хамруулж бичил бизнес эрхлэх боломжийг хангаж ажиллана.

1.3.8 "Чадварлаг багш-Өгөөжтэй сургалт" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

1.3.9 "Оюунлаг-Сурагч" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

1.3.10 Элсэлтийн ерөнхий шалгалтад амжилт гаргаж 800 оноо авсан сурагч болон бэлтгэсэн багшид сумын Засаг даргын нэрэмжит шагнал урамшил олгоно.

1.3.11 Улс аймаг, бүсийн олимпиадад амжилт гаргасан багш сурагчдыг шагнаж урамшуулна.

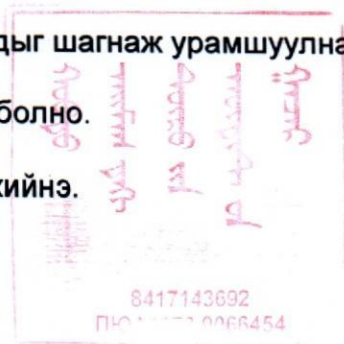
1.3.12 Физик, хими, биологийн хичээлийн иж бүрэн лабораторитой болно.

1.3.13 Мэдээллийн технологийн кабинетын компьютер шинэчлэлт хийнэ.

1.3.14 Бүх ангийн ширээ сандлыг шинэчилнэ.

1.3.15 Багш нарын компьютерыг шинэчилнэ.

1.3.16 Сургууль, цэцэрлэгийн ая тухтай сурч хүмүүжих орчинг бүрдүүлнэ.

1.4 Хүүхэд хамгаалал хөгжлийн чиглэлээр

- 1.4.1 хүүхдийн хөгжил, авьяас, ур чадвар, техник сэтгэлгээг хөгжүүлэх, нийгмийн төлөвшлийг дэмжихэд эцэг, эхчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.
- 1.4.2 Хүүхдийн эрх хөгжил хамгааллын тогтолцоог бэхжүүлж, хүүхэд гэр бүлд ээлтэй тэгш боломж бүхий нийгмийн хамгааллын бодлогыг хэрэгжүүлнэ.
- 1.4.3 Хүүхдийг зам тээврийн ослоос урьдчилан сэргийлж хүүхэд олноор зөрчих хэсгийн гарц, хурд сааруулагчийг нэмэгдүүлнэ.
- 1.4.4 Хүүхдийн тоглоомын талбайг нэмэгдүүлж, аюулгүй орчинг бүрдүүлж хяналтыг сайжруулна.

1.5 Залуучуудыг дэмжих чиглэлээр

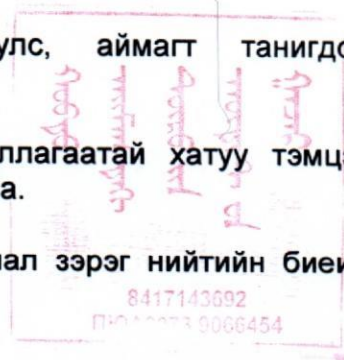
- 1.5.1 Залуучуудын хөгжлийг дэмжих сан байгуулна.
- 1.5.2 Гэр бүл залуучууд чөлөөт цагаа зөв боловсон өнгөрүүлэх орчин бий болгоно.
- 1.5.3 Залуучууд болон залуу гэр бүлийн өрхийн орлогыг нэмэгдүүлж ажлын байраар хангана.
- 1.5.4 Залуу гэр бүлийн эрүүл мэнд, боловсрол, хөдөлмөр эрхлэлт, нийгмийн харилцаа сэтгэл зүй, хөгжлийн хэрэгцээг дэмжсэн "Залуу гэр бүл" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

1.6 Ахмадуудад үзүүлэх үйлчилгээний чиглэлээр

- 1.6.1 Ахмадын чөлөөт цагаа үр дүнтэй өнгөрөөх мэдээлэл авах хөгжих боломжийг бүрдүүлэх, хөгжлийн төв байгуулна.
- 1.6.2 Ахмад настны орлогыг нэмэгдүүлэх, мэдлэг туршлагаа залуучуудад өвлүүлж үлдээх, ажил эрхлэлт, зөвлөх үйлчилгээг үр дүнтэй хэлбэрээр хэрэгжүүлнэ.

1.7 Соёл урлаг, спортыг дэмжих чиглэлээр

- 1.7.1 Нүүдлийн соёл иргэншил, үнэт зүйлийг танилцуулсан өв, соёл, урлаг, аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.
- 1.7.2 Соёл урлаг, оюуны болон спортын төрлөөр улс, аймагт танигдсан сумын брендийг дэмжиж сумын бахархлыг төлөвшүүлнэ.
- 1.7.3 Түүх соёлын өвийг сүйтгэж байгаа хууль бус үйл ажиллагаатай хатуу тэмцэж, хариуцлагыг чангатгаж биет болон биет бус өвийг хамгаална.
- 1.7.4 Иргэд идэвхтэй хөдөлгөөн хийх дугуйн болон явган аялал зэрэг нийтийн биеийн тамирын төрлүүдийг дэмжиж хамрах хүрээг өргөжүүлнэ.

1.7.5 Иргэд олон нийтэд зориулсан урлаг спортын цогцолбортой болно.

1.7.6 Биеийн тамир, спортод хөрөнгө оруулалт хийсэн хувь хүн болон аж ахуйн нэгжийг дэмжиж ажиллана.

ХОЁР. ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГО

2.1 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийн чиглэлээр

2.1.1 Талх нарийн боовны цехийн үйл ажиллагааг дэмжиж хүнсний бүтээгдэхүүний хэрэгцээг дотоодын үйлдвэрлэлээр хангана.

2.1.2 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж ажлын байр шинээр бий болгоно.

2.1.3 Мах болон махан бүтээгдэхүүн хадгалах хөргөгчтэй зоорь байгуулна.

2.1.4 Малчид тариаланчдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх үндэсний хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

2.1.5 Хөдөө аж ахуйн салбарт малчид тариаланчдын залгамж халаа бэлтгэх аяныг хэрэгжүүлнэ.

2.1.6 Мал амьтны гаралтай түүхий эдийг боловсруулж бэлтгэх боломжийг бүрдүүлнэ.

2.1.7 Иргэд малчдын нөхөрлөл, хоршооны үйл ажиллагааг дэмжиж ажиллана.

2.1.8 Сүү сүүн бүтээгдэхүүнийг боловсруулж борлуулах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

2.2 Мал аж ахуй газар тариалангийн чиглэлээр

2.2.1 Малыг ялган тэмдэглэх, бүртгэлжүүлэх мэдээллийн нэгдсэн сан бий болгох ажлыг эрчимжүүлнэ.

2.2.2 Мал эмнэлгийн тогтолцооны шинэчлэлийг төгөлдөржүүлж, малын эмч, зоо техникчдийг хөдөө орон нутагт ажиллах боломжийг бүрдүүлнэ.

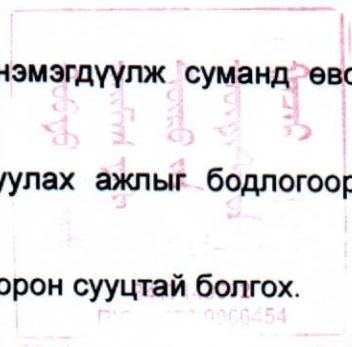
2.2.3 Халдварт өвчинтэй тэмцэх, мал сүргийг бүрэн вакцинжуулах ажлыг эрчимжүүлнэ.

2.2.4 Сүү, махны чиглэлийн эрчимжсэн аж ахуй бий болгоно.

2.2.5 Хадлангийн бүс нутагт усжуулалт, бордоожуулалтыг нэмэгдүүлж суманд өвс тэжээлийн фонд байгуулна.

2.2.6 Ашиглагдахгүй байгаа бэлчээрт худаг уст цэг байгуулах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

2.2.7 Өндөр уулсын бүсийн малчдыг бага оврын өвөлжөөний орон сууцтай болгох.

2.2.8 Бэлчээрийг хуваарьтай ашиглаж бэлчээрийн доройтлыг арилгах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

2.2.9 Шилмэл омгийн хээлтүүлэгчийг авч ирж малын үүлдэр угсаа сайжруулна.

2.3 Аялал жуулчлалын чиглэлээр

2.3.1 Аялал жуулчлалын салбарын хууль эрхзүйн орчинг боловсронгуй болгож нутгийн иргэдийг түшиглэсэн тогтвортой эко аялал жуулчлалыг хөгжүүлж ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.

Гурав. ЗАСАГЛАЛЫН БОДЛОГО

3.1 Шударга ёсны засаглал, хүнд сурталгүй төрийн үйлчилгээ

3.1.1 Алсын хараа 2050 Монгол улсын урт хугацааны хөгжлийн үзэл баримтлалыг орон нутагт тогтвортой хэрэгжүүлнэ.

3.1.2 Төрийн албан хаагчдын үйл ажиллагаа, ёс зүйд хяналт тавьж хууль зөрчсөн, ёс зүйн алдаа гаргасан тохиолдолд хариуцлага хүлээлгэдэг хандлагыг төлөвшүүлнэ.

3.1.3 Төрийн албаны бүх томилгоог улс төрөөс ангид байлгах хандлагыг төлөвшүүлнэ.

3.1.4 Улс төр бизнесийн хамаарлыг хязгаарлаж ашиг сонирхлын зөрчлийг арилгах эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгоно.

3.1.5 Хүнд сурталгүй төрийн үйлчилгээг нэвтрүүлэх зорилгоор төрийн байгууллагуудын үйлчилгээг сайжруулж төрийн албан хаагчдыг чадваржуулж төсвийн зардлыг хэмнэнэ.

3.1.6 Төрийн албан хаагчдыг хэн нэгэн болон хэсэг бүлгийн явцуу ашиг сонирхолд үйлчилдэг бүлэглэл биш нийтийн эрх ашгийн төлөө үйлчилдэг байх эрх зүйн орчинг бүрдүүлнэ.

3.1.7 Төрийн байгууллагад хандсан иргэдийн өргөдөл хүсэлтийг шуурхай шийдэж тушаал, шийдвэр, үүрэг даалгаврын биелэлтийг цахим хэлбэрээр хянадаг болно.

3.2 Мэргэшсэн ёс зүйтэй төрийн алба

3.2.1 Авлига, албан тушаалын хэрэгт оногдуулах хариуцлагыг чангатгана.

3.2.2 Төрийн албан хаагч ажил үүргээ гүйцэтгэхдээ танил талдаа давуу тал олгохгүй байх, явцуу сонирхол, намын харьяаллаар иргэдэд ялгавартай хандахгүй байх зарчмыг баримтална.

3.2.3 Төр, иргэний нийгэм болон бизнесийн байгууллагад авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид байх хандлагыг төлөвшүүлнэ.

3.2.4 Төрийн албан хаагчийн үйл ажиллагааг үнэлэхдээ ажлын гүйцэтгэл, ёс зүй, сахилга хариуцлагыг шалгуур болгож ёс зүйн зөрчил гаргасан төрийн албан хаагчид хүлээлгэх хариуцлагыг чангатгана.

3.2.5 Төрийн албанд шинээр томилогдсон иргэнийг дадлагажуулах замаар мэдлэг, чадвар, туршлагыг нэмэгдүүлнэ.

3.2.6 Төрийн жинхэнэ албан хаагч сонгуулийн үр дүнгээс үл хамааран шатлан дэвших зарчмын дагуу төрийн албанд тогтвортой ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

Дөрөв. НОГООН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

4.1 Байгаль орчны чиглэлээр

4.1.1 Ус хангамжийн эх үүсвэрийн барилга байгууламжийг сайжруулж хүн амыг баталгаат ундны усаар хангах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

4.1.2 Булаг шандны эхийг хамгаалж, цөлжилтийг сааруулах төслүүдийг хэрэгжүүлнэ.

4.1.3 Орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

4.1.4 Хөрс хамгаалах газрын доройтлыг бууруулах цөлжилттэй тэмцэх хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

4.1.5 Бэлчээрт хөнөөл учруулж буй царцаа болон бусад хортон шавьж мэрэгч амьтадтай байгаль орчинд халгүй аргаар тэмцэж холбогдох хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.

4.1.6 Бэлчээрийг нөхөн сэргээх малчдын дундын санг суманд бий болгоно.

4.2 Ногоон эдийн засаг - эко сум

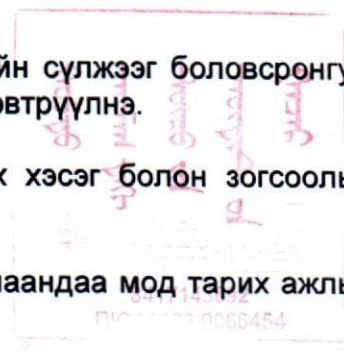
4.2.1 Ногоон эдийн засгийг дэмжих оновчтой хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.

4.2.2 Байгаль орчин эрүүл ахуйн шаардлага хангасан эко аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.

4.2.3 Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний бэлтгэн нийлүүлэлтийн сүлжээг боловсронгуй болгож байгальд халгүйгээр хадгалах, савлах технологийг нэвтрүүлнэ.

4.2.4 Явган зорчигчийн аюулгүй байдлыг хангасан зорчих хэсэг болон зогсоолыг нэмэгдүүлнэ.

4.2.5 Сумын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлж өрх бүр хашаандаа мод тарих ажлыг дэмжинэ.

4.2.5 Сумын ойжуулсан хэсгийг хамгаалсан хашаа хайстай болгож ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэн ахмадуудад зориулсан төгөл бий болгоно.

Тав. СУМ, БАГ ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

5.1 "Хашаандаа сайхан амьдарцгаая", "Сумын хөгжил" хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлнэ.

5.2 Сайжруулсан шахмал түлшний үйлдвэр байгуулж агаарын бохирдлыг бууруулна.

5.3 Сумын баяр наадмын талбайг сэргээн засварлаж, хөл бөмбөгийн талбай байгуулна.

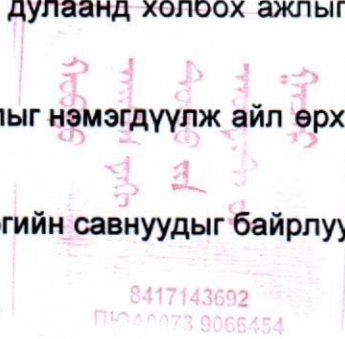
5.4 Сумын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх үүднээс дээд модны хашаа хайс, худаг усжуулалтыг сэргээж модны тоо ширхгийг нэмэгдүүлж, чацаргана тариална.

5.5 Суваргын дээд талд хиймэл нуур байгуулж ард иргэдийг хашаандаа төмс хүнсний ногоо болон мод тариалах боломжийг бүрдүүлнэ.

5.6 Дулааны хүчин чадлыг нэмэгдүүлж айл өрхийг нэгдсэн дулаанд холбох ажлыг үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.

5.7 Цэвэр бохир усны цэвэрлэх байгууламжийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлж айл өрхийг цэвэр, бохиртой холбох ажлыг үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.

5.8 Сумын хогийн цэгийг гортигжуулж, гудамж талбайд хогийн савнуудыг байрлуулж хоггүй сум болно.

ҮЕНЧ СУМ

Г ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАРТ 7

**ХОВД АЙМГИЙН ҮЕНЧ СУМЫН
МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН ХОРОО**

84140 Ховд аймаг, Үенч сум

Утас: +976-99824554

2020.08.04 № 10
танай _____-ны № _____ Т

Г Хүсэлт хүргүүлэх тухай 7

Үенч сумын МАН-ын хорооноос сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрийг танай байгууллагын 2020 оны 07 дугаар сарын 16-ны өдрийн 163 дугаар дүгнэлт, холбогдох хууль тогтоомж, хөтөлбөрийн хүрээнд нэмэлт өөрчлөлтийг Үенч сумын МАН-ын хорооны Тэргүүлэгчдийн хурлаар дахин хэлэлцэн шийдвэрлэж, хавсралтаар хүргүүлж байна.

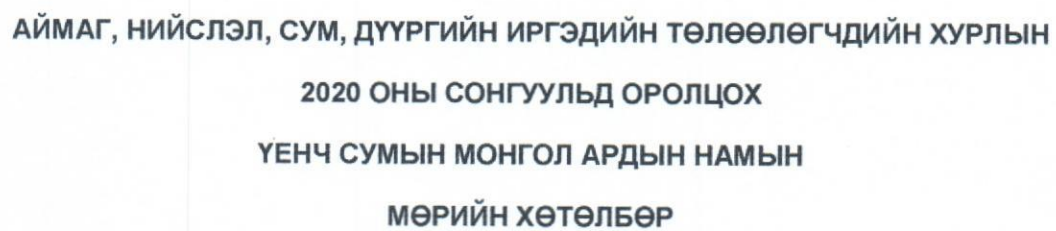
Дүгнэлтэнд заасан “Боловсролын чиглэлээр” дэд бүлгийн 1.4.7 дахь заалтыг холбогдох хууль, тогтоомжид нийцүүлэн өөрчилсөн болно.

Иймд Үенч сумын МАН-ын хорооноос сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу дахин хянаж, баталгаажуулж өгөхийг хүсье.

Хавсралт 10 хуудастай.

ДАРГА

Т.БАТСҮХ

Сумын Монгол Ардын Намын хорооны
оны сарын өдрийн тоот
тогтоолын хавсралт.

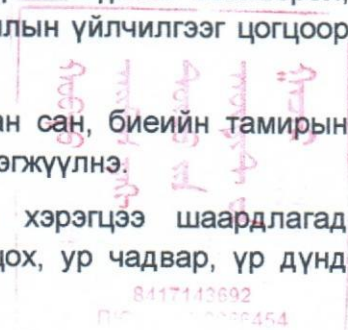
Эрчимжсэн мал аж ахуй,усалгаат газар тариалан эрхэлсэн, өрх бүр орлоготой төрийн үйлчилгээг иргэн бүрт тэгш хүртээмжтэй хүргэсэн,иргэдийн бүтээлч санал санаачлагыг бодит ажил болгосон иргэн төвтэй төрийн албыг бэхжүүлсэн өргөн хүрээтэй гадаад харилцаа бүхий **“МОНГОЛ УЛСЫН ЖИШИГ СУМ”** болгон хөгжүүлнэ.

1.1 Орлоготой иргэн:

- 1.1.1. Өрхийн бичил бизнесийг бүхий л талаар дэмжиж ажиллана.
- 1.1.2. Гарааны бизнес эрхлэгч оюутан, залууст бизнесээ тэлэх, эрчимжүүлэхэд шаардлагатай мэдлэг, ур чадвар олгох цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.
- 1.1.3. Гарааны бизнес эрхлэгчдэд зориулсан орчин үеийн санхүүжилтийн хэлбэрүүдийг нэвтрүүлж, санхүүгийн үр ашигтай тогтолцоог бүрдүүлнэ.
- 1.1.4. Орлого багатай өрхийн ажил эрхлээгүй насанд хүрсэн гишүүдийг мэргэшил эзэмшүүлэх, ур чадварыг нь ахиулах сургалтад хамруулж, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжинэ.
- 1.1.5. Хүүхэд бүрийг хадгаламжтай болгох “Хуримтлалтай хүүхэд” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.1.6. Иргэдийн туршлага, ур чадвартаа түшиглэн хувиараа хөдөлмөр эрхлэх боломжийг дэмжиж ажиллана.

1.2 Хуримтлалын нэгдсэн сан:

- 1.2.1. Хуримтлалын нэгдсэн сангаар дамжуулан иргэн бүрийн боловсрол, эрүүл мэнд, тэтгэвэр, орон сууц, нийгмийн хамгааллын үйлчилгээг цогцоор нь шийдвэрлэнэ.
- 1.2.2. Сургууль, цэцэрлэг, ногоон байгууламж, усан сан, биеийн тамирын талбай бүхий тохилог орчин бүрдүүлэх стандарт хэрэгжүүлнэ.
- 1.2.3. Хөдөлмөрийн зах зээлийн орчин үеийн хэрэгцээ шаардлагад нийцүүлэн шинэчилж, ажлын үнэлгээг цагаар тооцох, ур чадвар, үр дүнд суурилсан цалин хөлсний систем бүрдүүлнэ.

- 1.2.4. Хүн бүрийг хөдөлмөрийн цахим бүртгэлтэй болгож, нийгмийн даатгал, хамгааллын тогтолцоотой уялдуулж, хөдөлмөр эрхлэлтийн хариуцлагыг нэмэгдүүлнэ.

1.3 Эрүүл мэндийн чиглэлээр:

- 1.3.1. Үндэсний оношилгооны чадавхыг дээшлүүлж, иргэн бүр эрүүл мэндийн бүрэн оношилгоонд жил бүр заавал хамрагдах тогтолцоог бүрдүүлнэ.
- 1.3.2. Иргэдийн эрүүл мэндийн нэгдсэн мэдээллийн санг үүсгэж, орон нутгийн болон бүх шатлалын эмнэлгүүдийн оношилгоо, мэдээллийг дотоодод болон олон улсад цахимаар солилцох тогтолцоог бүрдүүлнэ.
- 1.3.3. Эрүүл мэндийн байгууллагын үйлчилгээ, эмийн хөнгөлөлт авах зэрэг цахим эрүүл мэндийн системийг бүрэн нэвтрүүлж, эмчлүүлэгчийн нууцлалыг хангаж, зардал, хүлээгдэл, чирэгдлийг бууруулна.
- 1.3.4. Эрүүл мэндийн даатгалын санхүүжилтийн тогтолцоог боловсронгуй болгож, даатгуулагч үр шимийг хүртэх боломжийг нэмэгдүүлнэ.
- 1.3.5. “Элэг бүтэн Монгол” хөтөлбөрийг үргэлжлүүлж, “Хавдрын эсрэг хамтдаа” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.6. “Эрүүл шүд-Эрүүл хүүхэд” хөтөлбөрийг үргэлжлүүлж, хүүхдийн хоолойн архаг (ангина) өвчнийг эрт илрүүлэн эмчлэх, ирээдүйд учрах эрүүл мэндийн эрсдэлээс бага насанд нь сэргийлэх “Эрүүл ирээдүй” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.7. “Эрүүл чийрэг эр хүн” үндэсний хөтөлбөр хэрэгжүүлж дундаж наслалтыг уртасгана.
- 1.3.8. Эмэгтэйчүүдийн товлот дархлаажуулалтыг үндэсний хэмжээнд нэвтрүүлж, умайн хүзүүний хорт хавдраас сэргийлэх, хөхний эрүүл мэндийг хамгаалах “Энх бүсгүй” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.9. Сувилагч, асрагчаар суралцагчдыг нэмэгдүүлж, нийгмийн асуудал, ажиллах орчинг сайжруулан, эмнэлэг, эрүүл мэндийн байгууллагыг сувилагч, асрагчаар бүрэн хангана.
- 1.3.10. Сумын эмнэлгийг халуун, хүйтэн ус, ариун цэврийн байгууламжтай болгоно.
- 1.3.11. Иргэдэд эрүүл мэндийн бүх талын боловсролыг ЕБС-д суралцаж байх үеэс олгож, эрүүл мэндийн “анхны тусламж” үзүүлэх чадавхыг хүн бүрд эзэмшүүлнэ.
- 1.3.12. Иргэдийг эмийн бус аргаар эрүүлжүүлэх ажлыг тусгай хөтөлбөрөөр хэрэгжүүлэх, иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлнэ.
- 1.3.13. “Идэвхтэй эрүүл амьдрал” хөтөлбөрийг үндэсний хэмжээнд хэрэгжүүлж, дасгал хөдөлгөөн, зөв хооллолт, стресс бухимдлаас ангид байх

эрүүл амьдралын дадал хэвшлийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлд тулгуурлан хэрэгжүүлнэ.

- 1.3.14. Эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөтэй хүнсний хэрэглээг (чихэрлэг болон хийжүүлсэн ундаа, транс тос) хязгаарлаж, халдварт бус өвчний эрсдэлт хүчин зүйлийг бууруулна.
- 1.3.15. Эмийн аюулгүй байдлын лаборатори байгуулж, эм, эмнэлгийн хэрэгслийн чанар, аюулгүй байдал, бүртгэл, импорт, түгээлт, цахим хяналт, зохицуулалтыг боловсронгуй болгоно.
- 1.3.16. Зайлшгүй шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгслийн үнийг зохицуулж эмийн үнийн хөөрөгдлийг бууруулан иргэнд учрах санхүүгийн хүндрэлийг бууруулна.
- 1.3.17. Өрхийн эмнэлгийн статусыг тодорхой болгож, санхүүжилтийг оновчтой хэлбэрээр шийдвэрлэнэ.

1.4 Боловсролын чиглэлээр:

- 1.4.1. “Авьяас”, “Багшийн хөгжил”, “Номын гэгээ”, “Аварга” хөтөлбөрүүдийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.
- 1.4.2. Монголын түүх, хэл, соёл, үндэсний өв уламжлал, зан заншил, эх оронч сэтгэлгээ, үндэсний үнэт зүйлээ дээдэлсэн агуулгыг баяжуулж, сургалтын нэгдсэн хөтөлбөрийг өмчийн хэлбэр харгалзахгүйгээр сургууль, цэцэрлэгүүдэд жигд хэрэгжүүлнэ.
- 1.4.3. ЕБС, цэцэрлэгийн багш, ажилтны нийгмийн болон хөдөлмөрийн үнэлэмж, урамшууллыг инфляцын түвшинтэй уялдуулж, үе шаттай нэмэгдүүлнэ.
- 1.4.4. Багш нарын мэргэжлийн тасралтгүй хөгжлийг дэмжиж, мэргэжил дээшлүүлэх гадаад, дотоодын сургалт, үйл ажиллагаанд хамруулж, “Чадварлаг багш” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.
- 1.4.5. Боловсролын салбарыг улс төрөөс ангид байлгаж, сургуулийн захирал, цэцэрлэгийн эрхлэгчийг мэдлэг чадвар, ажлын гүйцэтгэл, туршлагад нь үндэслэн сонгон шалгаруулж томилно.
- 1.4.6. Өвлийн улиралд хүүхдийг ханиад, томуу, халдварт өвчнөөс сэргийлэх зорилгоор ЕБС-ийн сурагчдын өвлийн амралтын хугацааг уртасгах зохицуулалт хийнэ.
- 1.4.7. Суралцагчдад сэтгэл зүйн үйлчилгээ үзүүлэх, мэргэжлээ сонгоход туслах чиг үүрэгтэй сэтгэл зүйч-мэргэжилтнийг сургууль бүрд ажиллуулна.
- 1.4.8. Сургуулиуд өндөр өнжүүлэх анги, бүлэг хичээллүүлэхийг дэмжинэ.
- 1.4.9. Хичээлээс гадуурх сургалтын үндэсний хөтөлбөр боловсруулж, сонирхол, авьяас чадварыг нээн хөгжүүлэх, сонгон, секц, дугуйлангийн үйл ажиллагааг өргөжүүлнэ.

- 1.4.10. Covid-19 цар тахлаас үүдсэн ЕБС-ийн танхимын хичээл завсардалт, теле хичээлийн хэрэгжилтийн үнэлгээ хийж, сурагчдад боловсролын агуулгыг нөхөж олгох олон сонголтот хувилбар бүхий онлайн, зайн сургалтын агуулгыг баяжуулж, түгээнэ.
- 1.4.11. Цэцэрлэг, сургууль, дотуур байрыг орчин үеийн ариун цэврийн өрөөтэй болгож, хүүхдэд ээлтэй орчин бүрдүүлнэ.
- 1.4.12. Бүх насны суралцагч, иргэдэд зориулсан онлайн сургалтын хөтөлбөр, агуулга боловсруулан түгээж, хүн бүр орон зай, цаг хугацаанаас үл хамааран өөрийн хүссэн чиглэлээр насан туршдаа суралцах боломжийг бүрдүүлнэ.
- 1.4.13. Олон улсын түвшинд зохион байгуулагдаж буй олимпиад, уралдаан, тэмцээнд оролцож, амжилт үзүүлсэн суралцагч, багш, судлаач, багийг дэмжиж урамшуулна.

1.5 Тогтвортой-амар, амгалан гэр бүлийн чиглэлээр:

- 1.5.1. "Бүтээлч өрх" хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.
- 1.5.2. Өрхийн амьжиргааны түвшинг тогтоох аргачлалыг боловсронгуй болгож, нийгмийн халамжийн үйлчилгээг зөвхөн зорилтот бүлэгт чиглүүлнэ.
- 1.5.3. Орлого багатай өрхийн нийгмийн хамгаалал, амьжиргааг дээшлүүлэх олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээг нэвтрүүлнэ.
- 1.5.4. Хувь хүн, гэр бүлтэй ажиллах нийгмийн ажилтан, сэтгэл зүйчдийн ажиллах эрх зүйн орчныг сайжруулна.
- 1.5.5. Хүн бүр угийн бичгээ хөтлөх, цус ойртолтоос урьдчилан сэргийлэх, удмын сангаа хамгаалах үндэсний хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

Хүүхэд хамгаалал, хөгжлийн чиглэлээр:

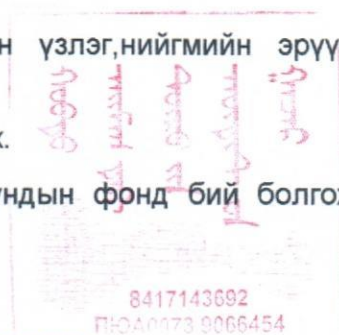
- 1.5.6. Хүүхэд хамгааллын хамтарсан багийн үйл ажиллагааг шинэ шатанд гаргаж ажиллана.
- 1.5.7. Хүүхдийн хөгжил, авьяас, ур чадвар, техник сэтгэлгээ, нийгмийн төлөвшлийг дэмжихэд эцэг, эхчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.
- 1.5.8. Хүүхдийн эрх, хөгжил, хамгааллын тогтолцоог бэхжүүлж, хүүхэд, гэр бүлд ээлтэй, тэгш боломж бүхий нийгмийн хамгааллын бодлогыг хэрэгжүүлнэ.
- 1.5.9. Хүүхдийг зам тээврийн ослоос урьдчилан сэргийлж, хүүхэд олноор зорчих хэсгийг гарц, хурд сааруулагч, камертай болгоно.
- 1.5.10. Хүүхдийн тоглоомын талбай, орчны стандартыг мөрдүүлж, хүүхдэд аюулгүй орчин бүрдүүлж, хяналтыг сайжруулна.
- 1.5.11. Хүүхдийн хөгжих аливаа төрлийн үйл ажиллагааг бүх талаар дэмжиж ажиллана.

Залуучуудыг дэмжих чиглэлээр:

- 1.5.12. Залуучуудын чуулга уулзалтыг жил бүр зохион байгуулж, гарсан бүтээлч санал санаачлагыг дэмжиж ажиллана.
- 1.5.13. Залуучуудын хөгжлийг дэмжих сан байгуулна.
- 1.5.14. Гэр бүл, хүүхэд, оюутан, залуучууд чөлөөт цагаа зөв боловсон өнгөрөөх орчин бий болгоход зориулсан төвүүд байгуулна.
- 1.5.15. Хүүхэд, оюутан, залуучууд, өсвөр үеийнхнийг гадны сөрөг нөлөө, бусдын дарамт, гэмт хэрэгт өртөх, мансууруулах болон сэтгэцэд нөлөөлөх бодис хэрэглэхээс сэргийлэх, цахим орчин дахь аюулгүй байдлыг хангах хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.5.16. Залуу гэр бүлийн эрүүл мэнд, боловсрол, хөдөлмөр эрхлэлт, нийгмийн харилцаа, сэтгэл зүй, хөгжлийн хэрэгцээг дэмжсэн "Залуу гэр бүл" хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.5.17. Хүн амын өсөлтийн бодлогын хүрээнд гурав ба түүнээс дээш хүүхэдтэй гэр бүлд хүүхдийн тооноос хамаарсан татварын хөнгөлөлт үзүүлэх "Тогтвортой-амар амгалан гэр бүл" үндэсний хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.5.18. "Цалинтай ээж" хөтөлбөрийг үргэлжлүүлж, 3 хүртэлх насны хүүхэдтэй эхчүүдэд ялгаварлалгүй олгоно.

Ахмадуудад үзүүлэх үйлчилгээний чиглэлээр:

- 1.5.19. Ахмадуудад суурь тэтгэвэр олгож, тэтгэврийн доод хэмжээг инфляц, үнийн өсөлттэй уялдуулан үе шаттайгаар нэмэгдүүлэх бодлого баримтална.
- 1.5.20. "Насны хишиг" хөтөлбөрийг үргэлжлүүлнэ.
- 1.5.21. Ахмад настны чөлөөт цагаа үр дүнтэй өнгөрөөх, мэдээлэл авах, хөгжих боломжийг бүрдүүлэх хөгжлийн төв байгуулна.
- 1.5.22. Ахмад настны орлогыг нэмэгдүүлэх, мэдлэг туршлагаа залуучуудад өвлүүлж үлдээх ажил эрхлэлт, зөвлөх үйлчилгээг үр дүнтэй хэлбэрээр үргэлжлүүлнэ.
- 1.5.23. Ахмадуудыг нөхөн сэргээх зорилгоор биеийн тамирын дасгал хөдөлгөөнд хамруулах.
- 1.5.24. Ахмадуудыг сард 1 удаа эрүүл мэндийн үзлэг, нийгмийн эрүүл мэндийн сургалтанд хамруулах.
- 1.5.25. Цагаан уул амралт сувилалд жил бүр амраах.
- 1.5.26. Улирал бүр "Дуун цэнгүүн"-д хамруулж дундын фонд бий болгож урамшуулал олгодог байх.

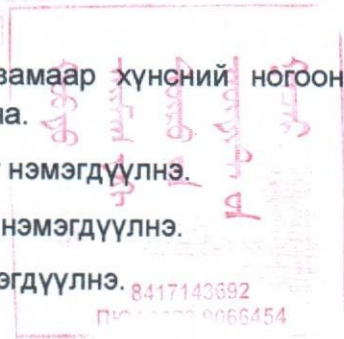

1.6 Үндэсний бахархал, өв соёл, спортын чиглэлээр:

- 1.6.1. Үндэсний монгол бичгийн хэрэглээг нэмэгдүүлнэ.
- 1.6.2. Түүх, соёлын өвийг сүйтгэж байгаа хууль бус үйл ажиллагаатай хатуу тэмцэж, хариуцлагыг чангатгаж, биет болон биет бус өвийг хамгаална.
- 1.6.3. Иргэд идэвхтэй хөдөлгөөн хийх, уулын болон явган аялал, дугуйн спорт зэрэг нийтийн биеийн тамирын төрлүүдийг дэмжиж, хамрах хүрээг өргөжүүлнэ.
- 1.6.4. Биеийн тамир, спортын арга зүйчийн ажлын байрыг нэмэгдүүлж, суманд биеийн тамирын арга зүйч ажиллуулна.

1.7 Эдийн засгийн төрөлжилт:

- 1.6.5. Малчин, тариаланчдын нийгмийн асуудлыг шийдэх үндэсний хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.6.6. "Монгол мал-2" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, малыг эрүүлжүүлэх, чанар, ашиг шимийг сайжруулах ажлыг эрчимжүүлж, малын тоог чанарт шилжүүлж ашиг шим, хүртээмжийг сайжруулах, малын генийн санг хамгаалах, биотехнологийн ололтыг нэвтрүүлнэ.
- 1.6.7. Малыг ялган тэмдэглэх, бүртгэлжүүлэх ажлыг эрчимжүүлж, бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан, малын гаралтай бүтээгдэхүүний мөшгөх цахим тогтолцоог хөгжүүлж өргөжүүлнэ.
- 1.6.8. Мал эмнэлгийн тогтолцооны шинэчлэлийг төгөлдөржүүлж, малын эмч, зоо-техникчдийг тэтгэлэгт хөтөлбөрөөр бэлтгэн, хөдөө орон нутагт ажиллуулна.
- 1.6.9. Сүүний чиглэлийн үхрийн эрчимжсэн аж ахуйн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлж, дотоодын сүүний үйлдвэрлэл, боловсруулалтыг өсгөж, сүүгээ борлуулж буй малчдад сүүний урамшуулал олгох тогтолцоог бий болгоно.
- 1.6.10. Үндэсний боловсруулах үйлдвэрт арьс, шир, ноос, ноолуур, түүхий эд бэлтгэн тушаасан малчин, мал бүхий этгээдэд түүхий эдийн чанартай нь уялдуулан мөнгөн урамшуулал олгох тогтолцоог улам сайжруулна.
- 1.6.11. Тариалангийн тогтвортой үйлдвэрлэлийг хөгжүүлнэ.
- 1.6.12. Төмс, байцаа, манжин, лууван, сонгино, сармисны дотоодын хэрэгцээг бүрэн хангана.
- 1.6.13. Хүлэмж, агуулахын аж ахуйг хөгжүүлэх замаар хүнсний ногооны дотоодын хэрэгцээг жилийн турш тогтвортой хангана.
- 1.6.14. Таримлын сэлгээ, тэжээлийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлнэ.
- 1.6.15. Газар тариалангийн бүс нутагт усжуулалтыг нэмэгдүүлнэ.
- 1.6.16. Малын өвс тэжээлийн аюулгүй нөөцийг нэмэгдүүлнэ.

Аялал жуулчлалын чиглэлээр:

- 1.6.17. Аялал жуулчлалын салбарын хууль, эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгон үндэсний онцлог, ялгарал бүхий, байгаль орчинд ээлтэй, нутгийн иргэдийг түшиглэсэн тогтвортой эко аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.
- 1.6.18. Аялал жуулчлалын гадаад хамтын ажиллагаа, олон улсын сурталчилгаа, маркетингийн ажлыг эрчимжүүлж, цар хүрээг нэмэгдүүлнэ.
- 1.6.19. Аялал жуулчлалын үйлчилгээний чанар, эрүүл ахуйн шаардлагыг сайжруулж, ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.
- 1.6.20. Жуулчлалын бааз байгуулах үйл ажиллагааг бүх талаар дэмжиж ажиллана.
- 1.6.21. Харуул овоо, Мандал хайрханы чиглэлд орон нутгийн аялал, "Байтаг богд" хилийн аялал жуулчлалын маршрут бий болгож хөгжүүлнэ.

1.8 Авто зам, дэд бүтцийн чиглэлээр

- 1.6.22. Гэр хорооллын замыг бүрэн сайжруулсан зам болгоно.
- 1.6.23. Жил бүр зуслангийн зам засварлана.
- 1.6.24. Нарны эрчим хүчийг дулааны эх үүсвэр болгон ашиглах технологи нэвтрүүлнэ.
- 1.6.25. Эрчим хүчний хэрэгцээг дотоодын эх үүсвэрээс бүрэн хангана.

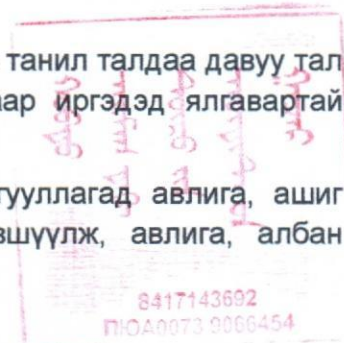
1.9 Шударга ёсны засаглал

- 2.1.1. Үндсэн хуульд "Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт тогтвортой байна" гэж заасны дагуу "Алсын хараа 2050, Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн үзэл баримтлал"-ыг тогтвортой хэрэгжүүлнэ.

1.10 Мэргэшсэн, ёс зүйтэй төрийн алба

Иргэн төвтэй төрийн албыг бэхжүүлнэ.

- 2.2.1. Төрийн албан хаагч ажил үүргээ гүйцэтгэхдээ танил талдаа давуу тал олгохгүй байх, явцуу сонирхол, намын харьяаллаар иргэдэд ялгавартай хандахгүй байх зарчмыг бүрэн хэвшүүлнэ.
- 2.2.2. Төр, иргэний нийгэм болон бизнесийн байгууллагад авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид байх хандлага төлөвшүүлж, авлига, албан

тушаалын гэмт хэргийн талаарх мэдээллийг урамшуулах эдийн засгийн болон бусад хөшүүргийг бий болгоно.

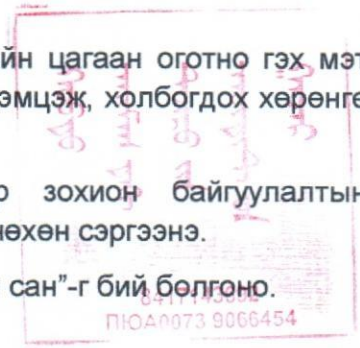
- 2.2.3. Төрийн албан хаагчийн үйл ажиллагааг үнэлэхдээ ажлын гүйцэтгэл, ёс зүй, сахилга хариуцлагыг шалгуур болгож, ёс зүйн зөрчил гаргасан төрийн алба хаагчид хүлээлгэх хариуцлагыг чангатгана.
- 2.2.4. Төрийн албанд шинээр томилогдсон иргэнийг орон нутаг, төрийн албаны анхан шатны нэгжид ажиллуулан дадлагажуулах замаар мэдлэг чадвар, туршлагыг нэмэгдүүлнэ.
- 2.2.5. Төрийн албан хаагчдыг тасралтгүй сургаж хөгжүүлэх цахим сургалтын хөтөлбөрийг үр дүнтэй хэрэгжүүлж, төрийн албан хаагчдын мэдлэг чадвар, хандлагыг эрс шинэчилнэ.
- 2.2.6. Төрийн жинхэнэ албан хаагч сонгуулийн үр дүнгээс үл хамааран чадахуйн болон шатлан дэвших зарчмын дагуу төрийн албанд тогтвортой ажиллах нөхцөлийг бодитоор хэрэгжүүлнэ.

1.11 Баталгаат ундны ус

- 3.1.1. Гадаргын усны урсцыг сайжруулж, говийг усжуулах төслүүдийг хэрэгжүүлнэ.
- 3.1.2. Сумын төвийн ундны усны худагуудад цэвэршүүлэх төхөөрөмж байрлуулах.
- 3.1.3. Усны нөөц бүрдүүлэх хөв бий болгоно.
- 3.1.4. Багуудын гүний худагны тоог нэмэгдүүлнэ.
- 3.1.5. Булаг шандны эхийг хашиж хамгаална.

1.12 Хүрээлэн буй орчин, уур амьсгалын өөрчлөлт

- 3.2.1. Хөрс хамгаалах, газрын доройтлыг бууруулах, цөлжилттэй тэмцэх үндэсний хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 3.2.2. Цөлжилтийг бууруулж, бэлчээрийг доройтлоос сэргийлнэ.
- 3.2.3. Бэлчээрийг усжуулах, худагжуулах ажлыг үргэлжлүүлэн малын бэлчээрийн нөөцийг нэмэгдүүлнэ.
- 3.2.4. Бэлчээрт хөнөөл учруулж буй царцаа, үлийн цагаан оготно гэх мэт мэрэгч амьтадтай байгаль орчинд халгүй аргаар тэмцэж, холбогдох хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.
- 3.2.5. Бэлчээрийн доройтлыг бууруулах газар зохион байгуулалтын тогтолцоо бүрдүүлж, зохистой ашиглан хамгаалж, нөхөн сэргээнэ.
- 3.2.6. Бэлчээрийг нөхөн сэргээх "Малчдын дундын сан"-г бий болгоно.

1.13 Сэргээгдэх эрчим хүч

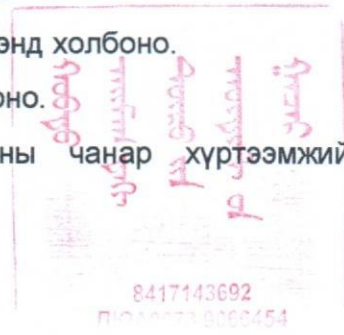
- 3.3.1. Сэргээгдэх эрчим хүчийг хөгжүүлэх, хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулах, хаягдлыг багасгах ногоон үйлдвэрлэлийн төсөл, хөтөлбөрүүдийг дэмжинэ.
- 3.3.2. Байгаль орчинд ээлтэй сэргээгдэх эрчим хүчний үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлнэ.

1.14 Ногоон эдийн засаг – Эко хот

- 3.4.1. Иргэдийн амарч зугаалах,чөлөөт цагаа зөв боловсон өнгөрөөх аятай тухтай орчинг бий болгох зорилгоор “Цэцэрлэгт хүрээлэн” бий болгоно.
- 3.4.2. Иргэдийн жимс жимсгэнэ тарих санал санаачлагыг бүхийл талаар дэмжиж хамтарч ажиллана.
- 3.4.3. Байгаль орчин, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан эко аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг хөгжүүлнэ.
- 3.4.4. Явган зорчигчийн аюулгүй байдлыг хангасан зорчих хэсэг, дугуйн зам болон зогсоолыг нэмэгдүүлнэ.

1.15.Бүтээн байгуулалтын талаар

- 3.4.5. Нутгийн удирдлагын ордон шинээр барина.
- 3.4.6. Сумын төвийн 0,4 шугам үргэлжлүүлэн шинэчлэнэ.
- 3.4.7. “Цагаан эрэг”-ийн услалтын систем үргэлжлүүлэн шинэчлэнэ.
- 3.4.8. Гэр хорооллыг бүрэн гэрэлтүүлэгтэй болгоно.
- 3.4.9. Сумыг дулаан цэвэр бохирын нэгдсэн сүлжээнд холбоно.
- 3.4.10. Хөдөөний багуудад халуун ус саун бий болгоно.
- 3.4.11. Алслагдсан багуудын харилцаа холбооны чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.
- 3.4.12.

---o0o---

Чандмань

сум

**ЧАНДМАНЬ СУМЫН
МОНГОЛ АРДЫН НАМ**

Чандмань, Урд гол

2020.06.24 № 13
Танай _____ ны _____ д

Г _____ Т
Ховд аймгийн Төрийн Аудитын газарт

Чандмань сумын Монгол Ардын Намын Хорооны тэргүүлэгчдээс орон нутгийн сонгуульд Оролцох мөрийн хөтөлбөрийг хэлэлцэн хянуулахаар хүргүүлэв.

Хуулийн дагуу холбогдох шийдвэр гаргаж өгөхийг хүсье.

Хавсралт.4.. хуудастай

ДАРГА З.ОНОЛБААТАР

ХОВД АЙМГИЙН ЧАНДМАНЬ СУМЫН МАН-ЫН ХОРООНЫ ТОГТООЛ

2020 оны 06 сарын 24 өдөр

№ 14

Чандмань сум

Г Мөрийн хөтөлбөр хүргүүлэх тухай Г

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1, Монгол Ардын Намын дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх заалтуудыг үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлыг сонгох 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох Ховд аймгийн Чандмань сумын Монгол ардын Намын хорооны "Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр"-ийг хавсралтаар батлан дэмжсүгэй.

2. Хугацаанд нь багтаан материалаа бүрдүүлж хүргүүлэхийг дэд дарга Б.Чинбат-д үүрэг болгосугай

ДАРГА

З.ОНОЛБААТАР

ЧАНДМАНЬ СУМЫН МАН-ЫН ХОРООНЫ ГИШҮҮДИЙН ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2020.06.24

Дугаар 15

Чандмань сум

Г Эрх шилжүүлэх тухай Г

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1, Монгол Ардын Намын дүрмийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх заалтуудыг үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлыг сонгох 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох буянт сумын Монгол Ардын Намын Хорооны “сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр”-ийг хавсралтаар батлан дэмжсүгэй.

2. Ховд аймгийн Чандмань сумын Монгол Ардын Намын хорооноос аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлыг сонгох 2020 оны ээлжит сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрт нэмэлт оруулан батлах эрхийг сумын намын хорооны Тэргүүлэгчдэд шилжүүлсүгэй.

3. Батлагдсан Мөрийн хөтөлбөрийг 2020 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдөрт багтаан Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт хүргүүлж, хянуулахыг Ховд аймгийн Чандмань сумын Монгол Ардын Намын хорооны дарга /З.Онолбаатар/-т даалгасугай.

ДАРГА

З.ОНОЛБААТАР

ЧАНДМАНЬ СУМЫН МОНГОЛ АРДЫН НАМААС 2020 ОНЫ ОРОН НУТГИЙН СОНГУУЛЬД ДЭВШҮҮЛЭХ МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР

Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тухай хууль, МУ-ын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал 2030 зэрэг эрх зүйн баримт бичгүүдэд тулгуурлан орон нутгийн хөгжлийн хэтийн бодлого, төлөвлөгөөтэй уялдуулан иргэн бүрийг ажилтай, өрх бүрийг орлоготой, төрсөн нутагтаа амьдрах таатай орчинг бүрдүүлсэн сум болох хөтөлбөрийг сонгогч танд сумын МАН-ын хороо танилцуулж байна.

НЭГ: ТӨРИЙН БАЙГУУЛАЛТ, ЭРХ ЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛИЙН ХҮРЭЭНД:

Иргэн төвтөй шударга, хяналттай, төр захиргааны байгууллага байгуулах хүрээнд эрх зүйн шинэчлэл хийх зорилт дэвшүүлж байна.

1. Нутгийн өөрөө удирдах байгууллага буюу ИТХ-ын хууль эрх зүйн хүрээнд үйл ажиллагааг нь чадварлаг, мэргэшсэн бүтэцтэйгээр хэвийн явуулж бүх шатны захиргааны байгууллагад нутгийн өөрөө удирдах байгууллагаас тавих хяналтыг тогтмолжуулна.
2. Төрийн албан хаагчдын эрх зүйн болон ёс зүйн хариуцлагыг дээшлүүлж, хариуцлагатай, ёс зүйтэй, чадварлаг, шуурхай байхад анхаарна.
3. Төрийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаар иргэд ил тод нээлттэй мэдээлэл авах эрхийг баталгаажуулна.
4. Төрийн үйлчилгээнд иргэд, иргэний нийгмийн хяналтын үр нөлөөг дээшлүүлэх, төрийн үйлчилгээг чирэгдэлгүй, хүнд сурталгүй, олон дамжлагагүй хүргэнэ.
5. Сумын онцлогт тулгуурлан суманд тулгамдаж байгаа асуудлуудыг аймгийн Засаг даргын мөрийн хөтөлбөрт тусгуулан шуурхай шийдвэрлүүлэхийн төлөө эрчимтэй ажиллана.
6. Авилгагүй, бизнесийн таатай орчин бүрдүүлэхэд анхаарч төр захиргааны байгууллагуудын үүрэг хариуцлагыг дээшлүүлнэ.
7. Төрийн байгууллагуудын урсгал зардлыг бууруулж тэдгээрийн үйл ажиллагааг чадварлаг, мэргэшсэн боловсон хүчнээр хангаж төрийн үйлчилгээг ард иргэдэд нээлттэй хөнгөн шуурхай чирэгдэлгүй хүргэхэд онцгойлон анхаарч ажиллана.
8. Сумын ЗДТГазрын ажилтанууд болон багын засаг дарга нарын ажиллах нөхцөл боломжийг дээшлүүлэх талаар анхаарч ажиллана.
9. Багуудын иргэдийн нийтийн хурлыг хууль эрх зүйн хүрээнд ажиллуулж, багаас иргэдэд хүрч ажиллах ажлыг шинэ шатанд гаргана.

ХОЁР: НИЙГМИЙН БОДЛОГЫН ХҮРЭЭНД

1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар сумын Нутгийн удирдлагын ордны барилгын ажлыг эхлүүлж 2021 онд ашиглалтанд оруулна.

8417143892

9066454

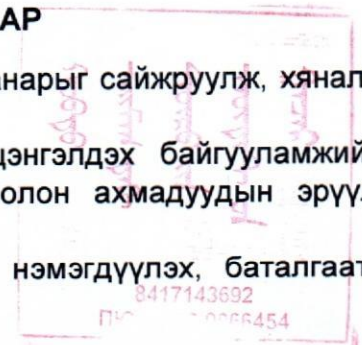
2. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Чандмань Манхан чиглэлийн авто замын асуудлыг шийдвэрлэнэ.
3. Хүүхэд бүрт СӨБ олгоход анхаарч сумын цэцэрлэг болон сургуулийн өмнөх боловсролын хамралтыг 100%- д хүргэж, сургалтын чанарыг сайжруулж ажиллана.
4. Ерөнхий боловсролын сургуулийн Суурь боловсролын хамрах сургалтыг 100%-д хүргэж сургалтын чанарыг сайжруулахад онцгой анхаарна.
5. ЕБС-ийн сурагчдын математик, физик, хими, гадаад хэлний мэдлэгийг сайжруулж ЭЕШ-ын улсын дундаж түвшинд ойртуулна.
6. Сумын ЕБС-ийн багш нарыг компьютержүүлэх, 70%-аас дээш хувийг магистрын зэрэг хамгаалах хөтөлбөрт хамруулна.
7. Насан туршын боловсрол олгох төвийн үйл ажиллагааг дэмжиж бүх насны иргэдийн боловсрол хэрэгцээнд нийцсэн үйлчилгээг үзүүлэх чадамжтай болгож хөгжүүлнэ.
8. Төр, хувийн хэвшил болон МАА эрхэлж байгаа залуучууд, иргэдийн нийгмийн оролцоог дээшлүүлж, малчдын залуу халааг бэлтгэхэд бодлогоор анхаарч ажиллана.
9. Ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн нийгмийн баталгааг хангахад анхаарч ажиллана.
10. Өндөр настан, тэтгэвэртэй ахмадуудад үзүүлэх хөнгөлтүүдийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээг төр засгийн бодлогод тусгуулан хэрэгжүүлнэ.
11. Сумын төвд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар орчин үеийн шаардлага хангасан нийтийн халуун ус сауны барилгыг ашиглалтанд оруулж тогтмол үйлчилгээтэй болгоно.

ГУРАВ: СОЁЛ УРЛАГИЙН САЛБАРЫН ХӨГЖЛИЙН ТАЛААР

1. Сумын хүүхэд залуучууд, иргэдийн авьяас чадварыг нээж хөгжүүлэх секц, дугуйлан байнга хичээллүүлэх орчин нөхцлийг бүрдүүлж хүний нөөцөөр хангаж ажиллана.
2. Сумын номын сангийн номын фондыг нэмэгдүүлж иргэдийн дунд тогтмол үйлчилгээ үзүүлнэ.
3. Сумын номын сангийн дэргэд өндөр хурдны интернет бүхий интернет мэдээллийн төвийг тогтмол ажиллуулна.

ДӨРӨВ: ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ХӨГЖЛИЙН ТАЛААР

1. Эрүүл мэндийн төвийн эмчилгээ, үйлчилгээ чанарыг сайжруулж, хяналт тавьж ажиллана.
2. Суманд бүх нийтийн биеийн тамирын - цэнгэлдэх байгууламжийг ашиглалтанд оруулж хүүхэд залуучуудын болон ахмадуудын эрүүл мэндэд онцгой анхаарна.
3. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангамжийг нэмэгдүүлэх, баталгаат, чанартай эмээр хангах арга хэмжээг авах

4. Иргэдийн эрүүл мэндэд нөлөөлж буй эрсдэлт хүчин зүйлийн судалгаанд түшиглэж БОЭТ-ийн аймгийн нарийн мэргэжлийн эмч нарын багаар жилд 2 удаа иргэдэд үзлэг оношлогоо хийлгэнэ.
5. Иргэдийн дунд нийтийн биеийн тамирыг сурталчилах, олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн уралдаан тэмцээнийг зохион байгуулж, иргэдийн бие бялдрыг хөгжүүлэхэд онцгойлон анхаарч ажиллана.

ТАВ: САНХҮҮ ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГЫН ХҮРЭЭНД

1. Өрхийн амжиргааны түвшинг дээшлүүлэхэд чиглэгдсэн зээлийн үр дүн, хүртээмжийг нэмэгдүүлэхэд онцгой анхаарч ажиллана.
2. Үүрэн холбооны сүлжээний өргөтгөлийг хийж сүлжээгүй багуудыг үүрэн холбооны сүлжээнд бүрэн холбоно.
3. Баялаг бүтээгчдийн үйлдвэрлэл, бүтээгдэхүүн үйлчилгээний үр ашгийг дээшлүүлэхэд бүх талын дэмжлэг үзүүлэн хамтран ажилласнаар шинээр бий болох ажлын байрыг нэмэгдүүлэн ажилгүйдэл, ядуурлын түвшинг бууруулна.
4. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг дээшлүүлэхэд төсвийн бүрдэлт, зарцуулалтанд тавих хяналтыг шинэ түвшинд гаргаж иргэдийн хяналтын тогтолцоог бий болгоно.
5. Байгууллага, ААН-үүдэд мөрдөж буй олон улсын стандартын нягтлан бодлох бүртгэлийн системийг улам сайжруулж, бүх шатны төрийн байгууллагуудад шилэн дансны хуулиудыг бүрэн хэрэгжүүлэн төсөв, санхүүг ил тод нээлттэй болгон иргэд, хэрэглэгчдэд тайлагнаж үнэлэлт дүгнэлт өгүүлдэг тогтолцоог боловсронгуй болгон хариуцлага хяналтыг сайжруулна.
6. Иргэд олон нийтийн байгууллагуудын оролцоотой улсын болон орон нутгийн төсвөөс хийх худалдан авалтын ажиллагааны нээлттэй, ил тод байдлыг хангаж, хариуцлагыг дээшлүүлнэ.
7. Хууль тогтоомжоор эрх олгогдсон орон нутгийн татварын хувь хэмжээг оновчтой тогтоосноор татвар төлөгчдөд үзүүлэх татварын дарамтыг багасгаж бизнес эрхлэгчдийг бүхий л талаар дэмжинэ.

ЗУРГАА: БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ДЭД БҮТЦИЙН ХҮРЭЭНД

1. Орон нутгийн хөгжлийн сангаас тодорхой төслийг гаргаж жил бүр байгаль орчинд нөхөн сэргээлт хийх, орчноо зүлэгжүүлэх, цэцэрлэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.
2. Байгаль орчны чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг төсөл хөтөлбөр, ТББ-уудтай нягт хамтран ажиллаж ойн болон байгаль хамгаалах нөхөрлөлүүдийг бодлогоор дэмжиж тэднийг чадавхижуулахад анхаарч ажиллана.
3. Суманд хог хаягдалтай тэмцэх дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, хог хаягдлын цэгцтэй менежментийг хангаж ажиллана.
4. Мод бут тарьсан иргэн, ААН, байгууллагуудыг урамшуулдаг тусгай урамшууллын сан байгуулна.

5. Байгаль орчныг хамгаалах иргэдийн нөхөрлөлийг хөхүүлэн дэмжиж иргэдийн оролцоог дэмжин ажиллана.

ДОЛОО: ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, ГАЗАР ТАРИАЛАН, ҮЙЛДВЭР ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ХҮРЭЭНД

1. Төрөөс малчдын талаар баримтлагдах бодлого, монгол мал үндэсний хөтөлбөр зэрэг бодлогын бичиг баримтуудын үндсэн зорилтуудыг хэрэгжүүлж сумын мал эмнэлэг үржлийн тасаг, үйлчилгээний нэгжийн үйл ажиллагааг суманд бэхжүүлж ажиллана.
2. Малчдын үүсэл санаачлагаар бэлчээрийн менежмент, хадлан тэжээл, үйлдвэрлэл, хөдөө аж ахуйн гаралтай түүхий эдийн нийлүүлэлт, мал эмнэлэг, үржлийн ажил үйлчилгээний чиглэлээр байгуулагдсан хоршоо, мах сүүний чиглэлийн эрчимжсэн аж ахуй, эрхэлж байгаа иргэн, ААН-ийг хөрөнгө оруулалт, зээл урамшууллын бодлогоор дэмжинэ.
3. Бэлчээрийн усан хангамжийг жил бүр нэмэгдүүлж бэлчээрт байгаа худаг уст цэгийн ашиглалт хамгаалалтыг сайжруулж, малчдын бүлэг нөхөрлөл хоршоонд эзэмшүүлэх замаар бэлчээрийн усан хангамжийн хүрэлцээг хангана.
4. Малчдын нийгмийн асуудлыг шийдэх талаар бодлогоор анхаарч улмаар малчдын залуу халааг бий болгох, МАА дээр гарсан залуучуудыг тодорхой арга хэмжээнд төсөл хөтөлбөрүүд болон малжуулах арга хэмжээнд хамруулж улмаар өвөлжөө хаваржаандаа орчин үеийн тохилог орон сууц барихад дэмжлэг үзүүлж ажиллана.
5. МАА-н багуудын алслагдсан бэлчээр нутгийг ашиглах зорилгоор авто замыг засаж сайжруулах төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.
6. МАА-н үйлдвэрлэл дээр олон жил үр бүтээлтэй ажиллаж байгаа малчдын хөдөлмөрийг төр засагт үнэлүүлэх, алдаршуулах талаар санаачлагатай ажиллана.
7. Шилмэл малын үзэсгэлэн худалдааг сумандаа жил бүр зохион байгуулж, шалгарсан гойд ашиг шимт малын үр төлийг өсгөж үржүүлсэн малчид, уяачдыг урамшуулах журам гаргаж мөрдүүлнэ.
8. Ажил хөдөлмөрт дуртай хүн бүрийг мэргэжилтэй болгох улмаар ажлын байраар хангах талаар анхаарч ажиллана.
9. Орон нутагтаа өөрсдийн хүчээр хадлан тэжээл бэлтгэх талаар санаачлагатай ажиллаж байгаа малчид, малчдын бүлэг, нөхөрлөл, иргэдийг урамшуулж ажиллана.

Эрхэм хүндэт МАН-ын гишүүд дэмжигчид, иргэд сонгогчид та бүхэн манай мөрийн хөтөлбөртэй сайтар танилцаж МАН-ыг орон нутгийн сонгуульд дэмжиж саналаа өгнө гэдэгт гүнээ итгэж байна.

Хос хоёр алтай Холбоо гурван нуураар хүрээлэгдсэн Эгшиглэнт хөөмэйн өлгий нутгийн иргэд хөдөлмөрчид сонгогч түмэн та бүхэндээ эрүүл энх сайн сайхан бүхнийг хүсэн ерөөе.

ЭРДЭНЭБҮРЭН СУМ

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАРТ

**ХОВД АЙМГИЙН
ЭРДЭНЭБҮРЭН СУМЫН
МОНГОЛ АРДЫН НАМ**

213500 Ховд, Жаргалант сум

Утас 88109599.99433999

2020.08.11 № 403

танай _____ -ны № _____ -т

Хүсэлт хүргүүлэх тухай

Ховд аймгийн Эрдэнэбүрэн сумын МАН-ын хорооноос сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны сонгуульд оролцох "Шинэ Ховдын төлөө Хамтдаа Хүчээ Нэгтгэе" мөрийн хөтөлбөрийг танай байгууллагын 2020 оны 07 дугаар сарын 16-ны өдрийн 163 дугаар дүгнэлт, холбогдох хууль тогтоомж, хөтөлбөрийн хүрээнд нэмэлт өөрчлөлтийг тус сумын МАН-ын хорооны Тэргүүлэгчдийн хурлаар дахин хэлэлцэн шийдвэрлэж, хавсралтаар хүргүүлж байна.

Дүгнэлтэнд заасан "Ажилтай орлоготой иргэн" бүлгийн 1.1.7 дахь заалтыг холбогдох хууль, тогтоомжид нийцүүлэн өөрчилсөн болно.

Иймд тус сумын МАН-ын хорооноос сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу дахин хянаж, баталгаажуулж өгөхийг хүсье.

Хавсралт 8 хуудастай.

ДАРГА

Н.СЭР-ОД

**ЭРДЭНЭБҮРЭН СУМЫН МАН-Н ОРОН НУТГИЙН СОНГУУЛЬД ОРОЛЦОХ
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР**

НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

1.1 Ажил орлоготой иргэн

- 1.1.1 Иргэдийн орлогыг нэмэгдүүлж, өрхийн бичил бизнесийг дэмжинэ.
- 1.1.2 Гарааны бизнес эрхлэгчдэд зориулсан орчин үеийн санхүүжилтийн хэлбэрүүдийг нэвтрүүлж, санхүүгийн үр ашигтай тогтолцоог бүрдүүлнэ.
- 1.1.3 Орлого багатай өрхийн ажил эрхлээгүй насанд хүрсэн гишүүдийг мэргэшил эзэмшүүлэх, ур чадварыг нь ахиулах сургалтад хамруулж, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжинэ.
- 1.1.4 Хүүхэд бүрийг хадгаламжтай болгох "Хуримтлалтай хүүхэд" хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.1.5 Зах зээлийн ил тод, нээлттэй байдал, шударга өрсөлдөөнийг хангаж, тэгш гараанаас бизнес эрхлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.
- 1.1.6 Жижиг дунд бизнес эрхлэгчдийг төрөөс бизнес инкубацийн үйлчилгээгээр бойжуулж, томруулах бодлого хэрэгжүүлж, хамгийн бага түрээс төлөх зохицуулалт хийнэ.
- 1.1.7 Иргэдийн туршлага, ур чадвартаа түшиглэн хувиараа хөдөлмөр эрхлэх боломжийг дэмжинэ.

1.2 Эрүүл иргэн

- 1.2.1 Иргэн бүр эрүүл мэндийн бүрэн оношилгоонд жил бүр заавал хамрагдах тогтолцоог бүрдүүлнэ.
- 1.2.2 Эрүүл мэндийн байгууллагын үйлчилгээ, эмийн хөнгөлөлт авах зэрэг цахим эрүүл мэндийн системийг бүрэн нэвтрүүлж, эмчлүүлэгчийн нууцлалыг хангаж, зардал, хүлээгдэл чирэгдлийг бууруулна.
- 1.2.3 "Элэг бүтэн Монгол" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, "Хавдрын эсрэг хамтдаа" хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 1.2.4 Эмнэлгийн яаралтай тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулж багийн эмч нарын унаа шинэчилнэ.
- 1.2.5 Иргэдийг эмийн бус аргаар эрүүлжүүлэх ажлыг тусгай хөтөлбөрөөр хэрэгжүүлэх, иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх мэдээлэл сургалт сурталчилгааны төвтэй болох.

- 1.2.6 "Идэвхтэй эрүүл амьдрал" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж дасгал хөдөлгөөн зөв хооллолт, стресс бухимдлаас ангид байх эрүүл амьдралын дадал хэвшлийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлд тулгуурлан хэрэгжүүлнэ.
- 1.2.7 Төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран ажиллаж "Архигүй Эрдэнэбүрэнчүүд" хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

1.3 Чанартай боловсрол

- 1.3.1 Монголын түүх, хэл соёл, үндэсний өв уламжлал, зан заншил, эх оронч сэтгэлгээ үндэсний үнэт зүйлээ дээдэлсэн агуулгыг баяжуулж сургууль, цэцэрлэгүүдэд хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.2 Багш нарын мэргэжлийн тасралтгүй хөгжлийг дэмжиж, мэргэжил дээшлүүлэх гадаад, дотоодын сургалт үйл ажиллагаанд хамруулна.
- 1.3.3 Боловсролын салбарыг улс төрөөс ангид болгож сургуулийн захирал, цэцэрлэгийн эрхлэгч нарын мэдлэг чадвар, ажлын гүйцэтгэл туршлагад нийцүүлэн томилно.
- 1.3.4 Сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдах хүүхдийн тоог нэмэгдүүлж, хөдөө багт гэр цэцэрлэгийг улирлын чанартай ажиллуулна.
- 1.3.5 Суралцагчдад сэтгэл зүйн үйлчилгээ үзүүлэх мэргэжилтнийг сургуульд ажиллуулна.
- 1.3.6 Хичээлээс гадуурх сургалтын үндэсний хөтөлбөр боловсруулж, сонирхол авьяас чадварыг нээн хөгжүүлэх сонгон, секц дугуйлангийн үйл ажиллагааг идэвхжүүлнэ.
- 1.3.7 Хүүхэд залуучуудыг гэр бүл, амьдрах ухааны сургалтад хамруулж бичил бизнес эрхлэх боломжийг хангаж ажиллана.
- 1.3.8 "Чадварлаг багш-Өгөөжтэй сургалт" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.9 "Оюунлаг-Сурагч" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.
- 1.3.10 Элсэлтийн ерөнхий шалгалтад амжилт гаргаж 800 оноо авсан сурагч болон бэлтгэсэн багшид сумын Засаг даргын нэрэмжит шагнал урамшил олгоно.
- 1.3.11 Улс аймаг, бүсийн олимпиадад амжилт гаргасан багш сурагчдыг шагнаж урамшуулна.
- 1.3.12 Мэдээллийн технологийн кабинетын компьютер шинэчлэлт хийнэ.
- 1.3.13 Бүх ангийн ширээ сандлыг шинэчилнэ.
- 1.3.14 Багш нарын компьютерыг шинэчилнэ.
- 1.3.15 Сургууль, цэцэрлэгийн ая тухтай сурч хүмүүжих орчинг бүрдүүлнэ.

1.4 Хүүхэд хамгаалал хөгжлийн чиглэлээр

- 1.4.1 хүүхдийн хөгжил, авьяас, ур чадвар, техник сэтгэлгээг хөгжүүлэх, нийгмийн төлөвшлийг дэмжихэд эцэг, эхчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.
- 1.4.2 Хүүхдийн эрх хөгжил хамгааллын тогтолцоог бэхжүүлж, хүүхэд гэр бүлд ээлтэй тэгш боломж бүхий нийгмийн хамгааллын бодлогыг хэрэгжүүлнэ.
- 1.4.3 Хүүхдийг зам тээврийн ослоос урьдчилан сэргийлж хүүхэд олноор зөрчих хэсгийн гарц, хурд сааруулагчийг нэмэгдүүлнэ.
- 1.4.4 Хүүхдийн тоглоомын талбайг нэмэгдүүлж, аюулгүй орчинг бүрдүүлж хяналтыг сайжруулна.

1.5 Залуучуудыг дэмжих чиглэлээр

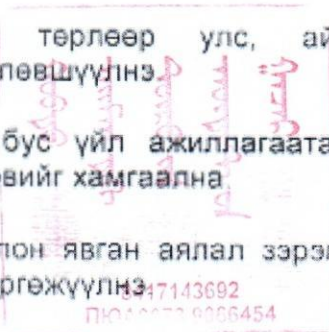
- 1.5.1 Залуучуудын хөгжлийг дэмжих сан байгуулна.
- 1.5.2 Гэр бүл залуучууд чөлөөт цагаа зөв боловсон өнгөрүүлэх орчин бий болгоно.
- 1.5.3 Залуучууд болон залуу гэр бүлийн өрхийн орлогыг нэмэгдүүлж ажлын байраар хангана.
- 1.5.4 Залуу гэр бүлийн эрүүл мэнд, боловсрол, хөдөлмөр эрхлэлт, нийгмийн харилцаа сэтгэл зүй, хөгжлийн хэрэгцээг дэмжсэн "Залуу гэр бүл" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

1.6 Ахмадуудад үзүүлэх үйлчилгээний чиглэлээр

- 1.6.1 Ахмадын чөлөөт цагаа үр дүнтэй өнгөрөөх мэдээлэл авах хөгжих боломжийг бүрдүүлэх, хөгжлийн төв байгуулна.
- 1.6.2 Ахмад настны орлогыг нэмэгдүүлэх, мэдлэг туршлагаа залуучуудад өвлүүлж үлдээх, ажил эрхлэлт, зөвлөх үйлчилгээг үр дүнтэй хэлбэрээр хэрэгжүүлнэ.

1.7 Соёл урлаг, спортыг дэмжих чиглэлээр

- 1.7.1 Нүүдлийн соёл иргэншил, үнэт зүйлийг танилцуулсан өв, соёл, урлаг, аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.
- 1.7.2 Соёл урлаг, оюуны болон спортын төрлөөр улс, аймагт танигдсан сумын брендийг дэмжиж сумын бахархлыг төлөвшүүлнэ.
- 1.7.3 Түүх соёлын өвийг сүйтгэж байгаа хууль бус үйл ажиллагаатай хатуу тэмцэж, хариуцлагыг чангатгаж биет болон биет бус өвийг хамгаална.
- 1.7.4 Иргэд идэвхтэй хөдөлгөөн хийх дугуйн болон явган аялал зэрэг нийтлэг хөдөөн тамирын төрлүүдийг дэмжиж хамрах хүрээг өргөжүүлнэ.

- 1.7.5 Иргэд олон нийтэд зориулсан урлаг спортын цогцолбортой болно.
- 1.7.6 Биеийн тамир, спортод хөрөнгө оруулалт хийсэн хувь хүн болон аж ахуйн нэгжийг дэмжиж ажиллана.

ХОЁР. ЭДИЙН ЗАСГИЙН БОДЛОГО

2.1 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийн чиглэлээр

- 2.1.1 Талх нарийн боовны цехийн үйл ажиллагааг дэмжиж хүнсний бүтээгдэхүүний хэрэгцээг дотоодын үйлдвэрлэлээр хангана.
- 2.1.2 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж ажлын байр шинээр бий болгоно.
- 2.1.3 Мах болон махан бүтээгдэхүүн хадгалах хөргөгчтэй зоорь байгуулна.
- 2.1.4 Малчид тариаланчдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх үндэсний хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- 2.1.5 Хөдөө аж ахуйн салбарт малчид тариаланчдын залгамж халаа бэлтгэх аяныг хэрэгжүүлнэ.
- 2.1.6 Мал амьтны гаралтай түүхий эдийг боловсруулж бэлтгэх боломжийг бүрдүүлнэ.
- 2.1.7 Иргэд малчдын нөхөрлөл, хоршооны үйл ажиллагааг дэмжиж ажиллана.
- 2.1.8 49 услалтын системийг сэргээж төмс хүнсний ногоогоор сумын дотоод хэрэгцээг бүрэн хангана. Төмс хүнсний ногоо хадгалах зоорь байгуулна.
- 2.1.9 Царгас болон тэжээлийн ургамал тариалж боловсруулах иргэн, аж ахуйн нэгжийг бодлогоор дэмжинэ.
- 2.1.10 Сүү сүүн бүтээгдэхүүнийг боловсруулж борлуулах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.
- 2.1.11 Суманд дугуй засвар болон авто машины засварын газар байгуулна.

2.2 Мал аж ахуй газар тариалангийн чиглэлээр

- 2.2.1 Малыг ялган тэмдэглэх, бүртгэлжүүлэх мэдээллийн нэгдсэн сан бий болгох ажлыг эрчимжүүлнэ.
- 2.2.2 Мал эмнэлгийн тогтолцооны шинэчлэлийг төгөлдөржүүлж, малын эмч, зоо техникчдийг хөдөө орон нутагт ажиллах боломжийг бүрдүүлнэ.
- 2.2.3 Халдварт өвчинтэй тэмцэх, мал сүргийг бүрэн вакцинжуулах ажлыг эрчимжүүлнэ.
- 2.2.4 Сүү, махны чиглэлийн эрчимжсэн аж ахуй бий болгоно.

ПРГА0073 9066454

2.2.5 Хадлангийн бүс нутагт усжуулалт, бордоожуулалтыг нэмэгдүүлж суманд өвс тэжээлийн фонд байгуулна.

2.2.6 Ашиглагдахгүй байгаа бэлчээрт худаг уст цэг байгуулах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

2.2.7 Өндөр уулсын бүсийн малчдыг бага оарын өвөлжөөний орон сууцтай болгох.

2.2.8 Бэлчээрийг хуваарьтай ашиглаж бэлчээрийн доройтлыг арилгах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

2.2.9 Шилмэл омгийн хээлтүүлэгчийг авч ирж малын үүлдэр угсаа сайжруулна.

2.3 Аялал жуулчлалын чиглэлээр

2.3.1 Аялал жуулчлалын салбарын хууль эрхзүйн орчинг боловсронгуй болгож нутгийн иргэдийг түшиглэсэн тогтвортой эко аялал жуулчлалыг хөгжүүлж ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.

2.4 Дэд бүтцийн чиглэлээр

2.4.1 Шургын гүүрнээс Эрдэнэбүрэн сум хүртэлх 20.3 км замыг засмал зам болгоно.

2.4.2 Шинэ хашаа төсөл хэрэгжүүлнэ.

2.4.3 Сумын төвийн зам дагуух гэрэлтүүлгийг нэмэгдүүлнэ.

2.4.4 Төв гудамж дагуу ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлж мод тарина.

2.4.5 Сумын төвийн эрчим хүчний 0.4 квт-ын шугамыг шинэчилнэ.

2.4.6 Ерөнхий боловсролын сургуулийн дотуур байрыг их засвар оруулна.

2.4.7 Сургуулийн хичээлийн байранд их засвар хийнэ.

2.4.8 Цэцэрлэгийн байрыг их засвар оруулна.

2.4.9 Цэцэрлэгийн хүүхдийн тоглоом наадгайн хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.

2.4.10 Сумын төвийн гэр хороололд хүүхдийн тоглоомын талбайг байгуулна.

2.4.11 Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станцын ажлыг эхлүүлнэ.

2.4.12 Дулааны хүчин чадлыг нэмэгдүүлж айл өрхийг нэгдсэн дулаанд холбох ажлыг үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.

2.4.13 Цэвэр бохир усны цэвэрлэх байгууламжийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлж айл өрхийг цэвэр, бохиртой холбох ажлыг үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.

8417143692
ПН 0066454

3.2.5 Төрийн албанд шинээр томилогдсон иргэнийг дадлагажуулах замаар мэдлэг, чадвар, туршлагыг нэмэгдүүлнэ.

3.2.6 Төрийн жинхэнэ албан хаагч сонгуулийн үр дүнгээс үл хамааран шатлан дэвших зарчмын дагуу төрийн албанд тогтвортой ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

Дөрөв. НОГООН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

4.1 Байгаль орчны чиглэлээр

4.1.1 Ус хангамжийн эх үүсвэрийн барилга байгууламжийг сайжруулж хүн амыг баталгаат ундны усаар хангах ажлыг бодлогоор дэмжинэ.

4.1.2 Булаг шандны эхийг хамгаалж, цөлжилтийг сааруулах төслүүдийг хэрэгжүүлнэ.

4.1.3 Орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

4.1.4 Хөрс хамгаалах газрын доройтлыг бууруулах цөлжилттэй тэмцэх хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

4.1.5 Бэлчээрт хөнөөл учруулж буй царцаа болон бусад хортон шавьж мэрэгч амьтадтай байгаль орчинд халгүй аргаар тэмцэж холбогдох хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.

4.1.6 Бэлчээрийг нөхөн сэргээх малчдын дундын санг суманд бий болгоно.

4.2 Ногоон эдийн засаг - эко сум

4.2.1 Ногоон эдийн засгийг дэмжих оновчтой хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.

4.2.2 Байгаль орчин эрүүл ахуйн шаардлага хангасан эко аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.

4.2.3 Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний бэлтгэн нийлүүлэлтийн сүлжээг боловсронгуй болгож байгальд халгүйгээр хадгалах, савлах технологийг нэвтрүүлнэ.

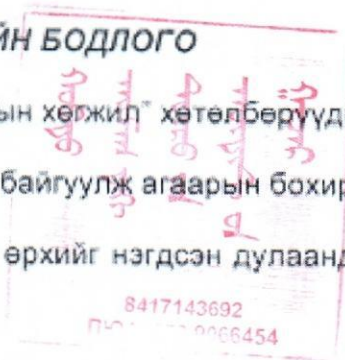
4.2.4 Сумын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлж өрх бүр хашаандаа мод тарих ажлыг дэмжинэ.

Тав. СУМ, БАГ ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

5.1 "Хашаандаа сайхан амьдарцгаая", "Сумын хөгжил" хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлнэ.

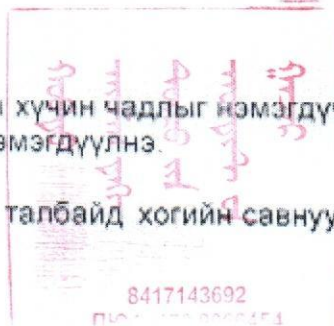
5.2 Сайжруулсан шахмал түлшний үйлдвэр байгуулж агаарын бохирдлыг бууруулна.

5.3 Дулааны хүчин чадлыг нэмэгдүүлж айл өрхийг нэгдсэн дулаанд холбох ажлыг үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.

5.4 Цэвэр бохир усны цэвэрлэх байгууламжийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлж айл өрхийг цэвэр, бохиртой холбох ажлыг үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.

5.5 Сумын хогийн цэгийг гортигжуулж, гудамж талбайд хогийн савнуудыг байрлуулж хоггүй сум болно.

--- оОо ---

